

DÜNYALARIN SAVAŞI

H. G. Wells

Herbert George Wells, (1866-1946) Bromley, Kent'te doğdu. Bir manifaturacı dükkânındaki iki yıllık çıraklık dönemi de dahil olmak üzere yaşama birkaç “yanlış başlangıç” yaparak başladıktan sonra, Güney Kensington'daki Normal Bilim Okulu'nun bursunu kazandı. Burada T.H. Huxley'den biyoloji dersleri aldı. 1890'da mezun olduktan sonra başladığı öğretmenlik kariyeri, sağlık sorunları nedeniyle pek de uzun sürmedi. 1893'te yaşadığı iç buhranı atlatmaya başladığı sıralarda çeşitli makaleler ve kısa öyküler yazmaya ve çok geçmeden de yaşamını gazetecilikten kazanmaya başladı.

İlk romanı *Time Machine (Zaman Makinesi)* 1895'te yayımlandı. Bu romanı, 1897'de *The Invisible Man (Görünmez Adam)*, 1898'de *The War of the Worlds (Dünyaların Savaşı)*, 1901'de *The First Men in the Moon (Ayda İlk İnsanlar)*, *Anticipations*, *Mankind in the Making*, *A Modern Utopia* ve diğer bilimsel yapıtları izledi. Bunların yanı sıra, Dickens geleneğine bağlı kalarak 1900'de *The Wheels of Chance*, *Love and Mr. Lewisham*, 1905'te *Kipps*, 1909'da *Tono-Bungay* ve 1910'da *The History of Mr. Polly* gibi romanlar da yazıyordu.

Ölümüne kadar romanlar, kısa öyküler, bilimkurgu, biyografik ve tarihi yazılar kaleme aldı. 1934'te yazdığı *Experiment in Autobiography*, yaşamını, yapıtlarını, düşüncelerini gözden geçirdiği otobiyografik bir yapıttır.

Herbert George Wells

DÜNYALARIN SAVAŞI

Çeviren: Ali Kaftan

Dünyaların Savaşı
Herbert George Wells

Orijinal Adı: *The War of The Worlds*
İthaki Yayınları - 851
Redaksiyon: Savaş Kılıç
Düzeltili: Şule C. Koçafe
Kapak Tasarımı: Şükrü Karakoç
Sayfa Düzeni ve Baskıya Hazırlık: Özge Kılıç
1. Baskı, Mayıs 2013, İstanbul
ISBN: 978-605-375-282-0
Sertifika No: 11407
Türkçe Çeviri © Ali Kaftan, 2001
© İthaki, 2013

© Copyright by The Literary Executors of the Estate of H G Wells

Bu eserin tüm hakları Akçalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır. Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur. Bahariye Cad. Dr. İhsan Ünlüer Sok. Ersoy Apt. A Blok No: 16/15 Kadıköy - İstanbul Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
ithaki@ithaki.com.tr - www.ithaki.com.tr - www.ilknokta.com

ÖNSÖZ

Bilimkurgunun en büyük iki ismi Jules Verne (1828-1905) ve Herbert George Wells'tir. (1866-1946) Bu iki isim şimdi farklı çağlara ait görünseler de, yazarlık kariyerleri birbiriyle çakışmıştı; Wells'in en güzel öyküleri yayınlandığı sırada Verne halen hayattaydı. Genellikle pek de ustaca olmayan çevirilerine karşın, Verne İngiliz okurlar tarafından muhteşem bir öykü anlatıcı olarak kabul ediliyordu, ama Wells'in çok daha büyük bir yazar olduğunu inkâr edebilmek pek mümkün değildi. Bir romancının sahip olabileceği bütün yeteneklerle donanmış olduğu söylenebilirdi, belki *yeterinden de fazlasına* sahipti. Politika, tarih ve toplumla bu kadar ilgilenmemiş olsaydı, daha az sayıda ama çok daha iyi kitaplar yazabilirdi. (Elli yıl içinde, günümüzde belki ancak yirmi kadarı hatırlanan, yüz elli civarında eser vermişti.)

Wells yoksulluk ve sefalet içinde büyümüştü; babası Joseph bir bahçıvan, annesi ise hizmetçiydi, ama Wells dogmadan önce anne babası küçük birikimlerini, iflas etmekten Joseph'in profesyonel bir kriket oyuncusu olarak kazandığı parayla kurtuldukları, pek başarılı olmayan bir dükkân girişimine yatırmışlardı. H. G.'nin çocukluk yılları en iyi kendi sözleriyle özetlenebilir:

Yazar on, on bir yaşlarındayken babası kötürüm kalacak şekilde düşerek sakatlanmış, on üçüneyken ise küçük dükkânları çökmüştü. Annesi kâhya olarak eski hanımının yanına dönmüş, babası ise küçük, ucuz bir kulübeye sığınmıştı. Yazarın eğitimine devam etmesi mümkün görünmüyordu. Daha önce sadece kitap okumakla ilgilenmiş beceriksiz bir oğlan olarak, iş bulmakta zorluk çekmişti. Tuhafiyecide çırak olmayı, sonra ilkokulda stajyer öğretmenlik yapmayı, eczanede çıraklık yapmayı ve son olarak tekrar tuhafiyecide çalışmayı denedi. İkinci tuhafiyecide geçirdiği iki yıldan sonra bütün bu çıraklık işlerinin sona ermesi için dua etmeye başlamıştı, böylece bir tür stajyer öğretmen olarak çalışmaya başladı. Bütün bu hayata atılma denemeleri arasındaki zamanlarda ise kâhya olarak çalışan annesinin yanına sığınarak geçirdi.

Wells, bu dokunaklı ortamdan talihi ve dehasının yardımıyla kurtuldu. Kensington'daki Normal School of Science'dan bir burs kazandı, burada ünlü T. H. Huxley'nin yanında biyoloji eğitimi gördü ve zooloji diploması aldı. Yirmi birindeyken futbol sahasında geçirdiği kaza sonucunda bir

böbreği hasar gördü ve bir süre için yarı yatalak durumda kaldı, böylece bu olay hayatını yazarak kazanması için hem onu teşvik etmiş hem de bu konuda bir fırsat kazanmasını sağlamış oldu.

Öyküleri, makaleleri ve mizahî yapıtları ile ta başından belli bir başarı kazanmıştı. İlk kitabı (hâlâ başyapıtı olma özelliğini koruyan) *Zaman Makinesi* kitap olarak 1895'te basılmış ve o günden sonra da Wells'in ünü hızla tüm dünyaya yayılmaya başlamıştı. Çocukluğu ve gençliğinde çektiği sefalet bile *Kipps*, *Tono-Bungay* ve *The History of Mr. Polly* gibi romanlarının başarı kazanmasını sağlamıştı. Yüzyıl dönümü İngiltere'sindeki sıradan insanların destanlarını anlattığı bu romanlar özellikle Dickens'a kadar uzanan bir geleneğin parçasıydılar ve Marshlılarla uğraşmaya kalkmamış olsaydı bile Wells'in ününü garanti altına alabilecek kadar iyiydiler.

Dünyaların Savaşı bazı açılardan Wells'in en dikkate değer başarısıdır, içindeki bazı pasajlar geçen yüzyılın sonunda yazıldığı dönemden çok, günümüze uygundur. Romanın asıl fikri Wells'in kendisine değil, onun da itiraf ettiği gibi, ağabeyi Frank'e aittir:

İrkımızın günümüzde gerçekleşecek büyük bir felakete cesurca ya da akıllıca karşı koyabilme becerisi konusunda yazarın kendisinden çok daha büyük bir güvensizlik taşıyan pratik bir filozofa... Şu anki uygarlığımız, görüldüğü kadarıyla, Marshlıların yardımına hiç ihtiyaç duymadan da paramparça olabilecek türden.

Bu şaşkınlık verici romanda, makinelerle yapılan savaşın ve bunun kent toplumu üzerindeki etkilerinin ilk ayrıntılı tarifi olduğu söylenebilecek şeyler de yer almaktadır. Ve Wells bu romanı sadece Birinci Dünya Savaşı'ndan önce değil, Boer Savaşı'ndan da önce yazmıştır! Marshlıların saldırısı öncesinde Londra'nın dışında yollara dökülen kaçaklar fikri, rahatları yerinde olan Viktorya dönemi insanlarına inanılması mümkün olmayan bir fantezi gibi gelmiş olmalıdır; ama bizim için bu artık tarihimizin bir parçası olmakla kalmamış, ikide bir "Uydudan canlı yayın"la oturma odalarımıza konuk olmaya başlamıştır.

Her nesil *Dünyaların Savaşı*'nı kendi deneyimlerinin ışığında yeniden okuyup, yeni bir şeyler öğrenebilir. 1920'lerde çarpıcı olmasının nedeni zehirli gaz kullanımını anlatıyor olması ve uçakların savaş sırasında kullanılabileceğini iddia ediyor olmasıydı. 1930'larda Howard Koch'un radyoya uyarladığı senaryonun Orson Welles tarafından okunmasıyla gerçekleşen o ünlü yayının (Mercury Theater of the Air, CBS, 30 Ekim

1938) Birleşik Devletler'in doğusunda gerçekten büyük bir bölgede yarattığı panik havasıyla yine çok daha büyük bir etki yaratmıştı.

Howard (1960'larda bir McCarthy dönemi sürgünü olarak bulunduğu Londra'da, sonradan asla tamamlanmayan bir bilimkurgu filminin senaryosu üzerinde onunla birlikte çalışmıştı) senaryoyu 75 dolar karşılığında, bir hafta içinde yazmıştı. Ne mutlu ki, geri kalan birkaç düzine paramparça olmuş sayfayı altı rakamlı bir fiyata satabildi. Bütün bu olayın perde arkasını anlattığı kitabı *The Panic Broadcasts* okumak hâlâ epeyce eğlendirici olabilmektedir.

H.G. ise eğlenmemişti, ama kısa bir süre sonra yumuşamaya başlamıştı. Yetmiş dört yaşındayken Amerika'ya yaptığı son yolculuk sırasında, o ve Orson San Antonio'daki bir radyo istasyonunda hayatlarında ilk ve son kez karşılaştılar. İki usta büyücünün karşılaşmasını dinlemek ürkütücü bir deneyim, tıpkı Wells'in kendi zaman makinesiyle artık kaybolup gitmiş olan 1940'ların dünyasına yolculuk etmek gibi bir şey:

H.G.: Amerika'ya geldiğimden beri ardı ardına çok hoş deneyimler yaşadım, ama şimdiye kadar yaşadığım en güzel şey burada küçük adaşım Orson'la karşılaşmaktı, onunla tanıştığıma çok memnun oldum, yakında isminden çıkarıp atacağını umduğum fazladan bir "e" harfi dışında aynı ismi taşıyoruz... Onu bu sansasyonel Cadılar Bayramı curcunasından önce de tanıyordum, *emin* misiniz, gerçekten de Amerika'da böyle bir panik yaşandı mı, yoksa bu sadece sizin Cadılar Bayramı eğlenmeniz miydi?

Orson: Sanırım bu İngiltere'den gelen adamın Mars'tan gelen adam hakkında söyleyebileceği en güzel şey...

Böylece her şey tatlıya bağlanmıştı, daha da iyisi, H. G. konuşmayı Orson'un açık açık kendi reklamını yapmasına fırsat vererek bitirmişti:

H.G.: Bu mikrofonu bırakıp gitmeden önce, bana şu yaptığın filmi biraz anlatsana... filmin adı neydi?

Orson: Adı *Yurttaş Kane* ...

Welles ve arkadaşlarının sahneye koydukları oyun dışında. Dünyaların Savaşı'nın başka yayın ortamlarında da sayısız taklidi ve uyarlaması yapılmıştı, bunların belki de en kayda değer olanı anlatıcının Richard Burton tarafından muhteşem bir şekilde canlandırıldığı Jeff Wayne tarafından sahneye konan müzikaldir. (1978) Kitabın gücünü asla yitirmemesinin bir nedeni de, sonradan ortaya çıkan taklitçilerinin aksine Wells'in canavarlarını anlamlı şekilde hareket eden ve akla yakın canavarlar olarak yaratmış olmasıdır. Azimle sadece ortalığı yakıp yıkmanın keyfi için

hareket etmiyorlardı -bizim önyargılı olduğunu itiraf etmemiz gereken bakış açımızdan bakıldığında- insanı kederlendirse de belirli bir amaca yönelik olarak, mantıklı bir dünyayı ele geçirme planı çerçevesinde hareket ediyorlardı. Wells'in ileriye görme becerisinin iyi bir örneği de. Quisling ve takımından kırk yıl önce. Marslılarla bir uzlaşma sağlamaya çalışmayı gerçekten isteyecek insanların da olabileceğini ima etmiş olmasıdır.

Elbette gezegenlerarası savaşla ilgili daha sonraki bütün o yapıtlardaki aşırılıklar yüzünden Wells suçlanamaz, ama yabancı olan her şeyin korkunç olduğu inancının yaygınlık kazanmasına önayak olduğu için bir miktar eleştiriyi hak ettiği söylenebilir. Onun Marslılar hakkındaki şu pek de ümit verici olduğu söylenemeyecek tarifiyle ("Canlı bir Marslı ile hiç karşılaşmamış olan biri onun görüntüsünün o tuhaf korkunçluğunu asla anlayamaz... İlk karşılaşmada bile nefret ve dehşete boğulmuştum"), C. S. Lewis'in Perelandra'sındaki kahramanın Venüs'teki bir mağarada çok daha heybetli bir canavarla karşılaşmasını ve ilk anda korkuyla geri kaçışının aksine yarattığı hiçbir şekilde yabancı bir şey gibi hissetmediği, birazcık bile korkunç olmadığını fark ettiği pasajı bir karşılaştırm. Günümüzün su altı araştırmacıları ahtapotlarla arkadaşlık kurarken aynı süreçten geçmiş olmalılar, geleceğin astronotları da buna benzer problemler yaşayabilirler. Ama Dünyaların Savaşı'yla başlayan gelenek onlara pek yardımcı olmayacaktır: Fakat belki Steven Spielberg'in *E.T.*'si yeni ve daha az paranoyakça sayılabilecek bir eğilim başlatmıştır. Aslında, H.G.'nin kendisi öyküsü "Kristal Yumurta"da içinde daha hoş görünümlü Marslıların yaşadığı çok daha iyi kalpli bir Mars portresi çizmiştir. (Viking Lander'lar bize Mars yüzeyinin ilk görüntülerini gönderdiklerinde doğruluğu anlaşılan bir öngörüsü daha.)

Kitabın 1964'te Easton Press tarafından yapılan baskısına yazdığı önsözde, J. B. Priestley Dünyaların Savaşı için "şu son günlerdeki yeniden okumamda beklediğimden çok daha etkili buldum... İstilacıların akıbetleri muhteşem bir çarpıcılığa sahip, belki de bütün anlatının en çarpıcı yeri," diye yazmaktadır.

Buna katılıyorum ve umarım Marslıların "bedenlerinin hazırlıksız yakalandığı, etlerini çürütüp, hastalanmalarına neden olan bakteriler tarafından, insanoğlunun bütün araçlarının hiçbir işe yaramadığı noktadan sonra, Tanrı'nın o yüce bilgeliğiyle, bu dünyaya göndermiş olduğu en âciz yaratıklar tarafından" öldürülmüş olduklarını açıklayarak hiçbir okurun okuma keyfini bozmuş olmayız.

Yakın zamana kadar bu “muhteşem çarpıcılığın” tamamen Wells’in kendine ait olduğunu ve Wells’in yaptığı stajyer biyoloji öğretmenliğinden esinlendiğini düşünüyordum. Bu belki doğru olabilir, ama artık bundan şüpheliyim. On dokuzuncu yüzyılın en ünlü gezegenlerarası öykülerinden biri, Wells’in de mutlaka okumuş olması gereken Percy Greg’in iki ciltlik *Across the Zodiac* (1880) adlı eseri idi. Greg’in kahramanı karşı-çekim cihazıyla çalışan bir araçla Mars’a yolculuk yapar (Wells’in *The First Men in the Moon*’unda olduğu gibi) ve tamamen insana benzeyen Marslılarla karşılaşır, öyle ki Marslı kadınlardan birkaçı ile evlenir. Ve bunlardan biri heyhat, dirençsiz dünyaya ait bir hastalık sonucu ölmüştür!

Tesadüf mü? Belki, ama dedikleri gibi: “Yetenekliler ödünç alır, dâhiler çalar.” Ve Wells Greg’ten bu fikri ödünç aldıysa ya da çaldıysa bile, Wells tamamen mazurdur. Ana fikri biraz değiştirerek, son derece parlak bir şekilde, gökyüzündeki diğer gezegenlerle bağlantı kurmaya başladığımız günümüzde artık gerçekten pratik bir sorun haline gelen bir problemi tahmin etmiştir: gezegen ölçeğinde karantina.

Şu an için Mars’ta daha yüksek düzeyde yaşam biçimlerinin bulunması pek olası gözükmeseyse de, mikroorganizmalar gözden ırak tutulamaz: aslında, ortaya çıkabilmeleri için gerekenlerin tamamı her yerde bulunduğu göre, ayrıcalıklı birtakım noktalarda ortaya çıkmamış olmaları şaşırtıcı olacaktır. Peki Mars’ta bulunan böyle bir bakteri insanlar için tehlikeli olabilir mi? Eğer dikkatli davranmazsak, bunu bizim için pek de kolay olmayacak bir yoldan öğrenebiliriz...

Birde, şu günlerde Mars’ın insanoğlunun barınabileceği yeni bir yuva haline getirilebilmesi için “atmosfer düzenlemesi” işleminden geçirilmesi üzerine yapılan tartışmalardan doğan daha uzun dönemli bir felsefi sorun vardır. Gezegenin üzerinde en ilkel yaşam biçimleri bulunsa bile, onlara doğal bir evrim geçirme şansı tanımadan, bulundukları ortamı kendi amaçlarımız için kullanma hakkını kendi kendimize verebilir miyiz? Gelecek yüzyılda “Mars’tan ellerinizi çekin!” lobisinin pek kalabalık olacağını sanmıyorum, ama epeyce etkili olabilirler ve şu an için Ruslar’ın 1994’te gönderecekleri MARS LANDER’la Mars’a taşınmak üzere, geleceğin kolonilerindeki insanlara iyi dileklerimi ileten bir video mesajı hazırlamakta olsam da, bu fikre belirgin bir sempati duyduğumu itiraf etmem gerekiyor.

Dünyaların Savaşı’nı şimdiye kadar okumamış olanlar, bu kitabın da Wells’in yazdığı kitapların pek çoğu gibi şiirsel imgelerle ve insanı can

damarından yakalayiveren pasajlarla dolu olduğunu fark ettiklerinde şaşkınlığa düşebilirler. Wells kendisinin bir sanatçı olmadığını iddia etmeye çalışmış ve şöyle demişti, “Her sanat yapıtı için görevini tamamladığı ve ifade ettiği anlamdan kalan son kırıntıları da yitirdiği bir zaman gelecektir.” Wells’in bilimkurgu yapıtlarının pek çoğu için henüz böyle bir şey olmamıştır, ama gerçekçi ve politik romanlarının birkaçı dışındakiler için bu gerçekleşmiştir. Bu romanlar çoğu “güncel” yapıtın kaderini paylaşırlarken, Wells’in fantastik olduğu söylenen öyküleri hâlâ yeni ve keyifli kalmayı başarmışlardır.

1899’da, Dünyaların Savaşı’nı yazdıktan bir yıl sonra Wells ikinci gezegenlerarası kısa romanını, *The First Men in the Moon*’u yazmıştı. Bu belki de uzay yolculuğu ile ilgili tüm öyküler içinde en ünlü olanıdır, çok az yazar bu kitaptaki o dünya dışı dehşet ve hayret havasına yaklaşabilmiştir, aşabilen ise olmamıştır. Bunu çok kısa aralıklarla *The Sleeper Wakes*, *The War in the Air*, *The Food of the Gods* romanları izlemiştir, bu romanların arasında ise Wells’in bilimkurgu yazarlarının birkaç neslinin araştırdığı bir coğrafyanın ayrıntılı haritasını çıkardığı düzinelerce öykü yer almıştır. Sonra, yirmi yıldan uzun bir süre boyunca Wells ona ününü kazandıran türde yazmaktan hemen hemen vazgeçmiş gibi göründü, ancak yaşamının son yıllarına doğru (1937’de) *Star-Begotten* ile bu türe geri dönecekti. Son kitabı, 1945 tarihli *Mind at the End of Its Tether*, seksen yaşında ölmeden sadece bir yıl önce yayınlanan, hüznü ve ümitsizlikle dolu bir kitap olmuştu. Bu kitap ününe ancak çok az bir katkı yapabilmişti ve savaş sonrası dönemde de Wells’in kitaplarının satışında belirgin bir düşüş olmuştu.

Ancak şimdilerde bu hava ortadan kalkmıştır. İngiltere’de gittikçe gelişen bir H. G. Wells Derneği kurulmuştur ve Wells üzerine yazılan eleştiri kitaplarının da sayıları gittikçe artmaktadır (Bernard Bergonzi’nin *The Early H. G. Wells* W. Warren Wagar’ın *H. G. Wells and the World State* kitapları gibi). Bunun nedeni kısmen, edebiyat çevrelerinde Wells’in bilimsel macera romanlarının gençlik sapkınlıkları ya da kaçış fantezileri ile dolu romanlar değil, günümüzle eşsiz bir uyum içinde olan sanat yapıtları olduğunun, biraz utangaçça da olsa, kabul edilmeye başlaması olabilir.

Bence insanlar artık nevrotik egoların bitip tükenmek bilmeden daha derine inip duran incelenmeleri ile sürekli sonsuz üçgenler ve dörtgenlerin artık yıpranmış yinelemelerinden sıkılmış oldukları için Wells’i yeniden okumaya başlamışlardır. Wells de insanın kalbinde gizli kalmış sırları

herkes kadar görebiliyordu, ama o içinde barındırdığı sonsuz vaatler ve tehlikelerle evreni de görüyordu.

Pek körüne körüne olmasa da, o insanların gelişmeyi başarabileceklerine ve bir gün erişebildikleri bütün dünyalarda akla dayanan, barışçıl toplumlar kuracaklarına inanıyordu. Bugün, türümüzün tarihinde daha önce hiç olmadığı kadar, bizim bu inanca ihtiyacımız var.

ARTHUR C. CLARKE

“Fakat boş değillerse, bu Dünyalarda kimler yaşıyor?.. Dünyanın efendileri biz miyiz yoksa onlar mı?.. Ve her şey insan için nasıl yaratılmış olabilir.”

Kepler (“Melankolinin Anatomisi”nde alıntılanmıştır.)

BİRİNCİ KİTAP

MARSLILARIN GELİŞİ

SAVAŞIN ARİFESİ

On dokuzuncu yüzyılın sonlarında hiç kimse bu dünyanın insanoglundan daha akıllı, yine de onun kadar ölümlü varlıklar tarafından merakla ve yakından izlendiğine; insanlar pek çok tasaları ile meşgûlken, belki bir insanın mikroskopla bir damla suyun içinde kaynaşıp hızla çoğalan kısa ömürlü yaratıkları inceleyeceği gibi kılı kırk yararcasına incelendikleri ve araştırıldıklarına inanmazdı. İnsanlar sonsuz bir gönül rahatlığı içinde, madde üzerinde kurdukları hakimiyete duydukları güvenin huzuruyla önemsiz işlerinin peşinde bu yerküre üzerinde koşturup duruyorlardı. Belki mikroskobun altındaki haşlamlılar da aynı şeyi yapıyorlardır. Kimse daha uzun zamandır bilinen uzaydaki dünyaların insanlığa karşı bir tehlike kaynağı olabileceğini aklından bile geçirmemişti ya da sadece bu dünyalarda yaşam bulunduğu fikrini imkânsız ya da olasılık dışı kabul ederek bir tarafa bırakmak için düşünmüşlerdi. O geçmiş günlerin bazı düşünsel alışkanlıklarını anımsamak tuhaf geliyor. Olsa olsa, dünyadaki insanlar Mars'ta belki de kendilerinden daha düşük seviyede olan ve misyonerce bir girişimi memnuniyetle karşılamaya hazır başka insanlar olduğunu hayal edebiliyorlardı. Yine de uzayın derinliklerinde, bizimkiyle kıyaslandığında zekâmızın soyları tükenen hayvanların karşısında olduğu kadar üstün zekâlar; engin, soğuk ve duygusuz zihinler bu dünyayı kıskanç gözlerle izliyor ve bize karşı uygulayacakları planlarını yavaş yavaş geliştiriyorlardı. Ve yirminci yüzyılın başında bu hayal aleminden uyanış gerçekleşti.

Mars gezegeni, okura hatırlatmama gerek olduğunu sanmıyorum, güneşten ortalama 140.000.000 mil uzaklıkta kendi çevresinde döner ve güneşten aldığı ışık ve ısı miktarı dünyanın aldığıının ancak yarısıdır. Güneş sisteminin bulut şeklinde bir madde yığınının meydana gelmiş olduğu hipotezi doğruysa, dünyamızdan daha yaşlı olmalıdır ve bu dünya erimiş bir ateş yığını olmaktan çıkmadan çok daha önce, yüzeyindeki yaşam gelişimi başlamış olmalıdır. Dünyanın ancak yedide biri hacminde olması gerçeği, yaşamın başlayabileceği sıcaklık düzeyine soğumasını hızlandırmış olmalıdır. Yüzeyinde hava, su ve canlı varlıkların desteklenebilmesi için gereken her şey vardır.

Yine de insanoğlu o kadar kibirlidir ve kibri tarafından öylesine kör edilmiştir ki, on dokuzuncu yüzyılın hemen sonuna kadar hiçbir yazar

Mars'ta şimdiye kadar, ya da aslında hiçbir zaman dünyadaki düzeyinden daha akıllı bir yaşamın gelişmiş olabileceğinden söz etmemiştir. Ne de, Mars dünyamızın ancak dörtte biri kadar olan yüzeyi ile daha yaşlı ve güneşten daha uzak olduğundan, zorunlu olarak sadece yaşamın başlangıcından daha uzak değil, sonuna da daha yakın olması gerektiği genel kabul görmüştür.

Bir gün gezegenimizi etkisi altına alması gereken küresel soğuma aslında komşumuzda çoktan ileri safhalara ulaşmıştır. Komşumuzun fiziksel özelliklerinin büyük kısmı hâlâ gizemini korumaktadır, ama şu anda ekvator bölgesinde bile gün ortası sıcaklığının ancak bizim en soğuk kış günümüzün sıcaklığına yaklaştığını biliyoruz. Havası bizimkine göre çok daha seyrek, okyanusları yüzeyinin sadece üçte birini kaplayacak kadar küçülmüşlerdir ve yavaş seyreden mevsimleri boyunca her iki kutbunda dev buz kütleleri oluşup eriyerek, dönemsel olarak ılıman bölgelerini sel basmasına neden olur. Bizim için hâlâ inanılmaz derecede uzakta olan tükenmenin bu son safhası, Mars'ta yaşayanlar için güncel bir problem hâline gelmiştir. Gereksinimin doğurduğu acil baskı zekâlarım keskinleştirmiş, güçlerini artırmış ve kalplerini katılaştırmıştır. Bizim düşümüzde bile görmemiş olduğumuz aletleri ve zekâ düzeyleri ile uzaya baktıklarında gördükleri en yakınlarında, güneş doğrultusunda sadece 35,000,000 mil uzaklıkta umutla dolu bir sabah yıldızı, yeşil bitki örtüsü ve kurşuni su tabakasıyla, verimliliğini açıkça gösteren bulutlarla kaplı atmosferiyle, üzerinde dolanan bulut kümelerinin arasından bir an için ortaya çıkıveren, geniş bölgelere yayılmış kalabalık ülkeleri ve dar, gemilerle dolu denizleriyle bizim sıcak gezegenimiz olmuştur.

Ve biz insanlar, bu dünyada yaşayan yaratıklar olarak onlar için en az maymun ve madagaskar maymunlarının bizim için olduğu kadar yabancı ve aşağı düzeyde varlıklar olmalıyız. İnsanoğlunun akli yönü şimdiden yaşamın varolabilmek için sürekli bir mücadele olduğunu kabul etmiştir ve öyle görünüyor ki Mars'taki zihinlerin inancı da budur. Dünyalarındaki soğuma çok ilerlemiştir ve bu dünya hâlâ yaşam dolu, ama sadece onlara aşağılık hayvanlar gibi gelen varlıklarla. Aslında, güneş doğrultusunda bir savaş açmak, nesillerdir üzerlerinde dolaşan yıkım tehlikesinden tek kaçış yollarıdır.

Ve onları merhametsizce yargılamadan önce, kendi ırkımızın da, sadece soyları tükenen bizon ve dodo gibi hayvanlara karşı değil, kendinden aşağı gördükleri ırklara karşı da nasıl acımasız ve istisnasız bir yıkım

uyguladıklarını unutmamalıyız. Tazmanyalılar, insanlara benzemelerine karşın, Avrupalı göçmenler tarafından yürütülen imha harekâtı sonucunda elli yıllık bir süre içinde ortadan kaldırılmışlardır. Sanki biz merhamet havarileri miyiz ki, Marslılar da aynı ruhla savaştılar diye yakınabilelim?

Marslılar inişlerini inanılmaz bir incelikle hesaplamış -matematik bilgilerinin bizimkinin ziyadesiyle üstünde olduğu açıkça ortadadır- ve hazırlıklarını hemen hemen kusursuz bir birlik içinde yürütmüş olmalıdırlar. Aletlerimiz buna izin vermiş olsaydı, toplanmakta olan fırtına havasını on dokuzuncu yüzyılın çok daha erken dönemlerinde görebilirdik. Schiaparelli gibi adamlar kızıl gezegeni gözlemişler -aklıma gelmişken, sayısız yüzyıllar boyunca Mars'ın savaş yıldızı olması da bir tuhaftır- ama haritalarını o kadar iyi yaptıkları işaretlerin sürekli bir değişim içinde olan görünümünün anlamlarını yorumlayamamışlardır. Tüm bu zaman boyunca Marslılar hazırlanmakta olmalıydılar.

1894'teki karşı karşıya konum sırasında, diskin aydınlık tarafında, önce Lick Gözlemevi, sonra Nice'li Perrotin ve daha sonra da başka gözlemciler tarafından büyük bir ışık görülmüştü. İngiliz okurlar bu haberi ilk kez *Nature* dergisinin 2 Ağustos tarihli sayısında okudular. Ben bu parıltının, *gülleleri* bize doğru fırlatılan dev bir topun gezegenlerine gömülmüş devasa bir çukurdan ateşlenişi olduğunu düşünme eğilimindeyim. Sonraki iki karşı karşıya konum sırasında da, o patlamanın olduğu yerin yakınlarında, henüz açıklanamamış olsalar da, tuhaf işaretler görülmüştü.

Fırtına üzerimize bundan altı yıl önce patladı. Mars karşı karşıya konuma yaklaşırken, Java'lı Lavelle, gezegenin üzerinde kocaman bir akkor haline gelmiş gaz patlaması hakkındaki inanılmaz istihbarat ile astronomik bilgi alışverişi ağının tellerini heyecandan tir tir titreterek telgraf üzerine telgraf çekti. Bu, ayın 12'sinin gece yarısına doğru gerçekleşmişti ve hemen yardımına başvurduğu spektroskop, dünyamıza doğru çok büyük bir hızla ilerleyen, büyük kısmı hidrojenden oluşan, alev almış bir gaz kütesini gösteriyordu. Bu gaz püskürtüsü saat on ikiyi çeyrek geçe gibi gözden kaybolmuştu. Lavelle bunu, "alevler içindeki dumanların bir silahtan fışkırışı" gibi gezegenden birdenbire ve şiddetle fışkıran muazzam bir alev kütesine benzetmişti.

Bunun çok yerinde bir benzetme olduğu sonradan ortaya çıkmıştı. Yine de ertesi gün gazetelerde bu konuda *Daily Telegraph*'ta çıkan küçük bir not dışında hiçbir şey yoktu ve dünya şimdiye kadar insanoğlunu tehdit

eden tehlikelerin en ciddilerinden birini görmezden gelerek geçip gitmişti. Ottershaw'daki ünlü astronom Ogilvy ile karşılaşmamış olsaydım, patlamadan hiç haberim olmayabilirdi. Haberler onu çok heyecanlandırmıştı ve aşırı bir heyecanla beni o gece onunla nöbetleşe kızıl gezegeni incelemeye davet etmişti.

O günden beri bütün olup bitenlere ragmen, o geceki nöbeti çok açık seçik hatırlıyorum: Karanlık ve sessiz gözlemevi, zemine takatsiz bir ışık yayan köşedeki üstü örtülmüş fener, teleskopun saatinin düzenli tiktakları, - içinden hızla aşağıya düşen yıldız tozuyla boyu eninden çok daha fazla olan- çatıdaki küçük delik. Ogilvy ortalıkta görünmeden, ama küçük tıkırtılar çıkartarak dolanıyordu. Teleskoptan bakılınca, koyu mavi bir daire ve bu bölgede yüzen küçük yuvarlak bir gezegen görülebiliyordu. Ufacık görünüyordu, çok parlak, küçük ve hareketsizdi, üzerinde belli belirsiz çapraz çizgiler görünüyordu ve tam çembere göre hafifçe basıktı. Ama o kadar küçüktü, o kadar parlak bir sıcaklıktaydı ki -adeta toplu iğne başı kadar bir ışık parçasıydı! Titriyor gibiydi, ama bu aslında teleskopun gezegeni görüntüde tutan saat düzeneğinin etkisiyle kendi titremesiydi.

Ben izlerken, gezegen büyüüp küçülüyor; yaklaşp uzaklaşıyor gibi görünüyordu, ama bunun tek nedeni benim gözümün yorulmasıydı. Bizden kırk milyon mil uzaktaydı -kırk milyon milden daha fazla bir boşluk. Ancak çok az insan maddi evrenin tozunun içinde yüzdüğü boşluğun uçsuz bucaksızlığının ayırımına varabilir.

Işığın yanında o bölgede, hatırladığım kadarıyla, üç donuk ışık noktacığdaha vardı, neredeyse sonsuz derecede küçük zerrecikler halinde, ancak teleskopla görülebilen üç yıldızcık ve etrafı tümüyle boş uzayın kavranması mümkün olmayan karanlığıyla kaplıydı. Bu karanlığın buz gibi donuk yıldız ışığıyla aydınlanan bir gecede nasıl göründüğünü bilirsiniz. Teleskopla bakıldığında daha da uçsuz bucaksız görünür. Çok uzakta ve küçük olduğu için benim göremediğim, o inanılmaz uzaklıktan hızla ve durmadan bana doğru uçan, her geçen dakika binlerce mil daha da yaklaşan, onların bize gönderdikleri o Şey, dünyaya o kadar büyük savaşlar, felaketler ve ölüm getirecek olan o Şey geliyordu. İzlerken bu aklımdan bile geçmemişti; dünyadaki hiç kimse o hedefini ıskalamayan mermiyi aklının ucundan geçiremezdi.

O gece, o uzak gezegenden bir gaz püskürüşü daha olmuştu. Bunu kendi gözlerimle gördüm. Tam kıyıda, görüntünün en önemsiz kısmında, saat tam gece yarısını vurduğunda kızılımsı bir patlama; bunu görünce

Ogilvy'ye söyledim, o benim yerime geçti. Gece sıcaktı ve ben de susamıştım, Ogilvy bize doğru gelen gaz sütununa bakarak şaşkınlıkla bağırıp çağırırken, bacaklarımı uyuşuk uyuşuk gererek ve karanlıkta yolumu bulmaya çalışarak su şişesinin durduğu küçük masaya doğru gittim.

O gece ilkinin fırlatılışının üstünden yirmi dört saat geçmesine sadece birkaç saniye kala, Mars'tan görülemeyecek kadar küçük ikinci bir mermi yola çıktı. Karanlıkta o masada, gözümde yeşil ve kızıl lekeler uçuşurken oturuşumu hatırlıyorum. Sigara içebilmek için yanımda bir ateş olmasını istiyordum, görmüş olduğum o incecik ışının anlamı ve kısa bir süre içinde başıma getirecekleri konusunda pek de şüphelenmemiştim. Ogilvy saat bire kadar izledi, sonra o da bıraktı; feneri yaktık ve yürüyerek onun evine gittik. Aşağıda karanlığın içinde Ottershaw ve Chertsey kasabaları ile onların huzur içinde uyuyan yüzlerce sakini vardı.

Ogilvy'nin kafası o gece Mars'taki duruma ilişkin düşüncelerle doluydu, bize sinyal gönderen Marslıların olması gibi bayağı bir fikre dudak büküyordu. Onun düşüncesi meteorların şiddetli bir yağmur halinde gezegene düşmekte olabileceği ya da harekete geçen dev bir yanardağ patlaması olduğuydu. Ogilvy bana organik evrimin iki komşu gezegende aynı yönde ilerlemesinin ne kadar olanaksız olduğunu açıkladı.

“Mars'ta insana benzer bir şeyler olması olasılığı milyonda bir,” dedi.

Yüzlerce gözlemci o gece ve ertesi gece -gece yarısına doğru- ve bir sonraki gece, on gece boyunca o patlamayı gördü, her gece bir patlama oluyordu. Niye onuncu patlamadan sonra başka patlama olmadığını kimse açıklamaya kalkışmadı. Ateşleme sırasında çıkan gazlar Marslıları rahatsız etmiş olmalıydı. Dünyadaki güçlü bir teleskoptan grice, hareket eden küçük lekeler olarak görünen yoğun duman ya da toz bulutları gezegenin berrak atmosferine yayılmış ve gezegenin yüzeyindeki en bildik şekilleri bulanıklaştırmıştı.

Sonunda günlük gazeteler bile bu rahatsız edici gelişmelerle uyanmış ve orada, burada ve sonunda her yerde Mars'taki yanardağları konu alan popüler yazılar yayınlanmaya başlamıştı. Haftalık mizah dergisi *Punch*, hatırladığım kadarıyla, bunu eğlenceli bir şekilde politik bir karikatürde kullanmıştı. Ve en akla gelmedik şey, Marslıların bize fırlattıkları o mermiler, şimdi uzay boşluğunda saniyede millerce hızla uçarak, gün be gün, saat be saat daha da yaklaşarak dünyaya doğru yol alıyorlardı. O doludizgin gelen kader hemen başımızın üstündeyken, insanların küçük işlerinin peşinde koşuşturmaları şimdi beni inanılmaz derecede hayrete

sürüklüyor. Markham'ın editörlüğünü yaptığı resimli dergi için gezegenin yeni bir fotoğrafını elde ettiğinde nasıl bir zafer sarhoşluğu içinde olduğunu hatırlıyorum. Günümüzdeki insanlar on dokuzuncu yüzyıl basınıımızın zenginliğinin ve girişimciliğinin pek farkında değiller. Kendi adıma ben bisiklete binmeyi öğrenmekle meşgul oluyor ve uygarlık geliştikçe ahlak! fikirlerde ortaya çıkması muhtemel olan gelişmeleri tartışan bir dizi makale ile uğraşıyordum.

Bir gece (ilk mermi o sırada ancak 10.000.000 mil uzaklıkta olmalıydı) karımla yürüyüşe çıktık. Gece yıldız ışığı ile aydınlanmıştı, karıma Zodyak'ın burçlarını açıkladım ve bir sürü teleskobun çevrili olduğu, başucu doğrultusunda yavaşça ilerlemekte olan parlak bir ışık noktacığı olan Mars'ı gösterdim. Sıcak bir geceydi. Chertsey ya da Isleworth'te gezintiden dönmekte olan bir grup şarkı söyleyip müzik çalarak yanımızdan geçti. İnsanlar yatmak üzere olduklarından evlerin üst katlarındaki pencerelerde ışıklar vardı. Uzaklardaki istasyondan makas değiştiren trenlerin takırdayan ve gümbürdeyen, uzaklığın etkisiyle neredeyse melodik bir hal alan sesleri geliyordu. Karım bir bina iskeletinden gökyüzüne doğru yükselen kırmızı, yeşil ve sarı işaret ışıklarının parlaklığını gösterdi. Her şey gayet güvende ve sakin görünüyordu.

KAYAN YILDIZ

Sonra ilk meteorun düştüğü o gece geldi. Sabahın ilk saatlerinde Winchester üzerinden doğuya doğru hızla kayarken görülmüştü, atmosferin yukarı kısımlarındaki alevli bir çizgiye benziyordu. Bunu yüzlerce kişi görmüş ve sıradan bir meteor olarak kabul etmiş olmalıydı. Albin'in tarifine göre arkasında birkaç saniye parlayan yeşilimsi bir iz bırakıyordu. Denning, meteorlar üzerine en büyük otoritemiz, meteorun ilk ortaya çıktığı yüksekliğin doksan ya da yüz mil civarında olduğunu belirtmişti. Ona meteor bulunduğu yerin yüz mil doğusuna düşmüş gibi gelmişti.

O saatte evdeydim, çalışma odamda yazı yazıyordum ve Fransız tarzı pencerelerim Ottershaw'a baktığı ve perdeler açık olduğu halde (o günlerde gece göğüne bakmayı sevdiğim için), olayı hiç fark etmedim. Yine de, dış uzaydan dünyaya gelen bu en acayip şey ben orada otururken düşmüş olmalıydı, o geçerken bir kafamı kaldırıp baksam geçişini görebilecektim. Uçuşunu görenlerden bazıları bir tıslama sesiyle geçtiğini söylüyorlar. Ben kendi adıma böyle bir şey duymadım. Berkshire, Surrey ve Middlesex'teki pek çok insan düşüşünü görmüş ve olsa olsa başka bir meteorun daha düştüğünü düşünmüş olmalılardı. Kimse o gece düşen kütleyi arama zahmetine girmemiş gibi görünüyor.

Ama sabah erkenden, düşen göktaşını gören ve meteorun Horsell, Ottershaw ve Woking arasında bir yerlerde olması gerektiğini düşünen zavallı Ogilvy meteoru bulma düşüncesiyle yataktan fırladı. Gerçekten buldu da, şafaktan hemen sonra, kum çukurlarından pek uzakta olmayan bir yerlerde. Merminin etkisiyle kocaman bir delik açılmış ve kumla çakıl bir buçuk mil öteden görülebilen yığınlar oluşturarak, çalılığın üstünde dört bir tarafa şiddetle saçılmıştı. Çalılığın doğu tarafında yangın çıkmıştı ve ince mavi bir duman şafak güneşine doğru yükseliyordu.

Şey'in kendisi de, düşüşü sırasında paramparça ettiği bir köknar ağacının etrafa saçılmış parçalarının arasında neredeyse tümüyle kuma gömülmüştü. Açıkta kalan kısım kocaman bir silindir görünümündeydi, bir kalıpta dökülmüş ve dış hatları pullarla kaplı boz renkli bir kabukla yuvarlatılmıştı. Yaklaşık otuz metre çapındaydı. Ogilvy kütleye yaklaştı, büyüklüğüne ve ondan da çok şekline şaşakaldı, çünkü meteorların çoğu öyle ya da böyle yuvarlağa yakın bir şekle sahiptir. Ancak, meteor havadaki uçuşundan dolayı hâlâ daha yakma yaklaşmasını engelleyecek kadar sıcaktı.

Silindirin içinden gelen çınlama sesini, o sırada henüz içinin boş olabileceği aklına gelmediği için yüzeyinin eşit olmayan derecelerde soğumasına bağladı.

Şey'in açtığı çukurun kıyısında, garip görünüşüne bakarak, en çok da alışılmadık şekli ve rengine şaşırmış, o anda bu Şey'in gelişinde bir gaye olabileceğinin ancak belli belirsiz farkında olarak dikilmiş kalmıştı. Sabahın bu ilk saatleri fevkalâde sakin ve Weybridge tarafındaki çam ağaçlarının üzerinde doğmakta olan güneş şimdiden sıcacıktı. O sabah herhangi bir kuş sesi duyduğunu hatırlamıyordu, yaprak bile kımıldamıyordu, tek duyduğu kömürleşmiş silindirin içindeki belli belirsiz hareketlerden gelen seslerdi. Ortalıkta başka kimse yoktu.

Sonra birden titreyerek silindirin ucunun yuvarlak kenarından boz renkli kömür tozunun, meteorun üstünü kaplayan o küllü kabuğun dökülmeye başladığını fark etti. İnce tabakalar halinde kopup, kumun üstüne yağıyordu. Büyük bir parça aniden kopup, yüreğini ağzına getiren şiddetli bir sesle yere düştü.

Bir an için bunun ne anlama geldiğini anlayamadı ve çok sıcak olmasına rağmen, o Şey'i daha iyi görebilmek için kütlenin yanma, çukurun içine doğru indi. O sırada cismin soğumasının buna neden olabileceğini bile düşündü ve külün sadece silindirin ucundan dökülmekte olması bu fikri geçersiz kılıyordu.

Ve sonra silindirin yuvarlak ucunun, çok yavaşça, kendi çevresinde döndüğünün farkına vardı. Bu o kadar yavaş yavaş gerçekleşen bir hareketti ki, bunu ancak beş dakika önce hemen yanında olan siyah bir izin şimdi dairenin diğer tarafından olduğunu fark ettiğinde keşfedebilmişti. Yine de, boğuk bir gıcırta duyup, siyah izin birkaç santimetre kadar yükseldiğini görünceye kadar bunun ne anlama geldiğini tam anlayamamıştı. Sonra bir anda her şey aydınlandı. Silindir yapaydı -içi boştu-bir de açılan ucu vardı! Silindirin içindeki bir şeyler ucunu açıyordu!

“Tanrı aşkına!” dedi Ogilvy. “İçinde bir adam var -adamlar var! Ölecek kadar kavrulmuş! Kaçmaya çalışıyorlar!”

Birden, hızlı bir zihinsel sıçramayla Şey'i Mars'taki patlamayla ilişkilendirdi.

İçerde kapalı kalmış yarattığı düşünmek onu öyle dehşete düşürmüştü ki, sıcaklığı unutup, kapağı açmasına yardım etmek için silindire doğru atıldı. Ama şans eseri silindirin boğucu sıcaklığı, onu ellerini hâlâ kor halinde olan metale dokundurup yakmadan yakaladı. Bunun üzerine bir an

tereddütte kaldı, sonra döndü ve Woking’e doğru çılgınca koşmaya başladı. O sırada saat altı civarında olmalıydı. Bir arabacıyla karşılaştı ve ona durumu anlatmaya çalıştı, ama anlattığı hikâye ve görünüşü o kadar deliceydi -şapkası çukurda düşmüştü- ki adam arabasını sürüp gitti. Horsell Bridge yakınlarındaki meyhanenin kapılarını açmakta olan meyhaneciye durumu anlatmakta da aynı derecede başarısız oldu. Adam onun tımarhaneden kaçmış bir deli olduğunu düşündü ve meyhaneye kapatmak için başarısız bir girişimde bulundu. Bu olay Ogilvy’yi biraz kendine getirdi; sonra bahçesinde çalışmakta olan Londralı gazeteci Henderson’ı gördüğünde çitlerin üzerinden seslendi ve derdini anlatmayı başardı.

“Henderson,” dedi, “dün gece düşen göktaşını gördün mü?”

“Ee?” dedi Henderson.

“Şimdi Horsell Otlagı’nda duruyor.”

“Tanrım!” dedi Henderson. “Düşen bir meteor! Güzel.”

“Ama iş bir meteorla kalmıyor. Bir silindir -yapay bir silindir! İçinde de bir şeyler var.”

Henderson elinde kürekle kalakaldı.

“Ne var?” dedi. Bir kulağı sağırdı.

Ogilvy ona gördüklerini tek tek anlattı. Henderson’ın olanları anlaması bir dakika kadar sürdü. Sonra küreğini bıraktı, ceketini kaptı ve yola koyuldu. İki adam tekrar kırılık bölgeye doğru koşturdular ve silindiri aynı pozisyonda dururken buldular. Ama şimdi içerden gelen sesler kaybolmuş ve silindirin tepesi ile gövdesi arasında parlak metalden yapılmış ince bir daire ortaya çıkmıştı. Kenarlardan içeri giren ya da dışarı çıkan hava tiz, cızırtılı bir ses çıkarıyordu.

Yanmış, kabukları pul pul dökülen metale bir değnekle vurup dinlediler ve bir yanıt gelmeyince ikisi de içerideki adam ya da adamların baygın ya da ölmüş olduğuna karar verdiler.

Elbette ikili herhangi bir şey yapacak durumda değildi. İçeriye bağırarak teselli edici sözler söylediler ve çeşitli sözler verdiler; yardım getirmek için koşarak kasabaya döndüler. Onları üstleri başları kumla kaplı, heyecanla ve darmadağın bir halde parlak gün ışığında, dükkân sahipleri kepenklerini kaldırır ve insanlar yatak odası pencerelerini açarken küçük caddede koşuştururken hayal edebilirsiniz. Henderson telgrafla Londra’ya haber vermek için, hemen istasyona koşturdu. Gazete makaleleri insanları bu fikre zaten alıştırmışlardı.

Saat sekiz olmadan birkaç oğlan çocuğu ve işsiz güçsüz adam
“Mars’tan gelen ölü adamları” görmek için kırlık bölgeye doğru yola
ıkılmışlardı. Hikâye sonunda bu şekli almıştı. Ben hikâyeyi ilk kez saat
dokuza çeyrek kala, *Daily Chronicle’ımı* almak için çıktığımda gazeteci
Çocuktan duydum. Doğal olarak şaşakalmıştım, dışarı fırlayıp, Ottershaw
köprüsünden kum çukurlarına doğru yola çıkmak için hiç zaman
kaybetmedim.

HORSELL OTLAĞINDA

Silindirin yattığı devasa çukurun çevresinde belki yirmi kişilik küçük bir kalabalıkla karşılaştım. Yere gömülmüş o dev gövdenin görünüşünü daha önceden tarif etmiştim. Yakınlarında çimenler ve çakıllar ani bir patlamayla kömürleşmiş gibiydi. Çarpışmanın ani bir yangına neden olduğuna şüphe yoktu. Henderson ve Ogilvy orada değillerdi. Sanırım o an için yapılacak bir şey olmadığını anlamış ve Henderson'ın evinde kahvaltı yapmaya gitmişlerdi.

Çukurun kıyısında, ayaklarını aşağı sallandırmış ve devasa kütleye - ben onları durdurana kadar- taş atarak eğlenen dört beş oğlan vardı. Ben onlarla konuştuktan sonra kenardaki seyircilerin arasında “elim sende” oynamaya başladılar.

Seyircilerin arasında iki bisikletli, benim de bazen iş verdiğim gezici bir bahçıvan, elinde bebek taşıyan bir kız, kasap Gregg ile küçük oğlu ve genellikle istasyon çevresinde dolanan iki üç aylak ve golf takımı taşıyıcıları vardı. Pek konuşmuyorlardı. O günlerde İngiltere'deki aşağı tabaka insanların astronomi dışında her konuda bir fikirleri olabilirdi. Çoğu, silindir hâlâ Ogilvy ve Henderson'ın bıraktığı gibi duran, büyük bir masaya benzeyen ucuna bakıyordu. Sanırım bu cansız kütle onların kömürleşmiş bir ceset yığını yönündeki ortak beklentilerini karşılamıyordu. Ben oradayken bazıları ayrıldı ve yenileri geldi. Çukura indim ve ayaklarımın altında belli belirsiz bir hareket hissederek gibi oldum. Silindir ucu artık dönmüyordu.

Ancak bu kadar yaklaştıktan sonra, bu nesnenin garipliğinin tam anlamıyla farkına varabilmişim. İlk bakışta tepe üstü dönmüş bir at arabasından ya da yola düşmüş bir ağaçtan daha ilgi çekici görünmüyordu. Aslında, o kadar bile ilginç değildi. Paslı bir şamandıra gibi görünüyordu. Şey'in üzerindeki boz renkli pulların bildik bir oksitli malzeme olmadığını, kapakla silindir arasındaki yarıktaki parlayan sanmsı beyaz renkli metalin alışılmadık bir rengi olduğunu anlamak için belirli bir düzeyde bilimsel eğitim almış olmak gerekiyordu. “Dünyadışı” kelimesinin izleyenlerin çoğu için bir anlamı yoktu.

O sırada Şey'in Mars gezegeninden geldiği benim için çok açık seçik olsa da, içinde canlı bir yaratık olmasını mümkün bulmuyordum. Kapağın açılışının otomatik olması gerektiğini düşünüyordum. Ogilvy'nin aksine,

hâlâ Mars'ta insanlar olduğuna inanıyordum. Aklım silindirin içinde elyazmaları olması olasılığı, çeviride çıkabilecek sorunlar, içerde bozuk para ya da maketler bulup bulamayacağımız ve bunun gibi pek çok şey üzerinde hayallerle doluydu. Yine de bu düşüncelere inanabilmek için biraz fazla büyüktü. Açılmasını görmek için sabırsızlanıyordum. On bir civarında, bir şey olacakmış gibi görünmediğinden, kafam bu tür düşüncelerle dolu olarak Maybury'deki evime geri döndüm. Ama soyut araştırmalarım üzerindeki çalışmalarına dönmek biraz güç oldu.

Öğleden sonra otlığın manzarası çok değişmişti. Akşam gazetelerinin erken baskıları;

“MARS'TAN GELEN MESAJ”

“WOKING'TEN TUHAF HABER”

gibi kocaman manşetlerle tüm Londra'yı ayağa kaldırmışlardı. Üstüne üstlük, Ogilvy'nin Astronomi Merkezi'ne gönderdiği telgraf da üç krallıktaki bütün gözlemevlerini harekete geçirmişti.

Woking istasyonundan kum çukurlarına giden yolda en azından yanm düzine tek atlı araba, Chobham'dan gelen bir gezinti arabası ve biraz daha azametli bir binek arabası vardı. Bütün bunların yanında kalabalık bir bisiklet yığını vardı. Üstüne üstlük, gündüz vaktinin sıcaklığına ragmen Woking ve Chertsey'den yürüyerek epey bir insan gelmiş olmalıydı -diğer bayanların arasında bir iki tane de açık saçık giyinmiş olanı vardı- böylece epeyce hatırı sayılır bir kalabalık oluşmuştu.

Yakıcı bir sıcak vardı, ne gökyüzünde bir bulut ne de hafif de olsa bir esinti vardı ve ortalıkta birkaç dağınık çam ağacının gölgeleri dışında bir gölge yoktu. Yanan çalılık söndürülmüştü, ama Ottershaw'a doğru olan tarafta gözle görülebilen her yerde toprak kapkara olmuştu ve hâlâ dumanlar tütüyordu. Chobham Yolu'ndan girişimci bir tatlıcı, bir el arabası dolusu yeşil elma ve alkolsüz birayla oğlunu yollamıştı.

Çukurun kenarına vardığımda, yarım düzine kadar adamla dolu olduğunu gördüm -Henderson, Ogilvy ve sonradan Kraliyet Astronomu olduğunu öğrendiğim, yanında kürek ve kazmaları olan birkaç işçi bulunan Stent isminde sarı saçlı bir adam. Stent ince perdeden, net bir sesle emirler veriyordu. Şimdi besbelli daha soğuk olan silindirin üstünde duruyordu; yüzü kıpkırmızı olmuştu ve ter boşanıyordu; bir şeyler onu rahatsız etmiş gibiydi.

Alttaki kısmı hâlâ gömülü olsa da, silindirin büyük kısmı açığa çıkarılmıştı. Ogilvy beni çukurun kıyısından onlara bakan kalabalığın

arasında gördüğü anda, yanlarına çağırđı ve Lord Hilton'u, o bölgenin lordunu görmeye gidip gidemeyeceğini sordu.

Gittikçe büyüyen kalabalığın, özellikle de oğlan çocuklarının kazıları için ciddi bir engel oluşturmaya başladıklarını söyledi. Etrafa ufak bir çit çekilmesini ve insanları geride tutmak için yardım edilmesini istiyorlardı. Kutunun içinden hâlâ arada sırada hafif bir gürültü geldiğini, ama işçilerin tutmayı başaramadıkları için silindirin tepesini sökemediklerini söyledi. Kutu çok kalın görünüyordu ve duyduğumuz hafif sesler içerideki gürültüyü kargaşalığı gösteriyor olabilirdi.

İstedikini yapmaktan ve böylece yapılması tasarlanan çitin içine girebilen ayrıcalıklı seyircilerden biri olmaktan memnun olacaktım. Lord Hilton'ı evde bulamadım, ama Waterloo'dan saat altıda kalkan trenle Londra'dan gelmesinin beklendiğini öğrendim ve o sırada saat beşi çeyrek geçiyor olduğundan eve gittim, biraz çay içtim ve onu karşılamak için istasyona yürüdüm.

SİLİNDİR AÇILIYOR

Kırlık bölgeye döndüğümde güneş batmak üzereydi. Woking tarafından dağınık gruplar halinde insanlar aceleyle koşuşturuyorlardı, birkaç kişi de geri dönüyordu. Çukurun etrafındaki kalabalık artmıştı -birkaç yüz kişi kadar vardı sanırım- gökyüzünün limon sarısına karşı kapkara bir tezat oluşturuyorlardı. Yükselen bazı sesler duyuluyordu ve çukurun oralarda itiş kakış oluyor gibiydi. Kafamdan tuhaf düşünceler geçti. Yaklaştığımda Stent'in sesini duydum:

"Geri çekilin! Geri çekilin!"

Bir oğlan bana doğru koşarak geldi.

"Hareket ediyö'," dedi yanımdan geçerken, "bi' kapamyo, bi' açılıyo. İyi diyil bu. Eve gidiyom, ben."

Kalabalığa doğru ilerledim. Gerçekten de, haklıymışım, birbirini itip kakarak ilerlemeye çalışan iki üç yüz kişi vardı, aralarında bir iki bayan da en az hareketli olanlarından sayılmazlardı.

"Çukura düştü!" diye bağırdı biri.

"Geri çekilin!" diye bağırdı birkaç kişi.

Kalabalık biraz çalkalandı, ben de önümdekileri iteleyerek kendime yol açtım. Herkes aşırı derecede heyecanlanmış gibiydi. Çukurdan tuhaf bir homurtu geldiğini duydum.

"Size diyorum!" dedi Ogilvy; "bu salakları uzaklaştırmamıza yardım edin. Lanet şeyin içinde ne olduğunu bilmiyoruz, biliyorsunuz!"

Silindirin üzerinde duran ve çukurdan tekrar yukarı çıkmaya çalışan bir adam gördüm, sanırım Woking'teki bir dükkânın tezgâhtarıydı. Kalabalık onu aşağı itmişti.

Silindirin ucu içeriden açılıyordu. Pırıl pırıl birkaç vida altmış santimetre kadar yukarı çıkmıştı. Biri bana tosladı, vidanın üstüne düşmeme ramak kalmıştı. Arkama döndüm, ben arkamı döndüğüm sırada vida çıkmış olmalı, çünkü silindirin kapağı gürültülü bir sarsıntıyla çakılların üzerine düştü. Dirseğimi arkamdaki adama geçirdim ve kafamı yine Şey'e doğru çevirdim. Bir an için daire şeklindeki o boşluk tam anlamıyla kapkara göründü. Günbatımı gözümü almıştı.

Sanırım herkes bir adamın çıkmasını bekliyordu -belki biz dünya üzerindeki insanlardan biraz farklı bir adam, ama esasları bakımından bir

adam işte. Ben öyle bekliyordum. Ama baktığımda, o anda gördüğüm gölgenin içinde hareket eden bir şeydi: Birbiri üstünde kabaran dalgalara benzeyen grimsi hareketler, sonra da gözlere benzeyen iki parlak disk. Sonra biraz karayılanı andıran, baston kalınlığında bir şey, sonra bir tane daha, kıvranıp duran orta kısmından ayrılarak, havada bana doğru salındı.

Aniden ürperdim. Arkalardaki bir kadın ciyak ciyak bağırdı. Gözlerimi hâlâ içinden başka dokungaçların da çıkmakta olduğu silindirden ayırmadan, yarı yarıya döndüm ve çukurun kıyısından uzaklaşmak için insanları iteleyerek kendime yol açmaya başladım. Yanımdaki insanların yüzündeki şaşkınlığın korkuya dönüştüğünü görüyordum. Her taraftan anlaşılmasa bagrışlar geliyordu. İnsanların büyük kısmı arkaya doğru koşuşturuyordu. Tezgâhtarın hâlâ çukurun kenarından çıkmaya çalıştığını gördüm. Bir anda kendimi tek başıma buldum, çukurun diğer tarafındaki diğer insanların kaçmaya başladıklarını gördüm, Stent de onların arasındaydı. Tekrar silindire baktım ve başaramayacağım bir dehşet duygusu sardı beni. Olduğum yerde taş kesilip bakakaldım.

Neredeyse bir ayının boyutlarında olan yuvarlak, grimsi, kocaman bir gövde acıyla ve yavaşça silindirden çıkıyordu. Yukarda toparlanıp, ışığa çıktığında ıslak deri gibi parladı.

İki büyük, koyu renkli göz üzerimden ayrılmadan bana bakıyordu. Bu gözleri çevreleyen kütle, şeyin kafası yusuvarlaktı, bir yüzü olduğunu söylemek de mümkün olabilirdi. Gözlerinin altında bir ağzı vardı, titreyerek soluyan ve salyalar saçan dudaksız bir ağız parçası. Yaratığın bütün vücudu şiddetle sarsılarak kabarıp iniyor ve titriyordu. Dokungaca benzeyen upuzun bir uzantı silindirin kenarına tutunmuştu, bir diğeri havada salınıyordu.

Canlı bir Marslı görmeyen birinin, yaratığın görünüşünün yarattığı o acayip dehşeti hayal etmesi mümkün değildir. Çıkık üst dudağıyla o V şeklindeki tuhaf ağız, kaş çizgilerinin yokluğu, o takoz benzeri alt dudağın altında çenesinin yokluğu, bu ağzın o sürekli titremesi, Gorgon'ların saçlarına benzeyen dokungaçları, kendilerine yabancı bir atmosferde ciğerlerin gürültüyle soluyuşu, dünyanın Mars'a göre daha fazla olan yerçekimine bağlı olarak, beklendiği gibi hareketlerindeki ağırlık ve ızdırap -ve hepsinden önemlisi o kocaman gözlerin olağandışı keskinliği- karşılaşıldığı anda canlı, keskin, insanlık dışı, sakat ve canavarca bir şeyleri gösteriyordu. Kahverengi yağlı derisinde mantarsı bir şeyler vardı, sıkıntı verici hareketlerini beceriksizce düşünerek yapmasında anlatılamayacak

kadar tiksindirici bir şeyler vardı. Bu ilk karşılaşmada, ilk bakışta bile tiksintiyle dolmuş ve dehşete kapılmışım.

Birden yaratık ortadan kayboldu. Silindirin kenarından yuvarlanmış ve büyük bir deri yığının düşüşündeki gibi bir patırtı çıkararak çukura düşmüştü. Yoğun, tuhaf bir çığlık attığını duydum, aynı anda yaratıkların bir başkası deliğin koyu gölgesinde gizemli bir şekilde belirmişti.

Döndüm ve çılgın gibi koşarak belki yüz metre kadar uzaktaki en yakın ağaçların yanına ulaştım; ama gözümü bu şeylerden ayıramadığım için başımı sürekli geri çevirerek ve sendeleyerek koşuyordum.

Orada birkaç küçük çam ağacının ve katırtırnaklarının arasında durdum, nefes nefese kalmışım; olacakları beklemeye koyuldum. Kum çukurlarının etrafındaki otlığın üzeri benek benek insanlarla doluydu, benim gibi büyülenmeyle karışık bir dehşet içinde durmuş, bu yaratıklara ya da daha doğrusu yaratıkların yattığı çukurun kenarındaki çakıl yığınının bakıyorlardı. Ve sonra, yeniden dehşete düşerek, çukurun kenarında aşağı yukarı inip çıkan yuvarlak, siyah bir şey gördüm. Bu aşağı düşen o tezgâhtarın kafasıydı, ama yakıcı batı göğünde küçük siyah bir şey gibi görünüyordu. O anda omzunu ve dizini çıkarmayı başardı, sonra yine ancak başı görünebilecek hale gelene kadar geri kaydı. Birden gözden kayboldu, duyduğumu düşündüğüm o boğuk çığlığı sadece hayal etmiş olabilirim. Bir an için hissettiğim geri dönüp, ona yardım etme isteğimi korkularım bastırdı.

Artık her şey gözden yitmişti, silindirin düşüşünün yarattığı derin çukur ve kum yığını tarafından gözden saklanmıştı. Yol boyunca Chobham ya da Woking'ten gelen biri gördükleri karşısında şaşkınlıktan küçük dilini yutabilirdi -düzensiz kocaman bir çember halinde, hendeklerin içinde, çalılının arkasında, geçitlerin ve çitlerin arkasında, birbirleriyle konuşmadan ya da kısacık telaşlı haykırışlar dışında bir şey söylemeden dikilen ve durmadan bir iki kum yığınının bakıp duran yüz küsur kişilik ve gittikçe azalan bir kalabalık. Alkolsüz biranın olduğu el arabası kızıl göğün önünde simsiyah, tuhaf bir terk edilmişlik içinde duruyordu ve kum çukurlarının orada atları yem torbalarından yemlerini yiyen ya da ön ayakları ile yeri eşeleleyen bir dizi terk edilmiş araba sıralanmış duruyordu.

ISI İŞİNİ

Marslıların gezegenlerinden dünyaya geldikleri silindirden çıkışlarını gördükten sonra, bir tür büyülenme hareketlerimi felç etmişti. Dizlerime kadar çalılara batmış, Marslıları gizleyen kum tepesiğine doğru bakarken kalakalmıştım. Korkuyla merak içimde çarpışıyordu.

Çukura doğru geri gitmeye cesaret edemiyordum, ama bir göz atmak için aşırı bir istek duyuyordum. Bu yüzden, daha iyi bir yer arayarak ve sürekli dünyaya yeni gelen yaratıklarımızı gizleyen kum yığınlarına bakarak, büyük bir çember çizerek biçimde yürümeye başladım. Bir ara ahtapot kollarına benzeyen bir siyah kamçı kümesi günbatımında ışıldadı ve sonra anında geri çekildi, daha sonra ise ortasında yalpalayan hareketlerle dönen dairesel bir diskin bulunduğu ince bir çubuk, her eklemi teker teker olmak üzere yukarı çıktı. Orada neler olup bitiyordu?

Seyircilerin çoğu bir iki grup halinde toplanmıştı -küçük bir kalabalık Woking tarafında, diğer bir grup insan da Chobham yönünde. Anlaşılan benim ikilemimi paylaşıyorlardı. Yanımda çok az insan vardı. Bir adama yaklaştım -bunun komşularımdan biri olduğunu fark ettim, ama ismini bilmiyordum- beni çağırdı. Ama bu rahatça konuşabilmek için pek uygun bir zaman sayılmazdı.

“Ne çirkin *canavarlar!*” dedi. “Ah, Tanrım! Ne çirkin canavarlar!” Sürekli bunu söyleyip duruyordu.

“Çukurda bir adam gördün mü?” dedim; ama o yanıt vermedi. Sustuk ve bir süre boyunca bana kalırsa birbirimize eşlik etmekten az da olsa bir rahatlık hissi duyarak, olanları izlemeye koyulduk. Sonra ben bana bir metre ya da biraz daha yüksek bir yerden seyretme olanağı veren küçük bir tepesiğe geçtim, ona baktığım sırada ise komşum Woking tarafına doğru yürüyordu.

Günbatımı alacakaranlığa dönüştüğünde başka bir şey olmamıştı. Uzakta, sol tarafta Woking yönündeki kalabalık artmış gibi görünüyordu, şimdi oradan boğuk bir uğultunun geldiğini duyuyordum. Chobham tarafındaki küçük grup dağılmıştı. Çukurda pek hareket belirtisi yoktu.

İnsanları cesaretlendiren de, pek çok şeyin yanı sıra, öncelikle buydu ve sanırım Woking'den yeni gelenlerin olması da kendilerine güvenlerini toplamasına yardımcı olmuştu. Ne şekilde olursa olsun, akşam karanlığı çökmeye başlarken, kum çukurlarının orada yavaş, kısa aralıklarla devam

eden -bozulmadığı sürece silindirin çevresindeki akşamın sessizliğinden güç alır gibi görünen- bir hareketlenme başlamıştı. İkili üçlü gruplar halinde dik siyah figürler ilerliyor, durup izliyor, sonra yeniden ilerliyor, çukuru ince uçlarıyla saran düzensiz bir hilal biçimi alacak şekilde etrafa yayılıyorlardı. Ben de kendi bulunduğum taraftan çukura doğru ilerlemeye başlamıştım.

Sonra birkaç arabacının ve başka birkaç kişinin kum çukurlarına doğru yürüdüğünü gördüm ve atların yürüyüşlerini, tekerleklerin gıcırtilarını duydum. Bir çocuğun elmaların olduğu el arabasını götürdüğünü gördüm. Sonra, çukurun otuz metre kadar ilerisinde Horsell tarafından yaklaşan, en önlerindeki adamın elinde beyaz bir bayrak salladığı küçük bir grubu fark ettim.

Bu temsilciler heyetiydi. Çabucak bir istişare yapılmış ve iğrenç şekillerine karşın anlaşıldığı kadarıyla Marslılar akıllı yaratıklar olduğuna göre, işaretlerle yaklaşarak onlara bizim de akıllı olduğumuzu göstermeye karar verilmişti.

Bayrak bir saga bir sola sallanıyordu. Aralarından birini tanıyamayacağım kadar uzaktaydılar, ama sonradan Ogilvy, Stent ve Henderson'ın bu iletişim kurma denemesinde diğerlerinin yanında olduklarını öğrendim. Bu küçük grup ilerlediği sırada, deyim yerindeyse, insanlardan oluşan artık nerdeyse tam bir daire haline gelmiş halkanın kenarlarını içeri doğru sürüklemişti, belli belirsiz karaltılar grubu ihtiyatlı mesafelerden izliyorlardı.

Birden bir ışık parladı, sonra da çukurdan, birbiri ardına doğrudan durgun havaya yükselen üç ayrı dalga halinde bir miktar ışık saçan yeşilimsi duman çıktı.

Bu duman (ya da alev, bu daha doğru bir kelime olur) o kadar parlaktı ki, üstümüzdeki koyu lacivert gökyüzü ve arkasında kara çam ağaçlarıyla Chertsey'e doğru uzanan puslu kahverengi bozkır bu dalgalar yükseldiğinde kararıyor ve dalgalar dağıldıktan sonra da hâlâ öncekine göre karanlık kalmaya devam ediyorlardı. Aynı anda zayıf bir tıslama sesi gelmeye başladı.

Çukurun arka tarafında, tepelerinde beyaz bayrakla üçgen şeklinde duran küçük grup vardı, bu olağanüstü olay karşısında tutulup kalmış, siyah zemin üzerinde dikilen küçük bir küme siyah şekilden ibarettiler. Yeşil duman yükseldikçe yüzleri soluk bir yeşil ışıkla parlıyordu, duman kaybolduğunda da yeniden solgunlaşıyorlardı. Sonra tıslama yavaşça bir

uğultuya, uzun, kalın bir vızıltıya dönüştü. Kambur bir şekil yavaşça çukurdan çıktı, içinden titreyen bir ışığın hayaleti yayılıyor gibiydi.

Hemen aynı anda, etrafa dağılmış olan gruptaki adamlardan gerçek alev parlamaları, birinden diğerine sıçrayan göz kamaştırıcı alevler fışkırmaya başladı. Sanki her birine görünmez bir alev dalgası çarpmış ve beyaz alevler çıkararak parlamış gibiydi. Sanki her biri birdenbire ve o an içinde aleve dönmüş gibiydi.

Sonra kendi yıkımlarının ışığında sendeleyip düştüklerini ve arkalarından gelen destekçilerinin kaçmak için döndüklerini gördüm.

Bakakaldım, bunun o uzak kalabalıkta her bir adama teker teker sıçrayan bir ölüm olduğunu henüz anlayamamıştım. Tek hissettiğim çok acayip bir şey olduğuydu. Neredeyse sessiz sayılabilecek ve kör edici bir ışık patlamasının ardından bir adam burun üstü düşüp öylece kalıyordu; görünmeyen ısı sütunu üzerlerinden geçerken çam ağaçları yanmaya başlıyor ve kuru katırtınaklarının her biri boğuk bir gümbürtüyle aleve dönüşüyordu. Ve ta uzaklarda Knaphill tarafına doğru birdenbire alevler içinde yanmaya başlayan ağaçların, çitlerin ve ahşap evlerin ışıldadıklarını görüyordum.

Bu yakıcı ölüm, bu görünmeyen ve kendisinden kaçılamayan ısı kılıcı, etrafı hızla ve durmaksızın süpürüp temizliyordu. Dokunduğu alevler içindeki çalılardan bana doğru geldiğini fark etmiştim, ama harekete geçemeyecek kadar şaşırmış ve sersemlemiştim. Kum çukurlarındaki alevlerin çıtırtılarını ve bir atın başladığı gibi aniden kesilen kişnemesini duydum. Sonrası sanki benimle Marshların arasındaki çalılığın bulunduğu yerden görünmeyen, ama yine de aşırı derecede sıcak bir parmak geçmiş gibiydi, kum çukurlarının ötesinde kavisli bir hat boyunca her yerdeki kapkara zemin dumana ve çatırtıya boğuldu. Uzaklarda sol tarafta, Woking istasyonundan gelen yolun kıra açıldığı yerde bir şeyler gürültüyle yere düştü. Aynı anda tıslama ve uğultu kesildi ve o kara, kubbe şeklindeki nesne çukura doğru inerek gözden kayboldu.

Bütün bunlar o kadar çabuk gerçekleşmişti ki, kıpırdamadan, hayretler içinde ve ışıkların parıltısıyla gözlerim kamaşmış halde donup kalmıştım. Eğer ölüm çevreyi tam bir daire boyunca tarasaydı, şaşkınlığım içinde kaçınılmaz olarak beni de katledecekti. Ama beni atladı, öldürmeden bıraktı ve etrafımı saran gece aniden karanlık ve yabancı bir hale geldi.

Dalga dalga kabaran bozkır şimdi gecenin erken saatlerinin koyu lacivert göğünün altında uzanan solgun, gri yollar dışında nerdeyse kapkara

sayılabilecek bir karanlığa bürünmüştü. Karanlıktı ve birden insandan arınmıştı. Başımın üzerinde yıldızlar toplanmaya başlamıştı, batıda gök hâlâ solgun, açık, neredeyse yeşilimsi mavi bir renkteydi. Çam ağaçlarının tepeleri ve Horsell'deki evlerin çatıları batmakta olan güneşin kızılığının önünde keskin hatlarıyla, simsiyah görünüyordular. Marslılar ve durmak bilmeyen aynalarının salındığı o ince direk dışındaki tüm aygıtları ortadan kaybolmuştu. Çalı parçaları ve orada burada tek başına duran ağaçlar hâlâ tütüyor ve yanıyordu; Woking istasyonu civarındaki evlerden gece havasının durgunluğuna alev kuleleri yükseliyordu.

Bunun ve yaşadığım o korkunç şaşkınlığın dışında hiçbir şey değişmemişti. Siyah lekelerden oluşan beyaz bayraklı o küçük grup yok olmuştu ve bana gecenin sessizliği hiç bozulmamış gibi geliyordu.

Bu karanlık bozkırda, çaresiz, korumasız ve yalnız olduğumu hissettim. Birden, sanki bu korku dışarıda bir yerden üzerime düşen bir şeymiş gibi, dehşete kapıldım.

Bir gayretle döndüm ve çalılığın içinde düşe kalka koşmaya başladım.

Duyduğum akla dayanan bir korku değildi, sadece Marslılara karşı değil, etrafımı saran gecenin karanlığına ve sessizliğe karşı da hissettiğim ani bir dehşetti. Beni güçsüz düşüren öyle olağanüstü bir etkisi vardı ki, bir çocuk gibi sessizce ağlayarak koşuyordum. Bir kere sırtımı döndükten sonra, arkama bakmaya cesaret edemedim.

Benimle oynandığına, tam güvende olacağım yerin hemen yakınına ulaştığım anda, bu -ışık kadar hızlı- gizemli ölümün silindirin bulunduğu çukurdan fırlayarak beni yakalayıp, yere yıkacağına dair tuhaf bir kanaate kapıldığımı hatırlıyorum.

ISI IŞINI CHOBHAM YOLU'NDA

Marslıların insanları nasıl böyle hızlı ve böyle sessiz bir şekilde katledebildikleri hâlâ merak konusudur. Pek çok insan, hemen hemen mutlak yalıtkanlığa sahip bir odacıkta bir şekilde yoğun bir ısı üretmeyi başardıklarını düşünmektedir. Bu yoğun ısıyı seçtikleri herhangi bir nesneye, deniz fenerlerinin parabolik aynalarının ışığı yansıttığı gibi yansıtan, bilinmeyen bir malzemedен yapılma cilalanmış bir aynaya gönderdikleri paralel bir ışınla yansıttıklarını düşünmektedir. Ama hiç kimse bu detayları tam olarak kanıtlayabilmiş değildir. Nasıl yapılmış olursa olsun, konunun özünün bir ısı ışını olduğu kesindir. Isıdan oluşmaktadır ve görünmezdir, görünebilen ışığın aksine. Yanabilir olan her şey, dokunduğu anda alevlere boğulur, kurşun su gibi akmaya başlar, demiri yumuşatır, camı kırar ve eritir; suya düştüğü anda da hemen buharlaştırır.

O gece çukurun yakınlarında yıldızların ışığı altında yatan yaklaşık kırk kişi vardı, kömürleşmiş ve tanınmayacak hale gelmişlerdi, tüm gece boyunca Horsell'den Maybury'ye kadar uzanan kırlık alan ıssız kalmış ve alevlerle ışıl ışıl yanmıştı.

Katliama dair haberler Chobham, Woking ve Ottershaw'a aşağı yukarı aynı anda ulaşmış olmalıydı. Trajedinin gerçekleştiği sırada Woking'te dükkânlar kapanmıştı ve duydukları hikâyelerin çekiciliğine kapılan bir grup insan, dükkân sahipleri ve diğerleri Horsell Köprüsü üzerinde ve çitlerin arasından geçerek sonunda kıra ulaşan yolda yürümekteydiler. Günlük işlerinin sonunda yıkanıp taranmış ve bu yeniliği de, diğer yeniliklerde de yapacakları gibi, birlikte yürüyüp, ufak tefek flörtler yaşamamanın keyfini çıkarmak için bahane olarak kullanan gençleri gözlerinizin önüne getirebilirsiniz. Akşam karanlığı bastırırken yolu kaplayan insanların uğultusunu da hesap edebilirsiniz...

Yine de, elbette, zavallı Henderson bir akşam gazetesine özel bir mesaj göndermesi için postaneye bisikletli bir ulak göndermiş olsa da, silindirin açıldığını bile Woking'tekilerden çok azı biliyordu.

Bu ahalî ikili üçlü gruplar halinde açıklığa geldiklerinde, heyecanla birbirleri ile konuşan ve kum çukurlarının üzerinde fırıldak gibi dönüp duran aynayı gözetleyen küçük kümeler halinde insanlarla karşılaştılar ve onların yarattığı heyecan dalgası, hiç şüphesiz kısa süre içinde yeni gelenlere de bulaştı.

Saat sekiz buçuğa doğru, temsilciler heyetinin katledildiği saatte, bu noktada, Marslılara daha fazla yaklaşmak için yoldan ayrılanlar dışında üç yüz kişinin üstünde bir kalabalık olmuş olmalıydı. Biri atlı üç de polis vardı, Stent'in emirlerine uyarak insanları geride tutmak ve silindire yaklaşımlarını engellemek için ellerinden geleni yapıyorlardı. Eşek şakaları ve şamata yapabilmek için kalabalıkları bahane bilen düşüncesiz ve daha kolay heyecana kapılabilen bazı insanlar polisleri yuhalıyorlardı.

Stent ve Ogilvy bir çarpışma çıkması olasılığını önceden tahmin ederek, Marslılar ortaya çıktıkları anda, bu acayip yaratıkları bir saldırıdan korumada yardımcı olmaları amacıyla askerlerin gönderilmesi için Horsell'den kışlaya telgraf çekmişlerdi. Telgrafı çektikten sonra da o talihsiz yürüyüşe öncülük etmek için geri dönmüşlerdi. Kalabalığın gördüğü şekliyle ölümünün tasviri, benim izlenimlerime epeyce uymaktadır: üç dalga yeşil duman, o derin uğultulu ses ve parlayan alevler.

Ama o kalabalığın kaçacak benden daha az yeri vardı. Ancak çalılarla kaplı bir tümseğin Isı Işını'nın alt kısmını keserek engellemesi gibi bir durumda kurtulanlar olmuştu. O parabolik aynanın yüksekliği birkaç metrecik daha fazla olsaydı, hikâyeyi anlatmak için geride kalan tek bir kişi bile olmayacaktı. Önce parlayan alevleri ve yere düşen adamları gördüler ve alacakaranlığın içinden hızla onlara doğru yaklaşırken çalıları aleve boğan görünmez bir eli -gerçekten de öyleydi- fark ettiler. Sonra, çukurdan gelen o vızıltının üstüne çıkan bir ısıklık sesiyle, ışın kafalarının hemen üstünde bir sağa bir sola savrulularak yolun kenarını belirleyen kayın ağaçlarının üst kısmını aleve boğmuş ve köşeye en yakın evin tuğlalarını ikiye ayırmış, pencerelerini parçalamış, çerçevelerini yakmış ve çatının altındaki üçgen duvarın bir kısmını ufalayarak harabeye çevirmişti.

Tutuşan ağaçların birden çevrelerini saran gümbürtüleri, tıslamaları ve alevleri karşısında paniğe kapılan kalabalık birkaç dakika kadar tereddüt içinde kalakalmış gibi görünüyor. Yola kıvılcımlar ve alev almış ince dallar düşmeye başlamıştı, alev dalgaları halinde yapraklar yağıyordu. Şapkalar ve elbiseler tutuşmaya başlamıştı. Sonra kırılık alandan bir çığlık geldi. Feryatlar ve bagrışlar duyuluyordu, sonra birden elleri başının üstünde, çığlık çığlığa bir atlı polis o kargaşanın içinden dörtnala geldi.

"Geliyorlar!" diye haykırdı bir kadın ve herkes vakit kaybetmeden arkasına döndü ve Woking'e geri dönebilmek için yollarını açabilmek amacıyla arkalarındaki insanları itelemeye başladı. Bir koyun sürüsü gibi kör bir şekilde ileri atılmış olmalıydılar. Yüksek yamaçların arasında

yolların daralıp karanlıklaştığı yerlerde kalabalık sıkıştı ve ümitsizce birbirleriyle boğuştu. Kalabalığın tümü kaçamadı; en azından üçü, iki kadın ve küçük bir oğlan buralarda ezilmiş ve çiğnenmiş, dehşetle karanlığın ortasında ölüme terk edilmişti.

EVE NASIL ULAŖTIM?

Kendi adıma, kaçıŖımla ilgili olarak ağaçlara toslarken ve çalıların arasında dŖe kalka koŖarken yaŖadığım gerginliğın dıŖında bir Ŗey hatırlamıyorum. Etrafımdaki her Ŗey MarŖlıların o görünmez dehŖetlerini üzerlerinde toplamıŖtı; o acımasız ısı kılıcı sağı sola dönüyor, aŖağı inip, beni yaŖamın dıŖına fırlatıp atmadan önce kafamın üstünde savruluyor gibiydi. Dört yolla Horsell arasındaki yola ulaŖtım ve bu yol boyunca dört yola kadar koŖtum.

Artık daha ileri gidemezdim; heyecanımın ve kaçıŖımın Ŗiddeti beni bitirmiŖti, sendeleyerek yol kenarına dŖtm. Gaz fabrikasının yanındaki kanalın üzerinden geçen köprünün yakınlarındaydım. DŖtm ve öylece yattım.

Orada bir süre kalmıŖ olmalıyım.

Kalkıp oturduğumda, aklım tuhaf bir Ŗekilde karıŖmıŖtı. Belki bir dakika kadar oraya tam olarak nasıl geldiğimi anlayamamıŖtum. YaŖadığım dehŖet bir elbise parçası gibi üstümden dŖp gitmiŖti. Ŗapkam umuŖtu, yakam da bağından kurtulup dŖmŖt. Birkaç dakika önce benim için önemli sadece  Ŗey vardı -gecenin, uzayın ve doğanın enginliğı, benim zayıflığım ve ızdırabım; ve ölümün hemen oluŖu. Ŗimdi sanki bir Ŗeyler ters dnmŖ gibiydi, bakıŖ aım birdenbire değıŖmiŖti. İki ruh hali arasında hissedebileceğim bir geiŖ olmamıŖtı. Bir anda yine o her günkü adama -o nazik, alelade vatandaŖa- dnmŖtm. Sessiz bozkır, kaçıŖıma neden olan Ŗey, yükselen alevler, hepsi bir dŖte yaŖanmıŖ gibiydi. Kendime tüm bunların gerçekten olup olmadığını sordum. Bilemiyordum.

Kalktım ve köprünün o dik eğimine doğru sallana sallana yürüdüm. Aklım bomboŖ kalmıŖtı. Kaslanm ve sinirlerim güçlerini yitirmiŖ gibiydi. SarhoŖlar gibi sendeleyerek yürüdüğümü söyleyebilirim. Köprünün kemerinin üstünde bir kafa belirdi, sonra da elinde sepet taŖıyan bir iŖi karaltısı göründü. Yanında koŖturan küçük bir oğlan vardı. Yanımdan geçti ve iyi geceler diledi. Onunla konuŖmak istemiŖtim, ama konuŖmadım. Dileğine anlamsız bir homurtuyla karŖılık verdim ve köprüde yürümeye devam ettim.

Maybury kemeri üzerinde bir tren, dalga dalga kabaran beyaz, alevli bir duman kargaŖası, ıŖıklı pencereleriyle upuzun bir tırl uçarak güneye doğru geçti -takada tukada uf uf geçip gitmiŖti. Belli belirsiz görünen bir grup, Oriental Terrace denen o tatlı küçük üçgen duvarlı evler sırasındaki

evlerden birinin kapısının önünde konuşuyorlardı. Bütün bunlar fazlasıyla gerçek ve tanıdıktı. Ya o arkamda bıraküğım şey! O çılgınlıkü, hayaldi! Kendi kendime böyle şeylerin olamayacağını söyledim.

Belki benim istisnai bir mizacım vardır. Deneyimlerimin ne kadarının herkesçe paylaşıldığını bilmiyorum. Bazı zamanlar kendimden ve çevremdeki dünyadan sıyrıldığımı dair tuhaf bir his duyuyorum; her şeyi dışarıdan, düşünölemeyecek kadar uzak bir yerden, zamanın ve mekânın dışından, her şeyin geriliminden ve trajedisinden uzakta seyreder gibi oluyorum. O gece bu hissi çok yoğun bir şekilde yaşadım. İşte düşümün başka bir yönü.

Ama sorun, bu sükûnetle iki mil bile ötede olmayan, havada uçuşan o hızlı ölümün hiç ilgisinin olmamasıydı. Gaz fabrikasından yapılan işlerin sesi geliyor ve elektrik lambalarının hepsi yanıyordu. O grubun yanında durdum.

“Otlaktan haber var mı?” dedim.

Kapıda iki adam ve bir kadın vardı.

“Ha?” dedi adamlardan biri, bana dönerek.

“Otlaktan haber var mı?” dedim yine.

“Sen şimdi or’dan gelmiyo’musun?” diye sordu adamlar.

“Millet kafayı otlakla bozmuş,” dedi eşikte duran kadın. “Mesele ne ki?”

“Mars’tan gelen adamları duymadınız mı?” dedim -“Mars’tan gelen yaratıkları?”

“Bu kadarı da fazla,” dedi eşikte duran kadın. “Teşekkürler.” Üçü de gülmeye başladı.

Aptal yerine konduğumu hissettim ve sinirlendim. Gördüklerimi anlatmaya çalıştım ve başarılı olamadığımı fark ettim. Benim kırık dökük cümlelerime gülüyorlardı. “Siz daha neler duyacaksınız,” dedim ve evime doğru yürümeye devam ettim.

O kadar bitkin görünüyordum ki, kapıda beni gören karım şaşırıp korktu. Yemek odasına gittim, oturdum, bir kadeh şarap içtim ve kendimi yeteri kadar topladığımda vakit geçirmeden gördüklerimi karıma anlattım. Önceden sofraya konduğu için soğumuş olan akşam yemeği, ben hikâyemi anlatırken dokunulmadan kaldı.

“Bir şey daha var,” dedim, uyandırdığım korkuları yatıştırmak için “o şeyler şimdiye kadar süründüğünü gördüğüm şeyler içinde en ağır olanları.

Çukurda kalıp, yakınlarına gelen insanları öldürebilirler, ama çukurdan çıkamazlar... Ama öyle korkunçlar ki!”

“Yapma, tatlım!” dedi karım, kaşlarını çatıp, elini benimkinin üzerine koyarak.

“Zavallı Ogilvy!” dedim. “Onun orada ölü yattığını düşünmek!” Karım en azından hikâyemi inanılmaz bulmamıştı. Yüzünün nasıl bembeyaz kesildiğini görünce, hikâyemi anlatmayı anında sona erdirdim.

“Buraya gelebilirler,” diyordu tekrar tekrar.

Onu şarap içmeye zorladım ve sakinleştirmeye çalıştım. “Neredeyse kıpırdamıyorlar bile,” dedim.

Onu ve kendimi, Marslıların dünyaya yerleşmesinin olanaksızlığı hakkında Ogilvy’nin bana anlattığı bütün o şeyleri tekrarlayarak rahatlamaya çalıştım. Özellikle de yerçekimine dayalı zorlukların üzerinde durdum. Dünya üzerinde yerçekimi kuvveti Mars’ın yüzeyindeki üç katıdır. Öyleyse bir Marslı Mars’takinin üç katı ağırlığa sahip olacaktır, ancak kaslarının gücü aynı kalacaktır. Kendi bedeni başına bela olacaktır. Bu aslında herkesin ortak fikriydi. Örneğin, ertesi sabah hem *Times* hem de *Daily Telegraph* bu fikirde ısrar ediyorlardı ve ikisi de, aynı benim gibi, açıkça ortada olan iki değişken etkeni gözden geçiriyorlardı.

Günümüzde bildiğimiz gibi, dünyanın atmosferi Mars’inkine göre üç kat oksijen ve üçte biri oranında argon (artık hangi yönden bakmak isterseniz) içerir. Bu oksijen fazlalığının Marslılar üzerindeki etkileri, hiç şüphe yok ki bedenlerinin artan ağırlıklarını dengelemelerine yardımcı olacaktır. Ve ikinci olarak da, hepimiz Marslıların sahip olduğuna benzer bir mekanik zekâsının gerektiğinde kasa dayalı çabaya muhtaç olmamayı kolayca başaracağı gerçeğini gözden geçiriyorduk.

Ama o anda, bu noktaları düşünmüyordum ve benim akıl yürütmem de işgalcilerin talihleri karşısında geçersiz kalıyordu. Şarap ve yemekle, kendi masamda olmanın verdiği güven ve karımı sakinleştirme ihtiyacıyla hiçbir şeye aldırmayacak kadar cesur ve güvendeydim.

“Aptalca bir şey yaptılar,” dedim, parmağımı kadehimde gezdirirken. “Tehlikeliler, çünkü hiç şüphe yok ki, korkudan çılgına döndüler. Belki de burada canlı bulmayı beklemiyorlardı -akıllı canlılar bulmayı ise kesinlikle beklemiyorlardı.

“Çukura bir bomba,” dedim, “iş en kötü noktaya gelirse, hepsini halleder. ”

Olaylar sırasında yaşadığım yoğun heyecan, şüphesiz algılarımı aşırı bir duyarlılık haline geçirmişti. O yemek masasını bugün bile olağanüstü bir canlılıkla anımsıyorum. Sevgili karımın pembe abajurun altından bana bakan tatlı, endişeli yüzü, üstündeki gümüş ve cam yemek takımlarıyla -o günlerde felsefi konularda yazan yazarların bile pek çok küçük lüksü vardı- beyaz masa örtüsü, kadehimdeki koyu kırmızı şarap, hepsi bir fotoğraftaki gibi net. Sonunda elimde bir sigarayla bozulan sinirlerimi toparlayarak, Ogilvy'nin düşüncesizliğine yazıkılarak ve Marşlıları dar görüşlü ürkeklikleri yüzünden suçlayarak öylece oturdum.

Mauritius adasındaki saygın bir dodo da yuvasında böyle kabırır ve hayvan eti peşindeki bir gemi dolusu acımasız denizcinin gelişini böyle yorumlardı herhalde. “Yarın hepsini gagalayıp öldüreceğiz, tatlım.”

Farkında değildim, ama bu pek uzun sürecek tuhaf ve korkunç günler boyunca uygar bir ortamda yiyeceğim son akşam yemeğiydi.

CUMA GECESİ

O Cuma gerçekleşen tüm o garip ve şaşkınlık uyandırıcı olaylar arasında bana en tuhaf geleni, toplumsal düzenimizin günlük alışkanlıklarının, o toplumsal düzeni tepe takla edecek olan olaylar dizisinin başlangıcı ile tam bir uyum içinde olması idi. Eğer o Cuma gecesi bir pergel alıp, Woking'teki kum çukurlarını merkez alan yarı çapı beş mil olan bir çember çizseydiniz; Stent, o üç dört bisikletçi ya da kırdan ölü yatan o Londralıların bir tanıdığı olmadığı sürece, bu çemberin dışında yeni gelenlerin duygularını ya da alışkanlıklarını etkilediği tek bir insanoğlu bulamazdınız. Pek çok insan silindirden haberdardı elbette ve boş zamanlarında bunun hakkında konuşuyorlardı, ama yine de bu kesinlikle Almanya'ya verilen bir ultimatomun yaratacağı sansasyonu yaratmamıştı.

O gece Londra'da zavallı Henderson'ın merminin ucunun yavaşça açılışı hakkındaki telgrafının uydurma olduğuna karar verilmişti ve çalıştığı akşam gazetesi de haberi doğrulaması için bir telgraf çekip, yanıt alamayınca -adam ölmüştü- özel bir baskı yapmamaya karar vermişti.

Hatta beş millik çemberin içindeki insanların büyük kısmı da aldırıışızdı. Konuştuğum erkek ve kadınların tavırlarını daha önce anlatmıştım. Bölgenin içindeki heitkes yiyip içmekle meşgûldü; çalışan insanlar günlük işlerinden dönmüş bahçeleri ile uğraşıyorlar, çocuklar yatağa gönderiliyor, gençler dar sokaklarda sevişerek dolanıyor, öğrenciler kitaplarına gömülmüş oturuyorlardı.

Belki köyün sokaklarında bir homurtu vardı, meyhanelerde konuşulan yeni ve baskın bir konu bulunmuştu ve orada burada bir ulak ya da son olayların bir tanığı bir heyecan dalgasına, insanların bağırarak, oraya buraya koşuşmalarına yol açıyordu; insanların büyük kısmı için çalışma, yeme içme, uyuma gibi şeylerden oluşan günlük rutinler sanki gökyüzünde Mars diye bir gezegen yokmuş gibi, sayısız yıllar boyunca sürdüğü gibi sürüp gidiyordu. Woking istasyonu, Horsell ve Chobham taraflarında bile durum aynen böyleydi.

Woking kavşağında trenler gece geç saatlere kadar gelip gidiyorlardı, diğerleri yan hatlarda makas değiştiriyorlardı, yolcular vagonlarından iniyor ya da trenlerini bekliyorlardı, her şey en olağan halinde sürüp gidiyordu. Kasabadan bir oğlan çocuğu, Smith'in tekeline kırarak akşam haberlerini yazan gazeteler satıyordu. Vagonların gürültüleri, kavşaktaki lokomotiflerin

tiz düdükleri, gazetecilerin “Mars’tan Gelen Adamlar!” şeklinde bağırıışlarına karışıyordu. Heyecan içindeki adamlar istasyona inanılmaz haberlerle saat dokuz gibi girdiler ve sarhoşların yaratacağından daha büyük bir huzursuzluk yaratmadılar. Londra tarafına doğru yol alan insanlar vagon pencerelerinden dışarıdaki karanlığa baktıklarında sadece Horsell yönünden kıvrıla kıvrıla yükselen, yavaş yavaş kaybolan, titrek hafif bir alev, bir kızılık ve yıldızlara doğru yükselen ince bir duman tabakası gördüler; çalılıklarda çıkan bir yangından ibaret olduğunu düşündüler. Ancak kırık bölgenin kıyısındaki yerlerde bir kargaşa görülebiliyordu. Woking sınırında yanan yarım düzine kadar villa vardı. Üç köyün kıra bakan taraflarındaki evlerin tümünde ışıklar yanıyordu ve bu evlerdeki insanlar sabaha kadar ayaktaydı.

Chobham ve Horsell köprülerinde, meraklı bir kalabalık yerinde duramıyordu, insanlar gelip gidiyor, ama kalabalık yerinde kalıyordu. Sonradan öğrenildiğine göre, birkaç maceracı karanlığa dalıp, Marslıların yanma kadar sürünmüşlerdi, ama geri dönememişlerdi, çünkü bir savaş gemisinin ışıldağının ışığına benzeyen bir ışın otağı tarıyordu ve hemen ardından da Isı Işını geliyordu. Bunlar dışında, o koca kırık bölge sessiz ve ıssızdı; kömüre dönmüş bedenler o gece yıldızların, ertesi gün de gün ışığının altında kıra dağılmış halde öylece kaldılar. Pek çok çukurdan gelen çekiç sesleri duyduklarını söylüyorlardı.

İşte böylece o Cuma gecesindeki durumu okumuş oldunuz. Her şeyin merkezinde, zehirli bir ok gibi yaşlı gezegenimiz dünyanın tenine saplanıp kalmış o silindir vardı. Ama zehir henüz işlememişti. Silindirin çevresi yer yer tüten sessiz bir arazi parçasıyla ve orada burada kıvrılıp kalmış birkaç koyu renkli, zar zor görülebilen şekille sarılmıştı. Orada burada yanan çalılar ve ağaçlar vardı. Daha ötede bir heyecan halkası vardı, o halkanın ötesine ise iltihap henüz işlememişti. Dünyanın geri kalanında yaşamın akışı çok eski zamanlardan beri olduğu gibi devam ediyordu. Savaşın damarlarımızı ve atardamarlarımızı tıkayacak, sinirlerimizi yıkıntıya uğratıp, beynimizi harap edecek ateşi henüz yükselmemişti.

Marslılar bütün gece çekiç ve çalışma sesleriyle, uyumak ve yorulmak bilmeden, hazırladıkları makineleri üzerinde çalıştılar, o yeşilimsi beyaz renkli duman dalgası da yıldızların ışığıyla aydınlanmış göğe yükseldi sürekli.

Saat on bir civarında Horsell üzerinden bir bölük asker geldi ve kırık bölgenin kenarında bir kordon oluşturacak şekilde konuşlandılar. Daha

sonra da ikinci bir bölük, kırım kuzey tarafına konuşlanmak üzere yürüyerek Chobham'dan geçti. Inkerman kışlasından birkaç subay günün daha erken saatlerinde kıra gelmişlerdi ve aralarından birinin, Binbaşı Eden'in kayıp olduğu bildirilmişti. Alayın albayı da Chobham Köprüsü'ne gelmişti ve gecenin bir yarısı kalabalığı sorgulamakla meşgûldü. Askeri yetkililer durumun ciddiyetinin kesinlikle farkındaydılar. Ertesi günün gazeteleri bir hafif süvari bölüğü, iki makineli tüfek ve Cardigan alayından dört yüz adamın saat on bir civarında Aldershot'tan hareket ettiğini yazacaklardı.

Gece yarısından birkaç saniye sonra Woking'te, Chertsey yolundaki kalabalık; kuzeybatıdaki çam ormanına gökten bir yıldızın düştüğünü gördü. Yeşilimsi bir rengi vardı ve yaz geceleri çakan şimşekler gibi sessizce parladı. Bu ikinci silindirdi.

SAVAŞ BAŞLIYOR

O Cumartesi benim için şüphelerle dolu bir gün olarak yaşıyor belleğimde. Aynı zamanda tam bir bitkinlik içindeydim, sıcak ve kapalı bir gündü; bana söylendiğine göre barometre hızla inip çıkıyordu. Karımın uyumayı başarmasına karşın, ben pek az uyuyabilmişim ve erkenden kalkmışım. Kahvaltıdan önce bahçeme indim ve etrafı dinlemeye koyuldum, ama kırdan bir tarlakuşunun sesi dışında herhangi bir ses gelmiyordu.

Sütçü her zamanki gibi geldi. Arabasının tıkırtısını duydum ve son haberleri öğrenmek için yan kapıya doğru gittim. Geceleyin Marslıların askerler tarafından sarıldığını ve silahların beklendiğini söyledi. Sonra -tanıdık, güven verici bir sesle- bir trenin hızla Woking e doğru gittiğini duydum.

“Öldürülmeyecekler,” dedi sütçü, “eğer mümkün olursa.”

Komşumun bahçesi ile uğraştığını gördüm, onunla biraz muhabbet ettim, sonra da kahvaltı için sallana sahana içeri girdim. Son derece sıradan bir sabahı. Komşum askerlerin Marslıları o gün içinde ele geçirecekleri ya da öldürecekleri kanısındaydı.

“Kendilerini bu kadar yaklaşılmaz kılmaları çok yazık,” dedi. “Başka bir gezegende nasıl yaşadıklarını öğrenmek ilginç olabilirdi; belki bir iki şey öğrenebilirdik.”

Çitin yanma geldi ve bir avuç çilek uzattı, bahçivanlığı coşkulu olduğu ölçüde cömertti de. O sırada da Byfleet Golf Sahası’nın oralardaki çam ormanlarında çıkan yangından bahsetti.

“Dediklerine göre,” dedi, “bu mübareklerin bir tanesi de oraya düşmüş -iki numara. Gerçi bir tanesi yeterli, elbette ama. Bu her şey yerine oturana kadar sigortacılara epey bir paraya patlayacak.” Bunu söyledikten sonra olabilecek en neşeli tavırla güldü. Ormanlar, dediğine göre hâlâ yanıyordu ve eliyle uzaklardaki ince bir duman tabakasını gösterdi. “Günlerce ayak basılmayacak kadar sıcak olacak orası, şu kalın çam iğnesi ve çimen tabakası yüzünden,” dedi ve sonra “zavallı Ogilvy”yi hatırlayarak ciddiyete döndü.

Kahvaltıdan sonra, çalışmak yerine otağa doğru inmeye karar verdim. Demiryolu köprüsünün altında bir grup askerle karşılaştım -sanırım istihkâm erleriydiler, küçük yuvarlak kepler giymiş, kirli kırmızı ceketlerinin düğmeleri açılmıştı ve ceketlerinin altında mavi gömlekleri,

koyu renk pantolonları ve baldırlarına kadar gelen çizmeleri görünüyordu. Bana kimsenin kanaldan geçmesine izin verilmediğini söylediler, köprüye giden yola doğru baktığımda Cardigan alayındakilerden birinin orada gözcülük yaptığını gördüm. Bu askerlerle bir süre sohbet ettim; önceki gece Marslıları nasıl gördüğümü anlattım. Aralarından hiçbiri Marslıları görmemişti ve onlar hakkında en ufak bir fikirleri bile yoktu, bu yüzden beni soru yağmuruna tuttular. Askerlere harekete geçme emrini kimin verdiğini bilmediklerini. Atlı Muhafızlar'ın arasında bir isyan çıktığını düşündüklerini söylediler. Sıradan bir istihkâm eri, normal erlerden çok daha iyi eğitilidir; olası bir çatışmada ortaya çıkacak tuhaf durumları epey akıllıca tartışıyorlardı. Onlara İsi Işını'nı tarif ettim, onlar da kendi aralarında bunu tartışmaya başladılar.

“Bir örtünün altında sürünüp ilerleriz, sonra da onları püskürtürüz,” dedi biri.

“Hadi or'dan!” dedi bir başkası. “Bu ateşe karşı örtü n'apıcak ki? Üstüne yapışıp seni bi' güzel pişirir! Yapmamız gereken, zemin izin verdiği kadar yakma gitmek, sonra da bi' siper kazmak.”

“Hay senin siperine! Hep siper kazmak istiy'o'sun; sen bi' tavuk olarak dogmalıymışsın, Küstah.”

“Boyunları yok, öyle mi?” dedi bir üçüncüsü aniden -pipo içen kısa, dalgın görünüşlü, esmer bir adamdı.

Tasvirimi tekrarladım.

“Ahtapot,” dedi, “ben onlara ahtapot derim. İnsanları balık gibi avlayanlardan söz edin -zaman balık savaşçılarının zamanı!”

“Böyle yaratıkları öldürmek cinayet sayılmaz,” dedi ilk konuşan.

“Niye bu lanet olasıcaları topa tutup, işlerini bitirmiyoruz?” dedi kısa boylu esmer adam. “N'apıcakları bilinmez?”

“Senin toplar nerede bakalım?” dedi ilk konuşan. “Vakit yok. Acele et, işte benim tavsiyem bu, ne yapacaksan bir çırpıda yapacaksın.”

İşte böylece tartışmaya devam ettiler. Bir süre sonra yanlarından ayrıldım ve alabileceğim kadar sabah gazetesi almak için istasyona gittim. Ama okuru o uzun sabahı ve çok daha uzun geçen öğleden sonrayı anlatarak sıkmayacağım. Otağı şöyle bir göremedim bile, çünkü Horsell ve Chobham kiliselerinin kuleleri dahi askeri yetkililerin denetimindeydi. Konuştuğum askerler hiçbir şey bilmiyorlardı; subaylarsa meşgul oldukları kadar gizemliydi de. Kasabadaki insanların askerlerin gelişiyile kendilerini yeniden güvencede hissettiklerini gördüm ve tütüncü

Marshall'dan oğlunun kırdan ölenler arasında olduğunu öğrendim. Askerler Horsell'in kenar mahallerindeki insanları evlerini kilitleyip, oradan ayrılmaya zorlamışlardı.

Öğle yemeği için ikide eve döndüm, dediğim gibi hava çok sıcak ve boğucu olduğundan kendimi çok yorgun hissediyordum; biraz serinlemek için öğleden sonra soğuk suyla bir duş aldım. Saat dört buçuk civarında bir akşam gazetesi almak için istasyona gittim, çünkü sabah gazetelerinde Stent, Henderson, Ogilvy ve diğerlerinin ölümü yanlış anlatılmıştı. Ama bilmediğim birkaç şey de vardı. Marshılar burunlarını bile uzatmamalardı. Çukurlarında meşgul görünüyorlardı ve çukurdan çekiç sesleri geliyordu; neredeyse sürekli şekilde bir duman sütunu yükseliyordu. Görünüşe göre savaşa hazırlanmakla meşgûllerdi. "İşaretle anlaşmak için yeni denemeler yapıldı, ama başarısız oldu," şeklindeydi gazetelerin klişe haberleri. İstihkâm erlerinden biri bana bu girişimin elinde uzun bir direğe asılı bayrakla hendeğe giren bir adam tarafından yapıldığını anlattı. Marshılar bu tür girişimlerle bizim bir ineğin böğürmesi ile ilgileneneğimiz kadar ilgileniyorlardı.

Bütün bu savaş hazırlığı manzarasının beni çok heyecanlandırıldığını itiraf etmem gerekiyor. İmgelemim savaş görüntüleriyle dolmuştu, işgalcileri bir düzine değişik saldırı şekliyle yenilgiye uğratiyordum; okul çağındaki savaş ve kahramanlık düşlerim geri dönmüştü. O sırada bu savaş bana pek denk güçler arasında geçecekmiş gibi gelmiyordu. O çukurlarının içinde çok çaresiz görünüyorlardı.

Saat üç civarında Chertsey ya da Addlestone'dan düzenli aralıklarla top sesleri gelmeye başladı. Öğrendiğime göre ikinci silindirin düştüğü o için için yanmakta olan çam ormanı, nesneyi henüz açılmadan yok etme umuduyla topa tutuluyordu. Ancak ilk Marshılara karşı kullanılmak amacıyla getirilen bir sahra topu Chobham'a ulaştığında saat henüz beşe geliyordu.

Akşam saat altıya doğru, çardakta karımla birlikte çay içmeye oturduğumuzda, üzerimize çökmekte olan savaşın gölgesi hakkında hararetle konuşurken kırdan boğuk bir patlama sesi geldiğini duydum, hemen ardından yüzüme sıcak bir rüzgâr çarptı. Göz açıp kapamaya kalmadan, çok yakınımda şiddetle zangırdayan bir çarpma sesi geldi, altımızdaki yeri sarstı ve çimenlikten başlayarak, Oriental College'ın çevresindeki ağaçların üst kısımlarının kızıl alevlerle dumana boğulduğunu gördüm, kolejin yanındaki küçük kilisenin kulesi çöküp harabeye döndü.

Caminin minaresi havaya uçmuştu ve kolejin kendisinin çatı kısmı yüz tonluk bir top güllerle yağdırmışa benziyordu. Bacalarımızdan biri vurulmuş gibi çatırdadı, havaya uçtu ve parçalarından biri kiremitlerin üzerinden tangır tungur inip kırmızı renkli kırık parçaları çalışma odamın penceresinin yanındaki çiçek tarhına yığıldı.

Karım ve ben şaşkınlıkla bakakaldık. Sonra Maybury Tepesi'nin doruğunun Marslıların Isı Işını'nın menzilinde olması gerektiğinin ve şimdi de koleji ortadan kaldırdıklarının farkına vardım.

Bunu fark eder etmez, karımın kolunu kavradım ve kibar olmaya gerek duymadan onu dışarıya yola kaçırdım. Sonra da hizmetçiyi gidip getirdim, ona almak için yaygarayı kopardığı o sandığı benim yukarı çıkıp getireceğimi söyledim.

“Herhalde artık burada kalamayız,” dedim ve ben konuşurken kırık bölgeden bir an için yeniden ateş açıldı.

“Ama nereye gidebiliriz ki?” dedi karım dehşet içinde.

Düşündüm, kafam karışmıştı. Sonra karımın Leatherhead'deki kuzenlerini hatırladım.

“Leatherhead” diye bağırdım, aniden gelen gürültünün üstüne çıkmaya çalışarak.

Yüzünü benden çevirerek tepenin aşağısına doğru baktı. İnsanlar şaşkınlık içinde evlerinden fırlıyorlardı.

“Leatherhead'e nasıl gideceğiz ki?” dedi.

Tepenin aşağısında bir grup hafif süvarinin demiryolu köprüsünün altından geçtiklerini gördüm; üçü Oriental College'ın açık kapılarının arasından dörtnala geçti; diğer ikisi atlarından inerek, evden eve geçmek suretiyle koşmaya başladılar. Ağaçların üst kısımlarından yükselen dumanın arasından parlayan güneş kan kırmızısı görünüyor ve çevredeki her şeyin üstüne alışılmadık kızılılıkta bir ışık saçıyordu.

“Burada bekle,” dedim, “Burada güvendesin,” ve Benekli Köpek'e doğru koşmaya başladım, çünkü oranın sahibinin bir atı ve iki kişilik bir arabasının olduğunu biliyordum. Koşuyordum, çünkü bir dakika içinde tepenin bu tarafındaki herkesin kaçmaya başlayacağını farkındaydım. Meyhaneciyi barında buldum, evinin arka tarafında neler olup bittiğinin hiçbir şekilde farkında değildi. Sırtı bana dönük bir adam, meyhaneciyle konuşuyordu.

“Bir pound alırım,” dedi meyhaneci, “ve götüreceğim adamım yok.”

“İki pound veririm,” dedim, yabancının omzunun üstünden.

“Ne için?”

“Ve gece yarısına kadar geri getiririm,” dedim.

“Tanrım!” dedi meyhaneci; “aceleniz ne? Elimdeki domuz parçasını satıyorum. İki pound ve geri getireceksiniz? Neler oluyor?”

Çabucak evimi terk etmem gerektiğini ve bu nedenle arabaya ihtiyacım olduğunu açıkladım. O anda meyhanecinin de neredeyse aynı derecede acil olarak kendi evinden ayrılmasının gerekeceğini düşünmemiştim. Arabayı almayı başardım ve yola çıkardım; karımla hizmetçimin gözetimine bırakarak eve koştum ve daha önce sözünü ettiğimiz o yemek takımı gibi birkaç değerli eşyayı topladım. Ben bununla uğraşırken evin aşağısındaki kayın ağaçları yanmaya başlamıştı ve yolun oradaki çitler de kızılığa boğulmuştu. Ben bunlarla meşgûlken atından inen süvarilerden biri koşarak geldi. Evden eve dolaşarak, insanları buradan ayrılmaları için uyarıyordu. Ben bir masa örtüsüne sardığım kıymetli eşyalarımı sürükleyip getirerek ön kapıdan çıktığımda, o bizim evin önünden ayrılmak üzereydi. Arkasından bağırdım:

“Haberler nasıl?”

Döndü, bana baktı, “tencere kapağı gibi bir şeyin içinde kaynaşıyorlar,” gibisinden bir şeyler bağırdı ve tepedeki evin kapısına doğru seğırtti. Birdenbire yolu kaplayan kara bir duman bulutu onu bir an için gözlerden gizledi. Komşumun kapısına koştum ve zaten bildiğim şeyden, komşumun karısıyla Londra’ya gittiğinden ve evini sıkı sıkıya kilitlediğinden emin olmak için kapıyı tıklattım. Sonra söz verdiğim gibi hizmetçimizin sandığını almak için tekrar eve girdim, sandığı dışarı çıkardım ve arabanın arka tarafına hizmetçimizin yanına oturttum, sonra dizginleri kaparak karımın yanındaki sürücü koltuğuna zıpladım. Bir dakika sonra duman ve gürültüden kurtulmuş, Maybury Tepesi’nin öbür yamacından Old Woking’e doğru doludizgin gidiyorduk.

Önümüzde sakin, güneşli bir manzara vardı, yolun iki tarafında buğday tarlaları uzanıyordu; hemen önümüzde de rüzgârda sallanan tabelasıyla Maybury Han’ı vardı. Önümüzde doktorun arabasını gördüm. Tepenin aşağısına indiğimizde, ayrıldığımız yamaca bakmak için kafamı çevirdim. Çizgi çizgi kızıl alevlerle kaplı, kapkara kalın duman sütunları durgun havaya yükseliyordu, doğudaki yeşil ağaçların tepelerine kara gölgeler düşüyordu. Duman şimdiden doğuya ve batıya doğru yayılmıştı -doğuda Byfleet çam ormanlarına ve batıda da Woking’e kadar ulaşmıştı. Yol bize doğru koşan insanlarla doluydu. Şimdi çok hafiflemiş olsa da; sıcak, sessiz

havada çok belirgin olarak Şimdi susmuŐ olan bir makineli tüfeğin takırtısı ve tüfeklerin düzenli sesleri duyulabiliyordu. Görünüşe göre Marşlılar Isı IŞınlarının menziline giren her Şeye ateş açıyorlardı.

Pek usta bir sürücü sayılmam, dikkatimi hemencecik ata vermem gerekiyordu. Tekrar dönüp baktığımda ikinci tepe o kara dumanı gizlemişti. Atı kam ıladım ve kargaŐayla aramızdaki mesafe Woking'le Send'i kapsayana kadar dizginleri boş bıraktım. Doktoru Woking'le Send arasında bir yerde yakalayıp geçtim.

FIRTINANIN ORTASINDA

Leatherhead, Maybury Tepesi'nden on iki mil kadar uzaktadır. Pyrford'ın ilerisindeki sulak çayırlarda havayı saman kokusu bürümüştü ve yolun iki yanındaki çalıları kaplayan yaban gülleri hoş ve tatlı bir koku yayıyorlardı. Biz Maybury Tepesi'nden inerken açılan ağır ateş başladığı kadar ani bir şekilde kesilmiş, akşamı sessizliğe ve sükûnete kavuşturmuştu. Leatherhead'e herhangi bir aksilikle karşılaşmadan saat dokuz civarında ulaştık, ben kuzenlerimle akşam yemeği yiyip, karımı onlara emanet ettiğim sırada at da bir saat kadar dinlendi.

Karım yolculuk boyunca garip bir şekilde sessizdi, olabilecek kötü şeyleri düşünerek canı sıkılıyor gibiydi. Marslıların ayağa kalkamayacak kadar ağır olmaları yüzünden çukurdan çıkamayacaklarından, olsa olsa çukurun biraz ötesine kadar sürünebileceklerinden bahsederek içini rahatlamaya çalıştım; ama o yalnızca tek heceli kelimelerle yanıt veriyordu. Meyhaneciye verdiğim söz olmasa, sanırım beni o gece Leatherhead'de kalmaya zorlayacaktı. Keşke öyle olsaydı! Ayrıldığımızda, şimdi bile gözümün önünde, yüzü bembeyazdı.

Kendi adıma, ben bütün gün boyunca heyecanla yanıp tutuşmuştum. Uygur bir toplumu çok nadiren saran savaş ateşine çok benzer bir şeyler kanıma girmişti ve kalbimin derinliklerinde o gece Maybury'ye dönmem gerektiğine pek üzülüyor sayılmazdım. Hatta en son duyduğum o yaylım ateşinin Mars'tan gelen işgalcilerimizin sonunu getirmiş olmasından korkuyordum. Ruh halimi en iyi şöyle açıklayabilirim sanırım: Tilki öldüğünde orada bulunmak istiyordum.

Geri dönmek için yola çıktığımda saat on bire geliyordu. Gece umulmadık ölçüde karanlıktı; aslında kuzenlerimin evinin dışındaki ışıklandırılmış yolda yürürken bana simsiyah gelmişti ve gündüz olduğu kadar da sıcak ve kapalıydı. Çevremizi saran fundalıklarda en ufak bir esintinin belirtisi olmasa da, yukarda bulutlar hızla toplanıyorlardı. Kuzenlerimin uşağı iki lambayı da yakmıştı. Neyse ki, yolu çok iyi biliyordum. Karım kapının ışığı altında durup, arabaya binene kadar beni izledi. Sonra birden dönüp içeri girdi, beni iyi şanslar dileyen kuzenlerimle başbaşa bıraktı.

Karımın korkuları bana da bulaştığından başta biraz tedirgindim, ama kısa süre sonra düşüncelerim Marslılar üzerinde yoğunlaştı. O sırada

akşamki savaşın gelişimi konusunda da tam anlamıyla karanlık içindeydim. Çatışmanın başlamasını hızlandıran şartları bile bilmiyordum. Ockham’a yaklaşırken (çünkü o taraftan dönüyordum, Send ve Old Woking tarafından değil), batı yönünde ufukta ben yaklaştıkça yavaş yavaş yükselen kan kırmızısı bir kızılılık belirdi. Toplanmakta olan fırtınanın getirdiği bulutlar orada kara ve kızıl duman kütleleriyle karışıyordu.

Ripley Caddesi’nde kimsecikler yoktu ve ışık gelen bir iki pencere dışında köyde herhangi bir hayat belirtisi görünmüyordu; ama sırtları bana dönük duran bir grup insana rastladığım, Pyrford’a giden yolun köşesinde neredeyse bir kaza yapıyordum. Geçerken bana hiçbir şey söylemediler. Ne bu insanların tepenin arkasında olanlar hakkında bildikleri, ne geçtiğim yol üzerindeki sessiz evlerde bulunanların güven içinde uyuyup uyumadıkları, tedirgin bir halde gecenin dehşetini izleyip izlemedikleri ya da bu evlerin boş ve ıssız olup olmadığđ hakkında bir şey biliyordum.

Ripleyden Pyrford’a doğru yol alırken Wey vadisinden geçiyordum ve o kızılığđ göremiyordum. Pyrford Kilisesi’nin ilerisindeki küçük tepeyi tırmanırken kızılılık tekrar göründü ve hemen yanımdaki ağaçlar, içine düşmek üzere olduğum fırtınanın ilk belirtisini göstererek titrediler. Sonra arkamdaki Pyrford Kilisesi’nde gece yarısını bildiren çanların çalındığını duydum, sonra da kızılığın önünde simsiyah ve keskin hatlarıyla beliren çatıları ve ağaçlarıyla Maybury Tepesi’nin silueti göründü.

Tam ben bu siluete baktığım sırada uçuk yeşil bir parıltı etrafımdaki yolu ve uzaklarda Addlestone tarafındaki ormanlara kadar olan her yeri aydınlattı. Dizginleri elimden kaçırır gibi oldum. Toplanmakta olan bulutların, birdenbire karışıklıklarını aydınlatan ve sonra da sol tarafımdaki tarlaya düşen yeşil alevden bir çizgiyle yırtıldıklarını gördüm. Bu Üçüncü Meteordu!

Bu olayın hemen ardından, onunla karşılaştırıldığında kör edici bir morluktaki, toplanmakta olan fırtınanın ilk yıldırımđ düştü ve yukarıda da ilk şimşek bir havai fişek gibi patladı. At gemi ısırıp, ileri doğru atıldı.

Maybury Tepesi’nin eteklerine doğru hafif bir yokuş iniyordu ve bu yokuştan aşağı hızla indik. İlk yıldırım düştükten sonra, şimşekler şimdiye kadar gördüğüm en hızlı şekilde art arda çakmaya başladı. Birbiri ardına gelen gökgürültüleri ve onlara eşlik eden tuhaf çatırtı, o her zamanki arka arkaya patlayan yankılardan çok devasa bir elektrikli makinenin çalışma sesine benziyorlardı. Yıldırımın oynaşarak inen ışığı kör edici ve kafa

karıştırıcıydı; arabayla yokuştan inerken inceden bir dolu fırtınanın şiddetiyle yüzüme vurmaya başlamıştı.

Başta önümdeki yolla biraz olsun ilgileniyordum, ama sonra birdenbire gözlerim Maybury Tepesi'nin karşı yamacından hızla aşağı inmekte olan bir şeye takılıp kalmıştı. İlk önce onu bir evin ıslak çatısı sanmıştım, ama birbirinin peşi sıra çakan şimşekler bu şeyin hızla yuvarlandığını göstermişti. Bu görüntüyü yakalamak mümkün değildi -sersemletici karanlıkta geçen bir an, sonra gün ışığına benzeyen bir şimşekle tepenin zirvesinin yanındaki Yetimhane'nin kırmızı binaları, çam ağaçlarının yeşil renkli tepeleri ve ne idigi anlaşılamayan bu nesne açık seçik, parlak ve net ortaya çıkıyorlardı.

Gördüğüm o Şey! Onu nasıl tarif edebilirim ki? Çoğu evden daha yüksek dev gibi bir uçayak genç çam ağaçlarının üzerinde uzun adımlarla yürüyor ve ilerlerken onları bir tarafa savuruveriyordu; ıslıl ıslıl parlayan bir metalden yapılmış yürüyen bir makine, uzun adımlarıyla şimdi çalılıkların arasından geçiyor, düzenli aralıklarla dizilmiş çelik organlar üzerinden sarkıyor ve geçişinin o tangırtılı gürültüsü, şimşeklerin gürültüsüne karışıyordu. Bir şimşek çakıyor ve capcanlı ortaya çıkıyordu, iki ayağı havadayken tek ayağı üzerinde yana yatarak, sonra görüldüğü kadar ani bir şekilde ortadan kayboluyor ve yeni bir şimşekle bu kez yüz metre daha yakında tekrar ortaya çıkıyordu. Bir süt sağma taburesinin devrilip, şiddetle yerde yuvarlandığını hayal edebiliyor musunuz? O anlık görüntülerin verdiği izlenim buna benziyordu. Ama taburenin yerine üç ayak üzerinde duran kocaman bir makine koyduğunuzu hayal edin.

Sonra birden önümdeki çam ormanının ağaçları aralandı, aralarında ilerleyen bir adamın gevrek sazları araladığı gibi, çatırdayarak kırılıyor ve tepe üstü düşüyorlardı, sonra ikinci bir dev uçayak belirdi, görünüşe göre hızla benim üstüme doğru geliyordu. Ve ben de dört nala tam onun üstüne gidiyordum! İkinci canavarı gördüğüm anda sinirlerim tümüyle boşaldı. Tekrar bakmaya bile davranmadan atın başını sertçe sağa doğru çevirdim; bir an sonra araba atın üstüne doğru düştü, arabanın okları gürültüyle parçalandı ve ben de yan tarafa doğru fırlayarak, şiddetle sıkı bir su birikintisine düştüm.

Neredeyse aynı anda sürünerek su birikintisinden çıktım ve ayaklarım hâlâ suyun içinde, bir katırtımağı kümesinin arkasına çömeldim. At hareketsiz yatıyordu (boynu kırılmıştı, zavallı hayvanın!) ve çakan şimşeklerin aydınlığında tepe üstü dönmüş olan arabanın siyah gövdesini ve

hâlâ yavaşça dönmekte olan tekerleğin silüetini gördüm. Hemen ardından o muazzam mekanizma uzun adımlarla yanımdan geçti ve Pyrford'a doğru yokuş yukarı tırmanmaya başladı.

Yakından görüldüğünde, o Şey inanılmaz derecede tuhaftı, çünkü sadece öylesine yoluna giden hissiz bir makine değildi. Makineydi elbette, ama çınlayan metalik adımlarıyla ve o tuhaf gövdesinin etrafında salınan ve tangırdayan uzun, esnek ve ıslıl ıslıl parlayan dokungaçlarıyla (birinde genç bir çam ağacını tutuyordu) tuhaf bir makineydi. Uzun adımlarla yürürken yolunu kazıyordu ve üstüne monte edilen pirinçten yapılmışa benzeyen başlık, kaçınılmaz bir şekilde çevresine bakman bir kafayı andırıyordu. Ana gövdenin arkasında beyaz metalden, dev bir balıkçının sepetine benzeyen kocaman bir kütle vardı ve canavar yanımdan geçerken organlarının eklem yerlerinden yeşil duman bulutları çıkıyordu. Ve bir an sonra da geçip gitmişti.

O sırada ancak bu kadarını görebildim, şimşegin titreyerek çaktığı esnada etrafı kör edici ışıklarla ve yoğun siyah gölgelerle aydınlatması nedeniyle her şey belli belirsiz görünüyordu.

Geçerken gök gürültüsünü bastıran, zafer coşkunuyla dolu, sağır edici bir uluma kopardı - “Aluu! Aluu!” ve bir dakika sonra yarım mil ötede, tarlanın içindeki bir şeyin üstünde eğilmiş duran yoldaşının yanındaydı. Tarladaki bu Şey, hiç şüphesiz, Mars'tan dünyamıza fırlattıkları on silindirin üçüncüsüydü.

Birkaç dakika kadar yağmurun altında ve kısa aralıklarla aydınlanan karanlığın içinde, bu devasa metal yaratıkların uzaklarda çitlerin üzerinden geçişini izleyerek yattım. İncecikten bir dolu yağmaya başlamıştı ve şimşekler bir çakıp bir kayboldukça, yaratıkların figürleri önce bulanıklaşıp, sonra yeniden açık seçik ortaya çıkıyordu. Arada bir şimşeklerin arası uzadığında, gecenin karanlığı yaratıkları yutup yok ediyordu.

Yukarıdan doluya, aşağıdan da çamurlu suya batmıştım iyice. Anlamsız şaşkınlığımın daha kuru bir yere geçmek için yolun kenarına çıkmaya çabalamama ya da hemen yanı başımdaki tehlikeyi düşünmeme fırsat vermesi için epey bir süre geçmesi gerekti.

Yakınlarda izinsiz bir yerleşimcinin, patates tarlalarıyla çevrili tek odalı ahşap kulübesi vardı. Sonunda ayağa fırladım ve eğilerek, mümkün olduğunca gizlenmeye çalışarak bu kulübeye doğru koştum. Kapıyı ne kadar yumrukladıysam da, içeridekilerin (eğer içeride kimse vardıysa) duymasını sağlayamadım ve bir süre sonra da uğraşmaktan vazgeçtim,

yolculuğun büyük kısmında yolun kenarındaki bir hendekte saklanarak, o devasa makinelere görünmeden, Maybury tarafındaki çam ormanlarına kadar sürünmeyi başardım.

Ormanın koruması altına girdiğimde, sırlıslam olmuş ve artık titremeye başlamış halde evime doğru yürümeye devam ettim. Ağaçların arasında keçiyolunu bulmaya çalışarak dolandım. Ormanın içi gerçekten çok karanlıktı, çünkü şimşekler artık daha seyrek çakmaya başlamıştı ve şimdi seller gibi boşanan dolu, ağaçların kalın yaprak örtüsünün aralıklarından sütunlar halinde yağıyordu.

Eğer başıma gelenlerin anlamını tam olarak kavrayabilmiş olsaydım, yapacağım ilk iş Byfleet üzerinden Cobham Caddesi'ne ulaşmaya çalışmak ve böylece karıma kavuşabilmek için Leatherhead'e dönmek olurdu. Ama o gece etrafımda olup bitenlerin tuhaflığı ve fiziksel olarak içinde bulunduğum perişanlık -çünkü yara bere içinde kalmıştım, bitkindim, iliklerime kadar ıslanmıştım, fırtına beni kör ve sağır bırakmıştı-bunları yapmamı engelledi.

Kendi evime dönmek gibi belli belirsiz bir fikrim vardı ve sahip olduğum tek güdü de buydu. Ağaçların arasında sendeleyerek ilerledim, bir hendeğe düşüp, dizlerimi bir tahta parçasına çarparak yaraladım ve sonunda College Arms'tan aşağı doğru inen sokağa şlap diye daldım. Şlap diye daldım diyorum, çünkü fırtınanın toprağı çamurlu bir sel halinde tepeden aşağı dökülüyordu. Orada karanlığın içinde bir adam bana tosladı ve sendeleyip düşmeme neden oldu.

Dehşet içinde bağırdı, yana doğru sıçradı ve ben daha kendimi toplayıp ağzımı açamadan kaçtı gitti. Tam bu noktada fırtınanın gücü o kadar yüksekti ki, tepeye tırmanabilmek için epey bir külfete katlanmam gerekecekti. Sol taraftaki çitin yanma gittim ve tahtalarına tutunarak güçlkle ilerledim.

Tepeye yakın bir yerde yumuşak bir şeye basıp tökezledim ve çakan bir şimşekle ayaklarımın arasında siyah yünlü kumaş ve bir çift çizmeden oluşan bir yığın gördüm. Adamın yatış şeklini tam anlamıyla çıkaramadan, şimşeğin ışığı kaybolmuştu. Adamın tepesinde dikilerek bir sonraki şimşeği bekledim. Şimşek çaktığında, ucuz da olsa, derli toplu kıyafetler içinde, yapılı bir adam olduğunu gördüm; başı bedeninin altında kıvrılıp kalmıştı, şiddetle savrulmuş gibi, çite yapışıp kalmıştı.

Daha önce hiç cesede dokunmamış olan birinin duyduğu o doğal tiksintinin üstesinden gelmeyi başararak, eğildim ve kalbinin atıp

atmadığına bakmak için adamı sırt üstü çevirdim. Gerçekten de ölmüştü. Görünüşe göre boynu kırılmıştı. Şimşek üçüncü kez çaktı ve bir anda adamın yüzünü gördüm. Hemen ayağa fırladım. Bu arabasını aldığım, Benekli Köpek'in sahibiydi.

Dokunmamaya çalışarak yavaşça üzerinden atladım ve tepeye doğru ilerlemeye devam ettim. Karakolun ve College Arms'ın yanından geçerek evime doğru ilerledim. Tepenin eteklerinde yanan bir şey yoktu, ama otlakta hâlâ kızıl bir parlaklık görünüyor ve kıpkırmızı bir duman tabakası sağanak halinde yağın dolunun altında döne döne yükseliyordu. Şimşeklerin ışığında görebildiğim kadarıyla, çevremdeki evlerin büyük kısmı hasar görmemişti. College Arms'ın yanında koyu renkli bir yığın yolda yatıyordu.

Aşağıda Maybury Köprüsü'ne giden yoldan sesler ve ayak sesleri geliyordu, ama bağırıp onları çağırmaya ya da onların yanma gitmeye cesaret edemedim. Anahtarımınla kapıyı açıp içeri girdim, kapıyı kapadım, kilitledim ve sürgüledim, merdivenin ilk basamaklarına doğru sendeledim ve oturdum. Kafam o uzun adımlarla yürüyen metalik canavarlarla ve çite doğru fırlatılıp atılmış o cesetle doluydu.

Sırtımı duvara dayayarak merdivenlerin dibine büzüldüm, tir tir titriyordum.

PENCEREDE

İçimde kopan duygusal fırtınaların bir şekilde kendilerini tükettiklerini daha önce söylemiştim. Üşüdüğümün ve sırlıklam olduğumun farkına vardım, üstümden sızan sular merdivenlerin döşemesinin üstünde ufak gölcükler oluşturmuştu. Neredeyse mekanik sayılabilecek bir şekilde kalktım, yemek odasına gittim ve biraz viski içtim, ancak ondan sonra üstümü değiştirmek üzere harekete geçtim.

Üstümü değiştirdikten sonra yukarıya, çalışma odama çıktım, ama niye çıktığımı bilmiyorum. Çalışma odamın penceresi Horsell Common tarafındaki ağaçlara ve demiryoluna bakıyordu. Ayrılma telaşı içinde bu pencere açık kalmıştı. Hol karanlıktı ve pencereden görünen tabloyla karşılaştırıldığında oda içine girilemeyecek derecede karanlık görünüyordu. Kapı aralığında biraz durakladım.

Fırtına geçmişti. Oriental College'ın kuleleri ve etrafındaki çam ağaçları ortadan kaybolmuştu ve çok uzaklarda, parlak renkli bir kızılığın aydınlattığı, kum çukurlarını çevreleyen kırık bölge görülebiliyordu. Işığın içinde, tuhaf ve grotesk, kocaman siyah şekiller durmaksızın gelip gidiyorlardı.

Aslında o taraftaki her yer yanıyor gibiydi -tepelerin eteklerinde geniş bir alan, sona ermek üzere olan fırtınanın şiddetli rüzgârları ile dalgalanıp kıvrılan ve üzerlerinde alçaktan uçan bulutlarda kızıl bir yansıma oluşturan küçük alevlerle kaplıydı. Arada, daha yakındaki bir yangından gelen ince bir duman tabakası pencerenin önüne sürükleniyor ve Marslılara ait şekilleri gözden gizliyordu. Ne bu şekillerin yaptıklarını, ne de gerçek şekillerini tam olarak görebiliyordum, üzerlerinde uğraştıkları o siyah nesneleri tanıyamıyordum. Ne de yansımaları çalışma odamın duvarında ve tavanında oynaşmasına karşın, daha yakındaki yangını görebiliyordum. Havayı keskin, reçineli bir yangın kokusu kaplamıştı.

Kapıyı sessizce kapadım ve ayaklarımı sürüyerek pencereye doğru ilerledim. Pencereye yaklaştıkça manzara açılıyordu -bir tarafta Woking istasyonunun çevresindeki evlere, diğer taraftan da Byfleet'in kömürleşmiş ve kararmış çam ormanlarına kadar uzanıyordu. Aşağıda tepenin alt taraflarında, demiryolunda kemerin yakınlarında bir ışık görünüyordu ve Maybury yolu ile istasyonun yakınlarındaki sokaklarda bulunan evlerin birkaçı yanıp bitmiş, harabelere dönmüşlerdi. Demiryolundaki ışık önce

aklımı karıştırmıştı; siyah bir yığın ve göz kamaştırıcı parıltı, bunun hemen sağında da bir dizi sarı dikdörtgen vardı. Sonra bunun bir tren enkazı olduğunu fark ettim, ön kısmı parçalanmış ve yanıyordu, arkadaki vagonlar ise hâlâ rayların üstünde duruyordu.

Bu üç ana ışık kaynağının, evlerin, trenin ve Chobham tarafındaki yanan yerlerin dışında, orada burada hafifçe parlayan ve tüten alanlarla bölünmüş, düzensiz parçalar halinde yayılmış karanlık yerler uzanıyordu. Bu kadar büyük bir alanın karanlıkta alevlerle kaplanmış olduğunu görmek çok tuhaf bir manzaraydı. Bunlar bana, her şeyden çok Potteries'in gece görünüşünü hatırlatıyordu. Başta dikkatle bakınsam da, etrafta bulunan insanları ayırt edemiyordum. Daha sonra Woking istasyonun ışığının önünde, hattın üzerinde sıra halinde hızla yürüyen birkaç karaltı gördüm.

Yıllardır güven içinde yaşadığım küçük dünyam bu haldeydi demek, bu ateşler içindeki kaos! Son yedi saatte neler olduğunu hâlâ anlayamamıştım, tahmin etmeye başlamış olsam da, o mekanik devlerle silindirden çıktıklarını gördüğüm ağır yamru yumru şeylerin arasındaki ilişkiyi de anlayamamıştım. Kişisel olmayan tuhaf bir ilgiyle çalışma masamdaki sandalyeyi pencereye çevirip oturdum ve kararan manzarayı, özellikle de kum çukurlarının çevresindeki parıltının içinde gidip gelen o üç devasa siyah şeyi izledim.

Şaşılacak derecede meşgul görünüyorlardı. Ne olabileceklerini düşünmeye başladım. Akıllı makineler miydi? Bana böyle bir şey imkânsız geliyordu. Ya da her birinin içinde bir Marslı oturmuş, yönetip, emirler veriyor, bu makineleri kullanıyor muydu, tıpkı bir insanın beyninin oturup bedenini yönettiği gibi? Bu şeyleri insanların yaptıkları makinelerle kıyaslamaya, hayatımda ilk kez bir zırhlı geminin ya da buharlı makinenin bizden daha aşağı düzeydeki akıllı bir hayvana nasıl görüneceğini düşünmeye başladım.

Fırtınadan sonra hava açılmıştı ve yanan arazilerden tüten dumanın üstünde, bir toplu iğne başı gibi yavaş yavaş kaybolan küçük Mars batıya doğru ilerliyordu, işte o sırada bahçeme bir asker girdi. Çitin hafifçe gıcırdadığını duydum, üstüme çökmüş olan uyuşukluktan kurtularak aşağı baktım ve loş ışıktaki, askerin güçlkle çitin parmaklıklarına tırmandığını gördüm. Başka bir insanı görünce sersemliğim geçti, hevesle pencereden sarktım.

“Hişt!” dedim fısıltıyla.

Bir bacağı çitin diğer tarafında şüpheyile durakladı. Sonra içeri girip, evin köşesindeki çimenlerin üzerinden geçti. Öne eğilmişti ve usul adımlarla ilerledi.

“Kim var orada?” dedi o da fısıldayarak ve pencerenin altında durup, yukarı doğru bakınarak.

“Nereye gidiyorsun?” diye sordum.

“Tanrı bilir.”

“Saklanacak bir yer mi arıyorsun?”

“Öyle.”

“Evin içine gel,” dedim.

Aşağı indim, kapıyı açtım, onu içeri aldım ve kapıyı tekrar kilitledim. Yüzünü göremiyordum. Şapkası yoktu ve ceketinin düğmeleri açıktı.

“Tanrım!” dedi içeri alırken.

“Ne oldu?” diye sordum.

“Ne olmadı ki?” Karanlıkta yüzünü umutsuzlukla buruşturduğunu görebildim. “Bizi bozguna uğrattılar -tamamen bozguna uğrattılar,” diye tekrarlıyordu durmaksızın.

Neredeyse mekanik bir şekilde arkamdan yemek odasına geldi.

“Bir viski iç,” dedim, sert bir duble hazırlayarak.

Viskiyi içti. Sonra birden masanın önünde yere oturdu, başını ellerinin arasına aldı ve tam bir duygu seli içinde, küçük bir oğlan çocuğu gibi hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı, bu sırada ben de kendimin biraz önceki ümitsizliğini tuhaf bir şekilde unutarak, şaşkınlık içinde onun yanında duruyordum.

Sakinleşip sorularıma yanıt verebilmesi için epey bir zaman geçmesi gerekti, sonra da kesik kesik ve kafa karıştırıcı yanıtlar verebildi. Topçu birliğinde sürücüydü ve ancak saat yedi gibi harekete geçmişlerdi. O saatte çarpışma kırlarda sürüyordu ve ilk Marslı grubunun metal bir kalkanın altında yavaşça ikinci silindirlerine doğru süründükleri söyleniyordu.

Sonra bu kalkan üç ayak üzerine dikilmişti ve benim de gördüğüm o savaş makinelerinin ilki haline gelmişti. Kullandığı arabadaki top, kum çukurlarının hakimiyetini ele geçirmek için Horsell yakınlarında arabadan indirilmiş ve hazırlanmaya başlamıştı, çatışmayı başlatan da bu topun gelişi olmuştu. Topçu subayı arka tarafa gittiği sırada, atı bir tavşan deliğine takılıp, düşmüş ve subayı da zeminin daha alçak bir kısmına doğru fırlatmıştı. Aynı anda arkasındaki top patlamış ve arabadaki mühimmat

havaya uçmuştu, her yeri alevler kaplamış ve kendini yanıp kavrulmuş cesetler ve at ölülerinin oluşturduğu bir yığının altında yatarken bulmuştu.

“Öylece yattım,” dedi, “korkudan aklımı kaybetmişim, yarısıyla bir at üstüme yığılmıştı. Bozguna uğratılmıştık. Ve o koku ah Tanrım! Yanık et kokusu gibiydi! Atın üstüme yığılmasıyla sırtımdan yaralanmışım ve kendimi toplayana kadar orada öylece yatmak zorunda kaldım. Bir dakika önce geçit töreninde gibiydik -sonra da küt, bam, bum!

“Bozguna uğratılmıştık,” dedi.

Kırda olup bitenleri kaçamak bakışlarla izleyerek, uzun süre o ölü atın altında gizlenmişti. Cardigan alayından gelen askerler, hafif çarpışma düzeninde çukura bir saldırı yapmayı denemişler ve sonuçta kolayca ortadan kaldırılmışlardı. Ardından canavar ayağa kalkmış ve kurtulan birkaç kişinin arasında kırılık bölgenin içinde aylak aylak dolaşmaya başlamıştı, o kafaya benzeyen başlığı, tam da kukuleta takmış bir insanın kafasına benzer şekilde sağa sola dönüyordu. Bir tür kolun ucunda, kıvılcımlar saçan yeşil ışıkların yayıldığı komplike bir metalik kutu taşıyordu ve bu kutunun borusundan da Isı Işını saçılıyordu.

Birkaç dakika içinde, askerin görebildiği kadarıyla, kırılık alanda tek bir canlı kalmamıştı ve henüz kapkara bir iskelete dönüşmemiş olan bütün çalılar ve ağaçlar da alevler içindeydi. Süvariler tepelerin kıvrımlarının arkasında yolda olmalıydı, ama onları hiç görememişti. Makineli tüfeklerin bir süre takırdadıklarını duymuş, sonra onlar da susmuştu. Dev, Woking istasyonunu ve çevresindeki evleri sona bırakmıştı; sonra bir anda Isı Işım’ını ateşlemiş ve kasaba alevler içinde yanan bir harabe yığınının dönmüştü. Sonra o Şey, Isı Işım’ını kapatmış ve topçuya arkasını dönerek, ikinci silindiri gizleyen, için için yanan çam ormanlarına doğru paytak paytak ilerlemeye başlamıştı. O ilerlerken de çukurdan ısı ısı parlayan ikinci bir Titan daha doğmuştu.

İkinci canavar da ilkinin peşinden gitmiş ve topçu eri bunu görünce çalılığın sıcak küllerinin üzerinden geçerek Horsell’e doğru dikkatle sürünmeye başlamıştı. Yolun yanındaki hendeğe kadar canlı ulaşmayı başarmış ve böylece Woking’e kaçmıştı. İşte bu kısmı anlatırken heyecanla bağırıp çağırmaya başladı. Buradan geçebilmek mümkün değildi. Anlaşıldığı kadarıyla, canlı kalan birkaç kişi vardı, ama çoğu çıldırmış ve pek çoğu da yanmış ya da haşlanmıştı. Yangın onun gerisingeri dönmesine neden olmuştu, o da Marslıların devlerinden biri geri dönerken, yıkılmış bir duvarın neredeyse kavurucu sıcaklıktaki parçaları arasına saklanmıştı. Bu

devin bir adamı kovaladığını, o çelik dokungaçlarından biriyle adamı yakaladığını ve kafasını bir çam ağacının gövdesine vurarak parçaladığını görmüştü. Sonunda, gecenin karanlığı tamamen çöktüğünde koşmaya başlamış ve kenarındaki setleri aşarak demiryoluna ulaşmıştı.

O zamandan beri Londra tarafına doğru giderse tehlikeyi atlatabileceği umuduyla, saklanıp gizlenerek Maybury'ye doğru ilerliyordu. İnsanlar hendeklerde ve mahzenlerde saklanıyorlardı; kurtulanların büyük kısmı da Woking kasabası ve Send'e doğru kaçmaya başlamışlardı. Demiryolundaki kemerin yakınlarında, parçalanan ve suyu bir kaynak gibi çılgınca demiryoluna boşalan ana su borularından birini bulana kadar susuzluktan ölmüştü.

Ondan dinlediğim hikâye kelimesi kelimesine böyleydi. Bana hikâyesini anlatır ve gördüklerini gözlerimin önüne getirmemi sağlamaya çalışırken yavaş yavaş sakinleşmişti. Öğleden beri hiçbir şey yememişti, bana bunu anlatmaya başlarken söylemişti, ben de kilerde biraz koyun eti ve ekmek bulup, odaya getirmiştım. Marslıları çekebileceği korkusuyla ışıkları yakmamıştık, arada sırada ellerimiz ekmeğin ya da etin üzerinde birbirine değiyordu. O konuşurken, etrafımızdaki şeyler karanlığın içinde yavaşça belirdi ve pencerenin dışındaki ezilmiş çalılar ve dalları kırılmış güller görülür oldular. Çimenliğin üstünden epey bir insan ya da hayvan geçmiş gibiydi. Yüzünü görmeye başladım, bitkin ve kararmıştı, şüphesiz benimkinin de pek farkı yoktu.

Yemeği bitirdikten sonra yavaşça çalışma odama çıktık, ben tekrar açık pencereden dışarı baktım. Vadi bir gecede küllerle dolu bir vadi haline gelmişti. Yangınlar sönmeye başlamıştı. Alevlerin olduğu yerlerde şimdi duman sütunları yükseliyordu; ama gecenin gözlerimizden gizlediği, yıkılmış ve parçaları etrafa saçılmış sayısız enkaz, yanmış ve kararmış ağaçlar şimdi şafağın acımasız ışıklarının altında incecik iskeletler halinde, gözlerimizin önünde korkunç bir şekilde duruyorlardı. Yine de orada burada kurtulabilen birkaç şey olmuştu -şurada beyaz renkli bir demiryolu işareti, burada da yeşil bir evin arka tarafı, yıkıntıların arasında bembeyaz ve dipdiri duruyorlardı. Savaşların tarihinde yıkım hiçbir zaman böyle rastgele ve her şeye yönelik olmamıştı. O metalik devlerin üçü, doğudan yükselen güneşin ışığında parlayarak ve başlıkları yol açtıkları yıkımı gözden geçirirmiş gibi sağa sola oynayarak çukurun yanında dikiliyorlardı.

Bana çukur daha da genişlemiş gibi geldi, arada sırada o parlak yeşil renkli buhar dalgaları çukurdan, doğmakta olan şafağa doğru yükseliyordu -

yükseliyor, dönüyor, dağılıyor ve kayboluyordu.

Onların ilerisinde de Chobham civarındaki alev sütunları olmalıydı. Onlar da şimdi güneşin ilk ışıklarında kan kırmızısı duman sütunları haline gelmişlerdi.

WEYBRIDGE VE SHEPPERTON YIKIMINDAN GÖRDÜKLERİM

Şafak söktükten sonra Marshları izlediğimiz pencerenin yanından ayrıldık ve usulca aşağı indik.

Topçu eri ile evde kalamayacağımız konusunda hemfikirdik. Onun niyeti, dediğine göre, Londra'ya gitmek ve orada bölüğüne -12. Atlı Topçu Bölüğü- katılmaktı. Benim planım bir an önce Leatherhead'e dönmekti; Marshların gücü beni öylesine etkilemişti ki, karımı Newhaverfdaki limana götürmeye ve derhal onunla birlikte ülkeden ayrılmaya karar vermiştim. Londra'nın çevresindeki bölgenin, bu yaratıklar yok edilmeden önce kaçınılmaz olarak feci bir savaşa sahne olacağının farkındaydım.

Leatherhead'le aramızda muhafız devleriyle birlikte Üçüncü Silindir yatıyordu. Yalnız olsaydım, sanırım işi talihe bırakır ve kendimi kıra vururdum. Ama topçu eri beni ikna etmeyi başardı: "Böyle iyi bir eşi," dedi, "dul bırakmak pek nazik bir davranış sayılmaz", sonunda onunla gitmeyi kabul ettim, ormanların himayesinde, onunla ayrılacağımız Chobham Caddesi'ne kadar kuzeye doğru gidecektik. Oradan Epsom üzerinden Leatherhead'e ulaşmak için uzun ve dolambaçlı bir yoldan dolaşacaktım.

Ben olsam hemen yola çıkardım, ama yoldaşım askerdi ve bu işi benden daha iyi bilirdi. Bir matara bulmak için evi araştırmamı istedi, matarayı viskiyle doldurdu; üstümüzdeki boş ceplerin hepsini de tıka basa bisküvi paketleri ve kurutulmuş et dilimleri ile doldurduk. Sonra fark edilmemeye çalışarak evden çıktık ve geceleyin geldiğim o bozuk yoldan koşabildiğimiz kadar hızlı koşarak tepeden aşağı kaçtık. Evler ıssız görünüyordu. Yolun üstünde Isı Işını'nın öldürdüğü, kömürleşmiş üç ceset birbirinin yanında yatıyordu ve orada burada bu insanların düşürdükleri eşyalar vardı -bir saat, bir terlik, gümüş bir kaşık ve buna benzer ufak tefek şeyler. Postaneye dönen köşede kutular ve mobilyalarla dolu ve atı kaçmış bir araba, kırık tekerleğinin üzerine yatmış duruyordu. Bir para kasası çabucak kırılıp açılmış ve yıkıntıların altına atılmıştı.

Hâlâ yanmakta olan Yetimhane'nin misafirhanesi dışında, buradaki evlerin hiçbiri pek fazla hasar görmemişti. Isı Işını bacaları sıyrıp geçmişti. Yine de, bizim dışımızda Maybury Tepesi'nde bir tek kişi yok gibiydi. Burada yaşayanların büyük kısmı, herhalde, Old Woking yolu -

Leatherhead'e giderken benim de geçtiğim yol- üzerinden kaçmışlardı ya da saklanmışlardı.

Kararmış adamın cesedinin yanından geçerek, gece boyunca yağın doluyla sıırıslıklam olmuş sokaktan aşağı inerek, tepenin eteklerinden ormana girdik. Demiryoluna kadar tek bir kişiye bile rastlamadan ormanın içinde ilerledik. Hattın yanındaki ağaçlar çıplak kayalarla dolu, kararmış bir orman harabesine dönmüştü; ormanın büyük kısmında ağaçlar yıkılmıştı, ama bir kısmı da yeşil renkli yaprakları koyu kahverengine dönmüş, kasvetli, boz renkli kökler halinde h    ayaktaydı.

Bizim olduğumuz tarafta yangın yakınımızdaki ağaçları hafifçe kavurmak dışında bir şey yapmamıştı, iç taraflara işleyememişti. Ormanın bir kısmında Cumartesi günü ormancılar çalışmıştı; kesilmiş ve kabukları yeni soyulmuş ağaçlar, bir açıklığın ortasında bir bı ı makinesi ve makinenin motorunun yanında talaş yığınlarının arasında yatıyordu. Bu sabah ufacık bir esinti bile yoktu ve her şey tuhaf bir s   net içindeydi. Kuşların bile sesleri kesilmişti ve topçu eri ile biz de fısıltı ile konuşuyor, arada bir de omuzlarımızın üstünden arkamıza bakıyorduk. Bir iki kez de etrafı dinlemek için durakladık.

Bir süre sonra yola doğru yaklaştık ve tam o sırada at sesleri duyduk; ağaç gövdeleri arasında yavaşça Woking tarafına doğru yol alan üç süvari gördük. Onlara seslendik ve onlar da biz onlara doğru koşar adım yürürken bizi beklediler. Bunlar 8. Süvari Bölüğü'nden bir teğmenle iki erdi, yanlarında benim teodolit zannettiğim, sonradan topçu erinin bana ayna telgrafı olduğunu söylediği dik bir şey vardı.

   Bu sabah bu yol üstünde gördüğümüz ilk insanlar sizsiniz,    dedi teğmen.    Neler oluyor?   

Sesi ve yüzünün ifadesi heves doluydu. Arkasındaki adamlar merakla bize bakıyorlardı. Topçu eri yolun kenarındaki setten atlayıp, yola indi ve selam verdi.

   Top dün gece imha edildi, komutanım. Saklanıyordum. Bölüğüme katılmaya çalışıyordum, komutanım. Bu yolda devam ederseniz, sanırım, yarım mil içinde Marshları görürsünüz.   

   Tanrı aşkına, neye benziyor bu şeytanlar?    diye sordu teğmen.

   Zırhlı devler, komutanım. Otuz metre boyunda. Üç ayakları ve al üminyuma benzeyen bir gövdeleri var, bir de bir kukuleta gibi bir şeyin içinde kocaman bir kafaları, komutanım.   

   Hadi or'dan!    dedi teğmen.    Nerden uydurdun bu saçmalığı!   

“Göreceksiniz, komutanım. Ellerinde kutu gibi bir şey var, komutanım, ateş saçıyor ve vurduğu insanı öldürüyor.”

“Nası’ yani -top gibi bir şey mi?”

“Hayır, komutanım,” dedi topçu eri ve Isı Işını’nın canlı bir tasvirini yapmaya başladı. Tasvirin ortalarında bir yerde, teğmen onu susturup bana baktı. Ben hâlâ yolun kıyısında, setin üzerinde duruyordum.

“Sen gördün mü o şeyi?” dedi teğmen.

“Söyledikleri tamamen doğru,” dedim.

“Şey,” dedi teğmen, “benim görevim gidip benim de bir bakmam. Bana bak,” dedi topçu erine, “aldığımız emir buradaki insanları evlerinden tahliye etmek. En iyisi sen git Tuğgeneral Marvin’e rapor ver, ona bildiğin her şeyi anlat. Şimdi Weybridge’de. Yolu biliyor musun?”

“Ben biliyorum,” dedim; teğmen de atının başını yine güneye doğru çevirdi.

“Yarım mil, öyle mi?” dedi.

“En fazla,” diye yanıtladım ve güney tarafındaki ağaçları tepelerini gösterdim. Teşekkür etti ve atını sürüp gitti, onları bir daha görmedik.

Biraz daha ilerledikten sonra, yolda bir işçi kulübesini boşaltmakla meşgul olan üç kadın ve iki çocuktan oluşan bir gruba rastladık. Elleri küçük bir el arabası geçirmişlerdi, arabayı pis görünümlü bohçalarla ve eski püskü eşyalarla dolduruyorlardı. Biz geçerken konuşamayacak kadar meşgûllerdi.

Byfleet istasyonu yakınlarında çam ağaçlarının arasından çıktık ve sabahın ışıkları altında her yerin çok sessiz ve sakin olduğunu gördük. Burada Isı Işını’nın menzilinin çok ötesindeydik ve bazı evlerin çıt çıkmayan ıssızlığı, diğerlerindeki telaşlı toparlanma faaliyeti ve demiryolunun üstündeki köprüde duran, hattın Woking tarafına doğru olan kısmına bakan bir grup asker olmasaydı, bugünde diğer Pazar günlerinden farksız olacaktı.

Addlestone’a giden yolda, birkaç yük arabası ile iki tekerlekli araba gıcırdayarak yol alıyorlardı, birden bir tarlanın kapısının aralığından, düz bir çayırılık zeminin üzerinde, eşit aralıklarla düzenli bir şekilde sıralanmış Woking’e çevrili altı tane on iki librelilik topun bulunduğunu gördük.

Topçular topların yanında bekliyorlar, mühimmat arabaları da belirli bir mesafede arkalarında duruyordu. Topçular neredeyse teftişteymişçesine ciddi görünüyorlardı.

“Bu iyi işte!” dedim. “En azından bir tane iyi atış yaparlar herhalde.”

Topçu eri kapıda bir an duraksadı.

“Devam etmeliyim,” dedi.

Daha ilerde Weybridge’e doğru, tam köprünün üstünde uzun bir siper inşa etmekte olan beyaz iş kıyafetleri giymiş bir grup adam ve arkalarında da başka toplar vardı.

“Bunlar yıldırıma karşı ok ve yaydan başka bir şey olmayacaktır ya neyse,” dedi topçu eri. “Da’a o alev ışını görmедiler.”

Belirli bir meşgûliyeti olmayan subaylar durup, güneydoğu tarafındaki ağaçların tepelerine doğru bakıyorlardı, siper kazmakta olan adamlar da arada bir durup aynı yöne bakıyorlardı.

Byfleet tam bir kargaşa içindeydi, insanlar eşyalarını topluyor ve bazıları at üstünde, bazıları atlarından inmiş olan süvariler de insanları toparlamaya çalışıyorlardı. Başka birtakım aracın arasında, üstlerinde beyaz daireler içinde haç işaretleri taşıyan üç dört tane resmi araba ve bir de eski otobüs köyün ana caddesinde yükleniyordu. Her yer insan kaynıyordu, insanların çoğu kısa bir gezintiye çıkacakmış havasında en iyi elbiselerini giymişlerdi. Askerler insanlara durumun ciddiyetini anlatabilmekte büyük zorluk çekiyorlardı. Kocaman bir kutunun ve içinde orkideler bulunan yirmi otuz kadar saksının yanında, bütün bunları bırakmaya çalışan onbaşı ile kızgınlıkla tartışan kara kuru yaşlı bir adam gördük. Yanında durdum ve kolunu tuttum.

“Orada ne olduğunu biliyor musun?” dedim, Marshıları gözlerken gizleyen çam ağaçlarını göstererek.

“Ne?” dedi, bana dönerek. “Bunların çok de’erli olduğunu anlatma’a çalışıyo’dum.”

“Ölüm!” diye bağırdım. “Ölüm geliyor! Ölüm!” ve yapabilirse bunu hazmedebilmesi için onu bırakarak, topçu erinin ardından koşturdum. Köşeye ulaştığımızda dönüp ona baktım. Asker yanından ayrılmıştı ve o da hâlâ boş gözlerle ağaçların ilerisine doğru bakarak, kapağının üstündeki orkide saksılarıyla sandığının yanında dikiliyordu.

Weybridge’deki hiç kimse bize karargâhın nerede kurulduğunu söyleyebilecek durumda değildi; bütün kasaba şimdiye kadar hiçbir kasabada görmediğim bir karışıklık içindeydi. Her yer yük arabaları, binek arabaları, en şaşırtıcı cinsten araba çeşitleri ve atla doluydu. Kasabanın saygı değer sakinleri, golf ve deniz kıyafetleri içindeki erkekler ve hoş giyimli karıları eşyalarını topluyorlardı; nehir kenarı aylakları yorulmak nedir bilmeden onlara yardım ediyorlardı ve çocuklar da heyecan içindeydi

ve büyük bir kısmı da daha önce geçirdikleri Pazar günlerine göre hayli şaşırtıcı olan bu değişiklikten çok memnundu. Bütün bunların ortasında, saygıdeğer Papaz büyük bir cesaretle erken bir zafer kutlaması yapıyor, elindeki çan da tüm o telaşın ortasında ahenksiz bir şekilde çınılıyordu.

Topçu eriyle ben, bir çeşmenin basamağına oturup, yanımızda getirdiklerimizle hiç de fena sayılmayacak bir yemek yedik. Devriyeler - burada artık süvariler yoktu, beyazlar içindeki piyade erleri vardı- insanları ya hemen gitmeleri ya da ateş başladığında mahzenlerine sığınmaları konusunda uyarıyorlardı. Demiryolu köprüsünden geçtiğimiz sırada istasyonun içinde ve dışında gittikçe büyümekte olan bir kalabalığın toplandığını ve karınca yuvasına dönen platformun kutular ve paketlerle dolu olduğunu gördük. Normal trafik durdurulmuştu, sanırım Chertsey'e giden askerlerin ve topların geçebilmesi için ve sonradan da daha geç bir saate ertelenen özel trenlerde yer bulabilmek için vahşi bir savaşın gerçekleştiğine dair çeşitli söylentiler duydum.

Weybridge'de öğlene dek kaldık ve öğleyin kendimizi Shepperton Lock yakınlarında, Wey ile Thames'in birleştiği noktada bulduk. Zamanımızın bir kısmını iki yaşlı kadının küçük bir arabayı yüklemesine yardım ederek geçirdik. Wey nehrinin üçlü bir ağzı vardır ve bu noktada sandal kiralanabilir, nehrin karşı tarafına feribot seferleri de vardır. Shepperton tarafındaki kıyıda etrafı çimenlikle çevrili bir han vardı ve onun arkasında Shepperton Kilisesi'nin kulesi -şimdi kulenin üstüne gotik tarzda bir kule tepesi inşa edildi- ağaçların üzerinde yükseliyordu.

Burada heyecanlı ve gürültücü bir kaçaklar kalabalığıyla karşılaştık. Kaçış henüz bir panik halini almamış olsa da, burada gidip gelen kayıkların karşıya taşıyabileceğinden çok daha fazla insan vardı. İnsanlar ağır yüklerin altında nefes nefese gelmeye devam ediyorlardı; hatta bir karı koca üstüne bazı ev eşyalarını yığdıkları küçük bir dış kapı taşıyorlardı. Adamın biri bize niyetinin Shepperton istasyonundan uzaklaşmaya çalışmak olduğunu söyledi.

Her yer bağırış cıgırışla doluydu, üstüne adamın biri bir de şaka yapıyordu. Buradaki insanlar Marslıların kasabaya saldırıp yağmalayabilecek, ama en sonunda kesinlikle bozguna uğratılacak korkunç birtakım insanlar olduğunu düşünüyor gibiydiler. Arada bir insanlar gergin gergin Wey'in karşı tarafına, Chertsey tarafındaki çayırlara doğru bakıyorlar, ama orada her şey sakin görünüyordu.

Thames'in kıyısında, Surrey tarafıyla tam bir karşıtlık içinde, tam da kayıkların yanaştıkları noktanın dışında her şey sessizdi. O noktada kayıktan inen insanlar küçük sokaktan aşağı doğru avare avare yürüyorlardı. Büyük feribot yeni bir seferden dönmüştü. Üç dört asker hanın çimenlerine oturmuş, kimseye yardım etmeyi teklif etmeden kaçaklara bakınıp dalga geçiyorlardı. İçki satış saati geçtiğinden han kapanmıştı.

“O da ne?” diye bağırdı bir kayıkçı, “Kes sesini, seni aptal,” diye homurdandı yanımdaki bir adam kesik kesik havlayan bir köpeğe. Sonra ses yine duyuldu, bu kez Chertsey tarafından, boğuk bir gümbürtü -top sesiydi bu.

Savaş başlıyordu. Neredeyse aynı anda, nehrin sağ tarafımızdaki kıyısında bataryalar, birbiri ardına ağır bir ateşe başlayarak koroya katıldılar. Bir kadın çığlık attı. Herkes, hemen yanımızdaki, ama bizim göremediğimiz savaşın ani bir şekilde başlayıvermesiyle donup kalmıştı. Düz çayırlar, büyük kısmı olup bitenlerle ilgilenmeden otlanan inekler ve sıcak gün ışığında hareketsiz duran gümüşü renkli budanmış söğüt ağaçları dışında bir şey görmek mümkün değildi.

“Askerler durdurur onları,” dedi yanı başımda bir kadın, şüpheyle. Ağaçların dorukları üzerinde bir duman bulutu yükseldi.

Sonra birden uzaklarda, nehrin üstünde bir dumanın yükseldiğini, bir duman dalgasının hızla yükselip havada durduğunu gördük ve aynı anda da ayaklarımızın altındaki yer kabardı, her taraf yakınlardaki evlerin iki üç penceresini kıran ve bizi şaşkınlık içinde bırakan büyük bir patlamayla sarsıldı.

“İşte oradalar!” diye haykırdı mavi kazak giymiş bir adam. “Or’da! Gördünüz mü? Or’da!”

Hemen ardından birbiri ardına o zırhlı Marshlılardan bir, iki, üç, dört tanesi belirdi, uzaklarda küçük ağaçların hemen üzerinde, Chertsey’e dek uzanan o dümdüz çayırlardan telaşlı adımlarla hızla nehre doğru ilerliyorlardı. İlk başta uçan kuşlar kadar hızlı bir şekilde yuvarlanarak ilerleyen kukuletalı küçük figürler gibi görünüyorlardı.

Sonra yalpalaya yalpalaya bize doğru gelen bir beşincisi ortaya çıktı. Hızla topların üzerine doğru giderlerken, yaklaştıkça hızla büyüyen zırhlı gövdeleri gün ışığında ıslıl ıslıl parılıyordu. En soldaki, yani bize göre en uzakta olanı, havada yükseklerde kocaman bir kutu peydah etti ve Cuma

gecesi görmüş olduğum o görünmeyen hayaleti andıran korkunç Isı Işını Chertsey'i vurup, kasabayı yerle bir etti.

Bu tuhaf, hızlı ve korkunç yaratıkları gördükleri anda, suyun kenarındaki kalabalık bir an için korkudan donup kalmış gibiydi. Bağırıp çağıran yoktu, her yer sessizlik içindeydi. Sonra boğuk bir mırıltı ve ayak sesleri gelmeye başladı -suya düşen bir şeyin şapırtısı duyuldu. Omzunun üstünde taşıdığı portmantoyu bile bırakıp kaçamayacak kadar korkmuş olan bir adam, arkasına döndü ve bu arada taşıdığı portmantonun köşesinin darbesiyle beni yana savurdu. Bir kadın beni itip geçerek hızla kaçtı. İnsanların koşuşmalarının arasında kalarak ben de geri döndüm, ama düşünemeyecek hale gelinceye dek dehşete düşmemiştim. Aklımda o korkunç Isı Işını vardı. Suyu dalmak! İşte çözüm buydu!

“Suya dalın!” diye bağırdım, ama kimse aldırış etmedi.

Tekrar geri döndüm ve bize yaklaşmakta olan Marslı'ya doğru koştum, çakıllı kumsaldan hızla aşağı indim ve kafa üstü suya daldım. Diğerleri de aynı şeyi yaptı. Geri kaçmakta olan bir kayık dolusu insan ben yanlarından geçerken sığraya sığraya kıyıya doğru koşuyorlardı. Ayaklarımın altındaki taşlar çamurlu ve kaygandı; nehir de o kadar sığırdı ki, bel boyuna ulaşabilmem için belki altı metre koşmam gerekmişti. Sonra, Marslı bir iki yüz metre ötede üzerimizde bir kule gibi belirdiğinde, kendimi suyun dibine attım. Kayıklardan atlayan insanların suya çarparken çıkardıkları sesler kulaklarımda gök gürültüsü gibi çınlıyordu. Nehrin iki yanında da insanlar aceleyle kıyıya çıkmaya çalışıyorlardı.

Ama Marslı makine o an için bizim olduğumuz tarafa doğru kaçışan insanları, bir insanın ayağıyla dağıttığı bir yuvadaki karıncaların kargaşasını dikkate alacağından daha fazla dikkate almıyordu. Neredeyse boğulmak üzereyken kafamı suyun üstüne çıkardığımda, Marslı'nın başı nehrin karşı kıyısından hâlâ ateşe devam eden bataryalara doğru dönmüştü ve o tarafa doğru yaklaştığı sırada Isı Işını'nın üretici olması gereken o şeyi rastgele sallıyordu.

Bir anda kıyıya varmıştı, bir adım sonra da karşı kıyının yarı yolunda suyun içinde duruyordu. Ön dizleri karşı kıyıda bükülmüş ve bir anda yine tam olarak ayaklarının üstüne dikilmiş, Shepperton köyüne ulaşmıştı. O an, köyün kenar mahallerinde gizlenmiş, sağ kıyıda insanların varlıklarından haberdar olmadığı altı top bir ağızdan ateşe başladı. Yanı başımda birdenbire gerçekleşen, sonuncusu hemen ilkinin ardından gelen bu isabetli atışlar kalbimin davul gibi vurmaya başlamasına neden oldu. İlk mermi

kukuletasının altı metre üstünde patladığında, canavar Isı Işını'nın üretildiği kutuyu yukarı kaldırmak üzereydi.

Şaşkınlıkla bağırdım. Diğer dört Marslı canavarı görmüyor ya da düşünmüyordum bile; tüm dikkatim yanımdaki olaya takılıp kalmıştı. İki mermi daha aynı anda gövdeyi çok yakından ıskalayarak havada patladığı esnada, yaratığın kukuletası sağa sola dönerek kaçmaya çalışırken dördüncü mermiden kaçmaya fırsat bulamayıp, tam zamanında yakalanmıştı.

Mermi o Şey'in tam da suratında patlamıştı. Kukuleta şişip parladı ve bir düzine kıpkırmızı et ve ıslıl ıslıl parlayan metal parçasına ayrılarak etrafa saçıldı.

“Tam isabet!” diye bağırdım, korku ve zafer çığlığı arası bir sesle.

Çevremde suda bulunan insanlardan da haykırışlarıma aynı şekilde yanıt aldım. O andaki coşkumla sudan çıkabilirdim bile.

Kafası kopan o muazzam yaratık sarhoş bir dev gibi yalpalamaya başladı, ama düşmedi. Bir mucize eseri dengesini korudu ve artık adımlarına dikkat etmeden ve Isı Işım'nın ateşlendiği o kutuyu elinde hiç kımıldatmadan tutarak, hızla Shepperton'a doğru yuvarlanmaya başladı. İçindeki akıllı canlı, kukuletanın içindeki Marslı ölmüş, parçaları dört bir yana saçılmıştı ve şimdi bu Şey yokoluşa doğru yuvarlanan, anlaşılması güç bir metal alet yığınının dönmüştü. Kontrolden yoksun bir halde, dümdüz bir hat üzerinde ilerliyordu. Shepperton Kilisesi'nin kulesine çarptı, kuleyi bir koçbaşı darbesinin yapacağı gibi paramparça etti, yana doğru yattı, çevresindeki şeylere toslayarak ilerlemeye devam etti ve inanılmaz bir şiddetle nehre düşerek gözden kayboldu.

Şiddetli bir patlama her yeri sarstı ve bir su, buhar, çamur ve paramparça olmuş metal sütunu göğe yükseldi. Isı Işım'nın çıktığı kutu suya düştüğü anda, çevresindeki su bir anda buhara dönüşerek fışkırmıştı. Çok geçmeden, çamurlu bir gelgit dalgasına benzeyen, ama neredeyse kaynar sıcaklıkta dev bir dalga, akıntıya karşı nehrin kıvrımını silip süpürerek geldi. Marslının çöküşünün gürültüsü ve etrafa saçtığı buhar dalgaları arasında, insanların kıyıya ulaşabilmek için çabaladıklarını görebiliyor, bagrıışlarını ve çığlıklarını da belli belirsiz duyabiliyordum.

O anda sıcaklığı önemsemiyordum, her insanın duyacağı kendini koruma ihtiyacını tümüyle unutmuştum. Tam bir kargaşa içindeki nehirde, bunu yapabilmek için kapkara olmuş bir adamı da kenara iteleyerek, nehrin kıvrımının arka tarafını görebileceğim yere kadar ilerledim. Yarım düzine kadar bomboş kayak, dalgaların kargaşası üzerinde başıboş savruluyordu.

Vurulan Marslı akıntı yönünde yüzeye çıkmıştı, büyük bir kısmı su altında, nehrin iki kıyısı arasında yatıyordu.

Enkazdan yoğun buhar bulutları yükseliyordu, tam bir karışıklık içinde girdap gibi dönen buhar demetleri arasından, kısa aralıklarla ve belli belirsiz, suyu durmadan döven, havaya çamur ve köpük karışımı bir bulut püskürten o devasa kolları görebiliyordum. Dokungaçları canlı kollar gibi sallanıp çırpınıyordu ve bu hareketlerin çaresizliği ve anlamsızlığının ötesinde, dalgaların arasında hayatını kurtarmaya çalışan yaralı bir yaratığa benziyordu. Çok büyük miktarlarda kırmızımsı kahverengi bir sıvı gürültüyle fışkırarak makineden dışarı akıyordu.

Dikkatimi bu ölüm kalım mücadelesinden ayırmama neden olan, bizim imalathanelerin bulunduğu kasabalarımızda siren sesi dediğimiz sese benzeyen şiddetli bir çığlıktı. Gemilerin yedekte çekildiği yerde, dizine kadar suya girmiş bir adam bana kadar gelmeyen bir sesle bağırıyor ve işaret ediyordu. Arkama baktığımda, öbür Marslıların Chertsey tarafından devasa adımlarla nehrin kıyısından aşağı indiklerini gördüm. Shepperton'daki topların açtıkları ateş bu kez etkisiz kaldı.

Bunu görür görmez suya daldım ve hareket etmek tam bir ızdırap haline gelene kadar nefesimi tutarak, suyun altında ilerleyebildiğim sürece acı içinde, beceriksizce ilerlemeye çalıştım. Etrafımdaki su tam bir kargaşa içindeydi ve hızla ısınıyordu.

Bir an için nefes alıp, saçlarımı ve suyu gözümün önünden atmak için kafamı dışarı çıkardığımda, buharlar her taraftan ilk başta Marslıların hepsini gizleyen bembeyaz bir sis gibi döne döne yükseliyordu. Sağır edici bir gürültü vardı. Sonra belli belirsiz onları gördüm; siste, olduklarından da büyük görünen, boz renkli devasa figürler. Yanımdan geçip gitmişlerdi, ikisi yoldaşlarının köpüklü, kabaran sular içindeki enkazının üstüne eğilmiş, ona bakıyorlardı.

Üçüncü ile dördüncüsü suda enkazın yanında, biri benim iki yüz metre kadar ilerimde, diğeri ise Laleham tarafında duruyorlardı. Isı ışını üreteçlerini havada sallıyorlar ve tıslayan ışınlar bir o yana bir bu yana vuruyordu.

Her yer kulakları sağır eden, insanı şaşkınlık içinde bırakan farklı farklı seslerle doluydu -Marslıların tangır tungur sesleri, yıkılan evlerin çatırtıları, alevlere boğulan ağaçların, çitlerin, kulübelerin yıkılırken çıkardıkları gümbürtüler, yangının çatırtıları ve gürüldemeleriyle- Tüten yoğun, kara bir duman nehrin üstünden yükselen buhara karışıyordu, Isı

Işını Weybridge'in üzerinde gidip geldikçe dokunduğu yeri, bir an içinde varlığını dumanla karışık korkunç alevlere bırakan akkor beyazı parıltılarla belli ediyordu. Daha yakındaki evler sağ salim duruyorlar, arkalarında sağa sola gidip gelen alevlerle buharların arasında gölgeli, soluk ve donuk bir halde kaderlerini bekliyorlardı.

Belki bir an için orada dikildim, göğsüme kadar neredeyse kaynamak üzere olan suyun içinde, kurtulmaktan umutsuz kalakalmıştım. Buharların arasından, benim gibi nehrin içindeki insanların yaklaşan bir adamdan korkup çimlerin arasında kaçışan kurbağalar gibi, sudan çıkmaya çalışarak sazlıklara doğru kaçtıklarını ya da nehrin gemilerin yedekte çekildiği kısmında tam bir ümitsizlik içinde sağa sola koşuştuklarını görebiliyordum.

Sonra birden Isı Işını'nın görünmeyen alevleri, sıçraya sıçraya bana doğru geldi. Işın dokunduğu anda evler her tarafa alevler saçarak, eriyip çöktüler; ağaçlar güröldeyerek alevlere boğuldular. Işın sağa sola koşuşan insanları yalayıp geçerek, gemilerin çekildiği kısımda dolandı ve benim durduğum yerden elli metre bile uzaklıkta olmayan bir noktada suyun kıyısına ulaştı. Nehirden geçerek Shepperton'a doğru ilerledi ve geçtiği yerlerdeki sular kaynayan buhar tanecikleri ile taçlanan bir kamçı izi gibi kabardı. Kıyıya doğru döndüm.

Bir anda hemen hemen kaynama noktasındaki o koca dalga tam üstüme akın etti. Bir çığlık attım ve yarı kör, haşlanmış bir halde, ızdırap içinde, sıçrayan, tıslayan suların arasından yalpalaya yalpalaya kıyıya doğru ilerledim. Ola ki ayağım sürçseydi, her şey sona erebilirdi. Çaresizlik içinde, Marşlıların tam gözünün önüne, Wey'le Thames'in kesiştikleri, çakıl taşlarıyla kaplı dile düştüm kaldım. Ölümden başka bir şey bekleyebilecek halde değildim.

Belli belirsiz bir Marşlının ayağının kafamın yirmi metre kadar yanma indiğini, gevşek çakıl yığınlarına gömüldüğünü, bir sağa bir sola dönüp tekrar kalktığını; uzun bir süre ümitle korku karışımı bir his içinde beklediğimi, sonra da dörtlünün yoldaşlarının enkazını alarak taşıyışlarını, bir an net hemen sonra da bir duman perdesinin arkasında boz bulanık görünerek, bana hiç bitmeyecek kadar gelen bir süre boyunca, nehir ve çayırdan oluşan kocaman bir alan içinde geri çekildiklerini hatırlıyorum. Ve sonra, çok yavaş bir şekilde, mucize eseri kurtulduğumun farkına vardım.

PAPAZLA KARŞILAŞMAM

Dünya silahlarının gücü konusunda bu ani dersi aldıktan sonra Marshlılar ilk konumlarına, Horsell Otlagı'na çekilmiş; acele içinde ve parçalanmış yoldaşlarının enkazını taşımanın sorumluluğu altında, şüphesiz benim gibi sürüden ayrılıp başıboş kalmış ve önemsemeye değmeyecek birçok kurbanı görmezlikten gelmişlerdi. Eğer yoldaşlarını bırakmış ve o sırada ilerlemeye devam etmiş olsalardı, Londra'yla aralarında on iki librelik top bataryaları dışında bir şey kalmamış olduğundan, başkente kesinlikle daha yaklaştıklarının haberi ulaşmadan girmiş olacaklar ve girişleri de yüzyıl önce Lizbon'u yıkan deprem kadar ani, korkunç ve yıkıcı olacaktı.

Ama aceleleri yoktu. Silindir üstüne silindirle gezegenlerarası uçuşlarına çıkıyorlar, her yirmi dört saatte bir yeni takviye geliyordu. Bu arada da, şimdi düşmanlarının dehşetli gücünün tam anlamıyla farkına varmış olan kara kuvvetleri ve donanma yetkilileri öfkeden küplere binmiş bir şekilde çalışıyorlardı. Her dakika yeni bir top yerleştiriliyordu, öyle ki karanlık basmadan önce her koruluğun, Kingston ve Richmond yakınlarındaki tepelerin yamaçlarındaki her villa dizisinin içinde gelecek düşmanları bekleyen siyah bir top ağzı gizlenmişti. Marshlıların Horsell Otlagı'ndaki karargâhlarını çevreleyen -toplamı belki elli kilometrekarelik bir alanı bulan- yanıp kömüre dönmüş o ıssız bölgede, yeşil ağaçların arasındaki yanmış ve harabeye dönmüş köylerin içinde, daha dün bir çam koruluğu olan, kararmış ve hâlâ tütmede olan kemeraltılarında, Marshlıların yaklaştığı anda topçuları uyarmak için ellerinde ayna telgraflarıyla sadık gözcüler geziniyordu. Ama Marshlılar şimdi topçuluk becerimizin ve insanların kendilerine yaklaşmasının tehlikesinin farkına vardıkları için, hayatı pahasına olmadığı sürece tek bir adam bile silindirlere bir milden daha fazla yaklaşma riskine atılmamıştı.

Öyle görünüyor ki, bu devler öğle sonrasının ilk saatlerini sürekli gidip gelerek, ikinci ve üçüncü silindirlerdeki -İkincisi Addlestone Golf Sahası'nda, üçüncüsü de Pyrford'daydı- her şeylerini Horsell Otlagı'ndaki asıl çukurlarına taşıyarak geçirmişlerdi. Bu işi bitirdikten sonra, biri dört bir yana uzanan kararmış çalılıkların ve harabeye dönmüş binaların arasında gözcü olarak beklerken, diğerleri o kocaman savaş makinelerini bırakmış ve çukura inmişlerdi. Çukurda gecenin geç saatlerine kadar çalışmışlardı; bir kule gibi yükselen o yoğun yeşil duman sütunu Merrow taraflarındaki

tepelerden ve hatta söylendiğine göre Banstead ve Epsom Downs'dan bile görülebiliyordu.

Arkamdaki Marslılar yeni hücumları için hazırlanır, önümde de insanlık savaşı hazırlıkları yaparken ben, binbir zorluk ve çabayla alevler içindeki Weybridge'in alevleri ve dumanından kaçarak Londra'ya doğru yola çıktım.

Akıntıya kapılıp sürüklenen terk edilmiş bir kayık gördüm, çok küçük ve uzaktaydı; sırlıklam olmuş elbiselerimin çoğunu çıkarıp atarak, kayığın peşinden yüzdüm, yakaladım ve yok olmaktan böylece kurtuldum. Kayıkta kürek yoktu, ama yarı haşlanmış ellerimle yapabildiğim kadarıyla, akıntı yönünde Halliford ve Walton'a kadar ellerimle kürek çekmeyi başardım, yolculuk çok yorucuydu ve sizin de tahmin edebileceğiniz gibi sürekli olarak arkama bakıyordum. Nehirden ayrılmadım, çünkü bu canavarlar geri dönerlerse, en büyük kurtulma olanağını suyun sağlayacağını düşünmüştüm.

Marslı'nın düşüşünden sonra akan sıcak su benim gibi akıntıyla aynı yönde ilerliyordu, bu yüzden yaklaşık bir mil boyunca nehrin iki kıyısını da pek göremedim. Ancak, bir ara bir dizi karaltının çayırardan Weybridge tarafına doğru hızla ilerlediğini görebildim. Halliford, görüldüğü kadarıyla tamamen terk edilmişti ve nehre bakan evlerin birkaçı yanıyordu. Burayı, bu sıcak, mavi gökyüzünün altında, duman içinde ve hemen öğle sıcağına karışan incecik alevlerle böyle sakın ve ıssız görmek çok tuhaftı. Daha önce ayak altında dolaşan bir kalabalığın olmadığı kendi başına yanan evler görmemiştim. Biraz daha ilerde kıyının yanındaki sazlıklar dumanlara boğulmuş, yanıyorlardı ve iç tarafta çizgi halinde bir ateş samanların bulunduğu alana doğru sağlam adımlarla ilerliyordu.

Yaşadığım şiddetli anlardan sonra o kadar yorgundum, her tarafım o kadar sızlıyordu ve suyun üst kısmı o kadar sıcaktı ki, uzun bir süre sürüklendim. Sonra korkularım tekrar galip geldi ve yeniden ellerimle kürek çekmeye başladım. Güneş çıplak sırtımı yakıp kavuruyordu. Sonunda kıyının kıvrımlarının ötesinden Walton'daki köprü görünmeye başladığında, yüksek ateşim ve halsizliğim korkularıma galip geldi; Middlesex kıyısına yanaştım ve uzun çimlerin arasına ölü gibi uzandım kaldım. Sanırım o sırada saat dörde ya da beşe geliyordu. Kısa bir süre sonra kalktım, tek bir kişi ile karşılaşmadan yarım mil kadar yürüdüm, sonra yine bir çitin gölgesine uzandım. Son bir gayretle oraya ulaşmadan önce kendi kendime sayıkladığımı hatırlar gibiyim. Bir de çok susamıştım, daha fazla su

içmemiş olduğum için çok pişmandım. Tuhaf bir şey ama, karıma kızgındım; bunu açıklayabileceğimi sanmıyorum ama Leatherhead'e ulaşma konusunda pek de güçlü olmayan isteğim beni aşırı derecede endişelendiriyordu.

Papazın gelişini tam olarak hatırlamıyorum, demek ki biraz uyuklamış olmalıyım. Ben onun farkına vardığımda kolları is lekeli bir gömlek giymiş, temiz tıraşlı yüzüyle yukarı doğru, gökyüzünde oynaşan belli belirsiz bir pırıltıya doğru bakarak oturuyordu. Gökyüzü uskumru havası denilen zamanda olduğu gibiydi -yaz ortası günbatımının hafifçe kıızıla boyadığı bulutlar, atılmış hallaç pamukları gibi belli belirsiz saçılmıştı.

Kalkıp oturdum, hareketimle meydana gelen hışırtıyı duyar duymaz çabucak bana baktı.

“Suyun var mı?” diye sordum damdan düşer gibi.

Başını salladı.

“Son bir saattir sürekli su istiyorsun,” dedi. Bir süre birbirimizi inceleyerek sustuk, sanırım beni bir hayli tuhaf bulmuş olmalıydı, sıırıslıkam olmuş pantolonum ve çoraplarım dışında çıplaktım, her yerim yanmış, yüzüm ve omuzlarım dumandan kapkara olmuştu. Epey zayıf sayılabilecek bir yüzü, basık bir çenesi vardı, kıvrıcık hatta neredeyse lepiska sayılabilecek lüleleri alnının alt kısmına dökülmüştü; biraz büyük sayılabilecek, soluk mavi gözleri boş bir ifadeyle bakıyordu. Birden, boş gözlerle benden uzaklara bakarak konuştu.

“Ne anlama geliyor bunlar?” dedi. “Bütün bunlar ne anlama geliyor?”

Yüzüne bakıp kaldım, yanıt vermedim.

İnce, beyaz elini uzattı; neredeyse suçlayıcı bir ses tonuyla konuşuyordu.

“Neden bu şeylere izin verildi ki? Ne günah işledik? Sabah ayini bitmiş, öğleden sonraki ayin için zihnimi boşaltmak üzere yollarda yürüyordum, sonra birden -yangın, deprem, ölüm! Sanki Sodom ve Gomorra'daymışız gibi! Tüm yaptıklarımız boşa gitti, hepsi boşa gitti -bu Marshlılar da ne oluyor?”

“Biz neyiz?” diye yanıtladım, boğazımı temizleyerek.

Ellerini dizlerinin üzerine koydu ve bana bakmak için tekrar döndü. Belki yarım dakika kadar öyle sessizce baktı.

“Zihnimi boşaltmak için yollarda yürüyordum,” dedi. “Sonra birden -yangın, deprem, ölüm!”

Tekrar sessizliğe büründü, çenesi şimdi dizlerine kadar gömülmüştü.

Çok geçmeden elini sallamaya başladı.

“Yaptığımız her şey -bütün o Pazar günkü din dersleri- Ne yaptık biz? -Weybridge’in yaptığı neydi? Her şey gitti - her şey yok edildi. Kilise! Sadece üç yıl önce yeniden inşa etmiştik. Gitti! - Kaybolup gitti! Niye?”

Bir kez daha durakladı, sonra bir deli gibi yeniden başladı. “Dumanı sonsuza dek, sonsuza dek tütecek!” diye bağırды.

Gözleri parladı, incecik parmağını uzatarak Weybridge tarafını işaret etti.

Artık durumunu anlamaya başlamıştım. İçine düştüğü korkunç trajedi - Weybridge’den kaçanlardan olduğu çıktı- onu aklını yitirme sınırına getirmişti.

“Sunbury’den uzakta mıyız?” dedim gerçeğe dönmesini isteyen bir ses tonuyla.

“Ne yapmamız gerekiyor?” diye sordu. “Bu yaraükler her yerdeler mi? Dünya onlara teslim mi oldu?”

“Sunbury’den uzakta mıyız?”

“Daha bu sabah ayini yönettim

“Durum değişti,” dedim sessizce. “Kendine hakim olmalısın. Hâlâ umut var.”

“Umut!”

“Evet. Çok umut var -tüm bu yıkıma karşı!”

Durumumuz hakkındaki kendi görüşümü açıklamaya başladım. Başta dinliyordu, ama ben konuşmaya devam ettikçe, gözlerinde dogmaya başlayan ilgi pan İti sı yerini tekrar o eski sabit bakışa bıraktı ve dikkati tekrar benden uzaklaştı.

“Bu, sonun başlangıcı olmalı,” dedi, sözümü keserek. “Kıyamet! Efendimizin o büyük ve korkunç günü! İnsanların dağlardan ve taşlardan üstlerine düşüp, onları gizlemelerini -tahtında oturan Efendimizin nazarından gizlemelerini!- isteyecekleri o gün!”

Durumu anlamaya başlıyordum. Üzerinde uzun uzun düşünülmüş muhakememi anlatmayı bıraktım, ayağa fırladım ve başının üstünde dikilerek, elimi omzuna koydum.

“Bir erkek gibi davran!” dedim. “Korkudan aklını kaçırmışsın! Bir felaketle karşılaşınca çökerse dinin anlamı ne? Daha önce depremlerin ve sellerin, savaşların ve yanardağların insanlara yaptıklarını düşün! Tanrı’nın Weybridge’i her şeyden muaf tuttuğunu mu sanıyordun? O bir sigortacı değil ki.”

Bir süre tam bir sessizlik içinde kaldı.

“Ama nasıl kurtulabiliriz ki?” diye sordu aniden. “Ama onlara zarar vermek mümkün değil ve çok acımasızlar.”

“Ne onlara zarar vermek mümkün değil, ne de belki, acımasızlar,” diye yanıtladım. “Ve onlar ne kadar kudretli olurlarsa, bizim de o kadar aklımız başımızda ve uyanık olmamız gerekiyor. Orada bir tanesi öldürüleli üç saat olmadı.”

“Öldürüleli!” dedi etrafına bakınarak. “Tanrı’nın elçileri nasıl öldürülebilir?”

“Öldürülüşünü gördüm.” Olayı anlatmaya başladım. “Yumuşak karnını bulmayı başardık,” dedim, “hepsi bu.”

“Gökteki bu parıltı da ne?” diye sordu birden.

Bunun bir ayna telgrafının parıltısı olduğunu -insanların kurtuluş umudunun ve çabalarının gökteki işareti olduğunu-söyledim.

“Savaşın tam ortasındayız” dedim, “şimdi sessiz görünse de. Gökteki o ışık toplanmakta olan fırtınanın habercisi. Orada, kabul ediyorum, Marshılar var, ama Londra tarafında, Richmond ve Kingston yakınlarındaki tepelerin yükseldiği ve ağaçların gizlenecek bir örtü sağladığı yerlerde toprak setler inşa ediliyor ve toprak yerleştiriliyor olmalı. Marshılar şu sıralarda bu taraflara doğru geliyor olmalı.”

Daha ben konuşmaya devam ederken ayağa fırladı ve eliyle işaret ederek beni susturdu.

Nehrin karşı kıyısındaki alçak tepelerin arka taraflarından uzaklardaki top seslerinin boğuk yankıları duyuldu ve çok uzaklardan tuhaf bir çığlık geldi. Sonra her yer yeniden sessizleşti. Çitlerin üzerinden bir mayısböceği vızıldayıp geldi ve yanımızdan geçip gitti. Batı gökyüzünde hilal, Weybridge’le Shepperton’ın üzerinde tüten dumanların ve günbatımının sıcak, sakin ihtişamının üzerinde soluk ve donuk duruyordu. “Bu yoldan gidelim,” dedim, “kuzeye.”

LONDRA'DA

Marşlılar Woking'e indiklerinde, erkek kardeşim Londra'daydı. Tıp öğrencisiydi ve yakındaki bir sınava çalışıyordu, Marşlıların gelişinden Cumartesi sabahına kadar hiç haberi olmamıştı. Cumartesi günkü sabah gazetelerinde, Mars gezegeni, gezegenlerde yaşam ve buna benzer şeyler hakkındaki uzun özel makalelerin yanında kısa ve muğlak kelimelerle dolu, zaten asıl çarpıcı yönü de kısalığı olan bir telgraf da yer alıyordu.

Bir kalabalığın yaklaşmasıyla telaşa kapılan Marşlılar, çabucak ateş edebilen bir tür silahla birkaç kişiyi öldürmüşlerdi ve gazetede ki haber böyle devam ediyordu. Telgraf şu kelimelerle sona eriyordu: "Pek heybetli görünmelerine karşın, Marşlılar içine düştükleri çukurdan çıkmadılar ve aslında çıkmayı başarabilecek gibi de görünmüyorlar. Bunun nedeni muhtemelen dünyanın yerçekimi gücünün onların dünyasına göre daha fazla olması." Gazetenin başyazarı bu son cümle üzerine son derece rahatlatıcı bir yazı kaleme almıştı.

Elbette kardeşimin de o gün aralarında bulunduğu, aceleyle sınavlarına hazırlanmaya çalışan biyoloji öğrencileri bu konuyla çok ilgilenmişti, ama sokaklarda olağandışı bir heyecana dair hiçbir belirti yoktu. Öğleden sonra çıkan gazeteler kocaman manşetlerin altında küçük haber kırıntılarını şişiriyorlardı. Saat sekize kadar, askerlerin kırılık alandaki manevraları ve Woking'le Weybridge arasındaki çam ormanlarının yanması dışında verebilecekleri bir haber yoktu. Sonra *St James's Gazette*, çok özel bir baskıyla, telgraf iletişiminin kesilmesi hakkındaki zaten açık seçik ortada olan gerçeği ilan etmişti. Bunun nedeninin yanan çam ağaçlarının hattın üzerine düşmesi olduğu sanılıyordu. Benim de Leatherhead'e gidip döndüğüm o geceki çatışma hakkında, başka hiçbir şey öğrenilememişti.

Kardeşim gazetelerde yazılanlardan silindirin evime en azından iki mil mesafede olduğunu öğrendiğinden bizim için hiç endişelenmemişti. Dediğine göre, öldürülmeden önce o Şeyleri görebilmek için en kısa zamanda bize gelmeye karar vermişti. Saat dört civarında, elime hiç geçmeyen bir telgraf çekmiş ve akşamı bir müzikholde geçirmişti.

Cumartesi gecesi Londra'da da fırtına vardı ve kardeşim Waterloo'ya taksiyle gitmek zorunda kalmıştı. Gece yarısı treninin genellikle kalktığı peronda, bir süre bekledikten sonra, o gece bir kazanın trenlerin Woking'e ulaşmasını engellediğini öğrenmişti. Kazanın nasıl olduğunu

öğrenememişti, aslında o sırada demiryolu görevlileri de tam olarak nasıl olduğunu bilmiyorlardı. Byfleet’le Woking kavşağı arasında yola bir şeyler düşmüş olmasının ötesinde bir olasılığı düşünmeyen görevliler, genellikle Virginia Water ya da Guildford’dan dolanarak Woking’ten geçen ekspres trenlerin hareket etmelerine izin verdiklerinden, istasyonda pek bir telâş yoktu. Görevliler Southampton ve Portsmouth Sunday League gezinti hatlarının rotalarını değiştirmek için gerekli hazırlıkları yapmakla meşgûllerdi. Gece kuşu bir muhabir, kardeşimi biraz andırdığı trafik müdürüyle karıştırınca yolunu kesip, röportaj yapmaya çalışmıştı. Demiryolu görevlileri dışında çok az insan hattın kesilmesinin Marshlılarla bir ilgisi olabileceğini düşünüyordu.

Bu olaylar hakkında okuduğum başka bir yazıda, o Pazar sabahı “tüm Londra’nın Woking’ten gelen haberlerle ayağa kalktığı,” yazıyordu. Aslına bakılırsa, bu abartılı ibareyi haklı çıkartacak bir şey olmamıştı. Londralıların büyük kısmı Pazartesi sabahı yaşanan paniğe kadar Marshlılardan haberdar olmamışlardı. Olanlar da Pazar gazetelerindeki o aceleyle yazılmış telgrafların ne ifade ettiğini anlamak için biraz zaman ayırmış olanlardı. Londra’daki insanların çoğu Pazar gazetelerini okumaz.

Üstelik, kişisel olarak güvende olduklarını düşünme alışkanlığı Londralıların zihninde öyle bir yer etmişti ve bu ürkütücü haberler gazetelerde öyle bir ele alınmaktaydı ki, şu satırları ürpermeden okuyabiliyorlardı: “Dün gece saat yedi civarında Marshlılar silindirden çıktılar ve metal kalkanlardan oluşan zırhlarının altında hareket ederek, Woking istasyonunu ve çevresindeki evleri tümüyle yakıp yıktılar ve Cardigan Alayı’nın bir taburunun tümünü katliamdan geçirdiler. Ayrıntılar bilinmiyor. Makineli tüfekler zırhları karşısında hiç işe yaramadı; sahra toplarını da etkisiz hale getirdiler. Önlerinden kaçan süvariler dörtmala Chertsey’e giriyorlar. Marshlılar yavaş yavaş Chertsey ya da Windsor’a doğru hareket ediyor gibiler. West Surrey’de büyük bir endişe var ve Marshlıların Londra tarafına doğru ilerlemelerini engellemek için toprak setler inşa ediliyor.” Pazar günü Sun gazetesinin olayı ortaya koyuş şekli buydu ve Referee’deki dâhiyane ve şaşırtıcı derecede çarçabuk yazılmış bir “elkitabı” makalesi olanları başıboş kalıp bir köyü basan bir hayvanat bahçesi dolusu hayvanla kıyaslıyordu.

Londra’da kimse Marshlıların tam olarak nasıl yaratıklar olduklarını bilmiyordu, ama yine de canavarların ağır hareket ettiklerine dair sabit bir fikirleri vardı: “Emekleyen”, “acıyla sürünen” gibi ifadeler ilk haberlerin

çoğunda yer alıyordu. Telgrafların hiçbirisi Marslıların ilerleyişine kendi gözleriyle tanık olmuş biri tarafından yazılmış olamazdı. Pazar gazeteleri ellerine yeni haberler geçtikçe özel baskılar yapıyorlar, hatta bazıları yeni haber olmadan da baskı yapıyordu. Ama gerçekte, öğleden sonra geç saatlerde yetkililer basın ajanslarına kendi ellerindeki haberleri verene kadar yazılabilecek başka bir şey yoktu. Onlar da demeçlerinde Walton ile Weybridge'in ve o civarın bütün sakinlerinin yollara dökülmüş, akın akın Londra'ya doğru gelmekte olduklarını bildirmişlerdi, hepsi buydu.

Kardeşim sabahleyin Foundling Hospital'daki kiliseye gitmişti, önceki gece olup bitenlerden hâlâ haberdar değildi. Kilisede istilaya yönelik imalı sözler duymuş ve barış için edilen özel bir duayı dinlemişti. Dışarı çıkarken bir *Referee* almıştı. Gazetede ki haberleri okuyunca telaşa kapılmış ve iletişimin kesilip kesilmediğini öğrenmek için tekrar Waterloo istasyonuna gitmişti. Otobüslerin, atlı arabaların içindeki, bisikletleriyle veya en iyi kıyafetleri içinde yürüyerek gezinen sayısız insan, gazete satıcılarının etrafa saçtıkları tuhaf haberlerden pek etkilenmişe benzemiyordu. İnsanlar bu haberlerle sadece şöyle bir ilgileniyorlardı ya da telaşa kapılırlar bile, o yörenin sakinleri için telaşlanmak şeklinde oluyordu bu. İstasyonda ilk öğrendiği Windsor ve Chertsey hatlarının kesik olduğuydu. Hamallardan sabahleyin Byfleet ve Chertsey istasyonlarından şaşırtıcı birkaç telgrafın geldiğini, ama telgrafların birden kesildiğini öğrenmişti. Kardeşim onlardan çok az kesin ayrıntı alabilmişti. Verdikleri bilginin tümü “Weybridge civarında çatışma var”dan ibaretti.

Trenlerin geliş gidiş düzenleri altüst olmuştu. Güneybatı ağı üzerindeki yerlerden gelecek arkadaşlarını bekleyen çok sayıda insan istasyonun yanında beklemişti. Gri saçlı yaşlıca bir beyefendi kardeşimin yanına gelip, Güneybatı Ulaşım Şirketi'ne epey bir verip vermiştir. “Onlara şöyle bir görünmek gerekiyor,” demişti.

Richmond, Putney ve Kingston'dan, gününbirlik nehir kenarında kayıkla gezmeye giden ve havuzları kapalı bulup havada da bir panik kokusu alarak, geri dönenlerle dolu bir iki tren gelmişti. Mavili beyazlı bir spor ceket giymiş bir adam kardeşimin yanına gelip, tuhaf haberlerle dolu bir söylev çekmişti.

“Bir alay insan kıymetli eşyalarını ve ıvır zıvırlarını kutulara doldurmuş, iki kişilik arabalara, yük arabalarına veya bir şeylere binmiş Kingston'a doğru gidiyorlardı,” dedi, “Molesey, Weybridge ve Walton'dan geliyorlarmış, Chertsey'de top sesleri duyulduğunu söylüyorlar, ağır bir

bombardıman varmış ve atlı askerler onlara çabucak gitmelerini söylemiş, çünkü Marşlılar geliyormuş. Hampton Court istasyonunda top sesleri duymuştuk, ama gök gürültüsü sanmıştık. Bütün bunlar da ne demek oluyor tanrıaşkına? Marşlılar çukurlarından çıkamazlar, değil mi?” Kardeşim bir şey diyememişti.

Sonraları, o belirsiz telaş hissinin metro yolcularına da bulaştığını ve Pazar gezintisine çıkan insanların güneybatıdaki “ciğerlerden” -Barnes, Wimbledon, Richmond Park, Kew ve diğer yerler- normalden erken saatlerde dönmeye başlamışlardı, ama kimsenin muğlak bir söylentiden başka anlatacağı bir şeyi yoktu. Terminaldeki herkesin huzursuz bir hali vardı.

Saat beş gibi, istasyonda toplanan kalabalık, güneydoğu ve güneybatı istasyonları arasındaki artık neredeyse tamamen kapanmış olan iletişim hatlarının yeniden açılması ve kocaman toplar taşıyan yük trenlerinin ve askerlerle dolu vagonların geçişi ile aşırı derecede heyecanlanmıştı. Bunlar Kingston’a yerleştirilmek için Woolwich ve Chatham’dan getirilen toplardı. Kalabalıkla trendekiler karşılıklı şakalaşıyorlardı: “Yiyecekler sizi!” “Biz hayvan terbiyecileriyiz!” gibi. Kısa bir süre sonra istasyona bir grup polis gelmiş ve halkı peronlardan uzaklaştırmaya başlamıştı, kardeşim de tekrar caddeye çıkmıştı.

Kilise çanları akşam duasını duyuruyorlar ve bir grup Kurtuluş Ordusu rahibesi şarkı söyleyerek Waterloo Yolu’ndan aşağı iniyorlardı. Köprüde birkaç aylak, parçalar halinde akıntıyla sürüklenen kahverengi tuhaf bir pislik tabakasını izliyorlardı. Güneş batmak üzereydi, Saat Kulesi’yle Parlamento Binası hayal edilebilecek en huzurlu göklerden birine, uzun morumsu-kırmızı çapraz bulut çizgileriyle dokunmuş altın renkli bir göğe uzanıyorlardı. Nehrin üstünde yüzen bir cesetle ilgili söylentiler vardı. Oradakilerden, yedeğe ayrılmış bir asker olduğunu söyleyen biri kardeşime batıda bir ayna telgrafının parladığını gördüğünü söylemişti.

Wellington Caddesi’nde kardeşim ellerinde daha mürekkebi kurumamış gazeteler ve pırıl pırıl afişlerle Fleet Caddesi’nden yeni çıkmış iki gürbüz yaramazla karşılaşmıştı. “Korkunç felaket!” diye birbiri ardına bağırarak Wellington Caddesi’nden aşağı iniyorlardı. “Weybridge’de çatışma! Haberin tamamı! Marşlıların püskürtülüğü! Londra tehlikede!” Kardeşim üç peni vererek bir gazete almak zorunda kalmıştı.

İşte o zaman, ancak o zaman bu canavarların gerçek gücünü ve korkunçluğunu anlar gibi olmuştu. Onların bir avuç ufak, sümüklüböceği

benzeyen yaratık olmadığını, kocaman makineleri kullanan akıllı yaratıklar olduklarını ve hızlı hareket edip, en güçlü toplarımızın bile karşısında duramayacağı bir güçle savaşabildiklerini öğrenmişti.

Marslılar “yaklaşık otuz metre boyunda, bir ekspres trenin hızıyla hareket edebilen ve aşırı derecede sıcak bir ısı dalgasıyla ateş edebilen örümceğe benzeyen kocaman makineler” olarak tarif edilmişti. Horsell Otağı civarındaki kırlık bölgeye, Özellikle de Woking beldesiyle Londra arasına, büyük kısmı sahra toplarından oluşan kamufle edilmiş bataryalar yerleştirilmişti. Makinelere beşi Thames’e doğru ilerlerken görülmüş ve mutlu bir tesadüf eseri, bir tanesi vurulmuştu. Diğer makinelere gelince, onlara fırlatılan mermiler ıskalamış ve bataryalar Isı Işını tarafından bir anda imha edilmişti. Çok sayıda asker kaybından da söz ediliyordu, ama haberin genel havası iyimserdi.

Marslılar püskürtülmüştü, onlara zarar vermek mümkündü. Yine Woking civarındaki bölgelerinin, silindirlerinin oluşturduğu üçgenlerinin içine çekilmişlerdi. Ellerinde ayna telgraflarıyla işaretçi askerler her yönden onlara doğru ilerliyorlardı. Windsor’dan, Portsmouth, Aldershot, Woolwich’ten, hatta kuzeyden bile hızla yeni toplar getiriliyordu; diğerleri bir yana, Woolwich’ten gelenler doksan beş tonluk uzaktan ateşlemek toplardı. Tamı tamına yüz altmış top, özellikle de Londra çevresine olmak üzere yerleştirilmiş ya da hızla yerleştirilmek üzereydi. İngiltere’de daha önce hiç askeri malzemeler bu kadar büyük oranda ya da bu kadar hızlı şekilde bir araya getirilmemişti.

Başka düşen silindir olursa, hızla üretilmekte ve dağılmakta olan güçlü patlayıcılarla indikleri anda imha edilebilecekleri umuluyordu. Şüphe yok ki, diye devam ediyordu haber, durum çok tuhaf ve çok ciddiydi; halkın paniğe kapılmaktan kaçınması ve paniğe kapılanları engellemesi gerektiği tavsiye ediliyordu. Şüphesiz Marslılar son derece tuhaf ve korkunçlardı, ama dışarıda bizim milyonlarımıza karşı yirmi Marslı’dan fazlası olamazdı.

Yetkililer silindirlerin boyutlarına bakarak, her silindirinin içinde beşten-toplam olarak da on beşten- fazla Marslı olamayacağını hesaplamışlardı. Ve en azından biri, belki daha fazlasının icabına bakılmıştı. Halk yaklaşan tehlikeden gerektiği şekilde haberdar edilecekti ve tehdit altındaki güneybatı banliyölerinde bulunan insanlar için de kapsamlı önlemler alınmaktaydı. Böylece bu yarı bildiri havasındaki haber, Londra’nın güvenliği ve yetkililerin zorluklarla başa çıkma konusundaki becerileri hakkında tekrar tekrar verilen teminatlarla sona eriyordu.

Bu haberler kocaman puntolarla o kadar yeni basılmıştı ki, mürekkebi henüz kurumamıştı ve yorum ekleyecek zaman da olmamıştı. Kardeşimin dediğine göre, bu yeri ayırmak için gazetenin normal içeriğinin nasıl böyle acımasızca çıkartılıp atıldığını görmek çok tuhaf bir şeydi.

Wellington Street baştan aşağı gazetelerini açıp okuyan insanlarla doluydu ve Kıyı yolu birden bu öncülerini takip eden seyyar satıcıların sesleriyle gürültüye boğulmuştu. İnsanlar gazete almak için otobüslerden atılıyorlardı. Bu haberler, daha önce ne kadar ilgisiz kalmış olurlarsa olsun, insanları aşırı derecede heyecanlandırmıştı. Kıyı yolundaki bir harita dükkânının kepenkleri açılıyor ve kardeşimin dediğine göre Pazar giysileri içindeki bir adamın, hatta limon sarısı eldivenleri bile varmış, pencerenin içinde çabucak Surrey haritalarını vitrine yerleştirdiği görülebiliyordu.

Elinde gazeteyle Kıyı yolundan Trafalgar Meydan'na doğru ilerlerken, kardeşim West Surrey'den kaçanlarla karşılaşmıştı. Aralarında karısı, iki oğluyla birlikte manavların kullandığı türden bir arabada birkaç mobilyası bulunan bir adam vardı. Westminster Köprüsü tarafından geliyordu; hemen arkasında içinde saygıdeğer görünümlü beş altı kişi ve birkaç kutuyla bohça olan bir saman arabası vardı. Bu insanlar çok bitkin görünüyorlar ve görünümleri otobüslerdeki insanların en iyi kıyafetleri içindeki görünümleriyle açıkça çelişiyordu. Modaya uygun kıyafetler içindeki insanlar taksilerin içinden onlara bakıyorlardı. Sanki hangi yöne gideceklerine karar verememiş gibi Meydan'da duraklamış, sonunda doğruya Kıyı yoluna doğru dönmüşlerdi. Bunların birkaç metre ardından küçük ön tekerleğiyle şu eski moda üç tekerlekli bisikletlerden birine binmiş, iş kıyafetleri içinde bir adam geliyordu. Kir içindeydi ve yüzü bembeyaz kesilmişti.

Kardeşim aşağıya Victoria tarafına dönmüş ve bu türden birkaç kişiyle daha karşılaşmıştı. Aklında benimle ilgili bir şeyler geçirmişti belli belirsiz. Trafiği düzenlemekle meşgul olağandışı sayıda polis bulunduğunu fark etmişti. Kaçakların bazıları otobüslerdeki insanlarla haberleri tartışıyorlardı. Bir tanesi Marshlıları gördüğünü iddia ediyordu. "Sırıkların üstünde kazanlara benziyorlar, inanmazsın, insanlar gibi uzun adımlarla yürüyorlar." Yaşadıkları tuhaf deneyim çoğunu heyecanlandırmış ve canlandırmıştı.

Victoria'nın ilerisinde meyhaneler yeni gelenlerle canlanmıştı. Her köşe başında gazete okuyan, heyecanla birbiriyle konuşan ya da bu olağandışı Pazar ziyaretçilerine bakan insanlar vardı. Gece çökmeye başladıkça kalabalık artıyor gibiydi; sonunda yollar, kardeşimin dediğine

göre Derby Günü'ndeki Epsom High Street'e dönmüştü. Kardeşim bu kaçaklardan birkaçıyla konuşmaya çalışmış, ama çoğundan tatmin edici yanıtlar alamamıştı.

Onu Woking'in önceki gece tamamen yıkıldığına ikna eden bir adam dışında, kimse Woking'le ilgili bir haber verememişti.

“Ben Byfleet'ten geliyorum,” demişti, “sabah erken oradan bisikletli bir adam geldi ve kapıdan kapıya koşarak bizi uzaklaşmamız için uyardı. Sonra askerler geldi. Bakmaya çıktık, güneyde duman bulutları vardı, dumandan başka bir şey yoktu, o taraftan gelen tek bir kişi bile yoktu. Sonra Chertsey'den gelen top seslerini duyduk ve Weybridge'den gelen ahaliyi gördük. Ben de evimi kilitleyip, buraya geldim. ”

O sıralar sokaklarda bütün bu rahatsızlıklara neden olmadan istilacıların icabına bakma konusundaki beceriksizlikleri yüzünden yetkililerin suçlanması gerektiğine dair güçlü bir his vardı.

Saat sekiz civarında ağır bir bombardımanın gürültüsü tüm güney Londra'da açıkça duyulabilir hale gelmişti. Kardeşim ana yollardaki trafiğin gürültüsü yüzünden bu sesleri duyamamıştı, ama kendini nehre doğru inen sessiz arka sokaklara vurduğunda, bombardımanın seslerini açıkça ayırt edebilmişti.

Saat iki gibi, Westminster'dan Regent Parkı yakınlarındaki odasına doğru yürümüştü. Artık benim için çok endişelenmeye başlamıştı ve sorunun açıkça ortada olan büyüklüğü karşısında tedirgin olmuştu. Akli sürekli, benimkinin de Cumartesi günü olduğu gibi, askeri detaylarla meşgûldü. O sessizce düşmanı bekleyen topları, birden yollara düşen taşralıları düşünüyordu; otuz metre yüksekliğindeki “sırıkların üstündeki kazanları,” hayal etmeye çalışıyordu.

Bir iki araba dolusu kaçak Oxford Caddesi'nden geçiyorlardı, Marylebone Yolu üzerinde de birkaç kişi vardı, ama haberler o kadar yavaş yayılıyordu ki, Regent Caddesi'yle Portland Place, bu kez gruplar halinde kendi aralarında konuşuyor olsalar da, her zamanki gibi Pazar akşamı gezintilerine çıkan insanlarla doluydu ve Regent Parkı'nın kıyılarında, etraftaki gaz lambalarının altında birlikte “yürüyen” sessiz çiftlerin sayısı her zamankinden az değildi. Gece sıcak ve durgun, hatta biraz da bunaltıcıydı; top sesleri aralıklarla sürüyordu ve gece yarısından sonra güneyde gürültüsü duyulmayan şimşekler çakmaya başlamıştı.

Gazeteyi tekrar tekrar okumuştı, başıma çok kötü bir şeyler gelmiş olmasından korkuyordu. Huzursuzlanmış ve akşam yemeğinden sonra

tekrar başıboş ortalarda dolanmaya çıkmıştı. Sonra geri dönmüş ve boş yere kendini ders notlarına vermeye çalışmıştı. Gece yarısından biraz sonra yatmış ve korkunç rüyalarla dolu uykusundan Pazartesi sabahı erken saatlerde kapı sesleri, sokakta koşuşan insanların ayak sesleri, uzaktan gelen davul sesleri ve çan sesleri ile uyanmıştı. Tavanda dışarıdan yansıyan kızıl ışıklar oynaşıyordu. Bir süre gündüz mü olduğunu yoksa dünyanın çıldırmış mı olduğunu düşünerek, şaşkınlık içinde yatakalmıştı. Sonra yataktan fırlamış ve pencereye koşmuştu.

Odası çatı katındaydı ve o daha kafasını pencereden çıkarıp, caddeye bakınmaya çalışırken pencereyi açışına bir düzine kadar yerden yanıt gelmiş ve saçları başları karmakarışık insanlar kafalarını dışarı uzatmışlardı. Herkes bağırarak neler olduğunu soruyordu. “Geliyorlar!” diye bağırıyordu bir polis, kapıyı yumruklayarak, “Marshılar geliyor!” ve yandaki kapıya koşmuştu.

Davul ve borazan sesleri Albany Caddesi’ndeki kışladan geliyordu ve duyabileceği mesafedeki her kilise düzensiz bir gürültüyle tehlike çanlarını çalarak uyuyanları uyandırmaya çalışıyordu. Kapılar gürültüyle açılıp kapanıyor ve karşıdaki evlerin pencereleri birbiri ardına sarı bir ışıkla aydınlanıp kararıyordu.

Caddeden yukarı doğru kapalı bir binek arabası gelmiş, köşede birden gürültüyle belirmiş, pencerenin altında takırtıları zirveye ulaşmış ve uzaklaşırken gürültüsü yavaş yavaş azalmıştı. Bunun hemen arkasından, çoğu yokuştan Euston’a doğru inmek yerine kuzeybatıya giden özel trenlerin yolcularını almakta oldukları Chalk Farm istasyonuna doğru hızla geçen bir sürü arabanın öncüleri olan bir çift taksi geldi.

Kardeşim uzun süre şaşkınlık içinde, birbiri ardına kapıları yumruklayan ve o anlaşılmaz mesajlarını iletmeye çalışan polisleri izleyerek pencereden bakakalmıştı. Sonra arkasındaki kapı açılmış ve merdiven sahanlığının karşısında oturan adam, üzerinde sadece gömleği, pantolonu ve terlikleriyle, pantolon askıları beline sarkmış ve saçları başları darmadağın bir halde içeri girmişti.

“Bu lanet gürültü de ne?” diye sormuştu. “Yangın mı? Bu ne gürültü böyle!”

İkisi birden pencereden kafalarını uzatmışlar, polislerin ne diye bağırıldığını duymaya çalışmışlardı. Yan sokaklardan insanlar çıkıyor ve köşelerde gruplar halinde konuşarak bekliyorlardı.

“Bütün bu lanet şeyler de ne demek oluyor?” diye sormuştu kardeşimin kapı komşusu.

Kardeşim ona hafifçe bir şeyler mırıldanarak cevap vermiş ve gittikçe artan heyecandan hiçbir şey kaçırmamak için eline aldığı her giysi parçasıyla pencerenin yanma koşarak giyinmeye başlamıştı. O sırada da normalden çok daha erken çıkan gazeteleri satan adamlar bağırarak caddeye girmişlerdi:

“Londra’da boğulma tehlikesi! Kingston ve Richmond’daki savunma hatları aşıldı! Thames Vadisi’nde korkunç katliamlar!”

Çevresindeki herkes -aşağıdaki odalardakiler, iki yandaki ve sokağın tümündeki evlerde, arkada Park Sıraevleri’nde ve Marylebone’un o kısmındaki diğer yüz caddede oturanlar, Westbourne Park bölgesinde ve St Pancras’takiler, batıya ve kuzeye doğru Kilburn, St John’s Wood ve Hampstead’dekiler, doğuya doğru Shoreditch, Highbury, Haggerston ve Hoxton’dakiler, aslında Londra’nın Ealing’den East Ham’e kadar uzanan büyük alanında bulunan herkes- gözlerini ovuşturmakta, dışarıda olanlara bakıp, anlamsız sorular sormak için pencerelerini açmakta ve sokaklarda esmekte olan o Dehşet fırtınasının ilk esintileri yüzlerine çarptığı anda da hızla giyinmeye başlamaktaydılar. Bu, o büyük paniğin başlangıcıydı. Pazar gecesi olaylara karşı ilgisiz ve eylemsiz bir tavırla yataklarına giren Londralılar, Pazartesi sabahının ilk saatlerinde capcanlı bir dehşet duygusu içinde uyanmışlardı.

Penceresinden bakarak neler olup bittiğini öğrenmeyi başaramayan kardeşim, tam da şafağın ilk ışıklarıyla evlerin çatılarındaki korkuluk duvarları pembeleşmeye başladığı sırada aşağı inip, sokağa çıkmıştı. Yaya olarak ya da arabaların içinde kaçan insanların sayısı her geçen dakika artıyordu. İnsanların tekrar tekrar “Kara Duman!” diye bağırıklarını duyuyordu, “Kara Duman!” Böylesine herkese yayılmış bir korkunun ona da bulaşmaması mümkün değildi. Kapı eşiğinde beklerken bir gazete satıcısının daha ona doğru geldiğini görmüş ve hemen bir gazete almıştı. Gazeteci adam diğerleriyle birlikte kaçıyor, kaçarken de gazetelerini bir şilinden satıyordu -kâr tutkusu ile paniğin tuhaf bir karışımı.

Kardeşim, işte o gazeteden Başkomutan’ın o korkunç demecini okumuştı:

“Marşlılar roketleri vasıtasıyla etrafa çok büyük miktarda kara ve zehirli duman bulutları saçabiliyorlar. Bataryalarımızı dumanda boğdular, Richmond, Kingston, ve Wimbledon’i yerle bir ettiler ve şu anda önlerine

gelen her şeyi yok ederek yavaşça Londra'ya doğru ilerlemekteler. Kara Duman'dan hemen kaçmak dışında bir kurtuluş çaresi yok.”

Hepsi buydu, ama bu kadarı yeterliydi. Altı milyon kişilik koca şehir birbirine girmiş, insanların eli ayağı birbirine dolaşmış ve kaçmaya başlamışlardı, şu anda bütün şehir topluca kuzeye doğru akıyor olmalıydı.

“Kara Duman!” diye bağırıyordu insanlar. “Yangın!”

Yandaki kilisenin çanları kulakları rahatsız eden bir gürültüyle çalıyorlardı, dikkatsizce sürülen bir araba feryatlar ve küfürler arasında yolun üstündeki su oluğuna çarpmıştı. O iğrenç sarı ışık evlerin içinde oradan oraya dolanıp duruyordu ve bazı taksiler de söndürmedikleri lambaları ile böbürlene böbürlene geçiyorlardı. Yukarıda berrak, durgun ve sakin bir şafak söküyordu.

Odalarda sağa sola ve arkasındaki merdivenlerde yukarı aşağı koşuşan ayak seslerini duyabiliyordu. Sabahlığına ve şalına üstünkörü sarınmış ev sahibesi kapıya indi, kocası da ardından fırladı.

Kardeşim artık olayların önemini anlamaya başlamış olduğundan, çabucak odasına dönmüş, bütün parasını -hepi topu on *pound* kadar-ceplerine koymuş ve tekrar sokağa inmişti.

SURREY'DE OLANLAR

Marslılar saldırıya geçmeye, tam o papazın Halliford yakınlarındaki dümdüz çayırlarda, çitin altında oturup bana çılgınca şeyler anlattığı ve kardeşimin de kaçakların Westminster Köprüsü üzerinde geçişlerini izlediği sırada karar vermişlerdi. Şimdiye kadar aktarılan çelişkili ifadelerden de çıkarılabileceği gibi, Marslıların çoğu akşamın dokuzuna kadar çukurdaki hazırlıklarla meşgul olmak üzere Horsell'de kalmışlar, ortalığa büyük miktarda yeşil duman salan bir şeyler üzerinde aceleyle çalışıyorlardı.

Ama üç tanesi kesinlikle saat sekiz civarında çukurdan çıkmış, yavaşça ve dikkatlice Byfleet ve Pyrford üzerinden Ripley ve Weybridge tarafına ilerlemiş ve böylece de batmak üzere olan güneşin önünde, düşmanlarını bekleyen bataryaların görüş alanına girmişlerdi. Bu Marslılar tek bir grup halinde değil de, her birinin en yakınındaki arkadaşından bir buçuk mil kadar uzakta olduğu bir hat halinde ilerliyorlardı. Birbirleriyle iletişimlerini yükselip alçalan notalarla çıkardıkları siren sesine benzeyen ulumalarla sağlıyorlardı.

Bizim Yukarı Halliford'da duyduğlarımız da bu ulumalar ve Ripley ile St George Tepesi'ndeki topların sesiydi. Asla böyle bir bölgeye yerleştirilmemesi gereken, eğitim görmemiş topçu gönüllülerinden başka bir şey olmayan Ripley'deki topçular vaktinden önce, savruk ve etkisiz kalan tek bir yaylın ateşi açabilmişler, sonra da yaya olarak ya da atlarına atlayarak ıssız köye doğru kaçmışlar ve bu arada Marslı da Isı Işını'nı kullanmadan, sakın sakın, dikkatli adımlarla toplarının üzerinden, aralarından, önlerinden geçmiş ve birdenbire hiç beklenmedik bir şekilde Painshill Park'taki topların önüne çıkmış ve yok etmişti.

St George Tepesi'ndeki adamlar ise ya daha iyi komuta ediliyorlardı ya da daha hırslıydılar. Bir çam ormanın içinde gizlenmiş olduklarından, en yakınlarındaki Marslı onlardan pek şüphelenmemiş gibiydi. Sanki bir geçit resmindeymiş gibi toplarını yavaş yavaş hazırlamışlar ve üç yüz metre uzaktaki Marslı'ya doğru ateşlemişlerdi.

Marslının her tarafında mermiler patlamıştı, bir iki adım ilerlediğini, sendelediğini ve düştüğünü görmüşlerdi. Hepsi birden heyecanla haykırmışlar ve topları çılgıncasına bir hızla yeniden doldurmuşlardı. Marslı upuzun bir uluma koparmıştı, hemen ardından ona yanıt veren pırıl pırıl parlayan ikinci bir dev güneydeki ağaçların üzerinden belirmişti.

Anlaşıldığına göre mermilerden biri uçayağın ayaklarından birine çarpmıştı. İkinci yayılım ateşindeki mermilerin tümü birden, Marslıyı epey bir ıskalayarak yere gömülmüştü ve aynı anda da Marslının yoldaşlarının her ikisi de Isı Işınlarnı bataryaya doğrultmuşlardı. Cephanenin hepsi havaya uçmuş, topların etrafını saran çam ağaçları alev almış ve ancak çoktan tepenin zirvesine doğru koşmaya başlamış olan bir iki asker kurtulabilmişti.

Bundan sonra üçlü birbirlerine danışarak, ara vermişler gibiydi, onları izleyen gözcüler sonraki yarım saat kesinlikle aynı yerde kaldıklarını rapor etmişlerdi. Yere düşen Marslı sıkıntıyla içinde olduğu kukuletasından çıkmış -küçük kahverengi bir figürdü bu, o mesafeden bir küf lekesini andırıyordu- ve görünüşe bakılırsa koltuk değneklerinin onarımıyla ilgilenmeye başlamıştı. Saat dokuz gibi işi bitmiş olmalıydı, çünkü içinde oturduğu kukuletası o saatte tekrar ağaçların üzerinde belirmişti.

Dokuzu birkaç dakika geçe bu üç gözcüye, her biri kalın siyah bir boru taşıyan diğer dört Marslı da katılmıştı. Üçlünün her birine de bunlara benzeyen birer boru vermişler ve yedilinin her biri St George Tepesi, Weybridge ve Ripley'in güneydoğusundaki Send köyü arasındaki eğri bir hat üzerinde eşit aralıklarla dağılmışlardı.

Harekete geçmelerinden çok kısa bir süre sonra, tepelerin üzerinden onlardan önce bir düzine kadar roket fışkırdı ve Ditton ile Esher yakınlarında beklemekte olan bataryaları uyandırdı. Aynı anda, Marslıların savaş makinelerinden dört tanesi daha benzer borularla silahlanmış olarak nehri geçti ve bunların ikisi, batıdaki gökyüzünün önünde kapkara, Halliford'dan kuzeye doğru giden yolda canımızdan bezmiş bir halde telaşla koşturmakta olan papazla benim önümüzde belirdiler. Bize bir bulutun üstünde yürüyorlarmış gibi gelmişti, çünkü bembeyaz bir sis tarlaları kaplamış ve onların yüksekliğinin üçte birine kadar da çıkmıştı.

Bunu gördüğümüz anda papaz boğuk bir çığlık atıp kaçmaya başladı, ama ben bir Marslıdan kaçmaya çalışmanın pek de iyi bir şey olmadığını bildiğimden yana döndüm ve çiyile ıslanmış ısırgan otlarının ve böğürtlenlerin arasından sürünerek yolun kenarındaki hendeğe doğru ilerledim. Papaz arkasına dönüp baktığında benim yaptıklarımı gördü ve geri dönerek yanıma geldi.

İkili duraklamıştı, bize daha yakın olan Sunbury tarafına bakarak dikiliyordu, uzaktaki ise Staines yönünde uzaklarda, akşam yıldızının önünde duran belirsiz, gri renkli bir şekildi.

Marşlıların arada sırada duyulan ulumaları kesilmişti, silindirlerinin çevresinde oluşturdıkları o kocaman hilal şeklinde mutlak bir sessizlik içinde yerlerini almışlardı. Bu hilalin iki ucunun arası on iki mili buluyordu. Barutun bulunduğu günden beri hiçbir savaşın başlangıcı bu kadar sessiz olmamıştır. Bunun Ripley'deki bir gözlemcinin üzerindeki etkisi de bizim üzerimizde olduğundan farklı olmazdı -Marşlılar gittikçe kararan, sadece ayın zayıf ışıyla, yıldızların ve günbatımının son ışıklarıyla ve St George Tepesi ve Painshill'in ormanlarından yansıyan kızılılıkla aydınlanan gecenin tek hakimiydiler.

Ama bu hilalin karşısında her yerde -Staines'de, Hounslow'da, Ditton'da, Esher'de, Ockham'da, nehrin güneyindeki tepelerin ve ormanların ardında, kuzeyindeki dümdüz çayırarda, bir ağaç kümesinin ya da köy evlerinin gizlenmek için yeterli bir örtü sağladığı her yerde- toplar bekliyordu. İşaret fişekleri patlayıp, kıvılcımlarını geceye saçarak kaybolmuşlar ve onları izleyen tüm bu bataryalar gergin bir bekleyiş içine girmişlerdi. Marşlıların tek yapmaları gereken ateş menziline girmektir, işte o anda hareketsiz bekleyen o kapkara insan figürleri, gecenin ilk saatlerinde karanlıkta parıldayan o toplar, gök gürültüsü gibi öfkeyle savaşa girişeceklerdi.

Şüphesiz benim için olduğu gibi, tedirginlikle bekleyen o binlerce insanın da aklındaki başlıca soru, Marşlıların bizi ne kadar anladıkları konusundaki bilmeceydi. Bizim milyonlarca insan olarak organize ve disiplinli bir şekilde birlikte çalıştığımızı kavrayabiliyorlar mıydı? Ya da bizim son anda açtığımız top ateşlerini, kabuklarımızın bir anda ellerine batması, karargâhlarını sürekli olarak kuşatma altında tutmamızı, bizim içine daldığımız bir arı kovanında hissedeceğimiz türden toplu halde öfkeli bir hücum girişimi olarak mı görüyorlardı? Bizi yok edebileceklerini mi düşünüyorlardı? (O sırada yemek için neye ihtiyaçları olduğunu kimse bilmiyordu.) O kocaman gözcü figürüne bakarken aklımda böyle yüzlerce soru dolanıp duruyordu. Zihnimin gerisinde de Londra tarafındaki bütün o sayısını kimsenin bilmediği, gizlenmiş koca silahlar vardı. Tuzak çukurları hazırlanmış mıydı? Hounslow'daki barut fabrikaları tuzaklara dönüştürülmüş müydü? Londralılar evlerle dolu o güçlü vilayetlerinden daha şanlı bir Moskova yaratabilecek cesareti kendilerinde bulabilecekler miydi?

Çömelmiş, çitlerin arasından etrafı gözetleyerek beklerken bize bitip tükenmeyecekmiş gibi gelen bir süre sonra, uzaklardaki bir topun sesine

benzeyen bir ses geldi. Daha yakından bir tane ve sonra bir tane daha. Sonra biraz ilerimizdeki Marslı borusunu yukarı kaldırdı ve yeri göğü sarsan bir sesle, top sesinin geldiği yöne doğru ateşledi. Bu sese Staines tarafındaki Marslıdan da karşılık geldi. Ne bir alev, ne de duman vardı, sadece o patlayan barut sesi gelmişti.

Bu dakikada bir ateşlenen ağır topların birbiri ardına gelen seslerini duyduğumda o kadar heyecanlanmışım ki, çitteki çalıların üzerine tırmanabilmek ve Sunbury tarafına bakabilmek için neredeyse hem kendi güvenliğimi hem de haşlanmış olan ellerimin durumunu unutmuş gitmiştim. Tam tırmanmaya başladığımda ikinci bir top sesi daha geldi ve büyük bir mermi hızla üstümüzden Hounslow tarafına uçtu. En azından bir alev ya da duman, ya da düştüğünü kanıtlayan bir şeyler görmeyi bekliyordum. Ama tek gördüğüm yalnız başına duran tek bir yıldızla üstümüzdeki koyu mavi gökyüzü ve aşağılarda her tarafa yayılmakta olan o beyaz sisti. Yine her yer sessizleşmişti, topların arası üç dakikaya uzamıştı.

“Ne oldu?” diye sordu yanımda dikilen papaz.

“Tanrı bilir!” dedim.

Bir yarasa kanatlarını çırparak yanımdan geçip gitti. Uzaklardan bağrıış çağrıışlar duyuldu, sonra onlar da kesildi. Tekrar Marslıya baktım ve şimdi hızla dönerek nehrin kıyısından doğuya doğru gitmekle olduğunu gördüm.

Her an bir yerlerde gizlenmiş bir bataryanın mermilerini onun üzerine boşaltmaya başlamasını bekliyordum, ama akşamın sessizliğini bozan hiçbir şey olmadı. Marslının görüntüsü ilerledikçe küçülüyordu ve artık sis ile çökmekte olan gecenin karanlığı içinde kaybolmaya başlamıştı. Papazla ben aynı anda gelen bir dürtüyle birden daha yukarı çıktık. Sunbury tarafından koyu renkli bir şey görünüyordu, sanki orada birdenbire koni şeklinde bir tepe ortaya çıkmış gibiydi, manzaranın daha ilerisini görmemizi engelliyordu, sonra nehrin karşı kıyısında daha uzaklarda, Walton üzerinde yine buna benzer bir tepecik gördük. Bu tepeye benzer şekiller biz baktığımız sırada bile yükselip alçalıyorlardı.

Birden aklıma gelerek kuzeye baktığımda, orada da bu dumanlı kapkara tepeciklerden bir üçüncüsünün yükselmiş olduğunu gördüm. Her şey bir anda tamamen sessizliğe gömülmüştü. Uzaklarda güneydoğu tarafında Marslıların sessizliği daha da belirginleştiren bir şekilde, karşılıklı olarak baykuş gibi öttüklerini duyduk, sonra da her yer yine onların

silahlarının uzaktan gelen sesleriyle sarsıldı. Ama dünyalıların topçularından herhangi bir yanıt gelmedi.

O sırada bütün bu olup bitenleri anlayamıyorduk, ama sonradan alacakaranlıkta birden ortaya çıkan bu uğursuz tepeciklerin ne anlama geldiklerini öğrenecektim. Marslıların her biri, daha önce anlattığım o büyük hilal şeklinin üzerindeki noktalarında durarak, taşıdıkları tüfeğe benzeyen bir boruyu ateşleyerek, önüne gelen tepe, ağaçlık, ev sırası ya da artık topların gizlenebileceği her neresi olursa oranın üzerine kocaman bir şarapnel mermisi fırlatmıştı. Marslıların bazıları bu mermilerden sadece bir tane, bazıları iki tane -bizim gördüğümüz Marslının yaptığı gibi- fırlatmıştı, Ripley'dekin o sırada beşten az mermi fırlatmadığı söyleniyor. Bu mermiler yere çarptıklarında parçalara ayrılmış -patlamamış- ve vakit kaybetmeden halka şeklinde yükselerek abanoz rengi kocaman bir bulut yığını, yavaşça çevresine çöken ve yayılan gazdan bir tepe oluşturan muazzam miktarda kapkara, ağır bir buhar salmıştı. Bu buharın dokunuşu, keskin kokulu damlacıklarının teneffüs edilmesi, nefes alan bütün canlılar için ölüm demekti.

En yoğun dumandan daha ağır olan bu buhar o kadar ağırdı ki, yere çarptıktan sonra ilk anda hızla etrafa saçılması ve dağılmasından sonra çökerek, işittiğime göre volkanik yarıklardan çıkan karbonik asit gazının genellikle yaptığı gibi, gazdan çok sıvıya benzer şekilde tepelerden aşağı, vadilere, hendeklere ve su yataklarına doğru akarak yeryüzüne inmişti. Suyu temas ettiği anda da kimyasal bir tepkime oluşuyor ve suyun yüzeyi o anda, daha sonra yavaş yavaş çökerek yeni tepkimelerin oluşmasına yol açan tozumsu bir küf tabakası ile kaplanıyordu. Bu küf tabakası suyun içinde kesinlikle çözünmüyordu ve işin tuhafı gazın o ani etkisine karşılık, bu küf tabakası ile bozulmuş suyun herhangi bir rahatsızlık yaratmadan içilebilmesiydi. Bu buhar normal bir gazın yaptığı şekilde yayılmıyordu. Arazinin eğiminden ağır ağır akarak ve rüzgârın önünde gönülsüzce sürüklenerek alçak kısımlarda yığılıp kalıyor, havadaki nem ve sisle yavaşça birleşerek toz halinde toprağa çökeliyordu. Işık tayfının mavi kısmında dört çizgilik bir grup oluşturan ne olduğunu bilmediğimiz bir elementi saymazsak, bu maddenin doğası hakkında hiçbir bilgiye sahip değiliz.

İlk saçıldığı andaki o gürültülü karışıklık sona erdikten sonra, bu kara duman yere o kadar yakma iniyordu ki, yağmaya başlamasından önce bile, o gece Street Cobham ve Ditton'da da kanıtlandığı üzere, yerden on beş

metre yukarıda, yüksek evlerin çatılarında ve üst katlarında, büyük ağaçların üzerinde zehrinden tamamıyla kurtulma olasılığı vardı.

Street Cobham'da kurtulan adam, dumanın halka şeklindeki akışının tuhaflığı ve kilisenin kulesinin tepesinden bakması ve köyün evlerinin dumanın o kapkara hiçliğinin üzerinde hayaletler gibi yükselişini görmesi hakkında harikulade bir hikâye anlatıyordu. Orada yorgun, aç ve güneşin altında kavrulmuş halde bir buçuk gün boyunca kalmıştı, mavi gökyüzünün altında ve uzaklardaki tepelerin manzarasının önünde kırmızı çatıları, yeşil ağaçları ve daha sonraları siyah bir tül perdenin ardındaki fundalıkları, bahçe kapıları, ahırları, evin dışındaki tuvaletleri ve duvarları ile kadifemsi bir siyahlıktaki yeryüzü, gün ışığının altında ortaya çıkıyordu.

Ama bunun olduğu yer, kara dumanın kendi kendine yere çökünceye kadar başıboş bırakıldığı Street Cobham'dı. Genellikle roketi atan Marslı, duman işlevini yerine getirdikten sonra, dumanın içine dalıp, üzerine bir buhar püskürterek havayı temizliyordu.

Bizim Yukarı Halliford'da terk edilmiş bir evin penceresinden, artık nereye döndüysek, yıldızların ışığı altında izlediğimiz sırada, yakınımızdaki buhar birikintilerine de böyle yapmışlardı. Oradan Richmond Tepesi ve Kingston Tepesi'ndeki projektörlerin gidip gelen ışıklarını görebiliyorduk; saat on bir gibi pencereler sarsıldı ve oralara yerleştirilmiş olan o kocaman kuşatma toplarının seslerini duyduk. Hampton ve Ditton'daki görülmeyen Marslılara şans atışları yapan topların bu sesleri kısa aralıklarla bir çeyrek saat kadar sürdü, sonra elektrik lambalarının o soluk ışıkları sönüp yerlerini parlak bir kızılığa bıraktılar.

Sonradan öğrendiğime göre o sırada dördüncü silindir -göz alıcı yeşillikte bir meteor- Bushey Parkı'na düşmüş olmalıydı. Richmond ve Kingston sıra tepelerindeki toplar ateşe başlamadan önce, uzaklardan, güneydoğudan kesik kesik top sesleri geliyordu, sanırım bunlar o kara duman topçuların üzerine çökmeden gelişigüzel ateşlenen topların sesleriydi.

Böylece insanların bir yabanarısı yuvasını dağıtırken dumana tutmaları gibi, Marslılar da bu tuhaf, boğucu buharı Londra'nın bütün çevresine yaymışlardı. Hilalin uçları yavaşça aralanmış, sonunda Hanwell'dan Coombe ve Malden'a kadar uzanan düz bir çizgi oluşturmuşlardı. Bütün gece boyunca o yıkıcı borularını ateşlemeye devam etmişlerdi. St George Tepesi'ndeki o Marslının vuruluşundan sonra bir kere bile topçulara onlara ateş etme şansı tanımamışlardı. Nerede onların göremeyeceği şekilde

gizlenmiş topların bulunması olasılığı varsa, oraya hemen kara duman saçan bir şarapnel atılıyor ve topların açıkça ortada oldukları yerlerde de Isı Işını'm kullanıyorlardı.

Gece yarısına doğru, Richmond Parkı'nın eteklerindeki ağaçların alevleri ve Kingston Tepesi'nin üzerindeki göz kamaştırıcı parıltı, bütün Thames vadisini tanınmaz hale getiren ve gözün görebileceği son noktaya kadar uzanan bir kara duman bulutunun üzerine düşmeye başlamıştı. Bu bulutun içinde iki Marslı yavaşça yürüyor ve tıs sesi çıkaran buhar fiskiyelerini oraya buraya çeviriyorlardı.

O gece Isı Işınlarını pek kullanmamaya çalışıyorlardı, bunun nedeni ya ışının üretimi için sınırlı miktarda malzemeleri olmasıydı ya da bütün bölgeyi yok etmek değil, sadece karşılaştıkları direnişi ezip sindirmek istemeleriydi. Bu son hedeflerinde kesinlikle başarılı olmuşlardı. Pazar gecesi onların hareketlerine karşı örgütlü direniş son buldu. Böyle bir girişim o kadar ümitsizce olacaktı ki, o geceden sonra hiçbir grup onlara karşı çıkmaya kalkışamamıştı. Thames nehri üzerinden seri atışlı topları getiren torpidobotların ve destroyerlerin mürettebatları bile nehirde durmayı reddederek, isyan çıkarmış ve geri dönmüşlerdi. İnsanların o geceden sonra giriştikleri hücumla yönelik tek harekât mayınların döşenmesi ve tuzak çukurlarının hazırlanmasıydı ki, bu işlerde bile enerjilerini çılgınlar gibi ve saman alevi gibi bir parlayıp bir sönerek şekilde harcıyorlardı.

Esher taraflarındaki, alacakaranlıkta gerginlik içinde bekleyen o bataryaların kaderlerini ancak hayal edebilirsiniz, elbette hayal edebileceğiniz kadarıyla. Kurtulan olmamıştı. Düzen içindeki o bekleyişi, tetikte bekleyen subayları, hazırıldaki topçu erlerini, erişilebilecek bir yerde istiflenmiş cephaneyi, atları ve yük arabalarıyla arabacı erleri, izin verildiği kadar yakında dikilen sivil izleyicileri, akşamın sakinliğini, içlerinde Weybridge'den gelen yaralı ve yanmış insanların bulunduğu ambulans ve hastane çadırlarını, sonra da Marsh'ın açtığı ateşin boğuk yankısını, o biçimsiz merminin ağaçların ve evlerin üzerinden dönerek gelip, civardaki tarlaların ortasına düşüşünü tasavvur edebilirsiniz.

Elbette dikkatlerin bir anda toplanmasını, göğe doğru yükselerek ve alacakaranlığı elle tutulur bir karanlığa dönüştürerek tam üstlerine doğru yaklaşan o karanlığın hızla yayılan şişkin halkalarını, buhardan oluşan tuhaf ve korkunç bir düşmanın kurbanlarının üzerine çöküşünü, dumanın yakınlarında boz bulanık görünen insanların ve atların koşuşturmalarını, bağrıışlarını, yüz üstü düşüşlerini, dehşet çığlıklarını, birdenbire bırakılıp

kaçılan topları, nefes alamayarak yerde kıvranan insanları ve o mat duman konisinin hızla genişlemesini de tasavvur edebilirsiniz. Sonra da gece ve hiçlik gelmişti -ölülerini gizleyen sessiz, kopkoyu bir buhar kütlesi dışında hiçbir şey kalmamıştı.

Şafaktan önce kara duman Richmond'ın caddelerinde akmaya başlamıştı ve çözülmeye başlamış olan devlet organizması, son nefesini vermeden önce, Londra'daki insanları kaçmaları gerektiği konusunda uyarmaya çalışıyordu.

LONDRA'DAN GÖÇ

Böylece Pazartesi sabahı şafak sökerken dünyanın en büyük kentini kaplayan o korkunç dehşet dalgasının nedenini anlamış olmalısınız -kaçan insanların oluşturduğu akıntı, istasyonların yakınlarında köpüklü bir uğultuyla birleşen, Thames nehri kıyısında eşyaların yüklenmesi sırasındaki o korkunç mücadelenin olduğu yerlerde yığılıp kalan ve mümkün olan her yoldan kuzeye ve doğuya doğru hızla akan bir sele dönüşüyordu. Saat ona doğru polis teşkilatı ve öğlene doğru da demiryolu teşkilatlarının uyumlulukları bozulmuş, düzenlerini ve verimliliklerini yitirmiş, sonunda mum gibi eriyip akarak onlar da toplumsal yapıdaki o hızlı çözülmeye karışıp gitmişlerdi.

Thames nehrinin kuzeyindeki demiryolu hatlarının görevlileri ve Londra'nın güneydoğusunda Cannon Caddesi sakinleri Pazar akşamı gece yarısından uyarılmışlardı, şimdi de trenler yüklenmeye başlamıştı. İnsanlar daha gece saat ikide vagonlarda ayakta duracak bir yer için vahşice savaşılmaya başlamışlardı. Saat üçe gelirken Liverpool Street İstasyonu'ndan birkaç yüz metre ilerdeki Bishopsgate Caddesi'nde insanlar ayaklar altında çiğnenip ezilmeye, tabancalar ateşlenmeye, insanlar bıçaklanmaya ve trafiği yönetmesi için gönderilmiş olan polisler çıldırıp çileden çıkarak korumaları için çağrıldıkları insanların kafalarını kırmaya başlamışlardı.

Saatler ilerledikçe makinist ve ateşçiler Londra'ya dönmeyi kabul etmemeye ve kaçışın gittikçe artan kalabalığının baskısı, insanları istasyonlardan kuzeye giden yollara doğru sürüklemeye başlamıştı. Öğle saatlerine doğru Barnes'ta bir Marslı görülmüş ve Thames ile Lambeth'deki apartmanların üzerinden ortalığa yavaşça çöken kara bir buhar bulutu gelmiş ve o ağır ağır ilerleyişi sırasında köprüler üzerinden bütün kaçış olasılıklarını ortadan kaldırmıştı. Yine bir bulut da Ealing üzerinde toplanmış ve dumanın ortasında bir adacık gibi kalakalan Castle Tepesi'nde hayatta kalsalar da kaçma olasılıkları kalmayan bir grup felaketzedenin etrafını sarmıştı.

Chalk Farm'dan kuzeydoğu trenine binebilmek için nafile yere çabaladıktan sonra -çeşitli eşyalarla yüklenmiş trenlerin lokomotifleri avaz avaz bağrışan insanların arasında çakılıp kalmış ve bir düzine kadar güçlü kuvvetli adam da kalabalığın makinisti kömür ocağına tıkmasını engellemeye çalışmaktaydı- kardeşim Chalk Farm yoluna çıkmış, orada

hızla ilerlemeye çalışan bir sürü arabanın arasından sıyrılıp geçerek, bir bisiklet mağazasının yağmasında ilk sırayı kapma şansına erişmişti. Aldığı bisikletin ön tekeri pencereden çıkarken cam kırıklarıyla dolmuştu, ancak kardeşim bileğinin kesilmesi dışında bir yara almadan kalkıp, mağazadan çıkmayı başarmıştı. Orada bulunan birkaç azgın at nedeniyle Haverstock Tepesi'nden inen dik yokuştan geçmek mümkün değildi, kardeşim de Belsize Yolu'na sapmıştı.

Böylece o panik dalgasından kurtulmuş ve Edgware Yolu'nun kıyısından bisikletle ilerleyerek saat yedi gibi Edgware'e ulaşmıştı, yorgun ve açlıktan ölmek üzereydi, ama kalabalığın epey önüne geçmişti. Yol boyunca insanlar yolun üzerinde dikilmiş, şaşkın, düşünceli öylece duruyorlardı. Yanından geçen birkaç bisikletli, birkaç atlı ve iki de otomobil olmuştu. Edgware'e bir mil kala tekerleğin jantı kırılmış ve bisiklet kullanılmaz hale gelmişti. Bisikleti yolun kenarına bırakmış ve zar zor yürüyerek köye ulaşmıştı. Köyün ana caddesinde kepenkleri yanya kadar açılmış dükkânlar vardı ve insanlar kaldırımlarda, kapı eşiklerinde, pencerelerde birikmiş, bu kaçaklar alayının yeni başlayan olağandışı geçişini izliyorlardı. Kardeşim bir handan yiyecek bir şeyler almayı başarmıştı.

Bir süre bundan sonra ne yapması gerektiğini bilemeden Edgware'de oyalanmıştı. Kaçan insanların sayısı artmaya başlamıştı. Çoğu da, kardeşim gibi köyde oyalanmaya niyetli gibiydi. Marslı istilacılara dair yeni bir haber yoktu.

O sırada yol kalabalıktı, ama henüz izdiham olmamıştı. O saatlerdeki kaçakların çoğu bisikletlilerdi, ama kısa süre sonra otomobiller, faytonlar ve yük arabaları da hızla geçmeye başlamışlar ve St Albans'a giden yolun üzeri bir toz duman bulutu ile kaplanmıştı.

Kardeşimin en sonunda doğuya doğru giden küçük sessiz bir sokağa sapmasına neden olan belki de bazı arkadaşlarının yaşadığı Chelmsford'a doğru gitmek gerektiğine dair o belli belirsiz düşünceydi. O sırada araziye bölen bir çitin merdivenlerine gelmiş ve çiti geçtikten sonra kuzeydoğuya doğru giden bir patikadan ilerlemişti. Birkaç çiftlik evinin ve ismini öğrenmediği birkaç küçük köyün yanından geçmişti. High Barnet tarafına doğru bir çimenlik yolda sonradan yol arkadaşları olacak iki bayana rastlayana kadar pek fazla kaçakla karşılaşmamıştı. Bayanları kurtarmak için tam zamanında yetişmişti.

Bayanların seslerini duymuş ve koşarak köşeyi döndüğünde, bir adam zar zor korkmuş midillinin başını tutmaya çalışırken iki adamın da, kadınları kendilerinin kullandıkları küçük gezinti arabasından çekip çıkarmaya çabaladıklarını görmüştü. Bayanların beyazlar içinde kısa bir kadın olanı sadece çığlık atarken; esmer, ince bir kadın olan diğeri, boşta kalan elinde tuttuğu kamçıyla diğer elini kavramış olan adama vurmaktaydı.

Kardeşim durumu anında kavramış ve bağırarak kavganın ortasına koşmuştu. Adamların biri kadınları bırakmış ve kardeşime doğru dönmüştü; adamın düşmanca bakan yüzünden kavganın kaçınılmaz olduğunu anlayan ve usta bir boksör olan kardeşim duraklamadan adama girişmiş ve adamı arabanın tekerleğine yapıştırmıştı.

Boks numaraları göstermenin sırası olmadığından kardeşim adamı bir yumrukta bayıltmış ve ince yapılı bayanın kolunu çekiştirmekte olan adamın yakasına yapışmıştı. Atların harekete geçtiklerini duymuş, o sırada kamçı yüzünde patlamış, üçüncü hasmının yumruğu kaşlarının arasına inmiş ve tuttuğu adam ellerinin arasından silkinip kurtularak, sokaktan aşağı, geldiği tarafa koşmaya başlamıştı.

Biraz sersemlemiş bir halde, kendini atın başını tutmakta olan adamla karşı karşıya bulmuş ve arabanın sokaktan aşağı doğru, içerideki arkalarına bakan kadınlarla bir sağa bir sola yalpalayarak uzaklaşmakta olduğunu fark etmişti, lriyarı bir serseri olan önündeki adam ona yaklaşmaya çalışmış ve kardeşim adamı yüzüne indirdiği bir yumrukla durdurmuştu. Sonra etrafında kimse kalmadığının farkına varmış ve dönüp adamdan sıyrılarak sokaktan aşağı arabanın ardından koşturmaya başlamıştı, daha kuvvetli olan adam hemen ardından, şimdi geri gelmiş olan kaçak da uzaktan onu izliyorlardı.

Birden tökezleyip düşmüş; hemen ardındaki takipçisi ona toslamış ve ayağa kalktığında kendini yine bir çift rakiple karşı karşıya bulmuştu. Eğer o ince yapılı bayan büyük bir cesaretle arabayı durdurup, yardımına koşmamış olsaydı, bu adamlara karşı pek bir şansı olmayacaktı. Anlaşıldığına göre kadının bütün bu olaylar olduğu sırada bir tabancası vardı, ama o ve yol arkadaşları saldırıya uğradıkları anda arabanın koltuğunun altında duruyordu. Altı metreden ateş etmiş ve kardeşimi çok yakından ıskalamıştı. Hırsızların daha az cesaretli olanı kaçmaya başlamış ve arkadaşı da korkaklığına sövüp sayarak onu izlemişti.

“Alın bunu!” demişti ince yapılı bayan ve kardeşime tabancasını vermişti.

“Arabaya dönün,” demişti kardeşim, yarılan dudağından akan kanı silerek.

Kadın tek bir kelime etmeden dönmüş -her ikisi de soluk soluğa kalmışlardı- ve birlikte beyaz giysili bayanın korkmuş olan midilliyi kontrol etmeye çalıştığı yere gitmişlerdi.

Bu kadarının hırsızlara yettiği anlaşıyordu. Kardeşim tekrar dönüp baktığında kaçmaya devam ediyorlardı.

“Ben buraya oturayım,” demişti kardeşim, “eğer izin vererseniz,” ve öndeki boş koltuğa çıkmıştı. Kadın omzunun üstünden ona şöyle bir bakmıştı.

“Dizginleri bana verin,” diyerek kamçıyı midillinin yan tarafına bırakmıştı. Bir an sonra o üç adam yolda bir dönemecin ardında gözden kaybolmuşlardı.

Böylece, hiç beklenmedik bir şekilde kardeşim kendini soluk soluğa, yarılmış ağzı, çürükler içindeki çenesi ve kan lekeleriyle kaplanmış yumruğuyla, bu iki kadının yanında bir arabanın içinde tanımadığı bir sokakta ilerlerken bulmuştu.

Bu kadınların, sabah erken saatlerde Pinner’daki tehlikeli bir vakadan dönerken yol üzerindeki bir istasyonda Marshlıların ilerleyişlerini duyan cerrahın karısı ve küçük kızkardeşi olduklarını öğrenmişti. Cerrah evine koşup, kadınları uyandırmış -hizmetçileri yanlarından birkaç gün önce ayrılmıştı-biraz erzak ayarlamış, -kardeşimin talihine- tabancasını arabanın koltuğunun altına koymuş ve orada bir tren bulabilecekleri düşüncesiyle, Edgware’e doğru gitmelerini söylemişti. O komşularına da haber verebilmek için geride kalmıştı. Dediğine göre sabah dört buçuğa doğru onlara yetişecekti, ama şimdi neredeyse dokuza geldiği halde daha görünmemişti. Alandaki sürekli artan trafik nedeniyle Edgware’de kalmamışlar ve bu arka sokağa gelmişlerdi.

New Barnet yakınlarında tekrar durmuş oldukları sırada kardeşime bölük pörçük anlattıkları hikâye buydu. Kardeşim en azından kadınlar ne yapacaklarına karar verene ya da kayıp adam geri dönene kadar yanlarında kalmaya söz vermiş ve kendilerini güvende hissetmelerini sağlamak için -tümüyle yabancı olduğu bir silah olan- tabanca konusunda usta nişancı olduğunu iddia etmişti.

Yol kenarında bir tür kamp kurmuşlar ve midilliyi de çalışanların arasında keyif çatmaya bırakmışlardı. Onlara kendisinin Londra’dan kaçışını ve Marshlılar ile yaptıkları şeyler hakkında bildiği her şeyi anlatmıştı. Güneş

gökte daha da yükselmiş ve bir süre sonra konuşmaları yavaş yavaş sona ermiş, yerini huzursuz bir bekleyişe bırakmıştı. O küçük sokaktan aşağı birkaç yaya gelmiş ve kardeşim bu yolculardan olduğu kadarıyla yeni haberleri öğrenmeye çalışmıştı. Aldığı her kırık dökük yanıt insanlığın başına gelen bu felaket hakkındaki izlenimini güçlendiriyor ve bu kaçıışı acilen tamamına erdirmeye gerekliliği konusundaki inancını artırıyordu. Meseleyi kadınlara çabucak anlatmıştı.

“Paramız var,” demiş ve sonra da duraksamıştı ince yapılı kadın. Gözleri kardeşimin gözleriyle karşı karşıya gelmiş ve tereddüdü geçmişti.

“Benim de,” demişti kardeşim.

Kadın yanlarında otuz poundluk altın ve bir de beş poundluk banknot olduğunu açıklamış ve bu parayla St Albans ya da New Barnet’ten trene binebileceklerini önermişti. Kardeşim, Londralıların trenlere doluşmaları sırasındaki o çılgın hallerini gördükten sonra bunun umutsuz bir girişim olacağını düşünüyordu, bu yüzden de kendisinin Essex üzerinden doğrudan Harwich’e çıkma ve oradan da ülkeden tamamıyla kaçma fikrini öne sürmüştü.

Mrs Elphinstone -beyazlar içindeki kadının adı buydu- herhangi bir akıl yürütme dinleyecek durumda değildi ve sürekli “George”dan bahsedip duruyordu; ama görümcesi şaşırtıcı derecede sakin ve akli başında bir insandı, sonunda kardeşimin önerisini kabul etmişti. Böylece Büyük Kuzey Yolu’ndan geçmeyi planlayarak Barnet’a doğru yola çıktılar, kardeşim midilliği mümkün olduğunca koruyabilmek için yedeğine almıştı.

Güneş yükseldikçe hava aşırı derecede sıcak bir hal almıştı ve ayaklarının altındaki sert, beyazımsı toprak yakıcı ve göz kamaştırıcı bir şekilde parlıyordu, bu yüzden ancak çok yavaş ilerleyebiliyorlardı. Çalılar tozdan grileşmişti. Ve Barnet’a yaklaştıkça gittikçe yükselen bir uğultu duyulmaya başlamıştı.

Daha fazla insanla karşılaşmaya başlamışlardı. İnsanların çoğu başları önlerinde yürüyorlar, kendi kendilerine açık seçik duyulmayan sorular mırıldanıyorlardı, yorgun, bitkin ve kirliydi. Yanlarından gözlerini yere dikmiş, balo elbiseleri içindeki bir adam geçmişti. Sesini duyup, arkalarına baktıklarında bir eliyle saçını çekiştirdiğini, diğer eliyle görünmeyen birtakım şeyleri dövmeye çalıştığını görmüşlerdi. Bu öfke nöbeti sona erdikten sonra da bir daha arkasına dönüp bakmadan yürüyüp gitmişti.

Kardeşimle yol arkadaşları Barnet’ın güneyindeki dörtyol ağzına doğru yaklaştıkları sırada sol taraflarındaki tarlalardan yola doğru gelmekte

olan ve yanındaki iki çocuktan başka kucağında da bir çocuk olan bir kadın görmüşler ve bir elinde kalın bir sopa diğesinde de küçük bir bavul olan, kirli siyah elbiseler içindeki bir adamın yanından geçmişlerdi. Sonra sokağın köşesinin oralarda, anayolla kesiştiği yeri gizleyen villaların arasında bir yerlerden ter içinde kalmış siyah bir midillinin çektiği ve üstü başı toz içinde kalmış, melon şapkalı, soluk yüzlü bir gencin sürdüğü bir yük arabası çıkıp gelmişti. Arabanın arka tarafına üç kızla -East End'deki fabrikalarda çalışan kızlardı bunlar- iki küçük çocuk dolmuşlardı.

“Bu yol bizi Edgware’e götürüyo’ di’mi?” diye sordu sürücü, korkudan gözleri dönmüş, yüzünün rengi uçmuştu; kardeşim sola dönerse Edgware’e gidebileceğini söylediğinde de teşekkür etme zahmetine girişmeden midillisini kamçılıyıp gitmişti.

Kardeşim önlerindeki evlerin arasından, yolun ilerisindeki villaların arka taraflarındaki beyaz bir taraçanın ön yüzünü gizleyerek yükselen soluk gri renkli ince bir dumanı fark etmişti. Önlerindeki evlerden sıcak mavi gökyüzüne doğru yükselen dumanla karışık o kıvılcık alevleri gördüğünde Mrs Elphinstone bir çığlık atmıştı. Daha önce duydukları o uğultu şimdi bir sürü sesin düzensizce birbirine karışmasından oluşan bir gürültüye, pek çok tekerin, yük arabasının gıcirtısına ve atların ayak seslerinin oluşturduğu stakatoya dönüşmüştü. Sokak dört yol ağzına elli metreden az bir mesafe kala birden kesiliyordu.

“Aman Tanrım!” diye bağırıyordu Mrs Elphinstone. “Bizi neyin içine götürüyorsunuz böyle?”

Kardeşim arabayı durdurmuştu.

Çünkü anayol insan kaynıyordu, birbirinin üstüne çıkarak kuzeye doğru koşuşturmaya çalışan bir insan seline dönmüştü. Güneşin yakıcı ışınlarının altında bembeyaz parlayan büyük bir toz tabakası yerden altı metre yüksekliğe kadar her şeyi boz bir renkle kaplayıp görünmez kılıyor ve atlarla yaya yolculuk eden erkek ve kadınların oluşturduğu yoğun bir kalabalığın ayaklarının, her çeşitten aracın tekerleklerinin altında sürekli olarak yenileniyordu.

“Çekilin!” diye bağırıldıklarını duymuştu insanların kardeşim. “Yoldan çekilin!”

Sokakla yolun kesiştiği noktaya yaklaşmaya çalışmak arabayı bir yangının dumanı içine sürmeye çalışmak gibi bir şeydi; kalabalık yangın gibi gürlüyordu ve ayakları altından kalkan toz sıcak ve yakıcıydı. Aslında yolun biraz yukarısında bir villa yanıyordu ve bütün bu karmaşanın üstüne

villadaki yangından çıkan kara duman kütleleri yolun üzerine yuvarlanarak iniyordu.

Yanlarından iki adam geçmişti. Sonra da ağlayarak, ağır bir bohça taşıyan üstü başı kir pas içinde bir kadın. Kaybolmuş bir avcı köpeği, dili dışarda kararsızca çevrelerinde dolanmıştı, korkmuş ve sefil bir haldeydi; kardeşim korkuttuğunda da kaçıp gitmişti.

Yolun Londra tarafında görebildikleri kadarıyla sağ taraftaki evlerin arasından üstü başı kir pas içinde, koşuşturan insanlardan oluşan karmakarışık bir insan seli geliyordu, kalabalık iki taraftan villaların arasına sıkışıp kalmıştı; kara kafalar, kalabalığın içindeki insan figürleri köşeye doğru koşuşturdukları sırada yavaşça belirginleşiyorlar, hızla yanlarından geçiyorlar ve sonra yeniden onlardan uzaklaşırken en sonunda bir toz bulutu içinde kaybolan bir kalabalığa karışıp gidiyorlardı.

“Hadi! Hadi!” diye bağıırıyordu insanlar. “Çekilin! Çekilin!”

İnsanlar birbirlerinin sırtına yapışmışlardı. Kardeşim midillinin yanı başında duruyordu. Karşı koyamayacağı bir şekilde kalabalığın çekimine kapılmış, yavaşça, adım adım sokaktan aşağı iniyordu.

Edgware kargaşa içindeydi. Chalk Farm da tam bir keşmekeş içindeydi, ama artık burada tüm ahali hareket halindeydi. Böyle bir kalabalığı hayal etmek bile mümkün değildi. Kalabalığın belirli bir karakteri yoktu. İnsan figürleri köşeden fıskırıyor ve sırtları sokağın oradaki grubumuza dönük olarak uzaklaşıp gidiyorlardı. Kalabalığın kıyılarında tekerleklerden korunmaya çalışan, hendeklere takılıp tökezleyerek birbirine toslayan yayalar vardı.

Yük arabaları ile binek arabaları birbirlerinin üzerine yığılmış, bir fırsat çıktığında, insanları çitlere ve villaların kapılarına doğru dağıtarak ileri doğru fırlayan daha hızlı ve daha sabırsız araçlara pek yer bırakmıyorlardı.

“Devam edin!” diye bağıırıyordu insanlar. “Devam edin! Geliyorlar!”

Yük arabasının birinde Kurtuluş Ordusu üniforması içinde kör bir adam ayakta durmuş, çarpık parmaklı elleriyle birtakım el hareketleri yapıp bağıırıyordu: “Ebediyet! Ebediyet!” Sesi çok boğuk ve kardeşimin onu tozun içinde yitip gittikten çok sonra duyabileceği kadar da yüksekti. Yük arabalarına sıkış tepiş doluşan insanların bazıları aptal aptal atlarını kamçılıyıp, diğer sürücülerle kavga ediyor, bazıları acıklı bir ifadeyle ve boş gözlerle kıpırdamadan öylece oturuyor, bazıları da susuzluktan ellerini

kemiriyor ya da takatsizlikten arabalarının zeminine uzanmış öylece yatıyorlardı. Atların gemleri köpük içinde kalmış, gözleri kan toplamıştı.

Her yer sayılamayacak kadar çok fayton, binek arabası, yük arabası ve dükkânlara ait arabalarla doluydu: Bir posta arabası, üstünde “St Pancras Kilise Yönetim Kurulu” yazan bir yol temizleme arabası, serserilerle dolu kocaman bir kereste arabası gibi birçok araba vardı. Aynı taraftaki tekerleklerine sıçramış yeni kan izleriyle, bir bira fabrikasına ait bir ağır yük arabası gürültüyle yanlarından geçip gitmişti.

“Yolu açın!” diye bağıırıyordu insanlar. “Yolu açın!”

“Ebedi-yet! Ebedi-yet!” sesleri gelmeye devam ediyordu yolun aşağısından yankılanarak.

Yanlarından zarif elbiseleri toza bulanmış, yorgun yüzleri gözyaşları ile yapış yapış olmuş, tökezleyip duran ve ağlayan çocuklarıyla iyi giyimli, ama kederli ve yorgunluktan bitkin düşmüş kadınlar geçiyorlardı. Bu kadınların çoğunun yanında bazıları yardımsever, bazıları da işe yaramaz ve kaba saba erkekler oluyordu. Soluk kara bez parçaları içinde, koca gözlü, koca sesli ve bozuk ağızlı, yorgunluktan bitip tükenmiş birkaç sokak serserisi de bu insanlarla itişip kakışarak yan yana ilerlemeye çalışıyorlardı. Kendi yollarını açmayı başaran güçlü kuvvetli işçiler de vardı, kâtipler ya da tezgâhtarlar gibi giyinmiş, ara ara etrafındakileri iterek ilerlemeye çalışan sefil, pejmürde adamlar da vardı; kardeşimin tanıdığı yaralı bir asker, istasyonlardaki hamallar gibi giyinmiş adamlar, yatak kıyafetinin üzerine bir palto alabilmiş sefil bir yaratık da geçenler arasındaydılar.

Ama bileşimi ne kadar karışık olursa olsun, tüm bu kalabalığın belli ortak noktaları da vardı. Hepsinin yüzünde korku ve acıyla dolu bir ifade görülebiliyordu, hemen arkalarında da onları izleyen bir dehşet vardı. Yoldaki bir gürültü, yük arabasındaki yer için çıkan kavga gibi bir şey, bütün kalabalığın adımlarını sıklaştırmasına neden oluyordu, hatta korkudan ve bitkinlikten yere diz çöküp kalakalmış bir adam bile bir an için yeniden hareketleniyordu. Sıcak ve toz kalabalık üzerindeki etkisini çoktan göstermişti. Ciltleri kurumuş, dudakları kapkara olmuş ve çatlamıştı. Susamış, bitkin düşmüşlerdi, yorgunluktan hepsinin ayakları şişmişti. Bir sürü bağıış çağrıış arasından kavga sesleri, yakınmalar, yorgunluk ve bitkinlikten doğan iniltieler duyulabiliyordu, insanların çoğunun sesi boğulmuş ve kısılmıştı. Bütün bu seslerin arasında bir nakarat dolaşıyordu:

“Açılın! Açılın! Marslılar geliyor!”

Bütün bu insan selinin arasında çok az insan durup bir kenara çekiliyordu. Sokak ana yola hafif bir eğimle dar bir aralıktan açılıyordu, bu yüzden de sanki Londra tarafından geliyormuş gibi bir görüntüsü vardı. Yine de insanlar bir girdap gibi yolun ağzına doğru savruluyorlardı; tekrar girdabın içine dalmaya çalışmadan önce çoğu zaman kenarda bekleyen daha zayıf insanlar dirsek vuruşları ile girdabın dışına atılıyorlardı. Sokağın biraz aşağısında üzerine eğilmiş bekleyen iki arkadaşıyla, çıplak ayakları kanlı paçavralara sarılmış bir adam yatıyordu. En azından arkadaşları olduğu için şanslı bir adamdı.

Pislik içinde kara bir rahip cübbesi giymiş, ağarmaya başlamış asker bıyığıyla kısa boylu yaşlı bir adam topallayıp gelmiş, arabanın yanma oturmuş, postasını çıkarıp sallayarak içine giren çakıl taşını çıkarmış -çoraplarında kan lekeleri vardı- ve yine topallayarak yürüyüp gitmişti, sonra sekiz dokuz yaşlarında küçük bir kız, bir başına, ağlayarak kendini kardeşimin yakınındaki çalılardan altına atmıştı.

“Artık devam edemeyeceğim! Devam edemeyeceğim!”

Kardeşim şaşkınlığının yarattığı sersemliğinden silkinip uyanmış ve onunla şefkatle konuşarak küçük kızı yerden almış ve Miss Elphinstone’un yanma götürmüştü. Kardeşim ona dokunduğu anda kızcağız hemencecik sakinleşmişti, çok korkmuş gibi görünüyordu.

“Ellen!” diye bağırmıştı kalabalığın içinden bir kadın, ağlamaklı bir sesle, “Ellen!” Çocuk birdenbire kardeşimin kollarından kurtulup fırlamış ve “Anne!” diye bağırarak o tarafa koşmuştu.

“Geliyorlar,” demişti bir atlı, atını sokaktan aşağı sürüp giderken.

“Çekilin yoldan, oradakiler!” diye bağırmıştı bir arabacı çok yüksek bir sesle ve hemen ardından kardeşim kapalı bir binek arabasının sokağa doğru saptığını görmüştü.

İnsanlar atın önünden kaçabilmek için birbirlerinin sırtına çıkmak zorunda kalmıştı. Kardeşim midilliyle küçük gezinti arabasını çalılardan içine çekmişti ve diğer araba da yanlarından geçip, sapağın orada durmuştu. Okuna iki at bağlanabilen arabalardandı, ama koşum takımlarına bağlanmış sadece bir at vardı. Kardeşim tozun toprağın arasından iki adamın arabadan beyaz bir sedyenin üzerinde bir şeyler çıkardıklarını ve sedyeyi kurtbağrı çalılarının yanındaki çimenlerin üzerine nazikçe bıraktıklarını görmüştü.

Adamlardan biri koşarak kardeşime doğru gelmişti.

“Buralarda su var mı?” demişti. “Ölmek üzere, su istiyor. Lord Garrick.”

“Lord Garrick!” demişti kardeşim. “Danıştay Başkanı mı?”

“Su?” demişti adam.

“Belki bir fıçı falan vardır,” demişti kardeşim, “evlerden birinde. Bizde su yok. Yanımdakileri bırakamam.”

Adam kalabalığın içine dalarak, köşedeki evin bahçe kapısına doğru koşturmaya başlamıştı.

“Hadi!” diye iteliyorlardı insanlar adamı. “Geliyorlar! Hadi!”

Sonra kardeşimin dikkatini, elinde daha kardeşim ona bakmaya başladığı anda yırtılıp, ancak yere çarptıkları anda etrafa tek tek liralara ayrılıyormuş gibi görünen bir altın kütesinin saçılmasına neden olan bir küçük bir el çantasıyla bıyıklı, kartal bakışlı bir adam çekmişti. Paralar can havliyle kaçışmaya çalışan insanların ve atların ayaklarının altında oraya buraya dağılmıştı. Adam duraklamış ve para yığınının aptal aptal bakakalmıştı, o sırada bir faytonun oku omzuna çarpmış ve adamı sersemleterek sendelemesine neden olmuştu. Bir feryat koparıp, arka tarafa doğru savrulmuş ve o sırada da bir yük arabasının tekeri sıyrıp geçmişti.

“Çekilin!” diye bağışıyorlardı adamın etrafındaki insanların hepsi. “Yol verin!”

Fayton geçer geçmez adam iki eliyle birden para yığınının üstüne doğru atılmış ve avuç avuç ceplerine doldurmaya başlamıştı. Adamın hemen yanında bir at şaha kalkmış ve bir an içinde, ayağa kalkmaya çalıştığı sırada, atın ayaklarının altında kalmıştı.

“Durun!” diye bağırılmıştı kardeşim ve önüne çıkan bir kadını itip yana savurarak atın gemlerini yakalamak için oraya doğru koşmuştu.

Ama oraya varmadan, tekerleklerin altından gelen bir feryat duymuş ve ortalıktaki toz dumanın arasında arabanın tekerleklerinin zavallı adamın sırtının üzerinden geçtiğini görmüştü. Arabanın sürücüsü kamçısını arabanın arkasından dolanmaya çalışan kardeşime doğru savurmuştu. O inanılmaz feryat kulaklarını sağır edecekti neredeyse. Adam ortalığa saçılmış paralarının arasında yerde kıvranıyordu; ayağa kalkacak halde değildi, çünkü arabanın tekeri belkemiğini kırmış, bacakları da ölü gibi hareketsiz kalakalmışlardı. Kardeşim ayağa kalkıp, arkadaki sürücüye bağırmış, o sırada da siyah atlı bir adam yardımına gelmişti.

“Şunu yoldan çekin,” demişti adam, kardeşim de boştaki eliyle adamın yakasından tutarak, adamı yolun kenarına doğru sürüklemişti. Ama adam parasını bırakmamaya çalışıyordu, kardeşime sert sert bakarak, elindeki bir

avuç altınla kardeşimin koluna vurmaya başlamıştı. “Hadi! Hadi!” diye bağırıyorlardı insanlar arkadan. “Çekilin! Çekilin!”

Bir binek arabasının oku, önündeki yük arabasına çarptığında çıkardığı çatırtı atının durmasına neden olmuştu. Kardeşim yukarı doğru bakmış, altınların sahibi olan adam da başını çevirmiş ve yakasını tutan kardeşimin bileğini ısırılmıştı. O sırada şiddetli bir sarsıntı olmuş ve siyah at sendeleyerek yan tarafa savrulmuş, yük arabasının atı yandan ona çarpmıştı. Atlardan birinin ayağı kardeşimin ayağını kıl payı ıskalamıştı. Kardeşim yerdeki adamı bırakmış ve arkaya sıçramıştı. Zavallı adamın yüzündeki öfke ifadesinin dehşete dönüştüğünü görmüş, adam bir an içinde gözden kaybolmuş ve kardeşim de arkaya doğru savrulup, sokağın ağzına kadar sürüklenmiş ve bütün o insan selinden sıyrılıp çıkabilmek için epeyce uğraşması gerekmişti.

Miss Elphinstone’un gözlerini kapadığını ve küçük bir çocuğun, sadece bir çocuğun sevimli şeyler hayal etme isteğiyle, kocaman açılmış gözleriyle tozların içinde kapkara ve hareketsiz duran, tekerlerin altında ezilip dümdüz olmuş bir şeylere baktığını görmüştü. “Geri gidelim!” diye bağırarak ve midilliye arka tarafa çevirmek için harekete geçmişti. “Bu - cehennemden içinden geçmemiz imkânsız,” demişti kardeşim ve geldikleri yoldan, birbirine girmiş kalabalık gözden kaybolana dek yüz metre kadar geri gitmişlerdi. Sokaktaki dönemeçten geçtikleri sırada kardeşim kurtbagırlarının altındaki hendekte yatan, ölmek üzere olan adamı görmüştü, adamın suratı bembeyaz olmuş ve iyice bitkin düşmüştü, yüzündeki ter damlaları parlıyordu. Kadınlar koltuklarında çömelmiş, titreyerek sessizce oturuyorlardı.

Dönemeci geçtikten biraz sonra kardeşim arabayı tekrar durdurmuştu. Miss Elphinstone’un yüzü solmuş ve bembeyaz olmuştu, üvey kızkardeşi de oturmuş ağlıyordu, artık “George”a seslenecek hali bile kalmamıştı. Kardeşim dehşet içinde kalmış ve kafası da allak bullak olmuştu. Geri döndükleri andan kısa bir süre sonra bu yoldan geçmelerinin ne denli kaçınılmaz ve ne denli acil olduğunun farkına varmıştı. Birden kararını vererek Miss Elphinstone’a dönmüştü.

“O yoldan gitmeliyiz,” demiş ve midilliye tekrar geri çevirmişti. O gün içinde ikinci kez bu kız ne kadar üstün meziyetleri olduğunu göstermişti. O insan selinin arasına girebilmeleri için kardeşim, trafiğin içine dalmış, bir faytonun atını tutup durdururken Miss Elphinstone da midilliye yedeğine alarak araya girmişti. O sırada bir yük arabasının tekerlekleri kilitlenerek

kaymış ve bizimkilerin gezinti arabasının kenarından uzunca bir kıymık parçası koparmıştı. Birkaç saniye sonra onlar da akıntıya kapılmış, sürükleniyorlardı. Faytoncunun kamçısının yüzünde ve ellerinde bıraktığı kıpkırmızı izlerle kardeşim, arabaya tırmanmış ve dizginleri Miss Elphinstone'dan almıştı.

“Tabancayı arkadaki adama doğrult,” demişti tabancayı ona vererek, “çok yaklaşırsa. Hayır! Atına doğrult.”

Sonra yolun sağ tarafına yanaşabilmek için fırsat kollamaya başlamıştı. Ama bir kez akıntıya kapıldıktan, toz duman içindeki o kalabalığın içine karıştıktan sonra arabanın hakimiyetini kaybetmiş gibiydi. İnsan selinin içinde sürüklenerek Chipping Bamet'in içinden geçip gitmişlerdi, zar zor yolun karşı tarafına geçmeyi başardıklarında kasabanın merkezini bir mil kadar geçmişlerdi. Her yer gürültü patırtı içindeydi ve etraftaki kargaşa anlatabilecek gibi değildi, ama kasabanın içinde ve dışında yol sürekli olarak çatallara ayrılıyor, başka yollara açılıyor, bu da kalabalığın üzerindeki basıncı biraz olsun azaltıyordu.

Hadley'den doğuya sapmışlardı; orada yolun her iki tarafında ve biraz daha ilerde başka bir yerde daha, derenin kıyısında su içen, bazıları da kavga dövüş suya ulaşmaya çalışan büyük bir kalabalıkla karşılaşmışlardı. Daha ilerde, East Bamet yakınlarındaki bir tepede -lokomotiflerin ardındaki kömür vagonlarında bile insanlar olacak kadar dolup taşan- iki trenin ne bir işarete ne de bir düzene uymadan birbirini ardına Büyük Kuzey Demiryolu boyunca ilerlediklerini görmüşlerdi. Kardeşim bu trenlerin yolcularım Londra'nın dışında almış olmaları gerektiğini düşünüyordu, çünkü o sırada insanların o gözleri dünmüşçesine saldırıları sonucunda merkez istasyonuna ulaşmak imkânsız hale gelmiş olmalıydı.

Gün boyunca yaşadıklarının şiddeti üçünü de tamamen bitkin düşürmüş olduğundan, oraya yakın bir yerlerde akşamın geri kalanı boyunca dinlenmişlerdi. Yavaş yavaş açlıklarını hissetmeye başlamışlardı, gece soğuktu ve hiçbiri uyumaya cesaret edemiyordu. Akşamüzeri mola verdikleri yerin yanındaki yoldan, bizimkilerin kendilerini bekleyen henüz bilmedikleri tehlikelerden kaçarak, kardeşimin gelmiş olduğu tarafa doğru giden pek çok insan gelmeye başlamıştı.

“GÖK GÜRÜLTÜSÜNÜN OĞLU”

Marslıların tek amacı insanları ortadan kaldırmak olsaydı, Londra’nın bütün ahalisini daha Pazartesi günü, henüz yavaş yavaş komşu kasabalara yayıldıkları sırada ortadan kaldırabilirdi. Sadece Barnet’ten geçen yolda değil, Edgware ve Waltham Abbey’den geçen yollarda, doğuya doğru Southend ve Shoeburyness’e giden yollarda ve Thames nehrinin güneyinde Deal ve Broadstairs’e doğru giden yollarda da aynı gözü dönmüş kalabalık sel gibi akıyordu. Eğer biri o Haziran sabahında bir balonun içinde Londra’nın alevler içinde yanan göğüne yükselip etrafa bakabilseydi, sokakların oluşturduğu o karmaşık labirentin içinde kuzeye ya da doğuya giden yolların tümünün siyah noktacıklar halinde bir sel gibi akmakta olan kaçaklarla dolu olduğunu, her bir noktacığın da hem dehşet hem de fiziksel ızdırap içindeki bir insanın ölüm kalım savaşını ifade ettiğini görebilirdi. Bir önceki bölümde kardeşimin Chipping Barnet yolunda yaşadıklarını uzun uzun anlatmış olduğumdan, okurlarım siyah noktalardan oluşan bu sürünün, içinde bulunan birine nasıl göründüğünü tahmin edebilirler. Dünya tarihinde daha önce bu kadar büyük bir kalabalık birlikte hareket edip, birlikte acı çekmemiştir. Gotların ve Hunların o efsanevi kalabalıkları, Asya’nın görmüş olduğu en büyük ordular bile bu selin içinde ancak bir damlacık olabilirlerdi. Bu bir ordunun disiplinli yürüyüşüne falan benzemiyordu, bu atların ya da sığırların korktuklarında kaçmaya başladıkları zamanki gibi, devasa ve korkunç bir kaçıştı -ne bir düzeni ne de bir hedefi vardı, silahsız ve hazırlıksız altı milyon insan, öylece paldır küldür kaçıyorlardı. Bu uygarlığın yıkılışının, insanoğlunun sonunun başlangıcıydı.

Balondaki adam tam altında her tarafa uzayıp giden sokakların oluşturduğu ağın, -şimdiden bomboş kalmış- evlerin, kiliselerin, meydanların, hilal şeklindeki meydanların, parkların kocaman bir harita gibi yayıldığını ve bu haritanın güney tarafının kapkara bir lekeyle kaplı olduğunu görecekti. Ealing, Richmond ve Wimbledon’ın üzerine geldiğinde sanki devasa bir dolmakalem haritanın üzerine mürekkep damlatmış gibi görünecekti. Mütemadiyen, durmaksızın, siyah noktacıkların her biri büyüyüp yayılıyor, şu ya da bu tarafa doğru dallanıp budaklanıyor, bir damla mürekkebin kurutma kâğıdının üzerinde yayılışı sırasında olduğu

gibi, kâh önünde yükselen yer şekillerinin kıyısında birikiyor, kâh bir tepenin üzerinden aşarak yeni keşfedilen bir vadiye doğru hızla akıyordu.

Ve ilerde, nehrin güneyinde yükselen masmavi tepelerin arkasında, zehirli dumanlarını arazinin orasına burasına sakince ve belirli bir yöntem izleyerek saçan duman işini gördükten sonra buhar fıskiyeleri ile dumanı tekrar çökelten ve fethettikleri bölgeye hakimiyetlerini kuran, güneşin altında pırıl pırıl parlayan Marshlılar vardı. İnsanoğlunu tümüyle ortadan kaldırmaktan çok, olası bir karşı çıkışın önünü kesmeyi ve bu konudaki umutları kırmayı amaçlıyorlardı. Orada burada önlerine çıkan bütün barut depolarını imha ediyor, telgraf tellerini kesiyor ve demiryollarını yıkıyorlardı. Amaçları insanoğlunu sakat bırakmaktı. Harekâtlarının alanını genişletmekte pek acele etmiyorlar, o gün boyunca Londra'nın merkez kısımlarının dışına pek çıkmıyorlardı. Muhtemelen o Pazar sabahı boyunca hatırı sayılır sayıda insan Londra'daki evlerinde kapalı kalmış olmalıydı. Büyük olasılıkla çoğu evlerinde, Kara Duman'da boğularak ölmüş olmalıydı.

Öğleye doğru Londra Limanı inanılmaz olaylara sahne olmuştu. Kaçakların önerdiği müthiş paraların çekimine kapılan buharlı gemiler ve her türden gemi limanda duruyordu, söylendiğine göre bu teknelere yüzerek kurtulmaya çalışanlar uzun kancalarla geri püskürtülmüş ve oracıkta boğulmuşlardı. Öğleden sonra saat bire doğru, artık yavaş yavaş incelemeye başlayan o kara buhar bulutunun bir kalıntısı Blackfriars Köprüsü'nün kemerleri arasında ortaya çıkmıştı. O anda liman çılgınca bir kargaşalığa, kavgalara, çarpışmalara sahne olmuş, bir süre için bir sürü tekne ve mavna Tower Köprüsü'nün kuzey kemerinin altında birbirine girmiş ve denizcilerle mavnacılar nehrin ağzından üstlerine çullanan insanlarla vahşice savaşmak zorunda kalmışlardı. İnsanlar gerçekten de köprünün ayaklarından aşağı inmeye çalışıyorlardı.

Bir saat sonra bir Marshlı Saat Kulesi'nin arkasında belirip, nehir boyunca ilerlediği sırada Limehouse civarında gemi enkazları dışında yüzen bir şey kalmamıştı.

Beşinci silindirin düşüşünü anlatmayı şimdilik sonraya bırakalım. Altıncı silindir Wimbledon'a düşmüştü. Çayırılıkta arabanın içindeki kadınların yanında nöbet tutmakta olan kardeşim, silindirin uzaklarda tepelerin ardına düşüşünün o yeşil parıltısını görmüştü. Sah günü boyunca küçük grubumuz, hâlâ denize ulaşma umudu içinde, her yerin insan kaynadığı kırlardan geçerek Colchester'a doğru yol almıştı. Marshlıların

bütün Londra'yı ele geçirdikleri haberleri doğru çıkmıştı. Highgate'te, hatta söylendiğine göre Neasden'de de görülmüşlerdi. Ama kardeşim onları ertesi güne kadar görmeyecekti.

Etrafa saçılmış olan kalabalıklar o gün acil erzak gereksinimlerinin farkına varmaya başlamışlardı. İnsanlar acıkmaya başladıkça, mülkiyet haklarına duyulan saygı azalıyordu. Çiftçiler ahırlarını, tahıl ambarlarını ve henüz olgunlaşmamış ekinlerini korumak için ellerinde silahlarla dışarıya fırlamışlardı. Kardeşim gibi, pek çok insan doğuya yönelmişti, ama yiyecek bulabilmek için çaresizlikten Londra tarafına geri dönmekte olan insanlar da vardı. Bunların büyük kısmı kuzeydeki banliyölerden gelen, Kara Duman hakkındaki bilgileri sadece söylentilere dayanan insanlardı. Kardeşim hükümet üyelerinin yarısı kadarının Birmingham'da toplandıklarını ve ülkenin orta kısmındaki bölgelere yerleştirilecek mayınlarda kullanılmak üzere inanılmaz miktarlarda tahrip gücü yüksek patlayıcılar hazırlandığını duymuştu.

Orta Bölgeler Demiryolu Şirketi'nin ilk günün paniği içinde kaçan görevlilerinin yerine yenilerini getirdiğini, ulaşımı tekrar sağladığını ve merkez bölgelerdeki tıkanıklığı ortadan kaldırmak için St Albans'tan kuzeye giden trenler kaldırdığını da duymuştu. Bir de Chipping Ongar'da kuzey kasabalarda büyük un depoları kurulduğunu ve yirmi dört saat içinde komşu bölgelerdeki aç insanlara ekmek dağıtmaya başlanacağını belirten bir ilan vardı. Ama bu bilgi onu daha önce yaptığı plandan vazgeçirmemiş ve üçlü bütün gün doğuya ilerlemeye devam etmişler ve bu ilandaki vaat dışında ekmek dağıtımı hakkında bir şey duymamışlardı. Ne de, aslına bakılırsa, başka biri böyle bir şey duymuştu. O gece yedinci silindir Primrose Tepesi taraflarına düşmüştü. Düştüğü sırada Miss Elphinstone nöbetteydi. Silindirin düşüşünü görmüştü.

Üç kaçak -geceyi henüz biçilecek hale gelmemiş bir buğday tarlasında geçirmişlerdi- Çarşamba günü Chelmsford'a ulaşmışlardı ve orada kasabanın ahalisinden kendilerine Kamusal Erzak Tedarik Komitesi diyen bir grup midilliyi erzak olarak alıkoymuş ve karşılığında da ertesi gün erzaktan pay verme sözü dışında hiçbir şey vermemişlerdi. Burada Marshların Epping'e ulaştıkları söylentileri ve Waltham Abbey'deki Barut Fabrikaları'nda istilacılardan birini havaya uçurmaya çalışırken uğranılan yıkımla ilgili haberler vardı.

Burada Marshların gelişini kilise kulelerinden gözlüyorlardı. Kardeşim, bereket versin ki, üçü de çok aç olmalarına karşın, yiyecek için

beklemektense kıyıya ulaşmak amacıyla hemen yola çıkmayı tercih etmişti. Öğleye doğru, son derece ıssız ve sessiz olması yeterince tuhaf değilmiş gibi, bir de yiyecek için avlanan birkaç sinsi yağmacıyla karşılaştıkları Tillingham'dan geçmişlerdi. Tillingham'ın biraz ilerisinde birdenbire denizle ve düşünülebilecek her türden deniz aracının yanı sıra insanı hayretlere düşürecek bir kalabalıkla karşı karşıya gelmişlerdi.

Artık denizciler Thames'ten yukarı çıkamadıklarından, insanları kurtarabilmek için Essex kıyılarına, Harwich, Walton ve Clacton'a, daha sonraları da Foulness ve Shoebury'ye yanaşıyorlardı. Gemiler, uç tarafı karşıdaki dağlık burnun önlerinde sisin içinde kaybolup giden kocaman bir orak biçiminde dizilmişlerdi. Kıyının hemen dibinde bir sürü -İngiliz, İskoç, Fransız, Hollandalı ve İsveçli- büyük balıkçı kayıkları; Thames üzerinde işleyen istimbotlar, yatlar, elektrikle işleyen kayıklar, ilerilerde de ağır yük gemileri, kir pas içinde bir sürü kömürlü gemi, şık ticaret gemileri, sığır taşıyan gemiler, yolcu gemileri, petrol tankerleri, okyanus ötesine tarifesiz olarak yük taşıyan gemiler, hatta bir tane eski, beyaz bir nakliye gemisi, Southampton ve Hamburg'tan gelen beyaz ve gri renkli zarif transatlantikler dizilmişti; kardeşim Blackwater taraflarındaki masmavi kıyı boyunca dizilmiş büyük bir kayık sürüsündeki gemicilerin kumsaldaki insanlarla pazarlığa tutuştuklarını, kayık sürüsünün Blackwater'dan neredeyse Maldon'a kadar uzandığını belli belirsiz görebiliyordu.

Birkaç mil ötede bir zırhlı duruyordu, epey bir suya batmıştı, hatta kardeşimin baktığı yerden neredeyse su alan bir gemiye benzediği bile söylenebilirdi. Bu "*Gök Gürültüsünün Oğlu*" zırhlısıydı. Görünürdeki tek savaş gemisi buydu, ama uzaklarda sağ tarafta, sakın denizde -çünkü o gün yaprak kımıldamıyordu- geniş bir hatta, harekete hazır, istim üzerinde bekleyen Kanal Filosu'nun öbür zırhlılarının bulunduğu yeri gösteren kara bir duman bulutu yılan gibi kıvrılarak uzanıyordu, zırhlılar Marslıların fethi sırasında Thames nehrinin ağzında tetikte beklemekteydiler, ama bunu engellemeye güçleri yetmeyecekti.

Mrs Elphinstone, denizi gördükleri anda, görümcesinin bütün telkinlerine ragmen, bir anda paniğe kapılmıştı. Daha önce İngiltere'den hiç ayrılmamıştı, kendini hiç kimseyi tanımadığı yabancı bir ülkede bulmaktansa ölmeyi tercih edebilirdi, bunun gibi şeyler. Zavallı kadına Fransızlarla Marslılar birbirinin aynısı olacakmış gibi geliyor olmalıydı. İki günlük yolculukları sırasında gittikçe daha isterik, daha sıkıntılı, daha korkulu bir hale gelmişti. Onun muhteşem fikri Stanmore'a dönmekti.

Şimdiye kadar Stanmore'da her şey hep yolunda gitmişti. Stanmore'da George'u da bulabilirlerdi.

Onu, kardeşimin Thames nehrinden gelen bir çarklı vapurdaki adamların dikkatini çekmeyi başarmış olduğu kumsala indirmeleri epey güç olmuştu.

Adamlar bir kayık göndermişler ve pazarlığı üç kişi otuz altı *pound*'dan bağlamayı başarmışlardı. Adamların dediğine göre vapur Ostend'e gidiyordu.

Kardeşim gemiden uzatılan tahtadan geçmeden önce yol paralarını ödeyip, kendini sorumluluklarını yüklenmiş olduğu kadınlarla birlikte sağlam vapurun içinde bulunduğu saat ikiye geliyordu. Vapurda, fahiş fiyatlarla da olsa, yiyecek bir şeyler vardı ve üçlümüz bir yolunu bularak ön taraftaki sıralardan birinde bir yemek yemeyi başarmışlardı.

Vapurda o sırada bile kırk kadar yolcu vardı, hatta bunların bir kısmı son paralarını yol paralarını ödemek için kullanmışlardı, ama kaptan öğleden sonra saat beşe kadar Blackwater açıklarında kalmaya, sıraların bulunduğu güverteler tehlike yaratacak şekilde kalabalıklaşana kadar yolcu almaya devam etmişti. Muhtemelen o saatte güneyden top sesleri gelmeye başlamamış olsa, daha da kalacaktı. Sanki top seslerine yanıt verir gibi, deniz tarafındaki zırhlı küçük toplarından birini ateşlemiş ve bir dizi bayrak çekmişti. Bacalarından duman fışkırmaya başlamıştı.

Bazı yolcular bu top seslerinin Shoebury ness'ten geldiğini düşünüyorlar, ancak daha sonra seslerin yaklaşmakta olduğunu fark etmişlerdi. Aynı anda, uzaklarda güneydoğu tarafında, hemen altlarında kara duman bulutları ile üç zırhlının direkleri ve gövdeleri birbiri ardına denizde belirmişlerdi. Ama kardeşimin ilgisi hızla uzaklardan, güneyden gelen top seslerine çevrilmişti. Uzaklardaki gri pusun içinde bir duman bulutunun yükseldiğini gördüğüne kani olmuştu.

Uzaklarda küçük ve belli belirsiz görünen bir Marşlı ortaya çıkıp, Foulness taraflarından, o çamur içinde kıyı boyundan onlara doğru ilerlemeye başladığında, küçük vapurların doğruya, gemilerin oluşturduğu o büyük hilal şekline doğru hızla çarkını çevirmekte ve uzaklaşmakta oldukları Essex'in aşağı kıyısı gittikçe mavileşerek bir pusun ardında kalmaktaydı. Marşlıyı gördüğünde kaptan köprüden korkuyla ve kendisinin kaçmakta gecikmesine öfkeyle, en koca sesiyle küfürler yağdırmıştı, geminin çarkı da onun dehşetinden etkilenmiş gibiydi. Vapurdaki herkes küpeştenin ya da sıraların üzerine çıkarak uzaklardaki, o ağaçlardan ve

karanın iç kısımlarındaki kilise kulelerinden daha yüksek ve insanların yürüyüşlerinin komik bir taklidini yaparak sakın sakın ilerleyen şekle bakmaya başlamıştı.

Bu kardeşimin gördüğü ilk Marslıydı ve korkudan çok şaşkınlıkla, kıyıdan uzaklaştıkça suya daha çok batarak, doğrudan gemilerin bulunduğu yere doğru ilerleyen bu Titan'ı izleyerek olduğu yerde kalmıştı. Sonra Crouch'un arka taraflarında, uzaklarda, bodur ağaçların üzerinden uzun adımlarla geçen ikinci bir Marslı, sonra daha da uzaklarda, yerle gök arasında asılı kalmış gibi güneşin altında parıl parıl parlayan gelgitin taşıdığı çamurların bulunduğu bölgede boğazına kadar çamura batmış şekilde ilerleyen bir üçüncüsü belirmişti. Hepsi birden, sanki Foulness ile Burun arasında birikmiş, o sayılamayacak kadar çok teknenin kaçışını engellemek istiyormuş gibi, koca adımlarla doğrudan açıklara yürüyorlardı. Küçük çarklı teknenin bir nabız gibi durmaksızın atan motorlarının çabalarına ve çarklarının arkalarında bıraktıkları köpüğün yoğunluğuna karşın, tekne yaklaşmakta olan o uğursuz tehlikeden ancak korkutucu bir yavaşlıkla uzaklaşabiliyordu.

Kuzeybatı tarafına baktığında kardeşim, gemilerin oluşturduğu o kocaman hilal şeklinin yaklaşmakta olan tehlike yüzünden şimdiden hareketlenmiş olduğunu görmüştü; birbiri ardına gemiler geçiyor, bir diğeri borda tarafından baş tarafına dönüyor, buharlı gemiler düdüklerini çalarak etrafa büyük miktarlarda buhar salıyor, yelkenler açılıyor, sandallar oraya buraya kaçıyorlardı. Bu görüntü ve uzaklarda sol taraftan yaklaşmakta olan tüyler ürpertici tehlike kardeşimi o kadar etkilemişti ki, deniz tarafına bakmayı unutmuştu. Sonra birden vapurun hızlı bir hareketi (bir geminin yandan çarpmasından kurtulabilmek için aniden yana dönmüştü) üzerinde durduğu sıradan burun üstü yere düşmesine neden olmuştu. Her taraftan bağrış çağrışlar, ayak sesleri duyuluyordu ve bir de ancak belli belirsiz bir karşılık gören bir alkış sesi geliyordu. Ardından vapur sarsılmış ve elleri üstüne kapaklanmasına neden olmuştu.

Ayağa fırlamış ve sancak tarafında, yan yatmış, baş kış vurmaya başlamış teknelerinin ancak yüz metre kadar ötesinde, devasa bir demir kütesinin bir sabanın keskin ağzı gibi suyu yırtıp geçtiğini, her iki tarafına da, çarkları çaresizlik içinde havada boşuna dönen, sonra da güvertesinin büyük kısmı deniz seviyesine kadar gömülen vapurlara kadar gelen kocaman köpük dalgaları saçarak geçtiğini görmüştü.

Tepesinden aşağı boşalan bir dalga kardeşimi bir an için kör etmişti. Gözlerini tekrar açabildiğinde bu dev canavarın kıyıya doğru geçip gitmiş olduğunu görmüştü. Bu ince, uzun kütlenin üzerinde demirden yapılmış kocaman üst kısımları yükseliyor ve bu gövdenin üzerinde duran ikiz bacalarından alevlerle karışık yoğun bir duman fışkırıyordu. Bu *Gök Gürültüsünün Oğlu* muhribiydi, tehlikedeki gemilerin yardımına gelmiş, dumanlar içinde pruva tarafına yol alıyordu.

Küpeşteye tutunarak, ayaklarını bir aşağı bir yukarı salınan güvertede tutmayı başardığında, kardeşim, bu deniz canavarının ardından, saldırmaya hazırlandığı Marslılara tekrar bir göz atmayı başarabilmiş ve şimdi üçünün bir araya gelmiş olduklarını ve denizin içinde çok uzaklarda olduklarından üçayaklı desteklerinin neredeyse tümüyle suyun altında görüldüğünü fark etmişti. Böyle suya gömülmüş halde ve bu kadar uzaktan bakılınca Marslılar, vapurlarının böyle çaresizce dümen suyunda çırpındığı o devasa demir kütlesinin yanında pek de heybetli görünmüyorlardı. Bu yeni düşman karşısında daha çok şaşırp kalmış gibiydiler. Belki de, onların düşüncesine göre, pekâlâ kendilerine benzer bir şey de olabilirdi. *Gök Gürültüsünün Oğlu* toplarını ateşlemeden, sadece tam yol onların üzerine gidiyordu. Belki de toplarını ateşlememiş olması nedeniyle, düşmanın yanma bu kadar yaklaşabilmişti. Ona karşı ne yapacakları konusunda bir fikirleri yoktu. Tekbir mermi yollasa, Isı Işım'yla onu anında denizin dibine yollayabilirdi.

O kadar hızlı gidiyordu ki, bir dakika içinde vapurla Marslılar arasındaki mesafenin yarısını almıştı -ufka doğru uzayan Essex kıyısı önünde gittikçe küçülerek gözden kaybolan siyah bir kütleye dönüşmüştü.

Birden en öndeki Marslı borusunu indirerek, zırhlıya siyah bir gaz çıkaran bir şarapnel fırlatmıştı. Mermi zırhlının iskele tarafına isabet etmiş ve açıklara doğru savrulan ve zırhlının sıyrılıp geçtiği kapkara bir gaz, etrafa yayılan bir Kara Duman bulutu saçmıştı. Su seviyesine çok yakın bir yükseklikten bakan ve güneşin doğrudan gözlerine vurduğu vapurdaki izleyicilerin bakış açısından şimdiden Marslıların yanma ulaşmış gibi görünüyordu.

O ince figürler kıyıya doğru çekilirken birbirlerinden ayrıldıklarını, suyun içinde yükseldiklerini ve aralarından birinin Isı Işım'ının fotoğraf makinesine benzeyen üretcini çıkardığını görmüşlerdi. Marslı ışını aşağı, suya doğru tutuyordu ve ışının dokunduğu yerlerden bir buhar kütlesi fışkırıyordu. Işın geminin yan tarafındaki zırhın içinden sıcaktan akkor

haline gelmiş demirin kâğıdın içinden geçip gittiği gibi geçip gitmiş olmalıydı.

Etrafa saçılan buharların arasından bir alev parlamıştı, hemen ardından Marslı sersemleyerek arka tarafa doğru sendelemişti. Bir an sonra Marslı ortadan ikiye ayrılmış ve büyük bir su, buhar karışımı havaya fışkırmıştı. Buharların arasından *Gök Gürültüsünün* Ogiu'nun birbiri ardına patlayan topları duyuluyordu, mermilerden biri vapurun çok yakınlarında suya çarpmış, kuzeye doğru kaçmakta olan diğer gemilerin arasında sekerek ilerlemiş ve bir yelkenli balıkçı kayığına çarparak kayığın tahta parçalarına dönmesine neden olmuştu.

Ama kimse bununla pek ilgilenmemişti. Marslının vurulduğunu gören kaptan köprüden anlaşılmaz bir sesle sevinç içinde haykırmış, vapurun kıçına toplanmış yolcular da onunla birlikte haykırmaya başlamışlardı. Çok geçmeden tekrar sevinçle haykırmışlardı. Çünkü o kocaman beyaz dalgaların arasından, orta kısımlarından fışkıran alevlerle ve havalandırma borularından, bacalarından püsküren ateşlerle upuzun ve kapkara bir şey fırlamıştı.

Zırhlı daha ölmemişti; anlaşılan dümen mekanizması hâlâ sağlamdı, motorları da hâlâ çalışıyordu. Doğrudan ikinci Marslı'ya yönelmiş ve birkaç yüz metre kala da Isı Işım'yla karşı karşıya kalmıştı. Sonra şiddetli bir gümbürtüyle, kör edici bir patlamayla güverteleri, bacaları havaya uçmuştu. Marslı zırhlının patlamasının şiddetiyle sendelemiş ve bir anda alevler içindeki enkaz, hâlâ daha önceki hızının etkisiyle sürüklenerek Marslı'ya bindirmiş ve onu kartondan bir şey gibi ezip geçmişti. Kardeşim kendini tutamayarak bir çığlık atmıştı. Kaynar sıcaklıktaki bir buhar bulutu her şeyi tekrar gözden gizlemişti.

“İki!” diye bağırıyordu kaptan.

Herkes bağırıp çağırmaya başlamıştı. Bir uçtan diğer uca bütün vapur, birbiri ardına açıklara kaçmakta olan bütün o gemilerin ve kayıkların oluşturduğu kalabalığı kaplayan, kendinden geçmiş insanların sevinç çığlıklarıyla cınlıyordu.

Buhar bulutu, üçüncü Marslıyı ve kıyıyı tümüyle gözlerden gizleyerek dakikalarca asılı kalmıştı. Bütün bu süre içinde, vapur kavganın olduğu yerden uzaklaşarak, açıklara doğru yol alıyordu ve en sonunda görüşleri açıldığında, o kara buhar bulutu rüzgârla sürüklenerek ortadan kalktığı anda ne *Gök Gürültüsünün* *Oğlu*'na dair bir iz vardı, nede üçüncü Marslı

ortalarda görünüyordu. Ama deniz tarafındaki zırhlılar epey yaklaşmışlar ve vapurun yanından geçerek kıyı tarafına ilerlemeye başlamışlardı.

Küçük vapurlar açıklara doğru yol almaya devam ediyordu, zırhlılar da hâlâ girdap gibi dönerek, olabilecek en tuhaf şekillerde birbirine karışan, kısmen buhar, kısmen de siyah gazın oluşturduğu mermer gibi damarlı bir buhar kütlesinin ardında gizlenmiş olan kıyıya doğru yavaşça ilerliyorlardı.

Kaçakların oluşturduğu filo kuzeydoğu tarafına saçılarak ilerliyordu, zırhlılarla vapurların arasında kalmış birkaç yelkenli balıkçı kayığı vardı. Bir süre sonra, daha buhar kütlesinin oraya erişmeden, savaş gemileri kuzeye doğru dönmüş ve sonra birden güneyde çökmekte olan akşam pusunun arasına dalarak gözden kaybolmuşlardı. Kıyı gittikçe belirsizleşiyordu, sonunda batmakta olan güneşe karşı alçaklarda toplanmakta olan bulutların altında tamamen gözden yitmişti.

Sonra birden günbatımının altın renkli pusunun içinden top sesleri gelmeye başlamış ve hareket eden birtakım siyah şekiller ortaya çıkmıştı. Vapurdaki herkes vapurun parmaklıklarına koşup, batıdaki kör edici parlaklığın etrafında olanları izlemeye çalışmıştı, ama açık seçik görülebilen bir şey yoktu. Koca bir duman kütlesi, yukarı doğru eğri bir hat üzerinde yükselmiş ve güneşin önünü kapamıştı. Vapurlar arkalarında bıraktıkları o hiçbir zaman nedenini öğrenemeyecekleri şüpheli olayın içinden, tangır tungur titreyerek ilerlemeye devam etmişti.

Güneş gri bulutların içine gömülmüş, gök önce kızarıp, sonra yavaş yavaş kararmış ve akşam yıldızı titreyerek ortaya çıkmıştı. Kaptan bağırarak ilerdeki bir noktayı gösterdiğinde alacakaranlık bastırmıştı. Kardeşim gözlerini kısarak o noktaya doğru bakmıştı. Akşamın griliği içinde bir şey göğe fırlamıştı yukarı doğru eğik bir hat üzerinde ve müthiş bir hızla, batıdaki gökyüzünü örten bulutların üzerine, yıldızların ışığıyla aydınlanan o açıklığa doğru fırlamıştı; dört köşe, geniş ve çok büyük bir şeydi bu, dev bir eğri üzerinde süzölmüş, yavaşça aşağı inerek küçölmüş ve tekrar gecenin gizemli griliğine karışmıştı. O aşağı düşerken toprakların üzerine koyu bir karanlık yağmaya başlamıştı.

İKİNCİ KİTAP

MARSLILARIN KONTROLÜNDEKİ DÜNYA

AYAKLAR ALTINDA

İlk kitapta kardeşimin yaşadıklarını anlatmak için kendi maceralarımı anlatmaya epey ara vermiştim, son iki bölüm boyunca papazla birlikte, Kara Duman'dan kaçmak için saklandığımız Halliford'daki boş evde gizlenmiş durumda kalmıştık. Oradan devam edeceğim. Pazar gecesini ve ertesi günün tümünü -paniğin yaşandığı günü- o boş evde, Kara Duman'ın dünyanın geri kalanından ayırdığı, biraz olsun gün ışığı alabilen o küçük adacıkta geçirmiştik. O iki sıkıcı günü kaslarımızı ağrıtan bir hareketsizlik içinde hiçbir şey yapmadan geçirmiştik.

Kafamı karım için duyduğum endişe meşgul ediyordu. Onu Leatherhead'de korku içinde, tehlikenin ortasında, benim için daha o zamandan ölmüşüm gibi yas tutar halde bırakmıştım. Odaların içinde volta atıyor, ondan nasıl ayrılmak zorunda kaldığımı, benim yokluğumda başına neler gelmiş olabileceğini düşündükçe yüksek sesle ağlıyordum. Bildiğim kadıyla kuzenim herhangi bir tehlikeyle başa çıkabilecek kadar cesur bir adamdı, ama zamanında harekete geçebilmek için tehlikenin çabuk farkına varabilecek türden biri değildi. Şu anda ihtiyacımız olan şey cesaret değil, tedbirlilikti. Tek tesellim Marshlıların Londra tarafına doğru, karımdan uzaklara ilerlemekte olduklarına dair inancımdı. Bu türden endişeler insanı içli ve kederli yapıyor. Papazın bitip tükenmek bilmeyen fevriliklerinden bıkip usanmışım, onun bencil ümitsizliğine tanık olmaktan yorulmuştum. Etkisiz kalan birkaç sitem girişiminden sonra da kendimi dünya modelleri, kâğıtlar, defterlerle dolu bir odaya -bir öğrencinin çalışma odası olduğu ortadaydı- kapatarak ondan uzaklaşmaya çalışmıştım. Papaz beni orada da takip edince, evin çatısındaki sandık odasına çıkmış ve kalbimi sızlatan acılarımla yalnız kalabilmek için, kendimi odaya kapatıp, kapıyı kilitlemiştim.

Kara Duman yüzünden o gün ve ertesi günün sabahı boyunca ümitsizce içeride tıkalı kalmıştık. Pazar akşamı yandaki evde insanların olduğuna dair birtakım belirtiler vardı -pencerede gördüğümüz bir yüz ve hareket eden ışıklar, sonra da bir kapının kapatılışının sesi. Ama ne bu insanların kim olduklarını, ne de sonradan onlara ne olduğunu bilemiyorum. Ertesi gün onlara dair hiçbir işaret göremedik. Kara Duman bütün Pazartesi sabahı yavaş yavaş nehir tarafına doğru süzölmüştü, gittikçe bize daha çok

yaklaşsa da, en sonunda saklandığımız evin önündeki yolun üzerinden geçip gitmişti.

Öğleye doğru tarlaların oradan bir Marslı çıkıp gelmişti; tıslayarak duvarlara çarpan, dokunduğu pencerelerin camlarını kıran ve ön odadan kaçmaya çalıştığı sırada papazın elinin yanmasına neden olan aşırı derecede sıcak bir buhar püskürterek kara dumanın yapıldığı maddenin çökmesini sağlıyordu. Her şey bitip, sırlıklam olmuş odalardan dikkatle geçerek dışarı baktığımızda kuzeye doğru her yerin, kapkara bir kar fırtınası geçmiş gibi göründüğünü fark etmiştik. Nehre doğru baktığımızda ise, yanmış çayırların kapkara rengine karışan anlatılması olanaksız bir kızıllıkla karşılaşarak şaşakalmıştık.

Bir süre için bu değişikliğin, Kara Duman korkumuzdan kurtulmuş olmamız hariç, içinde bulunduğumuz durumu nasıl değiştirdiğini pek anlayamamıştık. Ama sonradan, artık burada tıkilp kalmadığımızın, artık gidebileceğimizin farkına varmıştım. Kaçış olasılığımızın olduğunu anlar anlamaz, harekete geçme isteğim geri gelmişti. Ama papaz uyuşuk ve mantıksızca davranıyordu.

“Burada güvendeyiz,” deyip duruyordu, “güvendeyiz.”

Onu bırakmaya karar verdim -keşke yapabilseydim! Topçu erinin öğrettikleri sayesinde artık daha akıllıca davranıyordum. Etrafta biraz yiyecek ve içecek arayıp buldum. Yanıklarımı sarmak için zaten biraz yağ ve birkaç bez parçası bulmuştum, yanıma ayrıca bir şapkayla yatak odalarının birinde bulduğum bir fanilayı da aldım. Gerçekten yalnız gitmekte kararlı olduğumu -yalnız gitme fikrine kendimi alıştırdığımı-anladığında birden o da benimle gelmek için ayağa fırladı. Tüm bir öğleden sonra sakın geçtiğinden saat beşe gelirken, kararı benim vermem gerektiği için kararına uyarak, kapkara olmuş yoldan Sunbury’ye doğru yola çıktık.

Sunbury’de ve yolun üzerinde aralıklarla yerde bükölüp kalmış cesetler vardı, insanların yanında at leşleri de; devrilmiş arabalar ve bagajlar, her şeyin üzeri kapkara, kalın bir toz tabakası ile kaplanmıştı. O yanık kokusu bana Pompeii’nin yıkılışı hakkında okuduklarımı hatırlatmıştı. Bir aksilikle karşılaşmadan Hampton Court’a kadar ulaşmıştık, aklımız karşılaştığımız tuhaf ve yabancı görüntülerle doluydu, Hampton Court’ta o boğucu toz birikintisinin altında kalmaktan kurtulmuş bir parça yeşillikle karşılaşınca sıkıntımız azıcık olsun azalmıştı. Bushey Parkı’nın içinden geçerek -parktaki geyikler kestane ağaçlarının altında sağa sola gidip geliyorlar ve uzaklarda birkaç erkekle kadın Hampton

tarafına doğru koşturuyorlardı-Twickenham'a ulaştı. Bunlar karşılaştığımız ilk insanlardı.

Yolun öbür tarafında, uzaklarda Ham'le Petersham arasındaki orman hâlâ alevler içindeydi. Twickenham ne Isı Işını ne de Kara Duman'dan bir zarar görmemişti ve burada daha fazla insan vardı, ama kimseden yeni bir haber alamadık. Bunların çoğu bizim gibi insanlardı, kaçmak için Marshların verdikleri aradan yararlanmaya çalışıyorlardı. Bana öyle gelmişti ki, buradaki evlerin çoğu kaçamayacak kadar çok korkmuş kasaba sakinleri ile doluydu. Burada da aceleyle kaçmakta olan bir kalabalık yola dökülmüştü. Buradan en canlı şekilde hatırladığım sahne, yoldan geöen yük arabalarının ezip dümdüz ettiği üst üste yığılmış üç bisikletin görüntüsü. Richmond Köprüsü'nü saat sekiz buöüğe doğru geömiştik. Korunmasız köprünün üzerinden elbette aceleyle geömiştik, ama geötiğimiz sırada akıntıyla birlikte sürüklenen, bazıları birkaç metre uzunlukta bir iki kırmızı kütle dikkatimi çekmişti. Bunların ne olduklarını bilemiyordum -bir inceleme yapacak kadar vaktimiz yoktu ve ben bu şeylerin ne oldukları hakkında belki de hak ettiklerinden daha korkunö bir fikre sahiptim. Burada Surrey tarafında da bir zamanlar duman olan o kara tozun izleri ve cesetler -istasyonun yakınlarında bir ceset yığını- vardı; ama Barnes tarafına doğru biraz yol almadan Marshlarla hiç karşılaşmamıştik.

Epey uzaklarda üç kişilik bir grubun yan sokakların birinden nehre doğru koşturduklarını görmüştik, bunun dışında yol ıssız görünüyordu. Richmond Tepesi'ne tırmandığımızda, kasabanın hâlâ yanmakta olduğunu görmüştik, kasabanın dışına çıktığımızda ise Kara Duman'dan bir iz kalmamıştı.

Sonra Kew'a yaklaştığımız sırada, birden birkaç kişinin koşarak bize doğru geldiklerini ve Marshların savaş makinelerinden birinin üst kısımlarının yüz metre kadar yakınıımızda evlerin çatılarının üstünde belirdiğini gördük. Bu tehlike karşısında donakalmıştik, Marshlı aşağı doğru bakmış olsaydı, anında ölüp gidebilirdik. O kadar korkmuştuk ki, daha fazla ilerlemeye cesaret edemeyerek yolun yan tarafına saptık ve bir bahöenin içindeki barakaya saklandık. Barakanın içinde papaz ööküp sessizce ağlamaya başlamıştı, tekrar harekete geömeyi reddediyordu.

Ama Leatherhead'e ulaşma konusundaki takıntım beni rahat bırakmıyordu, alacakaranlık bastırđında tekrar dışarı çıkmayı denedim. Bir fundalıktan, sonra da özel bir mülkte inşa edilmiş büyük bir evin

yanındaki geçitten geçerek, Kew'a giden yola çıkmayı başardım. Papazı barakada bırakmıştım, ama o koşarak arkamdan gelmişti.

Bu ikinci yola çıkışım şimdiye kadar yaptığım en çılgınca hareketti. Etrafta Marshlıların olduğu belliydi. Papaz bana yetiştikten az sonra, uzakta Kew Lodge tarafındaki çayırların orada ya daha önce gördüğümüz savaş makinesiyle ya da onun bir benzeriyle karşı karşıya gelmiştik. Tarlanın grimsi yeşilinin üzerinde makinenin önünde kaçamakta olan dört beş karaltı görülüyordu. Marshlının onların peşinden gittiğini anlamamız çok uzun sürmemişti. Üç büyük adımla onların yanına ulaşmıştı, insanlar Marshlının bacaklarının arasından dört bir yöne kaçıyorlardı. Marslı onları öldürmek için Isı Işını'nı kullanmamıştı, bunun yerine onları tek tek topluyordu. Anlaşılan onları bir işçinin omuzlarına astığı sepete benzeyen, arkasında asılı duran o büyük metal sepete koyuyordu.

Bu benim Marshlıların yenilgiye uğrattıkları insanlığı yok etmekten başka bir amaçları da olabileceğinin ilk farkına varışımıydı. Bir an öylece donakaldık, sonra dönüp, arkamızdaki bir kapıdan geçerek duvarlarla çevrili bir bahçeye girdik ve bizim onu bulmamızdan çok, şans eseri karşımıza çıkan bir hendeğin içine düşüp, yıldızlar çıkana kadar birbirimizle bile konuşmaya cesaret edemedен öylece yattık.

Tekrar harekete geçecek cesareti bulduğumuzda sanırım saat on bire geliyordu, artık yola çıkmaya cesaret edemiyorduk, çalılıkların ve fidanlıkların arasından, karanlığın içinde her tarafımızı sarmış gibi görünen Marshlılara karşı papaz sağ, ben de sol tarafı dikkatlice gözleyerek sessizce ilerliyorduk. Bir noktada şimdi soğumaya başlamış ve küllerle kaplanmış, yanıp kapkara olmuş bir alana ve orada etrafa saçılmış cesetlere rastlamıştık, adamların başları ve gövdeleri korkunç bir şekilde kavrulmuştu, ama bacaklarıyla çizmeleri sapasağlam duruyordu ve ortadan ikiye ayrılmış dört topun ve paramparça olmuş top arabalarının oluşturduğu hattın on beş metre kadar arkasında da atların cesetleri vardı.

Anlaşılan Sheen yıkıma uğramaktan kurtulmuştu, ama burası da sessiz ve ıssız görünüyordu. Hiç cesetle karşılaşmamıştık burada, ama gece kasabanın yan sokaklarında neler olduğunu göremeyeceğimiz kadar karanlıktı. Sheen'e ulaştığımızda yol arkadaşım birden bayılmak üzere olduğundan ve susadığından yakınmıştı, böylece evlerden birine girmeye karar vermiştik.

Penceresiyle biraz uğraştıktan sonra içeri girmeyi başardığımız ilk ev, duvarla ortadan ikiye ayrılmış bir villaydı ve içerde biraz küflü peynir

dışında yiyecek bir şey bulamamıştım. Ama su vardı, bir de sonraki eve girişimizde epey işimize yarayan küçük bir el baltası almıştım.

Sonra yolun Mortlake'e doğru döndüğü bir yere çıkmıştık. Burada duvarlarla çevrili bir bahçenin içinde beyaz bir ev vardı ve bu evin kilerinde bir yiyecek stoguyla -tavada iki somun ekmek, pişirilmemiş bir biftek ve bir de yarım jambon- karşılaşmıştık. Bu listeyi bu kadar kesinlikle verebiliyorum, zira sonraki iki hafta boyunca bu yiyeceklerle yetinmek zorunda kalacaktık. Bir rafın altında şişeler içinde bira, iki paket kuru fasulye ve biraz da çürümüş marul duruyordu. Kiler daha çok bulaşık yıkanan türden bir mutfağa açılıyordu, mutfakta bir miktar odunla, içinde bir düzine kadar Burgonya şarabı, konserve çorbalar ve somon balığı ile iki kutu da bisküvi bulduğumuz bir dolap vardı.

Kilerin yanındaki mutfakta karanlıkta oturup -çünkü ateş yakmaya cesaret edemiyorduk- ekmekle jambon yemiş ve aynı şişeden bira içmiştik. İşin tuhafı burada tıklıp kalmamıza neden olan şey gerçekleştiğinde hâlâ biraz ürkek ve çekingen olan papaz buradan ayrılmamız için ısrar ederken, ben de bir şeyler yiyerek güç toplaması için onu zorlamaya çalışıyordum.

“Daha gece yarısı olmamıştır,” dediğim anda, parlak yeşil renkte kör edici bir patlama olmuştu. Mutfaktaki her şey sarsılmış, yeşil ve siyah karışımı bir ışıktaki bir an için ortaya çıkıp sonra tekrar gözden kaybolmuştu. Ardından ne daha önce ne de o günden sonra bir daha karşılaşmadığım bir sarsıntı olmuştu. Bunun -neredeyse anında denilebilecek kadar- hemen arkasından, arkamdan bir gümbürtü, kırılan camların gürültüsü, etrafımızdaki duvarların çatırdayıp, yıkılırkenki gürültüsü gelmişti ve tavanın sıvaları bir sürü parçaya ayrılarak üstümüze, kafamızın üstüne yağmaya başlamıştı. Kafa üstü yere, fırının kapağının üstüne devrilmiş ve bayılmıştım. Papazın dediğine göre bir süre baygın kalmıştım, ayıldığımda her yer yine karanlıktı ve yüzü sonradan farkına vardığım gibi alnından aldığı bir yara yüzünden kana bulanmış papaz yüzüme hafifçe su serpmekteydi.

Bir süre için neler olduğunu hatırlayamamıştım. Sonra yavaş yavaş her şeyi hatırladım. Şakağımda bir çürük kendini belli etmeye başlamıştı.

“Daha iyice misin?” diye sordu papaz fısıldayarak.

Sonunda yanıt vermeyi başarabildim. Kalkıp oturdum.

“Kıpırdama,” dedi. “Her yer dolaptan düşen tabak çanak parçalarıyla kaplı. Muhtemelen ses çıkarmadan hareket edemezsin ve sanırım onlar dışarıdalar.”

İkimiz de sessizce oturduk, öyle ki birbirimizin nefes alış verişlerini bile zar zor duyabiliyorduk. Her yer tam bir ölüm sessizliği içindeydi, ama bir ara yakınlarımızda bir şeyler, bir sıva parçası ya da kırılan bir tuğlanın parçası gürültüyle aşağı düşmüştü. Dışarıdan, çok yakınlarımızdan, ara ara kesilen, metalik bir takırtı sesi geliyordu.

“İşte!” dedi papaz o ses yine duyulduğunda.

“Evet,” dedim. “Ama nedir bu?”

“Marşlı!” dedi papaz.

Sesi tekrar dinledim.

“Bu Isı Işını’na benzemiyor,” dedim, bir süre için daha önce Shepperton Kilisesi’nin kulesine çarptığını gördüğüm o büyük savaş makinelerinden birinin eve çarpmış olduğunu düşünmüştüm.

İçinde bulunduğumuz durum o kadar tuhaf ve o kadar anlaşılmazdı ki, şafak sökene kadar yerimizden hiç kıpırdamadık. Sonra içeri bir ışık süzüldü, hâlâ kapkara olan pencereden değil de, arkamızdaki duvarda bir kirişle kırılmış tuğlaların arasındaki üçgen bir delikten. Mutfağın içini biraz bulanık da olsa, ilk kez görüyorduk.

Pencere, oturmakta olduğumuz masanın üzerinden akıp, ayaklarımızın altına yayılan büyük bir bahçe toprağı kütlesinin çarpmasıyla içeri doğru patlamıştı. Dışarıdaysa, toprak çatıya kadar yığılmıştı. Pencerenin çerçevesinin üzerinde yerinden sökülüp, yukarı doğru fırlamış bir atık su borusu görünüyordu. Zemin paramparça olmuş eşyalarla dolmuştu; mutfağın ev tarafında olan ucu yıkılmış, oradan gelen gün ışığında görüldüğü kadarıyla evin büyük kısmı çökmüş olmalıydı. Modaya uygun olarak soluk mavi renkte boyanmış, altına dizilmiş bakır ve kalaylı tabaklarla düzenli mutfak dolabı, mavili beyazlı çini taklidi duvar kâğıdı ve ocağın üzerine asılmış renkli çatal bıçak takımları, bu harabeyle tam bir karşıtlık içinde duruyorlardı.

Şafak iyiden iyiye söktüğünde, duvardaki delikten, gözcülük yapan bir Marşlının, anladığım kadarıyla hâlâ üstünden dumanlar tüten silindirin üzerinde dikildiğini görmüştük. Bunu gördüğümüz anda mümkün olduğunca dikkatli davranmaya çalışarak mutfağın alacakaranlığından yandaki bulaşık odasının karanlığına doğru sürünmüştük.

Doğru yanıt birdenbire aklıma gelivermişti.

“Beşinci silindir,” diye fısıldamıştım, “Mars’tan gelen beşinci mermi, bu eve çarptı ve bizi bu harabenin altına gömdü!”

Papaz bir süre sessiz kalmış, sonra fısıldamıştı:

“Tanrı bizi korusun!”

Kendi kendine sızlanmaya başladığını duyabiliyordum.

Onun bu sızlanışları dışında, bulaşık odasında tümüyle sessizce duruyorduk, kendi adıma nefes almaya bile zar zor cesaret ediyordum, gözlerimi mutfağın kapısından gelen loş ışığa dikmiş oturuyordum. Papazın yüzünü, o belirsiz, oval şeklini ve yakasıyla kolunun yenlerini ancak görebiliyordum. Dışarıdan metalik bir çekiç sesi gelmeye başlamıştı, sonra şiddetli bir uluma, kısa bir aradan sonra da tekrardan bir motorun vınlamasına benzer bir ses gelmişti. Büyük kısmının ne olduğu zaten anlaşılmayan bu sesler, aralıklarla devam ediyor ve zaman geçtikçe sayıca artıyor gibiydi. Şimdi de düzenli bir gümbürtü ve etrafımızda her şeyin titremesine ve kilerdeki tabakların sallanıp şangırdamalarına neden olan bir sarsıntı başlamış ve sürüp gidiyordu. Bir keresinde kapıdan gelen ışık kesilmiş ve karanlıkta bir hayalet gibi görünen mutfak kapısı tamamen karanlığa bürünmüştü. Saatlerce orada öyle çömelmiş kalmış olmalıyız, sessizce titreyerek, bitkinlikten dikkatimiz dağılıp gidene dek...

Sonunda uyanıp, kendimi çok aç bir halde bulmuştum. Sanırım günün büyük kısmını uyuyarak geçirmiş olmalıyız. Açlığım o kadar zorlayıcı bir hale gelmişti ki, harekete geçmek zorunda kalmıştım. Papaza yiyecek aranacağımı söylemiş ve kilere doğru gitmiştim. Bir yanıt vermemişti, ama ben bir şeyler yemeye başlayınca çıkardığım o hafif ses onu da harekete geçirmiş ve sürünerek peşimden gelmişti.

YIKILAN EVİN İÇİNDEN GÖRDÜKLERİMİZ

Bir şeyler yedikten sonra tekrar sürünerek bulaşık odasına dönmüştük, orada yine biraz kestirmiş olmalıyım, çünkü uyanıp etrafıma bakındığımda yalnız olduğumu görmüştüm. O gümleyen sarsıntı usandırıcı bir kararlılık içinde sürüp gidiyordu. Papaza birkaç kez fısıltıyla seslenmiş, sonunda elimle yoklayarak mutfak kapısına giden yolu bulabilmiştim. Hâlâ gündüzdü, odanın öbür tarafında onu görebiliyordum, Marshlıların olduğu yere bakan üçgen deliğin önünde uzanmış dışarı bakıyordu. Öne doğru eğilerek sırtını kamburlaştırmıştı, bu yüzden kafasını göremiyordum.

Bir geminin makine dairesindeki seslere benzeyen birtakım sesler duyuluyor ve her yer ritmik bir gümbürtüyle sarsılıyordu. Duvardaki delikten, sakın akşam göğünün bir ağacın üzerine düşen altın ve canlı mavi karışımı ışığını görebiliyordum. Bir dakika kadar papazı izleyerek durdum, sonra eğilerek tabak çanak kırıklarıyla dolu zeminde kırıklara basmamaya çok özen göstererek onun yanma gittim.

Papazın ayağına dokunduğumda, yerinden öyle bir sıçramıştı ki, dışarı tarafta koca bir siva kütlesi kopup kayarak aşağı inmiş ve tok bir sesle yere çarpmıştı. Çılgılık atmaya başlamasından korkarak, kolunu yakaladım, bir süre çömeldiğimiz yerde hiç hareket etmeden öylece durduk. Sonra surlarımızdan geriye ne kaldığını görmek için o tarafa döndüm. Harabeye dönmüş duvarın ortasında, sıvanın koptuğu yerde yatay bir yarık açılmıştı ve bir kirişin arkasına gizlenerek dikkatle ayağa kalktığımda bu delikten önceki gece sakın bir taşra yolu olan yerin geldiği hali görebiliyordum. Gerçekten de, şimdi görmekte olduğumuz bu değişiklik çok büyüktü.

Beşinci silindir ilk girdiğimiz evin tam ortasına düşmüş olmalıydı. Bina çarpışmanın etkisiyle ortadan kaybolmuş, tümüyle paramparça olup tuzla buz haline gelmiş, parçaları etrafa saçılmıştı. Silindir ilk düştüğü yerin epey ötesine sürüklenmiş, Woking'te görmüş olduğum çukurdan çok daha kocaman, derin bir çukurun içinde yatıyordu. Çevresindeki toprak bu heybetli çarpışmanın etkisiyle, suya düşen bir taşın neden olacağı şekilde etrafa sıçramış -buna verilebilecek tek isim "sıçramak"tı- ve komşu evlerin yıkıntılarını gizleyen kocaman kümeler halinde toplanmıştı. Topraklar, üzerine şiddetle bir çekiç indirilen bir çamur birikintisinin saçılacağı gibi etrafa saçılmıştı. Bizim bulunduğumuz evin arka tarafı çökmüştü; ön taraf ise, zemin kat da dahil olmak üzere tamamen yıkılmıştı, sadece şans eseri

mutfakla bulaşık odası yıkımdan kurtulmuş, onlar da evin yıkıntılarının ve bahçe toprağının altında gömülmüş ve silindirin olduğu taraf dışında her yönden tonlarca toprakla sarılmış halde ayakta kalmışlardı. O noktadan bakınca, Marshlıların hazırlamakta oldukları o büyük dairevî çukurun tam kenarında olduğumuz görülebiliyordu. O şiddetli ritmik ses tam arkamızdan geliyor olmalıydı ve arada sırada parlak yeşil renkli bir buhar kütlesi tül perde gibi dışarıyı gözetlediğimiz deliğin önünü kapatıyordu.

Çukurun ortasındaki silindir çoktan açılmıştı ve çukurun öbür tarafında ezilip parçalanmış, üzerleri çakıl taşlarıyla kaplanmış fundalıkların ortasında, kullanıcısının oraya bırakmış olduğu o büyük savaş makinelerinden biri, akşam göğünün önünde upuzun ve dimdik duruyordu. Önce onları anlatmam çok daha uygun bir şey olsa da, başta silindir ve çukurla pek fazla ilgilenmemiştim, çukuru kazmakta olduğunu gördüğüm o olağanüstü parlaklıktaki mekanizma ve onun yanında yığılmış olan bahçe toprağının üzerinde yavaşça ve güçlkle sürünerek ilerleyen o tuhaf yaratıklar daha çok ilgimi çekmişti.

Aslında ilk ilgimi çeken o mekanizmaydı. Bu, o zamandan beri iş makineleri denen ve üzerlerinde yapılan çalışmaların dünyalılarının icatlarının büyük bir hız kazanmasını sağladığı o karmaşık araçlardandı. İlk gördüğüm anda, bana daha çok birbirine bitleştirilmiş beş çevik bacağı ve bedeninin etrafını saran inanılmaz sayıda manivelası, kolu ve bir yerlere uzanmasını, tutunmasını sağlayan uzantıları olan metalden yapılmış bir tür örümceğe benziyor gibi gelmişti. Kollarının çoğunu geriye çekmişti, ama üç tane uzun uzantısıyla silindirin kaplamasını oluşturan ve anladığım kadarıyla duvarlarını güçlendirmeye yarayan birtakım çubuklar, levhalar ve borular arasından bir şeyler aranıp çıkarmaktaydı. Bunları çıkardığında kaldırıp, arka tarafındaki düz bir toprak yüzeye bırakıyordu.

Hareketleri o kadar hızlı, karmaşık ve kusursuzdu ki, ilk gördüğüm anda o metalik parıltısına rağmen, onu bir makine olarak düşünmem mümkün olmamıştı. Savaş makineleri de olağanüstü derecede mükemmel bir koordinasyona ve hareket yeteneğine sahipti, ama bununla kıyaslanamazlardı. Bu makineleri hiç görmemiş olan ve ellerinde sadece ressamın hayal güçlerine dayalı yalan yanlış resimleri ya da benim gibi tanıkların kusurlu ifadeleri olan insanların o makinelerin dirim dolu hallerini anlamaları pek mümkün değil.

Özellikle de savaşta yaşananların sırayla kısa bir özetini veren o ilk kitapçıklardan birindeki çizimleri hatırlıyorum. Ressam savaş

makinelerinden birine şöyle bir bakmış olmalıydı, bildikleri zaten bu kadarla kalıyordu. Savaş makinelerini ne bir esnekliğe ne de bir inceliğe sahip olan yana eğilmiş, kaskatı üç ayaklar olarak ve tümüyle yanıltıcı, monoton bir hareketlilik içinde resmetmişti. Bu çizimlerin bulunduğu kitapçık hatırı sayılır bir rağbet görmüştü, burada ondan bahsetmemin nedeni de uyandırmış olabileceği izlenime karşı okuru uyarmak. Bu resimler benim o olaylar sırasında gördüğüm Marşlılara, Hollanda yapımı bir oyuncak bebeğin insana benzediğinden daha çok benzemiyorlardı. Bana kalırsa, bu resimler olmasa kitapçık çok daha iyi olabilirdi.

Dediğim gibi iş makinesi başta bir makine değil, hareketlerini kontrol eden Marşlının yumuşak dokungaçlarının yengecin beyni yerine geçtiği, güneşin altında pırıl pırıl bir kabuğu olan yengeç benzeri bir yaratık izlenimi bırakmıştı bende. Ama sonra o grimsi kahverengi, parlak, deriye benzeyen kabuğunun arka tarafta yerde sürünen diğer yaratıkların bedenlerine ne kadar benzediğini fark etmiş, bu hünerli işçinin asıl niteliğini anlayabilmişim. Bunu fark ettiğim anda ilgim o diğer yaratıklara, gerçek Marşlılara dönmüştü. Marşlıları zaten kısa bir süre de olsa önceden görmüştüm, bu yüzden o ilk andaki mide bulantısı artık gözlemlerimi engellemiyordu. Üstelik şimdi onların göremeyecekleri bir yerde gizlenmiş ve kıpırdamadan duruyordum; kaçmak için acilen harekete geçmem de gerekmiyordu.

Şimdi gördüğüm şekliyle, bunlar görüp görebileceğiniz en tuhaf yaratıklardı. Kocaman yuvarlak bedenlerden -ya da, aslında, kafalardan- oluşuyorlardı, her bedenün ön tarafında bir yüzü vardı. Bu yüzlerde burun deliği yoktu -aslında, Marşlıların herhangi bir koku alma duyuları yok gibi görünüyor- ama bir çift kocaman, koyu renkli göz ve tam bu gözlerin altında bir tür etli gaga vardı. Bu kafanın ya da bedenün arka tarafında -bunu nasıl anlatabileceğimi pek bilmiyorum- kulak davuluna benzeyen tek bir gergin yüzey vardı, bizim Mars'a göre daha yoğun olan atmosferimizde muhtemelen neredeyse hiçbir işe yaramamış olsa da, günümüzde bu organın anatomik olarak bir kulak olduğu biliniyor. Ağzın çevresinde her birinde sekiz parça olan iki demet halinde dizilmiş toplam altı tane ince, kamçıya benzeyen dokungaçlar vardı. Bu dokungaç demetleri, ünlü anatomi uzmanı Profesör Howes tarafından çok yerinde bir şekilde "eller" olarak adlandırılmışlardı. Marşlıları ilk gördüğüm zaman da, bu ellerin üzerinde yukarı kalkmaya çalışıyorlardı, ama dünyamızdaki artan ağırlıkları

yüzünden, elbette bu mümkün değildi. Mars'tayken bu ellerin üzerinde daha bir kolaylık içinde ilerlediklerini düşünmek hayli makul.

Şunu da belirtmem gerekiyor ki, daha sonra Marslıların bedenleri üzerinde yapılan çalışmaların da gösterdiği gibi, bedenlerinin iç yapısı da aynı derecede basit sayılabilirdi. Organizmanın büyük kısmı, içinden gözlere, kulağa ve dokungaçlara giden kocaman sinirlerin çıktığı beyinden oluşuyordu. Bunun dışında ağzın açıldığı o koca ciğerler ve kalple, ona bağlı damarlar vardı. Atmosferin yoğunluğunun ve yerçekimi kuvvetinin büyüklüğünün ciğerlerin üzerinde oluşturduğu etki sadece ciğerlerin dış yüzeylerinde açıkça görülebiliyordu.

İşte Marslıların organları bunlardan oluşuyordu. İnsanlar için biraz garip olsa da, bizim vücudumuzun büyük kısmını oluşturan karmaşık sindirim sistemimiz, Marslılarda yoktu. Onlar kafadan oluşuyorlardı - sadece kafadan. Bağırsakları da yoktu. Bir şey yemiyorlardı ki, sindirmeleri gereksindi. Yerine diğer yaratıkların taze, dirim dolu kanlarını alıp, kendi damarlarına enjekte ediyorlardı. Yeri geldiğinde hatırlatacağım gibi, bunun nasıl yapıldığını kendi gözlerimle görmüştüm. Ama beni biraz muhallebi çocuğu görseniz de, izlemeye bile dayanamadığını o şeyi anlatmayı başarabileceğimi sanmıyorum. Umarım şunu söylemem yeterli olur, hâlâ canlı olan bir hayvandan, çoğu zaman da bir insanoğlundan alınan kan, küçük bir pipetle doğrudan alıcının damarına aktarılıyordu...

Şüphesiz bu fikir ilk anda bize korkunç derecede iğrenç gelecektir, ama bizim etoburlara ait alışkanlıklarımızın akıllı bir tavşana nasıl görüneceğini de hatırlamamız gerektiğini düşünüyorum.

Yemek yerken ve sindirim sürecimiz sırasında harcadığımız inanılmaz miktardaki zaman ve enerjiyi düşünürsek, bu enjeksiyon uygulamasının fizyolojik avantajlarını inkar etmek mümkün değildir. Bedenlerimizin yarısı karmakarışık türden yiyecekleri kana çevirmeye yarayan organlar, bezler ve bağırsaklardan oluşmaktadır. Sindirim işlemi ve bu işlemin sinir sistemimiz üzerindeki etkileri gücümüzü tüketmekte ve zihnimizin yaratıcılığım öldürmektedir. İnsanlar karaciğerlerinin ya da mide bezlerinin sağlıklı ya da sağlıklı olmamasına bağlı olarak mutlu ya da mutsuz olabilmektedir. Marslılar organizmaya bağlı olarak değişen bütün bu ruhsal ya da duygusal dalgalanmalardan kurtulmuşlardı.

Marslıların besin kaynağı olarak inkâr edilemeyecek şekilde insanları tercih etmeleri, Mars'tan gelirken yanlarında erzak olarak getirdikleri kurbanlarının kalıntılarının yapısına bakarak açıklanabilir. İnsanların eline

geçen kuruyup büzülmüş kalıntılarından anlaşıldığı kadarıyla, bunlar (bedenleri silikondan oluşan süngerler gibi) silikonlu, gevrek iskeletleri, güçsüz bir kas yapıları ve çakmaktaşı büyüklüğündeki yuvalarının içinde kocaman gözleri olan yuvarlak kafalı, yaklaşık 1.80 metre boyunda, iki ayakları üzerinde durabilen yaratıklardı. Anlaşılan her silindirin içinde bunlardan iki üç tane getirilmişti, ancak dünyaya ulaşmadan önce hepsi öldürülmüşlerdi. Bu onlar için iyi olmuş da denebilir, çünkü bizim dünyamızda ayakta durmaya kalkışmaları, bedenlerindeki bütün kemiklerin un ufak olmasına yol açacaktı.

Hazır burada bu açıklamaya başlamışken, o sırada henüz bunları bilmiyor olsak da, Marslıları pek tanımayan okurların bu saldırgan yaratıklar hakkında daha sağlam bir fikir oluşturabilmeleri için başka birtakım ayrıntıları da eklemem yerinde olabilir sanırım.

Fizyolojileri üç açıdan daha bizimkinden epey farklıydı. Uyumaya ihtiyaç duymuyorlardı, bir insanın kalbinin uyuduğundan daha fazla uyudukları söylenemezdi. Tekrar güç kazanması gereken büyük çaplı bir kas sistemleri olmadığından, bu periyodik dinlenme işlemi onların bildiği bir şey değildi. Öyle görünüyordu ki, ya çok az yoruluyorlar ya da hiç yorgunluk duymuyorlardı. Dünyadayken hareket edebilmek için mutlaka bir çaba harcamaları gerekiyordu, ama yine de sonuna kadar hareket halinde kalabiliyorlardı. Yirmi dört saatin yirmi dört saatinde de çalışıyorlardı, dünyadaki canlılar arasında belki karıncalar için bu durumun geçerli olduğu söylenebilir.

İkinci olarak, iki cinsiyete ayrılmış dünyamızda bizi hayretlere düşürse de, Marslılar cinsiyetsizdiler ve böylece insanlarda bu farklılık yüzünden ortaya çıkan karmaşık duygulardan da kurtulmuş oluyorlardı. Artık tartışmaya gerek kalmayacak şekilde ispatlanmıştır ki, savaş sırasında dünyada gerçekten de bir Marslı doğmuştu, bulunduğu ebeveynine bitişik haldeydi, zambak soğanlarının ya da tatlı su şakayıklarının tomurcuklandığı gibi, kısmen *tomurcuklanmıştı*.

İnsanlarda ve dünya üzerindeki daha gelişkin canlılarda, bu tarz bir üreme yöntemi ortadan kalkmıştır, ama bizim dünyamız üzerinde bile ilk üreme yöntemi eşeysiz üremeydi. Daha az gelişmiş canlılar arasında, hatta omurgalı hayvanların ilk kuzenleri olan Tunicata'ya kadar her iki üreme yöntemi de bir arada sürmekteydi, ama sonunda eşeyli üreme yöntemi eşeysiz üremenin yerini tümüyle almıştır. Mars'ta ise, anlaşıldığı kadarıyla, tam tersi olmuştur.

Burada Marslıların istilasından çok daha önce yazmış olan, o sözde bilimsel bir üne sahip, spekülasyon yazarının gelecekte insanoğlu için Marslıların şu anki halinden pek de farklı olmayan beden yapısı öngörmüş olduğunu hatırlatmak yerinde olacaktır. Kehanetleri, hatırladığım kadarıyla, 1893 Kasım'ı ya da Aralık'ında, günümüzde çoktan tarihe karışmış bir gazetede, Pali Mail Budget'ta yayınlamıştı, bunlara ait bir karikatürün de Marslıların gelişinden önce yayınlanmakta olan *Punch* isimli bir dergide basıldığını da hatırlıyorum. Biraz aptalca ve esprili bir tarzda, eninde sonunda mekanik aletlerin kusursuzluğa ulaşarak kol ve bacakların; kimyasal icatların kusursuzluğa ermeleriyle de sindirim organlarının yerini alacaklarını; saç, burun, dişler, kulaklar ve çene gibi organların insan bedeninin gereksinim duyulan parçaları olmayacaklarını ve doğal ayıklanmanın gelecek kuşaklarda bedenin gittikçe küçülmesi yönünde eğilim göstereceğini yazıyordu. Sadece beyin en önemli gereksinimlerden biri olarak kalmaya devam ediyordu. Beyin dışında sadece bir organ varlığını sürdürme konusunda güçlü bir olasılığa sahipti, o da "beynin hem öğretmeni hem de dış dünyayla ilişki kurmasını sağlayan, aracısı olan" elimizdi. Bedenin diğer kısımları yavaş yavaş küçülerek kaybolurken, eller büyüyeceklerdi.

Her şakada bir gerçeklik payı vardır ya, işte Marslılar tartışmaya yer bırakmayacak şekilde bedenin hayvani yönünün akıl tarafından sindirilmesinin gerçek bir örneği olarak karşımadaydılar. Bana göre Marslıların, beynin ve ellerin kademeli bir gelişimi ile (eller sonunda o iki ince dokungaç demetine dönüşmüş olmalıydı) bizden pek de farklı olmayan canlılardan türemiş olmaları oldukça akla yakın olabilir. Bedenin gerisi olmadığı zaman, insanoğlunun duygusallığının temel dayanaklarından yoksun kalan beynin elbette sadece bencil bir akıllı varlığa dönüşmesi muhtemeldir.

Bu yaratıkların beden yapılarının bizimkinden farklarıyla ilgili üçüncü önemli nokta ise, aslında çok ufak tefek bir ayrıntı olduğu düşünülebilecek bir şeydi. Dünya üzerinde o kadar çok hastalığa ve acıya neden olan mikroplar ya Mars'ta hiç ortaya çıkmamışlardı ya da Marslıların tıbbi tarafından yüzlerce yıl önce yok edilmişlerdi. Yüzlerce çeşit hastalık, bütün o ateşli ve bulaşıcı hastalıklar, verem, kanser türleri, tümörler ve benzeri gibi bütün o ölümcül hastalıklar yaşamlarını hiçbir şekilde etkilememişti. Hazır Mars'taki yaşamla dünyadaki yaşamın farklarından söz ederken, kızıl otun bende uyandırdığı tuhaf fikirlerden de söz etmeliyim.

Anlaşılan o ki, Mars'taki bitkiler âleminde baskın renk olarak yeşil yerine parlak bir kan kırmızısı hakimdi. Ne şekilde olursa olsun, Marslıların (ister bilerek isterse tesadüfen) yanlarında getirdikleri tohumların hepsi büyüdülerinde kırmızı renkli bitkilere dönüşmüşlerdi. Ancak bunların arasında sadece halk arasında kızıl ot diye bilineni dünyalı bitkiler arasında kendine bir yer edinebilmişti. Kızıl asma sadece kısa süreli bir gelişim göstermiş, büyüdüğünü de çok az insan görebilmişti. Buna karşılık kızıl ot bir süre için şaşırtıcı bir kuvvet ve bolluk içinde büyümüştü. Bizim tutsaklığımızın üçüncü ya da dördüncü gününde çukurun kenarlarına kadar yayılmış ve kaktüsümsü dalları üçgen penceremizin kenarlarında kızılımsı saçaklar oluşturmuştu. Sonradan bütün ülkeye, özellikle de nerede bir su kenarı varsa oraya yayıldığını keşfetmiştim.

Marslıların, kafa-bedenin arka tarafında tek bir yuvarlak kulak davulundan oluşan, işitme organına benzeyen bir organları ve görüş mesafeleri bizimkinden pek farklı olmayan, ancak Philips'in belirttiğine göre mavi ve moru bizim siyahı algıladığımız gibi algılayan gözleri vardı. Yaygın kanı Marslıların sesler ve dokungaçlarıyla yaptıkları hareketlerle iletişim kurdukları yönündedir; örneğin daha önce bahsetmiş olduğum ve şimdiye kadar Marslılar hakkındaki temel bilgi kaynağı olan o işe yarar olsa da, biraz aceleyle derlenip toparlanmış (anlaşılan Marslıların yaptıklarını gözleriyle görmeyen biri tarafından yazılmış olan) kitapçıktaki iddia da buydu. Şimdi, hayatta kalan insanlardan hiçbiri Marslıları hareket halindeyken benim kadar görmemiştir. Amacım bir tesadüften kendime pay çıkarmak değil, ama gerçekler böyle. Ben onları birçok kez yakından izlediğimi ve dört, beş hatta (bir keresinde de) altı tanesinin birlikte ağır ağır, en ince ayrıntılı işleri ne bir ses ne de dokungaç hareketi olmadan gerçekleştirdiklerini gördüğümü iddia ediyorum. O tuhaf ulumaları her zaman için beslenme faaliyetlerinden önce geliyordu; uzunluğunda ya da tonunda bir değişim olmuyordu ve bana kalırsa hiçbir şekilde bir sinyal özelliği taşımıyordu, bence sadece kanın emilmesi işlemine hazırlanırken çıkan havanın sesiydi. Psikolojiyle ilgili olarak en azından temel düzeyde bir bilgim olduğunu kesinlikle iddia edebilirim ve bu konuda da başka herhangi bir konuda olabileceği kadar eminim ki. Marslılar düşüncelerini birbirlerine herhangi bir fiziksel ortam aracılığıyla iletmiyorlardı. Daha önceki güçlü önyargılarıma karşın bu kanıya vardım. Belki okurlarımdan bazıları hatırlayacaklardır, Marslıların istilasından önce telepati kuramına karşı bazı ateşli yazılar kaleme almıştım.

Marslılar giysi kullanmıyorlardı. Süslenme ve örtünme anlayışları elbette ki bizimkinden farklıydı ve anlaşıldığı kadarıyla sadece sıcaklık değişimlerinden bizim kadar etkilenmemekle kalmıyorlar, basınç değişimleri de sağlıkları üzerinde pek o kadar etkili olmuyordu. Giysi kullanmıyor olsalar da, insanlar karşısındaki büyük üstünlüklerinin kaynağı, bedenlerinin sahip olduğu olanaklara ekledikleri diğer yapay eklentilerdi. Biz insanlar, bisikletlerimizle ve trenlerimizle, Lilienthal'ın icat ettiği planörlerimizle, tabanca ve tüfeklerimizle Marslıların çoktan tamamlamış oldukları evrimin henüz başındaydık. Marslılar ise insanların farklı giysiler giymeleri ve aceleleri olduğunda bir bisiklete atlamaları ya da yağmur yağarken yanlarına şemsiye almaları gibi, gereksinimlerine göre farklı bedenler giyinen salt beyinler haline gelmişlerdi. İnsanoğlunu belki de en çok şaşırtacak şey de, bütün bu alet edevat arasında, insanların neredeyse bütün araçlarının mekanizmalarında önemli bir yere sahip olan bir şeyin, tekerleğin bulunmamasıydı; dünyaya getirdikleri bütün o şeyler arasında ne tekerleğin kullanımına dair bir iz ne de tekerleği hatırlatan bir şeyler vardı. En azından bir şey taşıırken kullanmaları beklenebilirdi. Bu durumla ilgili tuhaf bir nokta da, bu dünyada Doğa'da rastlantı eseri de olsa tekerlek şekliyle ya da tekerleğin geliştirilmesine yol açabilecek başka bir şeyle karşılaşılmasaydı. Marslıların tekerleği ya bilmiyor (ki bu inanılmaz bir şey olurdu) ya da kullanmaktan kaçınıyor olmalarının dışında, araç gereçlerinde sabit bir eksen üzerindeki ya da tek bir düzlemin çevresinde dairesel hareketlerle dönen nispeten sabit bir eksen üzerindeki hareketi çok çok az kullanıyorlardı. Makinelerin eklem yerlerinin neredeyse hepsinde, küçük ama mükemmel bir şekilde bükülmüş yatakların üzerinde kayarak hareket eden parçalardan oluşan karmaşık bir sistem vardı. Bu kadar ayrıntıya girmişken, makinelerinin o uzun pistonları çoğunlukla elastik bir mahfaza içindeki disklerden oluşan bir tür yalancı kas sistemi tarafından harekete geçiriliyordu; bu diskler üzerlerinden geçen bir elektrik akımıyla polarize olup, birbirlerine doğru çekiliyor ve güçlü bir şekilde birbirlerine yapışıyorlardı. Makinelerin -onlarla karşılaşan insanlara o kadar şaşırtıcı gelen ve rahatsız eden- hareketlerinin hayvanların hareketlerine benzerliği böyle elde ediliyordu. Yarıktan dışarı ilk bakışım sırasında, silindirdeki alet edevatı boşaltışım izlediğim o yengeç benzeri iş makinesinin üstü de böyle yalancı kaslarla doluydu. İlerde, batmakta olan güneşin ışığı altında uzanmış, bir işe yaramayan dokungaçlarım sallayıp duran ve uzayın

derinliklerinde yaptıkları o uzun yolculuk sonrasında zayıf düşmüş bir halde etrafta hareket eden gerçek Marslılardan çok daha canlı görünüyordu.

Ben Marslıların gün ışığında uyuşuk uyuşuk hareket edişlerini izler ve bedenlerinin yapısının bütün o tuhaf ayrıntılarını aklıma kaydederken, papaz şiddetle kolumu çekerek yanımdaki varlığını anımsatmıştı. Ona doğru döndüğümde çatılmış kaşları ve sessiz, anlamlı bir şekilde bükülmüş dudaklarıyla karşılaşmışım. Aralığından sadece birimizin bakmasına izin veren yarığı istiyordu, bu yüzden o bu ayrıcalıktan yararlandığı sırada, Marslıları izlemekten vazgeçmem gerekmişti.

Tekrar bakabildiğimde, hâlâ çalışmaya devam eden o iş makinesi silindirden çıkardığı araç gereci bir araya getirerek kendisine tıpatıp benzeyen bir makine haline getirmişti; aşağıda sol tarafta da bir kazı makinesi ortaya çıkmış, etrafa yeşil buharlar saçarak çukurun çevresinde dolanıyor ve önündeki toprağı belirli bir düzen içinde kazarak, yanlara yığarak ilerliyordu. O düzenli çekiç seslerinin ve harabe haline gelmiş sığınağımızı sallayıp duran ritmik sarsıntıların nedeni buydu. Çalışırken üzerinden dumanlar saçılıyor ve bir düdük sesi çıkarıyordu. Görebildiğim kadarıyla, ortalıkta bu yaratığı kontrol eden bir Marslı falan da yoktu.

EVİN İÇİNDEKİ TUTSAKLIK GÜNLERİMİZ

İkinci bir savaş makinesinin gelişi, bulunduğu yükseklikten önümüzdeki duvarın ardında bizi görebileceğinden korktuğumuz için gözetleme deliğimizin yanından ayrılıp, bulaşık odasına kaçmamıza neden olmuştu. Zaman geçtikçe bizi görmelerinden daha az korkmaya başlamıştık, çünkü dışarıda gün ışığının göz kamaştırıcı parlaklığında, sığınağımız tam bir karanlık içinde görünüyor olmalıydı, ama Marshlıların yaklaştığına dair en ufak bir belirti hâlâ davul gibi atan kalplerimizle bulaşık odasına doğru kaçmamıza neden oluyordu. İçinde bulunduğumuz tehlike ne kadar büyük olursa olsun, dışarıyı gözetleme isteğimize karşı koyamıyorduk. Açlıktan ölmekle ondan çok daha korkunç bir ölüm arasında mutlak bir tehlike içindeyken bile, o dehşet verici dışarıyı gözetleme ayrıcalığı için birbirimizle merhametsizce savaşmamızı şimdi biraz da hayretler içinde hatırlıyorum. Mutfağın içinde sabırsızlığımızın ve ses çıkarma korkumuzun birbirine karıştığı tuhaf bir halde birbirimizle yarışıyor, birkaç santimlik bir boşluk içinde, itişip kakışarak birbirimizle boğuşuyorduk.

Mizaçlarımız ve tabiatımız kesinlikle birbirinden çok farklıydı; içinde bulunduğumuz tehlike ve tecrit edilmişlik hah uyumsuzluğumuzu daha çok ortaya çıkarmaktan başka bir şeye yaramıyordu. Halliford'dayken papazın birdenbire çaresizlik içinde bağırıp çağırmaya başlamasıyla ve o aptalca ve de katı düşünce yapısıyla zaten karşılaşmıştım. Kendi kendine durup dinlenmeden mırıldanıp durması bir hareket planı yapabilmek için harcadığım bütün çabaları kesintiye uğratarak boşa çıkarıyordu; bir de burada tıkılıp kalmış olmanın ve iyice asabımın bozulmuş olmasının da etkisiyle bazen çıldırmanın eşiğinden dönüyordum. Aptal bir kadın kadar bile kendini tutamıyordu. Saatlerce ağlıyordu ve gerçekten de sonuna kadar inanıyorum ki, bu tecrübe fakiri şımarık çocuk o incecik gözyaşlarının bir şekilde işe yaradığını falan düşünüyordu. Bitip tükenmek bilmeyen istekleri yüzünden ondan başka bir şey düşünmeden karanlığın içinde oturup duruyordum. Benden çok daha fazla yiyordu, hayatta kalmak için tek şansımızın Marshlılar çukurlarıyla işlerini bitirene kadar bu evde kalmak olduğunu, bu yüzden de sabırla beklememiz gereken bu uzun süre içinde yemeğe ihtiyaç duyacağımız bir zamanın geleceğini ona boşu boşuna anlatmaya çalışmıştım. Uzun aralıklarla birdenbire ağır öğünler yiyor, çok az uyuyordu.

Günler geçtikçe, düşüncesizliği öyle bir dereceye ulaşmış, içinde bulunduğumuz sıkıntı ve tehlikeyi öyle bir arttırmıştı ki, bunu yapmaktan nefret etsem de tehditlere ve en sonunda da yumruklarıma başvurmak zorunda kalmıştım. Aklını bir süre için başına getiriyordu bu. Ama o; onur yoksunu, ürkek, kansız, nefretle dolu insanlardan, ne Tanrı'yla ne de insanlarla, hatta bazen kendileriyle bile yüz yüze gelmekten korkan, yalancı marifetlerle dolu o zayıf yaratıklardandı.

Bunları hatırlamak ve yazmak benim için hoş bir durum değil, ama öykümün hiçbir noktasının eksik kalmaması için bunları yazmak zorundayım. Yaşamın karanlık ve korkunç yanlarıyla hiç karşılaşmamış olanlar, neyin doğru olduğunu herkes kadar bilseler de, eziyet çekmiş insanların neler yaşamış olabileceklerini bilemediklerinden, kabalığım, yaşadığımız bu son felaket sırasında öfkeyle patlamam yüzünden beni kolayca suçlayabilirler. Ama gölgelerin içinden geçip, sonunda yaşamın temellerine kadar inmiş olanlar bana karşı daha merhametli olacaklardır.

Biz karanlıkta fısıltıyla, sessizce kavga eder, yiyecek ve içecekleri birbirimizin elinden kapıp koparır, birbirimizin ellerini ve yumruklarını yakalamaya çalışırken, dışarıda, o korkunç Haziran güneşinin acımasız ışıkları altında Marslılar çukurun içinde o dünyaya özgü olmayan, bize yabancı işlerine devam ediyorlardı. Neyse, ben ilk kez yaşadığım o yeni deneyimlerime döneyim. Uzun bir süre sonra tekrar gözetleme deliğimizin yanına sokulabilmiş ve ziyaretçilerimize en azından üç tane daha savaş makinesi kullanıcısından oluşan bir takviye kuvveti geldiğini görmüştüm. Bu sonuncular yanlarında, düzenli bir şekilde silindirin yanına dizdikleri bazı yeni alet edevat getirmişlerdi. İkinci iş makinesinin yapımı tamamlanmış ve şimdi büyük makinenin getirmiş olduğu yeni mekanizmalardan biriyle ilgilenmekle meşgûldü. Bu yeni mekanizma genel hatlarıyla, üzerinde armut şeklinde bir su haznesinin çalkalanmakta olduğu, buradan da beyaz renkli bir tozun alt taraftaki daire şeklinde bir havuzcuğa aktığı bir süt bidonunu andırıyordu.

Çalkalanma hareketini diğer iş makinesinin uzantılarından biri veriyordu. İş makinesi, kaşığa benzeyen iki koluyla yeri kazıp çıkardığı balçığı yukarıdaki armut biçimli hazneden aşağı boşaltırken, diğer bir koluyla da belirli aralıklarla makinenin orta kısmındaki bir kapakçığı açıp, içinden kapkara, paslı tuğlalar çıkarıyordu.

Başka bir çelik uzantı da, tozun havuzcuktan, kıvrımlı bir kanaldan geçerek, mavi bir toz tepeciğinin benden gizlediği bir kaba doğru akmasını

sağlıyordu. Benim göremediğim bu kaptan incecik bir yeşil duman sakın havada dosdoğru yukarı yükseliyordu.

Benim baktığım sırada, iş makinesinden, hafif ve melodik bir sesle, birkaç saniye önce işe yaramayan bir çıkıntıdan başka bir şey olmayan bir uzantı teleskop gibi çıkarak, ucu balçık tepeciğinin arkasında kaybolana kadar uzamıştı. Bir saniye sonra da ucunda beyaz alüminyumdan, üstünde tek bir leke bile olmayan, göz kamaştırıcı şekilde parlayan bir çubukla tekrar ortaya çıkmış ve çubuğu çukurun yanına dizilmiş, gittikçe büyümekte olan bir yığının üzerine bırakmıştı. Günbatımından yıldızların doğuşuna kadar bu hamarat makine o kaba balçığın içinden bunun gibi en azından yüz tane çubuk çıkarmış ve o mavimsi toz tepeciği çukurun kenarına ulaşınca durmaksızın yükselmişti.

Bu makinelerin hızlı ve karmaşık hareketleri ile efendilerinin hantal, saman alevi gibi parlayıp sönen hareketleri arasındaki karışıklık o kadar belirgindi ki, günlerce kendi kendime canlı olanların efendiler olduğunu tekrar etmek zorunda kalmıştım.

İlk insanlar çukura getirildiklerinde yarığın o sıradaki sahibi papazdı. Ben aşağı tarafta çömelmiş oturuyordum, kulaklarımı dört açmış dışarıda olanları duymaya çalışıyordum. Papaz birden arkaya doğru geriledi, ben görülmüş olmamızdan korkarak dehşet içinde büzüldüm. Çerçöp yığınının üstünden kayarak aşağı indi, yanıma doğru emekledi, konuşamıyor, ellerini kollarını sallayarak bir şeyler anlatmaya çalışıyordu, ben de bir an için onunla birlikte paniğe kapılmıştım. Hareketlerinden yarık üzerindeki hakkından vazgeçtiği anlaşıyordu, bir süre sonra merakım bana cesaret vermiş ve ayağa kalkıp, papazın yanından geçerek, yarığın oraya tırmanmıştım. İlk başta bu çılgınca davranışları için bir neden yok gibi görünüyordu. Alacakaranlık bastırmış, yıldızlar uzakta ve soluk görünüyordular, ama çukur alüminyum üretilen yerden gelen titreşim, yeşil bir ışıkla aydınlanmıştı. Karşımdaki görüntü titreşim, yeşil ışıklarla ve sürekli yer değiştiren soluk gölgelerle dolu gözleri yoran bir manzaraydı. Etraf yarasalarla doluydu, ama bu pek ilgimi çekmemişti. Yerde sürünüp duran Marshlılar ortalarda görünmüyordular, o yeşilimsi mavi toz tepeciği görünmelerini engelleyecek kadar yükselmişti ve ayakları üstüne kıvrılmış, çökmüş bir savaş makinesi çukurun kenarında duruyordu. Sonra, bütün o makine seslerinin gürültüsü arasında rüzgârda belli belirsiz sürüklenen insan seslerine benzer birtakım sesler duymuş, ama o anda bunun mümkün olamayacağını düşünerek gülüp geçmiştim.

Gözlerim savaş makinesinin üzerinde, çömelmişim, başlığının içinde gerçekten de bir Marslı bulunmasına ilk kez memnun oluyordum. Yeşil alevler salındıkça, derisinin o yağlı parıltısını ve gözlerinin parlaklığını görebiliyordum. Sonra birden bir çığlık duydum ve o uzun dokungaçlardan birinin makinenin omzunun üzerinden, arkasında asılı duran o küçük kafese doğru uzandığını gördüm. Sonra bir şey -şiddetle çırpınan bir şey- yıldızların ışığının altında kapkara görünen, ne olduğu belirsiz bir şey gökyüzüne doğru yükseldi; sonra bu kapkara nesne tekrar aşağı inerken, o yeşil parıltının ışığında bunun bir insan olduğunu gördüm. Bir an için bütün hatlarıyla ortaya çıkmıştı. Sağlam yapılı, al yanaklı, orta yaşlı bir adamdı bu; iyi giyimliydi, üç gün önce saygın bir adam olarak ortalıkta geziniyor olmalıydı. Gözlerindeki o dalgın bakışı ve kol düğmeleriyle saatinin zincirinin parıltısını görebiliyordum. Tepeciğin ardında kayboldu ve bir an için bir sessizlik oldu. Sonra bir çığlık koptu ve Marslıların uzun, neşeli haykırışları duyuldu.

Yığının üstünden aşağı kaydım, ayağa fırladım ve kulaklarımı ellerimle kapatarak, bulaşık odasına doğru kaçmaya başladım. Kollarını başının üstüne dolayıp çömelmiş, sessizce oturmakta olan papaz, yanından geçtiğim sırada yukarı doğru bakmış, onu yalnız bırakmak üzere olduğumu anlayınca da epey yüksek sesle bir çığlık atmış, koşarak arkamdan gelmeye başlamıştı.

O gece, yaşadığımız dehşetle, dışarıyı gözetlerken gördüklerimizin o korkunç büyüleyiciliği arasında kalmış bir şekilde bulaşık odasında gizlenmiş beklerken, hemen harekete geçmem gerektiğini hissediyor olsam da, boşu boşuna bir kaçış planı yapmaya çalışmışım, ama içinde bulunduğumuz durumu ancak sonradan, ikinci gün olduğunda tam anlamıyla kavrayabilmişim. Papazın karşılıklı konuşulabilecek halde olmadığını fark etmişim, bu yeni karşılaştığımız ve artık son raddesine ulaşmış olan gaddarlık, onun muhakeme ya da ileriye düşünme yetilerinden geriye kalan son kırıntıları da silip götürmüştü. Artık neredeyse bir hayvan seviyesine kadar inmişti. Ama, hani derler ya, elimden geleni ardıma koymaya niyetim yoktu. Gerçeklerle yüz yüze gelmeye cesaret edebildiğimde, yavaş yavaş, durumumuz ne kadar kötü olursa olsun, henüz tam bir ümitsizliğe kapılmamız için bir neden olmadığının farkına varmaya başlamışım. En büyük şansımız Marslıların çukuru sadece geçici bir karargâh olarak kullanıyor olmaları olasılığıydı. Ya da sürekli burada kalacak olsalar bile, çukuru korumaya ihtiyaç duymayabilirlerdi ve bir kaçış

şansı yakalayabilirdik. Çukurdan başka bir yönde tünel kazarak kaçma olasılığını da epey kafamda tartmıştım, ama ilk başta gözcülük yapan bir savaş makinesinin görüş alanı içinde ortaya çıkma olasılığı çok yüksek gibi gelmişti. Bütün kazı işini de benim yapmam gerekecekti. Papazın bana yardım edeceği yoktu.

Eğer hafızam beni yanıltmıyorsa, o adamın ölümünü gördüğümde üçüncü gündeydik. Bu benim Marshlıların beslenmelerini kendi gözlerimle gördüğüm tek olaydı. Bu olayı gördükten sonra, günün büyük kısmında duvardaki o delikten uzak durmuştum. Bulaşık odasına gidip, kapıyı sökmüş ve birkaç saat boyunca mümkün olduğunca az ses çıkarmaya çalışarak küçük baltamla duvarı delmekle uğraşmıştım, ama tam yarım metre civarında bir delik açmayı başardığım sırada, yukarıdaki gevşek toprak gürültüyle göçmüş ve ben de devam etmeye cesaret edememiştım. Cesaretimi kaybetmiş, uzun bir süre boyunca bulaşık odasının zemininde uzanıp kalmıştım, kıpırdamaya bile hevesim kalmamıştı. Bu olaydan sonra da tünel kazarak kaçma düşüncesinden tamamen vazgeçmişim.

Marshlılar anlaşılan beni öyle bir etkilemiş olmalıydı ki, ilk başta insanların savaşarak onları püskürtmeleri sonucunda da kaçabileceğimiz olasılığım pek düşünmeye değer bulmamıştım. Ama dördüncü ya da beşinci gece ağır top seslerine benzer sesler duyulmuştu.

Gecenin hayli geç bir saatıydı, ay gökyüzünde pırıl pırıl parlıyordu. Marshlılar kazı makinesini götürmüşlerdi, çukurun uzak kenarında durmakta olan o savaş makinesinin ve çukurun tam benim gözetleme deliğim altına gelen köşesinde göremediğim bir şeylerle meşgul olan iş makinesinin dışında, ortalıkta görünmüyorlardı. İş makinesinden gelen o soluk parıltı ve beyaz ay ışığı huzmeleri dışında çukur tamamen karanlık içindeydi ve iş makinesinden gelen takırtılar dışında da tümüyle sessizdi. Gece muhteşem bir sükûnet içindeydi, ortalıkta görünen tek bir gezegenin dışında, tüm gökyüzünün hâkimi aymış gibiydi. Bir köpeğin uluduğunu duydum, kulak kesilmemi sağlayan işte bu tanıdık sestti. Sonra epey uzaklardan büyük topların seslerine çok benzeyen bir patlama sesi geldiğini duydum. Uzaklardan altı pare top sesi duydum ve epey uzun bir aradan sonra altı tane daha.

Başka da bir ses gelmedi.

PAPAZIN ÖLÜMÜ

Dışarıyı son kez gözetlediğim ve kendimi bir an yapayalnız bulduğum zaman evin içindeki tutsaklığımızın altıncı günüydü. Papaz yakınımda bulunmak ve beni yarıktan uzaklaştırmaya uğraşmak yerine, bulaşık odasına dönmüştü. Bir anda kafamda bir şimşek çakmıştı. Çabucak ve sessizce bulaşık odasına döndüm. Karanlıkta papazın bir şeyler içtiğini duyuyordum. Karanlığa doğru atıldım, parmaklarım bir şarap şişesine dokundu.

Birkaç dakika kadar itişip kakışma oldu. Şişe yere düşüp kırıldı, ben de güreşmekten vazgeçerek ayağa kalktım. Nefes nefese, birbirimize dik dik bakarak öylece dikildik. Sonunda onunla yiyeceklerin arasında bir yere oturdum ve papaza artık bir disipline girmemiz gerektiği konusundaki kararlılığımı açıkladım. Kilerdeki yiyecekleri bize on gün boyunca yetecek parçalara ayırdım. O gün daha fazla yemek yemesine izin vermeyecektim. Öğleden sonra yiyeceklere ulaşmak için başarısız bir girişimde bulundu. Uyukluyordum, ama bir an içinde uyanıvermiştim. Bütün gün ve gece karşı karşıya öylece oturduk, ben yorgun ama kararlıydım, o da çok acıktığını söyleyerek ağlayıp sızlıyordu. Biliyorum, sadece bir gün ve bir gece boyunca sürmüştü, ama bana o zaman -şimdi de öyle geliyor- bitip tükenmek bilmeyen bir zaman aralığı gibi gelmişti.

Böylece artık gittikçe büyüyen uyuşmazlığımız sonunda açık bir çatışmaya dönüşmüştü. İki uzun gün boyunca birbirimizle fısıltıyla kavga etmiş ve güreş müsabakaları yapmıştık. Bazen onu dövüp deli gibi tekmeliyordum, bazen kandırıp ikna etmeye çalışıyordum, bir keresinde son Burgonya şarabı şişesiyle ona rüşvet vermeye çalışmıştım, çünkü su alabileceğim bir yağmur suyu pompası bulmuştum. Ama ne güç kullanmak ne de nazikçe davranmak bir işe yaramıyordu, artık kesinlikle aklını yitirmişti. Ne yiyeceklere saldırmaktan ne de gürültüyle kendi kendine saçma sapan konuşup durmaktan vazgeçmiyordu. Tutsaklığımızı katlanılabilir kılmak için uyulması gereken temel önlemleri hiç düşünmüyordu bile. Yavaş yavaş tümüyle aklını yitirdiğini, bu ufacık ve tiksindirici karanlık yerdeki tek yoldaşımın bir deli olduğunu anlamaya başlıyordum.

Belli belirsiz hatırladığım bazı anılardan ara ara kendi aklımı da yitirdiğimi düşünüyorum. Ne zaman uyusam tuhaf ve iğrenç rüyalar

görüyordum. Biraz mantıksız gibi görünüyor ama düşüncem o ki, papazın zayıflığı ve deliliği beni uyandırıp güçlendirmiş ve akli başında bir adam olarak kalmama yardım etmişti.

Sekizinci günde fısıldamayı bırakıp, yüksek sesle konuşmaya başlamıştı ve ne yaptıysam da sesini alçaltmasını sağlayamamıştım.

“Bunu hak ettik, Tanrım,” deyip duruyordu, durmaksızın. “Bunu hak ettik. Gazabın üzerimize olsun. Günah işledik, bizden istediklerini yapamadık. Yoksulluk vardı, çekilen acılar vardı, yoksullar çamurun içinde ayaklar altında eziliyorlardı ve ben bir şey yapmak için rahatımı bozmadım. Bunu yapmak için kıvranıyor olsam da, ayağa fırlayıp, yaptıkları için tövbe etmeleri -tövbe etmeleri! -gerektiğini söylemek yerine, kolayca kabul edecekleri birtakım saçmalıklar hakkında vaaz verdim, ah Tanrım ne saçmalıklar!... Yoksullara ve muhtaçlara zulmeden onlara!... Tanrı’nın şarap cenderesinde ezilmeye layık olan onlara!”

Sonra birden ondan sakladığım yiyecek meselesine dönüyordu, yalvarıp yakarmaya, ağlamaya, sonunda da tehditler savurmaya başlıyordu. Sesini yükseltmişti -bunu yapmaması için ona yalvarmıştım. Sonunda bir açığımı yakalamayı başarmıştı, bağırıp Marşlıları başımıza toplamakla tehdit ediyordu beni. Bu bir süre için beni korkutmaya yetmişti, ama ikimizden birine tanınan herhangi bir ayrıcalık buradan kurtulma şansımızı tahmin bile edemeyeceğimiz kadar azaltabilirdi. Böyle bir şey yapmayacağına dair hiçbir güvencem olmamasına karşın, ona meydan okumayı denedim. O gün en azından böyle bir şeye kalkışmadı. Sekizinci ve dokuzuncu günlerin büyük kısmında -artık benim bile ona acımama neden olan, ayınler sırasındaki o artık hiçbir işe yaramayan yapmacıklığından duyduğu pişmanlığa dair, durmaksızın ağzından köpükler saçarak, yarı deli bir şekilde savurduğu laf kalabalığı ile karışık tehditler, yakarılarla- sesini yavaşça yükseltmeye devam ederek konuşup duruyordu. Sonra biraz uyumuş ve uyandığında tazelenen gücüyle öyle bir yüksek sesle tekrar konuşmaya başlamıştı ki, ister istemez onun bundan vazgeçmesini istemem gerekmişti.

“Sessiz ol!” diye yalvarmıştım.

Dizlerinin üstünde doğrulmuştu, şimdiye kadar bakır eşyaların yanında karanlıkta oturuyordu.

“Çok fazla sessiz kaldım,” dedi çukura kadar ulaşmış olması gereken bir sesle, “artık kaderimle yüzleşmeliyim. Yazıklar olsun bu günahkâr

kente! Yazıklar olsun! Yazık! Yazık! Yazık! Yazık! Bu dünyanın İsrail'in borusundan başka seslere uyan sakinlerine -"

"Kes sesini!" dedim ayağa fırlayarak, Marslıların bizi duyacağı korkusuyla dehşet içinde. "Tanrı aşkına!"

"Hayır!" diye bağırdı sesi çıktığı kadar, o da benim gibi ayağa fırlayıp, kollarını iki yana açarak. "Konuş! Tanrı'nın kelamı bana emanet!"

Üç uzun adımla kapıya ulaşmış, mutfığa doğru gidiyordu. "Tanıklığımı yerine getirmem gerek. Gidiyorum. Zaten çok erteledim."

Elimi uzatıp, duvarda asılı duran et satırını buldum. Bir saniye içinde peşinden fırlamıştım. Korkudan gözüm dönmüştü. Daha mutfığın yarısını geçmeyi başaramadan onu yakaladım. İçimde kalan son bir merhamet kırıntısıyla satırın arkasını çevirip, kör tarafıyla vurdum. Burun üstü yere indi ve serilip kaldı. Ayağım takılıp sendelemiş, sonra da nefes nefese tepesinde dikilip kalmıştım. O da yerde hareketsiz yatıyordu.

Birden dışarıdan gelen bir ses, duvardan dökülen sıvanın ezilirken çıkardığı çıtırtıları duydum ve duvardaki o üçgen deliğin arkası karardı. Yukarı baktığımda bir iş makinesinin alt kısmının yavaşça delikten içeri girmekte olduğunu gördüm. Bir şeyleri tutmaya yarayan o kollarından biri enkazın ortasında kıvrıldı, sonra yere düşen kirişlerin arasında kendine yol açarak bir başka kol belirdi. Gözlerim makinede, donakalmıştım. Sonra o yarı beden yarı yüzün -böyle bir şey diyebiliriz sanırım- kenarında cam bir tabakanın ardından, bir Marslının etrafı gözetleyen o koyu renkli kocaman gözlerini gördüm, sonra da metalden upuzun bir yılan benzeyen bir dokungaç etrafını araştırarak yavaşça içeri doğru uzandı.

Son bir gayretle döndüm, papazın üstünden sendeleyerek geçtim ve ancak bulaşık odasının kapısında durabildim. Dokungaç şimdi odanın aşağı yukarı iki metre kadar içine girmişti, ani ve tuhaf birtakım hareketlerle bir o tarafa bir bu tarafa dönüp, kıvrılıp duruyordu. Bir süre dokungacın bu yavaş, kesik kesik hareketlerle ilerleyişi ile büyülenerek donup kalmıştım. Sonra zayıf, boğuk bir çığlıkla kendimi bulaşık odasına doğru attım. Deli gibi titriyordum, ayakta duracak halim kalmamıştı. Kömürlüğün kapısını açtım ve orada karanlıkta, loş bir ışıkla aydınlanan kapı aralığından mutfığa bakarak ve gelen sesleri dinleyerek dikildim. Marslı beni görmüş müydü? Şimdi ne yapıyordu acaba?

Orada bir şey çok yavaş şekilde bir oraya bir buraya hareket ediyordu, arada duvara vuruyor, sonra da bir anahtar destesindeki anahtarlar gibi hafif, madeni bir ses çıkaran hareketlerine tekrar başlıyordu. Sonra ağır bir

kütle -bunun ne olduğunu çok iyi biliyordum- mutfağın zemininden açıklığa doğru sürüklenmişti. Artık daha fazla dayanamayarak kapıya doğru sürünmüş ve mutfakta olanları gözetlemeye başlamıştım. O üçgen aralığın dışından gelen parlak gün ışığının aydınlığında Marslının, iş makinesinin Briareus'un kollarına benzeyen kollarıyla papazın kafasını incelemekte olduğunu gördüm. O anda Marslının, papazın kafasına vurduğum darbenin izinden benim varlığımı fark edebileceğini düşündüm.

Tekrar kömürlüğe doğru süründüm, kapıyı kapadım ve orada karanlıkta mümkün olduğunca gürültü etmemeye çalışarak, yapabildigimce kendimi oradaki odunların ve kömürlerin arasına gizlemeye çalıştım. Arada bir durup, kaskatı oluyor, Marslının dokungacım tekrar delikten içeri sokup sokmadığını duymaya çalışıyordum.

Sonra o hafif, madeni ses tekrar duyuldu. Mutfağın içinde yavaşça etrafı araştırdığını hissedebiliyordum. Şimdi daha da yakma, anladığım kadarıyla bulaşık odasına kadar gelmişti. Uzunluğunun bana erişmeye yetmeyebileceğim düşündüm. Deli gibi dua ediyordum. Geçti gitti, kömürlüğün kapısını hafifçe yalayarak. Sonra araya neredeyse dayanamayacağım kadar uzun süren belirsizlikle dolu bir fasıla girdi, ardından kapının mandalını araştırdığını duydum. Kapıyı bulmuştu! Marslılar kapıların ne işe yaradığını biliyorlardı!

Kapının kilidiyle bir dakika kadar uğraştı, sonra kapı açıldı.

Karanlıkta -başka her şeyden çok filin hortumuna benzeyen- o şeyin bana doğru sallanarak geldiğini ve duvara, kömürlere, odunlara ve tavana dokunup incelediğini görebiliyordum. Kör kafasını sağa sola sallayarak ilerleyen kapkara bir solucana benziyordu.

Hatta bir ara çizmemin topuğuna dokunmuştu. Neredeyse çığlık atmak üzereydim, elimi ısırarak kendimi tutabilmişim. Sonra dokungaç bir süre hareketsiz kalmıştı. Geri çekildiğini düşünmeye başlamak üzereydim. Sonra ani bir çıtırtıyla, bir şeyleri yakalamıştı -bunun ben olduğumu düşünmüş olmalıydı- ve bana yeniden kömürlükten çıkmış gibi gelmişti. Bir süre için bundan emin olamamıştım. Anladığım kadarıyla incelemek için bir kömür parçası alıp gitmişti.

Artık kramp geçirmek üzere olduğumdan, pozisyonumu hafifçe değiştirme fırsatını kaçırmamıştım, sonra tekrar etrafı dinlemiştim. Kurtulabilmek için fısıltıyla hararetli dualar ediyordum.

Sonra o sesin tekrar yavaş yavaş, bilinçli bir şekilde bana doğru yaklaştığını duymuştum. Duvarlara sürtünüp gıcırdayarak ve eşyaların

üzerine hafifçe vurarak yavaş yavaş yaklaşıyordu.

Ben hâlâ şüphe içinde öylece beklerken, akıllı bir şey gibi kömürlüğün kapısına hafifçe vurdu ve kapıyı kapadı. Kilere doğru ilerlediğini, bisküvi tenekelerinin tangırdadığını ve bir şişenin düşüp kırıldığını duydum, sonra kömürlüğün kapısına sertçe bir şey çarptı. Ardından sessizlik, ondan sonra da sonsuza kadar sürmüş gibi gelen bir belirsizlik.

Gitmiş miydi?

Sonunda gitmiş olduğuna karar verdim.

Bir daha bulaşık odasına gelmemişti, ama bütün o onuncu gün boyunca daracık, karanlık kömürlükte, kömürlerin ve odunların arasında, içim yanmasına rağmen bir şeyler içmek için dışarıya sürünmeye bile cesaret edemedi yatıp kalmıştım. Güvenli deliğimden çıkıp, oraya gitmeye kalkışmam ancak on birinci günde mümkün olabilmişti.

DURGUNLUK

Kilere gitmeden önce yaptığım ilk iş, mutfakla bulaşık odası arasındaki kapıyı iyice sürgülemek oldu. Ama kiler boşalmıştı, tek bir yiyecek kırıntısı kalmamıştı. Anlaşılan, Marslı önceki gün bütün yiyecekleri almıştı. Bunu keşfettiğimde, gerçekten ilk kez umutsuzluğa düşmüştüm. On birinci ve on ikinci günlerde ne bir şeyler yiyebildim ne de bir şey içebildim.

Önce ağzım ve boğazım kurumuş ve iyice takatten düşmüştüm. Bulaşık odasının karanlığında, ümitsiz bir sefalet içinde oturup kalmıştım. Aklım sürekli yemekle meşgûldü. Sağır olduğumu düşünmeye başlamıştım, çünkü çukurdan gelmesine alışık olduğum o gürültülü hareketlerin sesleri tamamen kesilmişti. Kendimi deliğe kadar sessizce sürünerek ulaşmayı göze alacak kadar güçlü hissetmiyordum, yoksa oraya gitmiş olurdum.

On ikinci günde boğazım o kadar acımaya başlamıştı ki. Marslıları uyandırmayı da göze alarak, lavobonun yanındaki o gıcırtyla çalışan yağmur suyu tulumbasına saldırmış ve birkaç bardak kapkara, pis yağmur suyu almıştım. Su beni epey kendime getirmişti ve tulumbadan su çekerken etrafı araştıran bir dokungacın çıkardığım sesleri izlemeye çalışmadığımı görmem de beni biraz cesaretlendirmişti.

Bütün bu günler boyunca biraz dağınık bir şekilde ve bir sonuca ulaşmayı başaramadan, papazı ve onun ölüm şeklini düşünüp durmuştum.

On üçüncü günde biraz daha su içmiş, biraz uyuklamış ve darmadağınık bir şekilde yiyecek bir şeyler bulmayı ve o belirsiz, imkânsız kaçış planlarım düşünmüştüm. Ne zaman biraz uyuklasam korkunç rüyalar görüyordum; papazın ölümünü, tantanalı akşam yemeklerini görüyordum; ama uyanık da olsam uyukluyor da olsam karnımda beni tekrar tekrar biraz daha su içmeye zorlayan keskin bir ağrı vardı. Bulaşık odasına gelen ışık artık gri renkte değil, kızıldı. Bu benim artık iyice bozulan imgelemime kan rengi gibi görünüyordu.

On dördüncü gün mutfağa gitmiş ve kızıl otun yapraklarının duvardaki deliği kaplamış ve mutfaktaki o loş ışığı da kızıl renkli bir karanlığa çevirmiş olduklarını görerek şaşırılmıştım.

On beşinci gün erken saatlerde mutfaktan birtakım tuhaf, tanıdık sesler geldiğini duymuş ve iyice dinleyince bunların bir köpeğin nefes alıp veriş ve pençeleri ile bir yerleri kazırken çıkardığı sesler olduğunu fark etmiştim. Mutfaka gittiğimde, kızıl yaprakların arasında açtığı aralıktan bir köpeğin

burnunun içeri uzandığım görmüştüm. Bu beni gerçekten çok şaşırtmıştı. Benim kokumu alınca hafifçe havlamıştı.

Belki onun olabildiğince sessiz bir şekilde içeri gelmesini sağlayabileceğimi ve sonra da öldürüp yiyebileceğimi düşündüm, zaten hareketlerinin Marslıların dikkatini çekme olasılığına karşı onu öldürmek daha mantıklı olabilirdi.

Çok yavaşça “Cici köpek!” diyerek, ona doğru yaklaştım, ama o birden kafasını çekerek ortadan kayboldu.

Etrafı dinledim -sağır olmamıştım- çukur sessizdi. Bir kuşun kanat çırpışı gibi bir şey ve boğuk bir karga sesine benzer bir ses duydum, ama hepsi buydu.

Uzun bir süre deliği kaplayan kıvılcık bitkilerin ötesine geçmeye cesaret edemeden, gözetleme deliğinin yakınlarında uzanıp kaldım. Bir iki kez dışarıda aşağı taraftaki kumların üzerinde sağa sola gidip gelen bir köpeğin ayak seslerine benzeyen hafif pıtırtilar duyuldu, kuş seslerine benzeyen o sesler de çoğalmıştı, ama başka bir şey yoktu. Epey bir zaman geçtikten sonra, sessizlikten de cesaret alarak, dışarı baktım.

Köşede, Marslıların kanlarını içtikleri cesetlerin iskeletleri üzerinde inip kalkan ve dövüşen bir karga sürüsü dışında çukurda canlı bir şey kalmamıştı.

Etrafıma bakındım, gözlerime inanamıyordum. Bütün makineler gitmişti. Bir köşedeki o yeşilimsi mavi renkli büyük toz tepeciğini, bir başka köşedeki alüminyum çubukları, kargaları ve ölenlerin iskeletlerini saymazsak, burası kumsaldaki herhangi bir boş, daire şeklindeki çukura dönüşmüştü.

Yavaşça o kıvılcık otların arasından dışarı çıktım ve moloz yığınının üzerinde dikildim. Arka tarafım, kuzeye doğru olan taraf dışında herhangi bir tarafta ne Marslılar ne de onlara dair bir iz görünüyordu. Çukur ayaklarımın altında diklemesine iniyordu, ama biraz ilerde molozlar enkazın tepesine kolayca tırmanılabilir bir eğim sunuyordu. İşte kaçış olanağım karşımdaydı. Heyecandan titremeye başlamıştım.

Bir an için tereddüt ettim, sonra ümitsiz bir kararlılık rüzgârına kapılarak ve kalbim gümbür gümbür atarak, bu kadar zamandır altında gömülü olduğum tepeciğin üzerine çıktım.

Çevreyi tekrar kolaçan ettim. Kuzey tarafında da görünürde Marslılar yoktu.

Sheen'in bu kısımlarını gün ışığında son gördüğümde, burası aralara saçılmış çok miktarda, gölgeli ağaçlarıyla, müreffeh kırmızı ve beyaz evleriyle uzanan bir caddeydi. Şimdi, aralarında etrafı bürümelerini engelleyebilecek tek bir dünyalı bitkiye rastlanmayan, kaktüse benzeyen, diz boyu kıızıl renkli bitki örtüsü ile kaplanmış bir tuğla, balçık ve çakıl tepeciğinin üzerinde duruyordum. Yakınımdaki ağaçlar kurumuş ve kahverengi bir görünüm almışlardı, ama ilerde kıızıl yapraklardan oluşan bir örtü hâlâ canlı kalabilmiş ağaç gövdelerinin üzerini kaplamaya başlamıştı.

Yakınlardaki evlerin hepsi harabeye dönmüş, ama hiçbirini yanmamıştı, duvarları paramparça olmuş pencereleri ve darmadağın olmuş kapıları ile bazen ikinci katlar da dahil olmak üzere hâlâ ayakta duruyordu. Çatıları yıkılmış odaları kıızıl otlar bürümüştü. Aşağı tarafımda, Marslıların artıkları için dövüşmekte olan kargalarla o büyük çukur duruyordu. Başka türden birkaç kuş harabelerin arasında inip kalkıyordu. Ta uzaklarda açlıktan incecik kalmış bir kedinin duvara sürtünerek sıvıştığını gördüm, ama insanlara dair hiçbir belirti yoktu.

Hava, benim son günlerdeki kapanıp kalışım ile tam bir karşıtlık içinde, pırıl pırıldı, gökyüzü masmavi parlıyordu. Boşta kalan her yeri kaplamış olan kıızıl otlar ince bir meltemde hafifçe salınıyorlardı. Ve ah! Havanın o tatlılığı!

ON BEŞ GÜNDE OLANLAR

Tepecinin üzerinde bir süre, güvende olup olmadığımı düşünmeden öylece sallanarak ayakta kalmıştım. İçinden çıktığım o iğrenç kokulu odadayken, dar bir bakış açısıyla, sadece kendimizin çabucak oradan kurtulabilme olasılığımızı düşünmüştüm. Dünyaya neler olduğunun farkında değildim, aşına olmadığımız şeylerle dolu bu şaşırtıcı görüntüyle karşılaşabileceğimizi tahmin etmemiştim. Sheen'in bir harabeye dönmüş olmasını bekliyordum; karşımda bulduğum ise başka bir dünyaya ait, ürkütücü ve esrarengiz bir manzaraydı.

Bir an için insanların genelinin pek yaşamadığı, ama bizim tahakkümümüz altındaki o zavallı hayvanların çok yakından tanıdıkları bir duyguya kapıldım. Kendimi yuvasına dönen ve yuvasının yerinde birden bir evin temelini kazmakla meşgul olan bir düzine işçinin eseriyle karşılaşan bir tavşan gibi hissetmiştim. Beni günlerce uğraştırdıktan sonra artık kafamda daha fazla açıklık kazanan bir hissi, tahtımızdan indirildiğimize dair bir hissi ilk kez sezmeye, artık bir efendi değil, Marslıların ayakları altında ezilen hayvanlardan biri olduğumu kabullenmeye başlamıştım. Durum bizim için de hayvanlar için olduğundan farklı olmayacaktı, gizlenip tetikte bekleyecek, kaçıp saklanacaktık, insanların egemenliği ve diğer yaratıklara korku saldıkları dönem artık sona ermişti.

Ama bütün bu tuhaflıkların farkına vardıktan kısa bir süre sonra yabancılığım geçmiş, temel amacım tutmak zorunda kaldığım uzun ve kasvetli orucumdan gelen açlığımı yatıştırmak haline gelmişti. Çukurun diğer tarafında, kızıl otlarla kaplı bir duvarın arkasında, henüz otlarla kaplanmamış bir bahçe parçasının olduğunu görmüştüm. Bu bana bir fikir vermişti; hemen diz boyuna kadar, bazen de boğazıma kadar kızıl otların içine dalarak o tarafa doğru harekete geçmiştim. Otların sıklığı bana, görülmeyeceğime dair bir güven hissi veriyordu. Duvar iki metre kadar vardı, bu yüzden tırmanmaya çalıştığımda ayağımı duvarın üstüne atmayı başaramadığımı fark etmiştim. Böylece duvar boyunca ilerleyerek, sonunda yukarıya tırmanıp, içindekilere göz diktiğim o bahçeye atlamamı sağlayan, taşlardan yapılmış duvar süslerinin olduğu bir köşeye ulaşmıştım. Burada biraz taze soğan, iki tane kuzgunkılıcı kökü ve biraz da henüz olmamış havuç bulmuş, hepsini ceplerime doldurmuş ve yıkılmış bir duvarın üzerinden geçip, kızıl ve koyu kırmızı renkli ağaçların altından Kew'a

doğru yoluma devam etmişim -devasa kan damlalarıyla lekeli bir caddede yürümeye benziyordu bu- aklımda iki şey vardı: daha çok yiyecek bulmak ve gücüm yettiği kadarıyla, çukurun çevresini saran bu tekinsiz, lanetli bölgeden sıvışmaya çalışmak.

Biraz daha ileride, çimenlik bir bölgede yine hemen mideme indirdiğim birkaç mantar bulmuş, sonra daha önce çayırların olduğu bir bölgede de incecik, çamurlu bir su akıntısıyla karşılaşmışım. Bütün bu yiyecek kırıntıları açlığımı daha da azdırmaya yaramıştı yalnızca. Başta böyle sıcak, kuru bir yaz gününde bu su akıntısıyla karşılaşmak beni şaşırtmıştı, ama sonradan bunun nedeninin kızıl otun yarattığı tropik taşkınlık olduğunu anlamışım. Otun olağanüstü bir hızla büyümesi, suyla karşılaştığı anda iyice artmış ve başka hiçbir şeyle kıyaslanamayacak bir bereket kazanmasına neden olmuştu. Tohumlarının Wey ve Thames nehirlerine dökülmesi yetmişti, hızla büyüyen devasa yaprakları iki nehri de çabucak kurutuvermişti.

Daha sonraları gördüğüm Putneydeki köprünün üstünü arapsaçı gibi kaplayan bu otun yapraklarının altında kaybolmuştu, Richmond'da da Thames nehri geniş ama sığ bir akıntı halinde Hampton ve Twickenham'daki çayırlara doğru taşmıştı. Sular yayıldıkça ot da onları izlemişti, ta ki Thames Vadisindeki o harabeye dönmüş villalar benim şimdi sınırını aramakta olduğum bu kızıl bataklıkta kaybolana dek; Marslıların yol açtıkları yıkımın büyük kısmı da otların altında gizlenmişti.

Sonunda kızıl ot neredeyse yayıldığı kadar çabucak ölüp gitmişti. Belirli bir bakterinin neden olduğu düşünülen buğdaypasına benzer bir hastalık bir anda bütün otları sarmıştı. Doğal ayıklanma sayesinde, bütün dünya bitkileri bakterilerin yol açtığı hastalıklara karşı bir direnç kazanmıştır, bu yüzden ciddi bir savaşım vermeden kolay kolay pes etmezler; ama kızıl ot zaten ölüymüşçesine çürüyüp gitmişti. Yaprakları önce beyazlamış, sonra da kuruyup buruşmuşlardı. En ufak bir dokunuşa dağılıyorlardı ve daha önce büyümelerini hızlandıran sular sonradan onlardan kalan son izleri denize taşımıştı.

Bu suyun kıyısına geldiğimde, ilk yaptığım elbette susuzluğumu gidermekti. Epeyce bir su içmişim, sonra da ani bir düşünceyle birkaç kızıl ot yaprağı çiğnemişim; ama çok suluydular ve iğrenç, madeni bir tatları vardı. Kızıl ot yürümeme biraz engel olsa da, suyun içinde rahatça yürüyebileceğim kadar sığ olduğunu keşfetmişim, ama doğal olarak nehre yaklaştıkça akıntı derinleşiyordu, bu yüzden de Mortlake'e geri

dönmüştüm. Burada karşıma çıkan villa, çit ve lamba kalıntılarından yolun bulunduğu yeri bulmayı başarmış ve böylece bu selin içinden çıkarak Roehampton tarafına çıkan tepeye tırmanmaya başlamış ve Putney Otlığı'na çıkmıştım.

Burada o tuhaf ve yabancı manzara, tanıdık bir manzaranın yıkıntısına dönüşüyordu: Arazi yer yer bir hortumun neden olduğu yıkıma sahne olmuş gibiydi, elli altmış metre kesinlikle dokunulmadan kalmış alanlara, perdeleri düzgünce çekilmiş ve kapıları kapatılmış evlere rastlamıştım; sanki sahipleri oradan bir günlüğüne ayrılmış ya da içeride uyumuşlar gibi görünüyordular. Kızıl ot her yeri o kadar sarmamıştı, sokak boyunca dizilmiş uzun ağaçlar da kızıl sarmaşıkla kaplı değildi. Ağaçlarda yiyecek bir şeyler aramış, ama bulamamıştım, sessiz duran evlerin birkaçına da girmiştim, ama bu evlere daha önce girilmiş ve yağma edilmişlerdi. İyice zayıf düşmüş olduğumdan, yürümeye devam edemeyecek kadar yorgun olduğum için günün geri kalanını bir fundalıkta dinlenerek geçirmiştim.

Bütün bu süre boyunca ne bir insanogluyla karşılaşmış ne de Marshlara dair bir iz görmüştüm. Aç gibi görünen iki köpekle karşılaşmıştım, ama ikisi de ben onlara yaklaştırmaya çalışırken kaçmışlardı. Roehampton yakınlarında iki insan iskeleti görmüştüm -ceset değil, iskelettiler, etleri tamamen soyulmuştu- ve çevremdeki ağaçların arasında birkaç kediyle tavşanın ezilip etrafa dağılmış kemiklerini, bir de bir koyunun kafatasını bulmuştum. Bu kemik parçalarını çığnemeye çalıştıysam da, onlardan alabileceğim pek bir şey yoktu.

Günbatımından sonra Putney'e doğru giden yol üzerinde ilerlemeye çalışmıştım, bana bir şekilde buralarda da Isı Işını kullanılmış gibi gelmişti. Roehampton'ın ilerisinde bir bahçede, bir miktar henüz olmamış patates yumrusu bulmuştum, bunlar açlığımı yatıştırmaya yetmişti. Bu bahçeden Putney ve nehir görülebiliyordu. Alacakaranlıkta karşımdaki manzara büsbütün harap görünüyordu: kapkara olmuş ağaçlar, kapkara olmuş, ıssız harabeler ve tepenin alt taraflarına doğru taşan nehrin otların kızıla boyadığı akıntıları. Ve her şeyi bürümüş sessizlik. Bu her şeyi harabeye çeviren değişimin ne kadar hızlı olduğunu düşünmek beni anlatılması mümkün olmayan bir dehşete sürüklüyordu.

Bir süre için insanoğlunun tamamen ortadan kalktığını ve benim hayatta kalan son insan olarak orada yalnız başıma durduğuma inanmıştım. Putney Tepesi'nin zirvesine çok yakın bir yerde bir iskeletle daha karşılaşmıştım, kolları bedenin kalan kısmından ayrılmış ve birkaç metre

öteye sürüklenmişti. İlerledikçe, insanoğlunun yok edilişinin, benim gibi arkada kalan birkaç kişiyi saymazsak eğer, dünyanın bu kısmında çoktan tamamlanmış olduğuna iyice ikna oluyordum. Marshılar, anladığım kadarıyla, yiyeceklerini başka yerlerde aramak üzere çekip gitmişler ve bu ülkeyi böyle ıpıssız bırakmışlardı. Belki şu anda Berlin ya da Paris'i yok ediyorlardı, belki de kuzeye doğru gitmişlerdi.

PUTNEY TEPESİ'NDEKİ ADAM

O geceyi Putney Tepesi'ndeki handa geçirmiştim, Leatherhead'e kaçtığım zamandan beri ilk kez bir yatakta yatıyordum. Hana girerken karşılaştığım gereksiz zorlukları -sonradan ön kapının kilitli olmadığını, yalnızca mandallanmış olduğunu fark etmiştim- ya da artık tam ümitsizliğe kapılmak üzereyken, bana hizmetçi odası gibi gelen bir odada, farelerin kemirdiği bir ekmek kabuğu ve iki kutu da ananas konservesi bulana kadar nasıl bütün odaların altını üstüne getirdiğimi anlatmaya gerek duymuyorum. Burayı zaten birileri daha önce araştırmış ve yiyeceklerin hepsini almıştı. Sonradan barda, gözden kaçırılmış olan birkaç bisküvi ile sandviç de bulmuştum. Sandviçleri yiyememiştin, çok küflenmişlerdi, ama bisküviler açlığını yatıştırmakla kalmamış, ceplerimi de doldurmuştu. Geceleyin yiyecek aranan bir Marslının Londra'nın bu kısmını birbirine katarak çıkıp gelebileceğinden korktuğumdan ışık yakmamıştım. Uyumadan önce bir ara huzursuzlanmış ve bu canavarlara dair bir iz görünüp görünmediğini anlamaya çalışarak bir pencereden diğerine koşturmuştum. Çok az uyuyabilmişim. Yatakta yatarken kendimi birden birbiri ardına pek çok şeyi düşünürken bulmuştum -papazla yaptığımız son tartışmadan beri böyle bir şey yaptığımı hatırlamıyordum. Aradaki bütün bu zaman içinde zihnim ya hızla birbirini izleyen belirsiz duygusal durumlar içinde ya da sadece aptal bir algılayıcılık hali içinde bulunuyordu. Ama bu gece sanırım yediklerimin de etkisiyle beynim tekrar güçlenmiş, zihnim açıklık kazanmış ve ben tekrar düşünmeye başlamıştım.

Kafamı kurcalayan üç şey vardı: papazın öldürülüşü, Marslıların nerelerde oldukları ve karımın başına nelerin gelmiş olabileceği. Papazın ölümünü hatırladığımda ne dehşet ne de vicdan azabı duyuyordum; bu olayı sadece yaşanıp bitmiş bir şey olarak, hatırlaması kesinlikle hiç de hoş olmayan, ama vicdan azabı duymaya gerek de olmayan bir hatıra olarak görüyordum. O zaman da kendimi şimdi gördüğüm gibi, bir dizi tesadüfle o kaçınılmaz sona, o ani darbeye doğru adım adım sürüklenen bir mahlûk gibi görüyordum. Kendimi kabahatli bulmuyordum, ama o anlara dair hatıralarım hiç değişmeden, hep aynı şekilde kalıyor, hiç aklımdan çıkmıyorlardı. Gecenin sessizliğinde, bazen sessizlik ve karanlıkla gelen o Tanrı'ya yakın olma hissiyle, kendimi suçladığım tek konuda, öfkeye ve dehşete kapıldığım o an için kendi kendimi yargılıyordum. Onu yanı

başında çömelmiş, susuzluğumla ilgilenmeden, Weybridge'in yıkıntılarının üzerinden yükselen alevlere ve dumanlara bakarken bulduğum andan itibaren geçen konuşmalarımızı tek tek yeniden düşünüyordum. İşbirliği yapmayı becerememiştik -zalim kader buna izin vermemişti. Eğer bunu önceden tahmin edebilseydim, onu Halliford'da bırakmayı tercih ederdim. Ama tahmin edememiştim, suçun anlamı da tahmin edip yapmaktır. Bunları bütün bu hikâyeyi anlattığım gibi, yani olduğu gibi anlatıyorum. Bunlara tanık olan başka kimse yoktu, tüm bunları gizlemeyi de tercih edebilirdim. Ama hepsini anlatıyorum, okur bu konuda istediği gibi bir yargıya ulaşabilir.

Böylece, büyük bir çaba harcayarak, yere uzanıp kalmış o bedenin görüntüsünü zihnimden uzaklaştırıp bir tarafa koymayı başarabildiğimde, Marshlılarla ilgili sorunu ve karımın kaderini düşünmeye başlamıştım. Marshlılarla ilgili olarak elimde hiçbir bilgi yoktu, yüzlerce değişik şey düşünebilirdim ve bu aynı şekilde karım için de geçerliydi. Birdenbire gece çekilmez bir hale gelmişti. Kendimi yatakta oturmuş, karanlığa bakarken bulmuştum. Isı Işını'nın karımı birden ve acı çektirmeden ortadan kaldırmış olmasına dua ederken bulmuştum. Leatherhead'den döndüğüm geceden beri dua etmiyordum. Zorda kaldığım zamanlarda dua ederdim, herhangi bir şey adına, putperestlerin tılsımlar mırıldanışı gibi dualar ederdim; ama şimdi gerçekten de, Tanrı'nın karanlığıyla yüz yüze, akli başında bir insan olarak, metin bir şekilde dua ediyordum. Ne tuhaf bir geceydi! En tuhafı da gün doğar doğmaz, Tanrı'yla konuşan ben bu evden -ufak tefek, ikinci sınıf bir yaratık, efendilerimizin herhangi bir geçici hevesi için avlanıp öldürülebilecek bir yaratık olarak- saklandığı yerden ayrılan bir fare gibi gizlenerek çıkacaktım. Belki fareler de Tanrı'ya inançla dua ediyorlardı. Şurası muhakkak ki, bu savaştan başka hiçbir şey öğrenmediyse de, en azından merhameti, egemenliğimiz altında inleyen o akılsız yaratıklara merhamet duymayı öğrenmiştik.

Pırıl pırıl ve güzel bir sabahı, doğuda gökyüzü, altın rengi küçük bulutlarla süslenmiş, pespembe parlıyordu. Putney Tepesi'nden Wimbledon'a doğru uzanan yolda, savaşın başladığı haftanın Pazar akşamında Londra'ya doğru gitmek için panik halinde yollara dökülen o kalabalığa ait küçük izler görülebiliyordu. Üzerine New Maldenli Manav Thomas Lobb'un ismi kazınmış iki tekerlekli küçük bir yük arabası vardı, tekerlekleri kırılmıştı ve yanında orada öylece bırakılmış tenekeden bir sandık duruyordu; şimdi artık sertleşmiş olan çamurun içinde ezilmiş bir

hasır şapka duruyordu, West Tepesi'nde de devrilmiş bir su teknesinin çevresinde kan lekeli cam kırıkları vardı. Hareketlerim iyice ağırlaşmıştı, planlarım ise tamamen belirsizdi. Karımı orada bulma konusunda hiç şansım olmadığını farkında olsam da, Leatherhead'e gitme gibi bir fikrim vardı. Elbette, ölüm birden üzerlerine çökmemişse çoktan oradan kaçmış olmalıydı, ama bana oraya ulaşınca Surrey'deki insanların nereye kaçmış olduklarını öğrenebilirim gibi geliyordu. Karımı bulmak istediğimi biliyordum, onun için ve insanoglunun dünyası için üzülüyordum, ama onu nasıl bulabileceğim hakkında hiçbir fikrim yoktu. İçinde bulunduğum yoğun yalnızlığın da tamamen farkındaydım. Köşeden sapmış, ağaçlar ve çalılardan oluşan sık bir bitki örtüsü içinde gizlenerek, uzaklara doğru yayılan Wimbledon kırlarının kenarına gelmiştim.

Kırların koyu rengi yer yer sarı katırtınaklar ve süpürge çalıları ile açılıyordu, görünürde kıvılcık yoktu, ben açıklığa çıkmakta tereddüt ederek kıyıda gizlenirken, güneş her yere ışık ve hayat saçarak yükselmişti. Ağaçların arasındaki bataklık bir bölgede, bir sürü küçük kurbağaya rastlamıştım. Kurbağalara bakmak için durmuştum, hayatta kalma konusundaki azimlerinden gerçekten de ders alınmalıydı. O sırada, izleniyor olduğuma dair garip bir hisle, birden arkama döndüm ve bir çalı kümesinin arasında çömelmiş oturan bir şeyle karşı karşıya geldim. Bu şeye bakakaldım. Ona doğru bir attım, o da ayağa kalkarak elinde bir bahriye kılıcı tutan bir adama dönüştü. Yavaşça adama doğru yaklaştım. O da bana bakarak, ses çıkarmadan, hareket etmeden duruyordu.

Yaklaştıkça onun da benim gibi tozlu ve pis giysiler içinde olduğunu gördüm, aslında o daha çok bir kanalizasyondan çıkmışa benziyordu. Daha da yaklaştıkça, üzerindeki hendeklerde rastlanan türden o yeşil balçığın, soluk gri renkli kurumuş kil ve yer yer de parlak, kömür rengi tozlarla karıştığını fark etmiştim. Siyah saçları gözlerinin üzerine düşmüştü ve yüzü o kadar kara, pis ve çökmüştü ki, başta onu tanıyamamıştım. Yüzünün alt tarafında boydan boya kıpkırmızı bir yara izi vardı.

“Dur!” diye bağırdı aramızda on metre kadar kalınca, ben de durdum. Sesi boğuk çıkıyordu. “Nereden geliyorsun?” dedi.

Onu inceleyerek, biraz düşündüm.

“Mortlake'den geliyorum,” dedim. “Marşlıların silindirlerin yanında kazdıkları çukurun yanında gömülü kalmıştım. Dışarı çıkmayı başarıp kaçtım.”

“Buralarda yiyecek bir şey yok,” dedi. “Burası benim bölgem. Nehre kadar tepenin tümü ve arka tarafta Clapham’a ve kırın kıyısına kadar olan yerler. Sadece bir kişilik yiyecek var. Ne tarafa gidiyorsun?”

Sorusunu yavaşça yanıtladım.

“Bilmiyorum,” dedim. “On üç, on dört gündür bir evin yıkıntısı altında gömülüydüm. Neler olduğunu bilmiyorum.”

Bana şüpheyile bakıyordu, sonra hareketlendi ve ifadesi değişti.

“Buralarda kalmak gibi bir niyetim yok,” dedim. “Sanırım Leatherhead’e giderim, karım oradaydı.”

Parmağını bana doğru uzattı.

“Sen osun,” dedi, “şu Woking’ten gelen adam. Sen Weybridge’de olmemiş miydin?”

Ben de o anda onu hatırladım.

“Sen de benim bahçeme gelen topçu erisin.”

“Ne şans!” dedi. “Biz şanslı olanlarız! Hele sen!” Elini uzattı ve tokalaştık. “Bir lağıma yuvarlandım,” dedi. “Ama herkesi öldürmediler. Onlar gittikten sonra, ben tarlalardan geçerek Walton’a doğru yola çıktım. Ama, daha on altı gün oldu olmadı, saçın ağarmış.” Birden omzunun arkasına baktı. “Sadece bir kargaymış,” dedi. “İnsan bu günlerde bu kuşların da gölgesi olduğunu öğreniyor. Burası biraz ortalık sayılır. Şu çalılıkların altına doğru sürünelim de orada konuşalım.”

“Marşlılarla karşılaştın mı?” dedim. “Ben gittikten sonra?”

“Londra’nın öbür tarafına doğru gittiler,” dedi. “Sanırım orada daha büyük bir kampları var. Gece boyunca, bütün o taraflar, Hampstead yolunun oralarda, gökyüzü onların ışıklarıyla aydınlanıyor. Büyük bir kent gibi, o parıltının içinde sağa sola gidip geldiklerini görebiliyorsun. Ama gün ışığında görülmüyor. Ama buralarda, onları görmemişim,” (parmak hesabıyla saydı) “beş gün boyunca. Sonra iki tanesini Hammersmith yolunda büyük bir şey taşırken gördüm. Ve önceki gece,” bu noktada durdu ve etkileyici bir ses tonuyla, “sadece ışıktı, ama havada uçan bir şeyler vardı. Sanırım uçan bir makine yapmışlar, uçmayı öğreniyorlar.”

Ellerimin ve dizlerimin üzerinde durup kaldım, çalılıkların arasına gelmiştik.

“Uçuyorlar!”

“Evet,” dedi, “uçuyorlar.”

Çalılıkların altında çardak gibi duran küçük bir açıklığa doğru gittim ve orada oturdum.

“İnsanlığın işi bitti,” dedim. “Eğer bunu yapabiliyorlarsa, bütün dünyayı kolayca ele geçirebilirler.”

Başını salladı.

“Yapacaklar. Ama, buradaki işleri biraz kolaylaştırır bu. Ayrıca - ” Bana doğru baktı. “İnsanlığın işinin bitmiş olmasından memnun değilsin? Ben memnunum. İşimiz bitti, yenildik.” Bakakalmıştım. Tuhaf görünse de, ben bunu hiç düşünmemiştim, oysa o bunu söylediği anda bile çok açık görünüyordu. Hâlâ belli belirsiz de olsa bir ümit besliyordum, aslında bu benim için yaşam boyu süren bir alışkanlıktı. Sözlerini tekrarladı, “Yenildik.” Bu sözlerde kesin bir kabullenmişlik vardı.

“Her şey bitti,” dedi. “Bir adam kaybettiler, sadece bir adam. Ve mevzilerini sağlam kurdular, dünyanın en büyük gücünü paramparça ettiler. Bizi ezip geçtiler. Weybridge’deki o Marşlının ölümü sadece bir tesadüftü. Bu gelenler de sadece öncüler. Gelmeye devam ediyorlar. Şu yeşil yıldızlar, beş altı gündür onları görmedim, ama hiç şüphem yok ki, her gece bir yerlere düşüyor olmalılar. Yapabileceğimiz bir şey yok. Bittik! Yenildik!” Yanıt vermedim. Ona karşı çıkabileceğim bir fikir üretebilmek için boşu boşuna düşünüp durarak, gözlerim önümde öylece oturdum kaldım.

“Bu bir savaş değil,” dedi topçu eri. “Hiçbir zaman savaş olmadı, insanlarla karıncalarla arasında savaş olabiliymiş gibi.”

Birden gözlemesinde geçirdiğim geceyi hatırladım.

“Onuncu silindirden sonra başkasını yollamadılar, en azından ilk silindir gelene dek.”

“Nereden biliyorsun?” diye sordu topçu eri. Açıkladım. Düşündü. “Toplarına bir şey olmuş olmalı,” dedi. “Ama ne fark eder ki? Onarırlar. Gecikme olsa bile, sonucu değiştirir mi? Bu insanlara karşı karıncalar gibi bir şey. İşte karıncalar kendi şehirlerini inşa ediyorlar, kendi yaşamlarını sürüyorlar, savaşıp devrimler yapıyorlar, insanlar onların ayak altından çekilmelerini isteyinceye kadar, o zaman da ayak altından çekiliyorlar. İşte şimdi biz de karıncayız. Sadece -”

“Evet,” dedim.

“Afiyetle yenebilir karıncalarınız.”

Birbirimize bakarak oturup kalmıştık.

“Peki bizi ne yapacaklar?” diye sordum.

“İşte ben de bunu düşünüyordum,” dedi, “ben de bunu düşünüyordum. Weybridge’den sonra güneye doğru gittim, yol boyunca düşündüm. Neler olduğunu gördüm. İnsanların çoğu bağırsıp çağrışmayı ve telaşa kapılmayı

seviyorlar. Ama ben bağırsıp çağırışmayı pek sevmem. Birkaç kez ölümle yüz yüze gelmiştim, pek süs kabilinden bir asker sayılmam ve eninde sonunda öleceğiz, ölüm ölümdür. Ve kurtulmayı başaran da düşünmeyi bırakmayan adamdır. Herkesin güneye doğru gittiğini gördüm. Ben de dedim ki ‘Bu tarafta yiyecek kalmayacak’ ve gerisingeri döndüm. Bir serçenin insanlara doğru uçtuğu gibi, ben de Marshların olduğu tarafa yöneldim. Her tarafta -” eliyle bütün ufku gösterdi, “insanlar yığınlar halinde açlıktan kırılıyorlardı, kavga dövüş içinde birbirlerine girdiler...”

Yüzümdeki ifadeyi görüp, bir pot kırdığını anlayarak durakladı.

“Kuşkusuz parası olanların çoğu Fransa’ya gitmişlerdir,” dedi. Özür dileyip dilememesi gerektiği konusunda tereddüt ediyor gibiydi, gözlerine baktı ve devam etti: “Buralarda yiyecek var. Dükkânlardaki konserveler, şaraplar, içkiler, maden sodaları, su borularıyla kanallar hepsi sahipsiz bekliyorlar. Şey, sana ne düşündüğümü anlatıyordum. ‘Bunlar akıllı yaratıklar,’ dedim kendi kendime, ‘ve anlaşılan bizi yiyecek olarak kullanmak istiyorlar. Önce bizi ezip geçecekler, gemileri, makineleri, toplan, kentleri, bütün düzenimizi ve organizasyonumuzu. Hepsini yok edecekler. Eğer kanncalar kadar küçük olsaydık, paçayı kurtarabilirdik. Ama değiliz. Durup beklemek için çok büyüğüz. Bu kesin, elde var bir.’ Değil mi?”

Başımınla onayladım.

“Öyle öyle, üzerinde epeyce düşündüm bunun. Neyse, sonra -sonra; şu anda bizi istedikleri gibi yakalamış dürümdalar. Marslının kaçmaya çalışan bir kalabalık bulması için sadece bir iki mil gitmesi yeter. Bir gün, Wandsworth civarında bir tanesinin evleri parçalayıp, yıkıntılann arasında insan aradığını gördüm. Ama bunu böyle yapmaya devam etmeyecekler. Silahlanmamızı ve gemilerimizi susturduktan, demiryolları mı zı yıktıktan ve burada yapmakta oldukları bütün bu şeyleri bitirdikten sonra, bizi sistematik bir şekilde yakalamaya, en iyi olanlarımızı seçmeye ve bizi kafeslerde ya da ona benzer şeylerde beslemeye başlayacaklar. Birazımızı öldürdükten sonra yapmaya başlayacakları şey bu. Tanrım! Daha bizimle işleri yeni başlıyor. Farkında değil misin?”

“Yeni mi başlıyor?” diye bağırdım.

“Yeni başlıyor. Şimdiye kadar olanların hepsi sessiz kalmayı beceremediğimizden, onları toptanınızla ya da buna benzer salaklıklarla uğraştırdığımızdan oldu. Ve aklımızı kaybetmiş gibi, kalabalıklar halinde bulunduğumuz yerden daha güvenli olmayan bir yerlere kaçışmaya

çalıştığımızdan. Onlar henüz bizi rahatsız etmek istemiyorlar. Henüz hazırlık yapıyorlar, yanlarında getiremedikleri bütün o şeyleri burada yapmaya ve sonradan gelecekler için ortamı hazırlamaya çalışıyorlar. Büyük ihtimalle silindirlerin gelişi de bu yüzden biraz ertelenmiştir, buradakileri vurmaktan korktukları için. Feryat figan, körü körüne kaçışmak ya da Marşlılan yok edebileceğimiz düşüncesiyle dinamitlere sarılmak yerine kendimizi bu yeni duruma göre yeniden ayarlamalıyız. Benim çıkardığım sonuç bu. Bir insanın kendi türünün başına gelmesini isteyeceği türden bir şey değil bu, ama ortadaki gerçeklerden bu çıkıyor. Ben de bu ilkeye göre davrandım. Şehirler, uluslar, gelişme, hepsi bitti. O oyun sona erdi. Yenildik.”

“Ama o zaman, niye hayatta kalmaya çalışalım ki?”

Topçu eri bir an yüzüme baktı.

“Bir milyon yıl kadar güzel konserler olmayacak, Kraliyet Sanat Akademisi ya da restoranlarda güzel küçük yemekler de olmayacak. İstedğin şey eğlenceyse, sanırım oyun bitti. Eğer bir salon kibarıysan, fasulyelerini bıçakla yemek zorunda kalmak hoşuna gitmeyecekse, ya da Fransızlar gibi h’leri yutarak konuşma meraklısıysan, o zaman öl gitsin. O zaman yaşamamanın bir anlamı yok.”

“Yani

“Yani benim gibi adamlar yaşamaya devam ediyorlar, çünkü soylarının sürmesini istiyorlar. Bana bak, ben hayatta kalmaya kesin kararlıyım. Yanılmıyorsam, sen de çok geçmeden içinden geçenleri ortaya çıkaracaksın. Bizi öldüremeyecekler. Yakalanmayacağız da, koca bir öküz gibi evcilleştirilip, beslenip, semirtilmeyeceğiz de. İğğğ! O kahverengi sürüngenleri bir düşünsene!”

“Demeye çalıştığın

“Öyle. Gidiyorum. Ayaklarının altına, yeraltına. Nasıl yapacağımı planladım, neler yapabileceğimi düşündüm. Biz insanlar yenildik. Yeterince bilğimiz yok. Bir şansımız olabilmesi için önce öğrenmemiz gerekiyor. Öğrenirken de hayatta ve özgür kalmamız gerekiyor. Anlıyor musun? Yapmamız gereken bu.”

Adamın söyledikleri aklımı iyice karıştırmış, şaşkınlıkla bakakalmıştım.

“Tanrı aşkına!” diye bağırdım. “Ama sen tek başına bir adamsın, öyle değil mi?” Birden elini tuttum.

“Eh!” dedi, gözleri parlayarak. “Ama bunları düşündüm, değil mi?”

“Devam et!” dedim.

“Şey, yakalanmaktan kurtulmak isteyenler hazır olmalı. Ben de hazırlanıyorum. Bak, hepimiz birden vahşi yaratıklara yem olmak için yaratılmış olamayız, öyle olmayacaktır. Bu yüzden seni izledim. Birtakım şüphelerim vardı. Zayıflamışsın. Biliyorsun, sen olduğunu bilmiyordum, ya da gömülü kalmış olduğunu. Bütün bu adamlardan, bu evlerde yaşayanlar gibilerden ve şu aşağı tarafta yaşayan lanet olasıca küçük memurlardan hayır gelmez. Onlar ruhsuzdur, ne onurlu bir düşleri vardır ne de onurlu bir arzuları, bu ikisi de olmayınca bir adam nedir ki? Tanrım! Korkak herifin tekinden başka bir şey olabilir mi? Tek yaptıkları işlerine koşturmaktır, yüzlercesini görüyordum, ellerinde kahvaltılık bir şeyler, abonman kartlarıyla bindikleri o küçük trenlerine yetişebilmek için deli gibi koşuşturup, ortalığı birbirine katarlar, çünkü treni kaçırlırsa kovulacaklarından korkarlar; anlama zahmetine girmeye korktukları işlerde çalışırlar; akşam yemeğine yetişemeyeceklerinden korkarak evlerine koşuştururlar; arka sokaklardan korktukları için yemekten sonra evden çıkmazlar ve sevdikleri için değil de, bu dünyadaki bu küçük sefil koşturmacalarında onlara biraz daha güvence sağlayacak azıcık paraları olduğu için evlendikleri karılarıyla yatarlar. Başlarına gelebilecek kazalardan korktukları için hayatlarını sigortalatıp, biraz da yatırım yaparlar. Pazar günleri de, öbür dünyadan korkarlar. Sanki cehennem korkak tavşanlar içinmiş gibi! Ah, Marshılar bu adamlar için tam da Tanrı’nın armağanı gibi bir şey olacak. Geniş, güzel kafesler, semirmelerini sağlayacak yiyecekler, ihtimamla üremelerinin sağlanacağı, dertsiz tasasız bir ortam. Tarlalarda ve kırlarda aç mideyle bir hafta kadar kaçıp kovalandıktan sonra, kendileri gelip, içtenlikle teslim olacaklardır. Bir süre sonra bundan epey de memnun olacaklardır. Marshılar onlara bakmaya başlamadan önce insanların ne yaptıklarını merak etmeye başlayacaklardır. Bar kuşları, çapkınlar, şarkıcılar, ne yapacaklarını tahmin edebiliyorum. Tahmin edebiliyorum,” dedi yüzünde karanlık bir memnuniyet ifadesiyle. “Her türden din ve duygusallık aralarında çabucak yayılacaktır. Daha şu son birkaç gündür her şeyi açıkça görmeye başlamış olsam da, kendi gözlerimle gördüğüm yüzlerce şey var. Birçok insan her şeyi oldukları gibi, yani şişman ve aptalca görecektir; pek çok insan da bütün bunların yanlış olduğuna ve bir şeyler yapmaları gerektiğine dair bir hisle kaygılanmaya başlayacaklardır. İnsanlar bir şeyler yapmaları gerektiğine dair birtakım hisler duymaya başladıkları zamanlarda, zayıf insanlar ve bir sürü karışık

şey düşünerek zayıf düşerler, her zaman için aşırı kibirli ve dindarca bir tür bir-şey-yapmaya-gerek-yok dini uydururlar ve Tanrı'nın isteklerine ve gazabına boyun eğerler. Büyük olasılıkla aynı şeyle sen de karşılaşmışsındır. Korkakların içindeki fırtınanın gücüdür bu, tamamen ters yüz olunca böyle olur. Kafesler dindarlarla, ilahilerle, mezmurlarla dolu olacaktır. Biraz daha basit yaratılışlı olanlar da -ne deniyordu ona?- erotizmle ilgileneceklerdir.”

Burada biraz durakladı.

“Büyük olasılıkla Marslılar bunların bazılarını ev hayvanı olarak kullanacaklardır; çeşitli numaralar falan öğreteceklerdir, belli mi olur büyüüp, öldürülmesi gereken evcil oğlanları için üzülebilirler de. Yine bazılarını da, belki, bizi avlamak için eğitebilirler.”

“Hayır,” diye bağırdım, “Bu imkânsız. Hiçbir insanoğlu -”

“Böyle yalanlarla uğraşıp durmanın ne anlamı var ki?” diye sordu topçu eri. “Bunu çok eğlenerek yapacak adamlar vardır. Yokmuş gibi davranmaya çalışmak tam anlamıyla saçmalık!”

Onun fikrini kabullenmek zorunda kaldım.

“Eğer benim ardımdan gelirlerse,” dedi, “Tanrım! Eğer benim ardımdan gelirlirse!” ve sonra da karanlık düşüncelere daldı.

Ben de bütün bunları düşünmeye çalışıyordum. Bu adamın çıkarımlarına karşı öne sürecek bir şey bulamıyordum. İstiladan önceki günlerde, kimse benim entelektüel açıdan ona üstünlüğümü tartışmaya kalkmazdı, ben felsefi konular üzerinde uzman olduğu düşünülen, tanınmış bir yazardım; o ise sıradan bir askerdi, ama yine de o benim daha yeni farkına vardığım bir durumu çoktan çözmeyi başarmıştı.

“Ne yapacaksın?” dedim, o sırada. “Planların nedir?”

Bir an duraksadı.

“Şey, şöyle olacak,” dedi. “Ne yapmalıyız? İnsanların yaşamlarını ve soylarını sürdürebilecekleri, çocukların da yeterince güvenli bir şekilde büyütülebileceği bir yaşam tarzı oluşturmamız. Evet, biraz beklersen, ne yapılması gerektiğini düşündüğümü daha açık anlatabileceğim. Evcilleşenler diğer evcil hayvanlara döneceklerdir, birkaç nesil içinde iri, güzel yapılı, safkan, aptal süprüntülere dönüşeceklerdir! İşin tehlikeli kısmı, biz yabani kalmayı tercih edenlerin vahşileşmesi, bir tür kocaman, vahşi fareye dönüşmemiz olasılığı... Yeraltında yaşamak derken neyi kastettiğimi anlamış olmalısın. Kanalizasyonlardan bahsediyordum. Elbette, kanalizasyonları bilmeyenler oralar hakkında korkunç şeyler düşünebilirler; ama Londra'mızın altında millerce -yüzlerce mil boyunca uzanıyor ve şimdi

boş kalan Londra'ya yağacak birkaç günlük bir yağmur bütün kanalizasyonu tertemiz edebilir. Ana kanallar herkesi alabilecek kadar geniş ve havadar. Sonra demiryolu tünelleri ve metro da var. Ee? Şimdi anlamaya başladın mı? Bir takım oluşturacağız, güçlü kuvvetli, açık zihinli adamlardan. Aramıza girmeye çalışan süprüntülere izin vermeyeceğiz. Zayıflar tekrar dışarı gönderilecekler.”

“Benim gitmemi istediğin gibi mi?”

“Şey, en azından oturup konuştum ama, değil mi?”

“Boş ver, bunu tartışmamıza gerek yok. Devam et.”

“Ve emirlere uymaktan vazgeçenler. Sağlam yapılı, açık zihinli kadınları da kabul edeceğiz, anne ve öğretmen olarak. Uyuşuk hanımefendiler, Allahın belası baygın gözler olmayacak. Zayıfları ve aptalları kabul edemeyiz. Yaşam tekrar gerçekçi olmak zorunda, bir işe yaramayanlar, başkalarına yük olanlar ya da zarar verenler ölmeli. Ölmeliler. Ölmek istemeliler. Eninde sonunda bu bir tür ihanet sayılır, hayatta kalmaya devam edip, soyun devamını engellemek. Hem böyle mutlu da olamazlar. Üstelik, ölmek o kadar korkunç bir şey değil ki; ölümü bu kadar korkunç yapan, korkaklar. İşte bütün bu yerlerde toplanacağız. Bizim bölgemiz Londra olacak. Ve belki etrafı gözetleyip, Marshlılar yokken ortalıkta dolaşabiliriz. Kriket oynayabiliriz, mesela. İşte soyumuzu böyle sürdürebiliriz. Ee? Sence de mümkün değil mi? Ama soyu sürdürmek tek başına bir şey ifade etmez. Dediğim gibi, bu sadece farecilik oynamak olur. Amacımız bilgimizi de korumak ve üstüne bir şeyler katmaya çalışmak olmalı. İşte orada senin gibi adamlara iş düşüyor. Kitaplar, haritalar olmalı. Yerin altında büyük, güvenli yerler yapmalı ve alabildiğimiz kadar kitabı oralara taşımalıyız, roman ya da şiir süprüntülerini değil, felsefe ve bilim kitaplarını. İşte orada senin gibi adamların işi başlıyor. British Museum'a gidip, aralarından o kitapları seçmeliyiz. Özellikle de bilimimizi korumalıyız, daha fazlasını öğrenmeye çalışmalıyız. Bu Marshlıları da gözetlemeliyiz. Bazılarımız casusluk yapmaya gitmeli. Her şey yerine oturunca, ben de gidebilirim. Kendimi yakalatmaktan bahsediyorum. Ve en önemlisi, Marshlıları rahatsız etmemeliyiz. Bir şeyler çalmaya bile kalkışmamalıyız. Yollarına çıkarsak, hemen çekip gitmeliyiz. Onlara zararlı olmadığımızı göstermemiz lazım. Evet, biliyorum. Onlar akıllı yaratıklar ve istediklerine zaten sahip oldukları ve bizim de zararsız böcekler olduğumuzu düşündükleri zaman bizi avlamaya çalışmayacaklardır.”

Topçu eri durakladı ve güneşten yanmış elini kolumun üzerine koydu.

“Her şey bir yana, yeterince şey öğrenmemiz çok zaman da almayabilir. Şunu hayal etsene: savaş makinelerinden dört beş tanesi birden harekete geçiyorlar, iki taraflarında da Isı Işınlarıyla ve içlerinde Marslı falan yok. İçlerinde Marslı yok, ama insanlar var, nasıl çalıştırılacağını öğrenmiş olan insanlar. Bu belki benim zamanımda bile olabilir. O tatlı şeylerden birinde oturduğunu bir düşünsene, Isı Işım’ını da açmış, alabildiğine savuruyorsun! Onun senin kontrolünde olduğunu bir düşünsene! Öyle bir eğlenceden sonra, sonunda paramparça olacak olsan da ne fark eder ki? Marslıların o güzel gözlerini kocaman açtıklarını görebiliyorum! Sen de görmüyor musun, adamım? Harıl harıl, üfleye püfleye, uluyarak öbür mekanik zimbirtılarına doğru koşturduklarını görmüyor musun? Ne olursa olsun, bu da bir işlerine yaramayacak. Bam, bum, tak tak tak, bum! Tam makinelerine binmeye çalışırken bum diye Isı Işını geliyor ve işte bakın! İnsanoğlu aslına döndü.”

Bir süre için topçu erinin bu düşsel cesareti ve anlattıklarının verdiği cesaret ve güven aklımı tümüyle ele geçirmişti. Tereddüt bile etmeye gerek duymadan hem insanlığın kaderi hakkındaki tahminlerine hem de o şaşırtıcı planlarının gerçekleşebilirliğine inanmıştım, benim aptalca davrandığımı ve kolayca yönlendirilebildiğimi düşünen okura da benim karşı karşıya olduğum durumu düşünmesi gerektiğini, kendi seçtiği bir konu hakkındaki bütün düşüncelerini durup dinlenmeksizin bir kitaptan okur gibi anlatıp durduğunu ve benim de çatılıların altında korku içinde çömelmiş otururken şaşkınlıkla anlattıklarını anlamaya çalışarak onu dinlediğimi hatırlatmalıyım. Bu şekilde sabahın ilk saatleri boyunca konuştuktan sonra çalıların altından çıktık ve Marslıların olması olasılığına karşı gökyüzüne baktıktan sonra, kendisine bir in hazırlamış olduğu Putney Tepesi’ndeki eve doğru telaşla koşturduk. Burası evin kömürlüğüydü, bir haftada yapmış olduğu işi gördüğüm anda -bu Putney Tepesi’ndeki ana kanala çıkmasını tasarladığı, ancak on metre kadar uzunlukta bir tüneldi- düşleri ile yapabilecekleri arasındaki uçurumu ilk kez sezinlemeye başlamıştım. Böyle bir çukuru ben bir günde bile kazabilirdim. Ama ona o kadar inanmıştım ki, öğleden sonraya kadar bütün sabah kazısına yardım ettim. Bir el arabamız vardı, çıkardığımız toprağı mutfak ocağının yanma döküyorduk. Yan taraftaki kilerden aldığımız bir kutu yalancı kaplumbağa çorbası konservesi ve şarapla karnımızı doyurduk. Onun bu tekdüze işine yardım etmek, dünyanın yabancılığının bana verdiği acıyı tuhaf bir şekilde azaltmıştı. Çalıştığımız sırada, projelerini aklımda tartmaya ve itiraz edilecek birtakım

noktalar bulup, bazı şüpheler duymaya başlamıştım, ama bütün sabah boyunca onunla çalışmaya devam ettim, çünkü tekrar uğraşabileceğim bir şeyler bulmak beni epeyce mutlu etmişti. Bir saat çalıştıktan sonra, lağıma ulaşmak için ne kadar kazmamız gerektiğini hesaplamaya ve belki de tümüyle ıskalama olasılığını düşünmeye başlamıştım. Asıl sorunum, kanalizasyon kapaklarından birinden aşağı inip, sonra içerden eve doğru bir tünel kazmak mümkünken niye bu kadar uzun bir tünel kazmak zorunda kaldığımızdı. Bana göre ev de uygun bir şekilde seçilmemişti, buradan gereğinden uzun uzunlukta bir tünel kazmak icap ediyordu. Ve tam ben bunları düşünmeye başlamışken, topçu eri kazmayı bıraktı ve bana baktı.

“İyi gidiyoruz,” dedi. Küreğini yere bıraktı. “Biraz ara verelim. Sanırım çatıdan biraz etrafı gözetlememizin zamanı geldi.”

Ben devam etmek niyetindeydim, biraz durakladıktan sonra o da küreğini tekrar eline aldı; sonra birden aklımda bir şimşek çaktı. Durakladım ve o da aynı anda durdu.

“Niye kırlarda dolaşıyordun?” dedim, “Burada olmak yerine?”

“Hava alıyordum,” dedi. “Geri dönüyordum. Geceleri daha güvenli oluyor.”

“Ama ya iş? ”

“Ah, insan her zaman çalışamaz,” dedi, işte o zaman bu adamın içyüzünü bütün açıklığıyla gördüm. Elinde küreğiyle, durakladı. “Şimdi dışarıyı gözetlememiz gerekiyor,” dedi, “çünkü yakınlarla birileri gelirse kürek seslerini duyup, bizi hazırlıksız yakalayabilir.”

Artık karşı çıkmaya niyetim yoktu. Beraber çatıya çıktık ve taşınabilir bir merdivenin üzerinde dikilerek, dama açılan kapıdan dışarıyı gözetledik. Marslılar ortalıkta gözüküyordu, biz de kiremitlerin üzerine çıkıp, korkuluk duvarının arkasına doğru kayarak indik.

Bu noktadan bakınca, Putney’in büyük kısmı bir fundalığın ardında gizlenmişti, ama aşağı taraftaki kıvılcık otla kaynayan nehri görebiliyorduk, Lambeth’in alt kısımlarını da sular basmış ve kıpkızıl olmuştu. Kıvılcık sarmaşık eski sarayın çevresindeki ağaçları sarmıştı, ağaçların dalları kurumuş ve incecik kalmıştı, sarmaşığın salkımlarının arasında kalan yaprakları iyice kuruyup büzülmüşlerdi. Bu iki bitkinin de yayılmalarını sürdürebilmek için akarsulara bu kadar bağımlı olmaları çok tuhaftı. Bizim yakınlarımızda ikisi de tutunamamıştı, defnelerin ve ortancaların arasından çıkan sarı salkımlar, pembe mayısçiçekleri ve mazi ağaçları gün ışığının altında yemyeşil ve pırıl pırıldılar. Kensington’un arka taraflarında yoğun bir

duman yükseliyordu, bu dumanla masmavi bir sis kuzeydeki tepeleri gizliyordu.

Topçu eri bana Londra’da kalanların nasıl insanlar olduğunu anlatmaya başladı.

“Geçen hafta bir gece,” dedi, “bazı salaklar elektrikleri onarmışlar, Regent Caddesi ile Sirk civarı pırıl pırılmış, her yer yüzleri gözleri boyalı ve yırtık pırtık giysiler içindeki sarhoşlarla, sabaha kadar dans edip, bağrıışan adamlarla ve kadınlarla doluymuş. Orada olan bir adam söyledi bana. Sabah olduğunda hemen yanlarında Langham’da durmuş, onlara bakan bir savaş makinesini fark etmişler. Ne kadar zamandır orada olduğunu artık Tanrı bilir. Makinenin orada olması yüreklerini ağızlarına getirmiş olmalı. Yoldan üzerlerine doğru gelmiş ve kaçamayacak kadar sarhoş ya da korkmuş olanların yüz kadarını tek tek toplamış.”

Hiçbir tarihçinin asla tam olarak anlatamayacağı bir zamanın capcanlı bir tasviri! Buradan, benim sorularıma verdiği yanıtlarla, tekrar onun o muhteşem planlarına dönmüştük. Yine coşmuştu. Bir savaş makinesini ele geçirme olasılığını güzel güzel anlatıyordu, artık ona eskiden olduğunun yarısı kadar bile inanmıyordum. Ama karakterini yavaş yavaş anlamaya başlamıştım, hiçbir şeyi zamanından önce yapmamaya verdiği önemi hissedebiliyordum. Dev makineyi ele geçirip, savaşacak olanın bizzat kendisi olduğu konusunda da hiçbir şüphe olmadığını farkına varmıştım.

Bir süre sonra kilere indik. İkimiz de kazmayı sürdürmeye pek niyetli değildik, yemek yemeyi teklif ettiğinde, artık kazmaktan nefret etmeye başlamıştım. Birden çok cömertleşmişti, yemeğimizi yedikten sonra bir ara dışarı gitti ve elinde mükemmel purolarla döndü. Puroları yaktıktan sonra iyimserliği yeniden alevlendi. Benim gelişimi büyük bir fırsat olarak görme eğilimindeydi.

“Kilerde biraz şampanya var,” dedi.

“Bu Thames kıyısı şarabıyla daha iyi çalışabiliriz,” dedim.

“Hayır,” dedi, “bugün ev sahibi benim. Şampanya! Ah Tanrım! Önümüzde yapmamız gereken yeterince ağır bir iş var! Yapabilecek zamanımız varken biraz dinlenip, güç toplayalım. Şu ellere bak, nasıl su toplamış!”

Bu tatil fikrinden yemekten sonra da vazgeçmemiş ve kâğıt oynama konusunda ısrar etmişti. Bana *euchre* oynamayı öğretmişti ve ben kuzey kısmını, o da güney kısmını alarak Londra’yı aramızda paylaştıktan sonra, oyunu puan olarak Londra’daki kilise bölgelerini kullanmak suretiyle

oynamıştık. Akli başında bir okura bu yaptığımız tuhaf ve aptalca gelse de, kesinlikle doğru ve daha da garip olanı, bu iskambil oyununu ve oynadığımız diğer oyunları çok ilginç bulmuştum.

Tuhaf insanoğlu! Türümüz tamamen yok olmanın ya da ürkütücü bir çürümenin eşiğindeyken, önümüzde korkunç bir ölüm dışında başka bir ihtimal görünmüyorken, biz oturmuş bu iskambillerin bize getirebileceği şansı gözlüyor ve müthiş bir neşe içinde joker oynayabiliyorduk. Sonra bana poker de öğretti ve oynadığımız üç çetin satranç oyununu da kazandım. Karanlık basınca tehlikeyi göze almaya karar verdik ve lambayı yaktık.

Sonu gelmeyecek gibi görünen bu oyunlardan sonra, akşam yemeğimizi yedik ve topçu eri şampanyayı bitirdi. Sonra purolarımızı içmeye devam ettik. Artık sabah karşılaştığım, türünün devamını sağlayacak olan o enerjik adam değildi. Hâlâ iyimserdi, ama biraz daha az hareketli, daha düşünceli bir iyimserlikti bu. Pek daldan dala atlamadığı, ama epeyce bir duraklayarak yaptığı konuşmasını, benim sağlığıma kadeh kaldırarak bitirdiğini hatırlıyorum. Sonra bir puro yaktım, anlattığı ışıklara, Highgate tepelerinin üzerinde yeşil yeşil parıldayan ışıklara bakmak için yukarı çıktım.

Başta hiçbir şey düşünmeden öylece Londra vadisine baktım. Kuzeydeki tepeler karanlıkta kaybolmuşlardı, Kensington yakınlarındaki alevler kıvıll kıvıll parlıyorlardı ve arada bir portakalımsı kıvıllımsı bir alev parlayıp, gecenin koyu mavi karanlığında kayboluyordu. Londra'nın geri kalanı tümüyle kapkaranlıktı. Sonra, daha yakınlarda gecenin esintisiyle titreşen tuhaf bir ışık, soluk, menekşemsi mor renkli yanardönerli bir ışıltı gördüm. Önce bunun ne olduğunu anlayamamıştım, ama sonradan bu soluk ışıltının geldiği şeyin kıvıll ot olması gerektiğini fark ettim. Bunu fark ettiğim anda, uyuklamakta olan düşünme gücüm, olanları değerlendirebilme gücüm yeniden uyandı. Oradan başımı kaldırıp Mars'a baktım, batıda çok yukarılarda apaçık ve kıpkıvıll parılıyordu, sonra uzun uzun ve gerçekten ne olup bittiğiyle ilgilenerek Hampstead ve Highgate'in karanlığına baktım.

Çatıda epey uzun bir süre kaldım ve bir günde yaşadığım bu tuhaf değişiklikleri düşündüm. Geceleyin ettiğim duadan, şu aptal kâğıt oyununa kadar yaşadığım ruh hallerini düşündüm. Duygularım birden, çok değişmişti. Puroyu, bir savurganlık simgesi olarak savurup attığımı hatırlıyorum. Aptallığım kafama dank etmişti. Karıma ve türüme ihanet etmişim, pişmanlık içindeydim. Bu büyük şeyler hayal eden tuhaf ve

yoldan çıkmış düşçüyü kendi içkilerine ve yemeklerine bırakmaya ve Londra'ya doğru yola çıkmaya karar verdim. Orada Marşlılara ve hemşehrilerime neler olduğunu öğrenme olasılığım büyük gibi geliyordu. Ay iyice yükseldiğinde hâlâ çatıda oturuyordum.

ÖLÜ LONDRA

Topçu erinden ayrıldıktan sonra, tepeden aşağı indim ve High Street'teki köprüden geçerek Fulham'a ulaştım. O sırada kızıl ot her yeri kaplamıştı ve neredeyse köprü'nün üstündeki yolu da tıkamıştı, ama otu hızla ortadan kaldırmaya başlayan, yayılmakta olan hastalığın etkisiyle yaprakları şimdiden beyazlamıştı.

Putney Köprüsü istasyonuna giden sokağın köşesinde yerde yatan bir adamla karşılaştım. Üstü başı, kara toz yüzünden baca temizleyicisi gibi kapkara olmuştu, hâlâ yaşıyordu, ama bir şey yapamayacak ve konuşamayacak kadar sarhoştı. Ondan işittiğim küfürler ve başıma yediğim şiddetli darbeler dışında bir şey öğrenemedim. Sanırım yüzündeki o kaba ifade olmasaydı, yanında kalabilirdim.

Yolun köprüden sonraki kısmı kara tozla kaplıydı, Fulham'da tozun yoğunluğu daha da artıyordu. Caddeler korkunç derecede sessizdi. Burada bir fırında yiyecek bir şeyler buldum, ekşimiş, kaskatı olmuş ve küflenmişti, ama epey yenebilir durumda sayılırdı. Walham Green'e doğru biraz ilerleyince caddelerdeki kara toz yok olmuştu, yanmakta olan bir dizi beyaz evin yanından geçtim, yangının sesi bile o sessizlikten sonra çok rahatlatıcı gelmişti. Brompton'a doğru yoluma devam ederken, sokaklar tekrar sessizleşmişti.

Burada sokaklarda daha fazla kara toz vardı ve bazı cesetlerle karşılaşmıştım. Fulham Yolu boyunca toplam bir düzine kadar ceset gördüm. Günler önce ölmüş olmalıydılar, bu yüzden yanlarından hızla geçip gittim. Üstleri kara tozla kaplanmış ve vücut hatları kaybolmuştu. Bir iki tanesi köpekler tarafından taciz edilmişti.

Kara tozun olmadığı yerlerde, kapalı dükkânları, kapıları kapanmış ve perdeleri çekilmiş evleri, ıssızlığı ve sessizliğiyle kent tuhaf bir şekilde Pazar günleri aldığı hali andırıyordu. Bazı yerlerde yağmacılar işe girişmişlerdi, ama yiyecek ve şarap satan dükkânlar dışındakilere pek dokunmamışlardı. Bir yerde, bir kuyumcunun camı kırılmıştı, ama anlaşıldığı kadarıyla hırsız da saldırıya uğramış ve birkaç altın zincirle bir saat kaldırma saçılmıştı. Onlara dokunmaya kalkışmadım. Biraz daha ileride bir kapının eşiğinin hemen yanındaki yığının üstünde paçavralar içinde bir kadın yatıyordu, dizinin üstüne düşmüş olan elinde uzun bir bıçak

yarası vardı ve paramparça olmuş büyük bir şampanya şişesinden akan şarap kaldırımında birikmişti. Kadın uyuyora benziyordu, ama ölmüştü.

Londra'nın içlerine daldıkça, sessizlik daha da derinleşiyordu. Ama bu pek ölüm sessizliğine benzemiyordu, bu şüphenin, bekleyişin sessizliğiydi. Her an, şimdiden metropolün kuzeybatı sınırındaki bölgelerini yakıp yıkan ve Ealing'le Kilburn'ü yerle bir eden o yıkım dalgası bu evlere de vurabilir ve onları dumanlar içindeki harabelere çevirebilirdi. Burası lanetli ve terk edilmiş bir kentti...

Güney Kensington'daki caddelerde cesetler ve o kara toz yoktu. O ulumayı da ilk kez Güney Kensington yakınlarında duymuştum. Neredeyse fark edilmez bir şekilde sokulmuştu bana. İki notadan oluşan bir ağlama sesi gibiydi, “Ulla, ulla, ulla, ulla”, böyle durmaksızın devam edip gidiyordu. Kuzeye doğru giden caddelerin yanından geçerken sesin şiddeti artıyordu, sanki binalar sesin şiddetini azaltıp kesiyorlar gibiydi. Sergi Yolu'nun orada tüm şiddetiyle duyulabiliyordu. Kensington Bahçeleri tarafına bakarak ve bu uzaklardan gelen, acayip feryadın ne olabileceğini düşünerek durakladım. Evlerin oluşturduğu ıssız, koca bir çölün içinde bulunduğu dehşeti ve yalnızlığı anlatabilmek için bulduğu bir sese benziyordu.

“Ulla, ulla, ulla,” diye inliyordu o insanüstü ses; dev ses dalgaları iki tarafında yüksek binalar bulunan geniş, güneşli caddeyi süpürüp geçiyorlardı. Büyük bir şaşkınlıkla kuzeye, Hyde Park'ın demir kapılarının bulunduğu tarafa doğru döndüm. Neredeyse parkın tümünü görebilmek için Doğal Tarih Müzesi'ne dalıp, kulelerin tepesine tırmanmanın bir yolunu bulmak için çalışmaya karar vermek üzereydim. Ancak daha çabuk saklanabileceğim bir yer bulabileceğimden, aşağıda kalmaya karar verdim ve böylece Sergi Yolu'ndan yukarı doğru çıktım. Yolun iki tarafındaki o koca konakların tümü ıssız ve sessizdi; ayak seslerim evlerin duvarlarında yankılanıyordu. Yukarıda, parkın kapısının yakınlarında tuhaf bir manzarayla, ters dönmüş bir otobüsle ve etleri tamamen soyulmuş bir at iskeletiyle karşılaştım. Bir süre bu manzaraya bakakaldım, sonra Serpentine nehri üzerindeki köprüye doğru ilerlemeye devam ettim. Kuzeybatıda yükselen incecik bir duman dışında, parkın kuzey tarafındaki evlerin çatılarının üzerinde bir şey göremesem de sesin şiddeti gittikçe artıyordu.

“Ulla, ulla, ulla, ulla,” diye inliyordu ses, anladığım kadarıyla Regent Parkı civarındaki bölgeden geliyordu. Bu kederli çığlık içime işlemişti. Bana güç veren o ruh halim geçip gitmişti. Bu feryat beni kontrolü altına

almıştı. Kendimi aşırı derecede yorgun, bitkin ve yeniden aç ve de susuz hissetmeye başlamıştım.

Saat öğleyi çoktan geçmişti. Niye ölümlerle dolu bu kentte tek başıma dolanıp duruyordum? Niye bütün Londra kapkara kefeni içinde, hareketsiz yatarken ben böyle yapayalnız kalmıştım? Kendimi dayanılamayacak kadar yalnız hissediyordum. Kafamın içinde yıllardır hatırlamadığım eski arkadaşlarım dolanıp duruyorlardı. Eczanelerdeki zehirleri, şarap tacirlerinin depoladıkları içkileri düşünüyordum; sonra bildiğim kadarıyla bu şehri benimle paylaşan, ümitsizlik içindeki o iki ayyaş yarattığı hatırladım...

Marble Kemerî'nden geçerek Oxford Caddesi'ne geldim, burada da yerlerde o kara toz ve etrafta birkaç ceset vardı ve bazı evlerin kilerlerinin sokağa açılan ızgaralarından uğursuz, tekinsiz bir koku yayılıyordu. Uzun zamandır yürüyor olduğumdan susuzluktan içim yanmıştı. Epeyce uğraşarak bir meyhaneye girmeyi ve orada yiyecek, içecek bir şeyler bulmayı başardım. Yemeğimi yedikten sonra yorgunluğumu iyice hissetmeye başlamıştım, barın arka tarafındaki odaya girip, orada bulduğum at kılından siyah bir kanepenin üzerinde uyudum.

Uyandığımda o kederli ulumanın hâlâ duyulmaya devam ettiğini fark ettim, “Ulla, ulla, ulla, ulla.” Akşam karanlığı bastırmak üzereydi, barda ortalığı karıştırıp, birkaç bisküviyle bir parça da peynir bulduktan sonra - barda etlerin konduğu bir dolap da vardı, ama içinde kurtlardan başka bir şey bulamamıştım- sadece evlerin bulunduğu birkaç alandan geçerek - geçtiğim yerlerden sadece Portman Meydanı'nın ismini hatırlayabiliyorum- sonunda Regent Parkı'na ulaşmıştım. Baker Caddesinin yukarı taraftaki ucuna vardığımda, uzaklarda ağaçların üstünde, dev bir Marslının kukuletasının günbatımının ışıkları altında belirmediğini gördüm, o uluma buradan geliyordu. Dehşete falan kapılmamıştım. Sanki normal bir şeymiş gibi ona doğru yaklaştım. Bir süre onu izledim, ama hareket etmiyordu. Görüldüğü kadarıyla, anlayamadığım bir nedenle sadece öylece dikilip bağıırıyordu.

Ne yapmam gerektiğini tasarlamaya çalıştım. Bitip tükenmek bilmeyen “Ulla, ulla, ulla, ulla” sesleri kafamı karıştırmıştı. Belki de korkamayacak kadar yorgundum. Ama kesinlikle bu monoton ağlama sesinin nedenini öğrenme konusundaki merakım korkumdan ağır basıyordu. Parkın kenarından dolanmaya karar vererek, öbür tarafa döndüm ve Park Yolu'na daldım, bayırın kenarında dizili evlerin korumasında ilerleyerek St

John's Wood İstasyonu taraflarında bu hareketsiz, uluyup duran Marslıyı görebileceğim iyi bir yer buldum. Baker Caddesi'nin birkaç yüz metre ilerisinden kesik kesik havlayan köpek sesleri geldiğini duydum, önce ağzında çürümeye başlamış kıpkırmızı bir et parçasıyla bana doğru gelen bir köpek, ardından onu kovalayan bir sürü aç sokak köpeği görüldü. Köpek bana doğru gelmemek için geniş bir yarım daire çizdi, sanki benim de etinin peşinde olanlardan biri olmamdan korkuyor gibiydi. Başka kimsenin olmadığı caddedeki havlama sesleri kesildikçe, "Ulla, ulla, ulla, ulla," diye inleyen Marslının feryadı yeniden duyulmaya başlamıştı.

St John's Wood istasyonuna doğru giderken, yarı yolda paramparça olmuş bir iş makinesi ile karşılaştım. İlk önce bir evin yolun üzerine yıkıldığını sanmıştım. Sonra tam yıkıntıların üstüne çıktığım anda, şaşkınlık içinde irkilerek, kırılıp bükülmüş, darmadağın olmuş uzantılarıyla kendisinin neden olduğu yıkıntıların arasında yatan bu mekanik Samson'u görmüştüm. Ön tarafı paramparça olmuştu. Körlemesine, doğrudan eve bindirmiş ve çarpışmanın neden olduğu yıkıntıların altında kalmış gibi görünüyordu. O sırada bana bunun nedeni iş makinesinin yukarıdaki Marslının kontrolünden çıkmasıymış gibi gelmişti. Tam olarak ne olduğunu anlamak için yıkıntıların arasına girememiştim ve alacakaranlık da iyice bastırmıştı, bu yüzden koltuğundaki kan lekelerini ve köpeklerin etlerini sıyırdıkları Marslıdan geriye kalan kırıkdak parçalarını görememiştim.

Bütün bu gördüklerimin ne anlama geldiğini gittikçe daha fazla merak etmeye başlayarak, Primrose Tepesi'ne doğru yürümeye devam ettim. Uzaklarda, ağaçların arasındaki bir boşluktan ikinci bir Marslı görünüyordu, o da ilki gibi hareketsizdi, parkın içinde Hayvanat Bahçesi'nin o taraflarda, sessizce duruyordu. Parçalanmış iş makinesinin enkazının biraz ilerisinde kızıl ot tekrar karşıma çıktı, Regent Kanalı'nın da koyu kırmızı renkli süngerimsi bitkilerle dolu olduğunu fark ettim.

Tam kanalın üzerindeki köprüden geçerken, "Ulla, ulla, ulla, ulla" sesleri birden kesildi. Sanki bıçakla kesilmiş gibiydi. Sessizlik gök gürültüsü gibi gelmişti.

Akşam karanlığında, etrafımdaki evler donuk, solgun ve olduklarından daha yüksek görünüyorlardı; parkın çevresindeki ağaçlar karanlıkta kaybolmak üzereydi. Etrafımda her yerde, kızıl ot harabelerin arasında yükseliyor, akşamın loşluğunda beni sarmaya çalışıyordu. Gece, dehşetin ve gizemin anası, üzerime çökmek üzereydi. O ses ortalıkta yankılanırken yalnızlığı, tek başınalığı katlanılabilir kılıyordu, onun sayesinde Londra

hâlâ canlıymış gibi geliyordu, etrafımı saran o hayat hissi beni ayakta tutuyordu. Ardından birden değişen, geçip giden bir şey olmuştu -ne olduğunu bilemiyordum- sonra da bu elle tutulabilir sükûnet gelmişti. Ortalıkta bu kasvetli sessizlikten başka bir şey kalmamıştı.

İçinde bulunduğum Londra bir hayalet gibi beni izliyordu. Beyaz boyalı evlerin pencereleri kafataslarındaki göz çukurlarına benziyordu. Aklım etrafımda sessizce hareket eden binlerce düşman yaratmaya başlamıştı. Buraya gelmeye cüret etmeme neden olan delice cesaretimin yarattığı korku her yanıma sarmıştı, dehşete kapılmıştım. Önümdeki yol üzerine katran dökülmüş gibi kapkara olmuştu, kaldırımda yatan çarpık bir şekil görmüştüm. Yola devam etmeye cesaret edemiyordum. St John's Wood Yolu'na doğru döndüm ve katlanılması mümkün olmayan bu sessizlikten kurtulabilmek için Kilburn'e doğru paldır küldür koşmaya başladım. Sabaha kadar Harrow Yolu'nda bir taksi durağında, geceden ve sessizlikten gizlendim. Ama daha şafak sökmeden cesaret yerine geldi ve henüz yıldızlar gökyüzündeyken bir kez daha Regent Parkı'na dönmek için yola çıktım. Caddelerin arasında yolumu kaybettiğim sırada, aşağı tarafta uzun bir cadde gördüm, şafağın ilk dakikalarının o loş ışığında burası Primrose Tepesi'ne çıkan o kavisli yol gibi görünüyordu. Tepede, yavaş yavaş kaybolmakta olan yıldızların altında üçüncü bir Marslı, o da diğerleri gibi ayakta ve sessizce durarak, bir kule gibi yükseliyordu.

Benliğimi delice bir istek kaplamıştı. Ölüp, kurtulacaktım. Hatta böylece kendi kendimi öldürmek gibi bir dertten de kurtulabilirdim. Pervasızca bu Titan'a doğru yürüdüm, sonra yaklaştıkça ve gün ışığı artmaya başladıkça, bir sürü kara kuşun kukuletanın etrafında yığıldıklarını ve dönüp durduklarını fark ettim. O anda kalbim deli gibi atmaya başladı, ben de yol boyunca koşmaya başladım.

St Edmund Taraçası'ni tümüyle kaplayan kıvılcıkların arasından koşarak geçtim (su kanallarından taşıp Albert Yolu'na doğru akan bir selin içinden geçerken göğsüme kadar suya batmıştım) ve doğmakta olan güneşin ışıklarının altında çayırlara çıktım. Tepenin üstüne yığılan büyük toprak tepelikleri büyük bir tabya oluşturmuşlardı -Marslıların inşa ettiği en son ve en büyük karargâhtı bu- ve bu yığınların arkasından da ince bir duman gökyüzüne doğru yükseliyordu. Sevinçten yerinde duramayan bir köpek ufuk çizgisinin önünde koşturarak gözden kayboldu. Bir anda kafamda çakan o düşünce inanılmaz olmaktan çıkmaya, gerçeklik kazanmaya başlamıştı. Tepeden yukarı, hareketsiz duran canavara doğru koştururken

artık korkmuyordum, sadece çılgınca, beni tir tir titreten bir coşku hissediyordum. Kukuletanın dışından, aç kuşların gagalayıp parçaladıkları uzun, koyu renkli et parçaları sarkıyordu.

Bir anda tabyanın toprak yığınlarından oluşan surlarını aşmıştım ve tabyanın iç kısmı ayaklarımın altına serilmişti. İçindeki oraya buraya dağılmış devasa makinelerle, kocaman malzeme yığınlarıyla ve Marslıların o tuhaf barınakları ile kocaman bir yerdi burası. Oraya buraya saçılmış, bazıları ters dönmüş savaş makinelerinde, bazıları şimdi durup kalmış olan iş makinelerinde ve bir düzine kadar da sıra halinde sessizce ve kaskatı bir halde yerde yatıp kalmış olan Marslılar -ölüydüler!- bedenlerinin hazırlıksız yakalandığı, etlerini çürütüp hastalanmalarına neden olan bakteriler tarafından öldürülmüşlerdi, kızıl otun ölüp gitmeye başladığı gibi ölüp gitmişlerdi, insanoğlunun bütün araçlarının hiçbir işe yaramadığı noktadan sonra, Tanrı'nın o yüce bilgeliğiyle, bu dünyaya göndermiş olduğu en âciz yaratıklar tarafından öldürülmüşlerdi.

İşte yaşadığımız dehşet ve felaketler aklımızı kör etmeseydi benim ve pek çok insanın da tahmin etmemiz gereken şey gerçekleşmişti. Bu mikroplar her şeyin başlangıcından beri insanoglundan haraçlarını almışlardı -yaşamın başlangıcından beri daha insan bile olmamış atalarımızdan haraçlarını almışlardı. Ama bunun sayesinde, geçirdiğimiz doğal ayıklanma sonucu türümüz bu mikroplara karşı direnme gücü kazanmıştı; türümüz hiçbir mikroba karşı direnmeden teslim olmaz ve çoğuna karşı da -örneğin, ölü canlılardaki çürümeyi sağlayan bakterilere karşı- bedenlerimiz canlıyken tamamen bağışıklık sahibiyizdir. Ama Mars'ta bakteri yoktu ve istilacılarımız geldikleri anda, yiyip içmeye başladıkları anda, mikroskobik ölçülerdeki müttefiklerimiz düşmanlarımızı yıkmaya başlamışlardı. Ben onları izlediğim sıralarda bile artık geri dönülemeyecek şekilde lanetlenmişlerdi, sağa sola gidip gelirlerken bile yavaş yavaş çürüyüp ölüyorlardı. Bu kaçınılmazdı. Milyarlarca ölü karşılığında insanoğlu bu dünyada varolma hakkını satın almıştı, kim gelirse gelsin bu dünya onunundu, Marslılar olduklarından on kat daha güçlü bile olsalar yine onun olacaktı. Çünkü insanoğlu ne boşu boşuna yaşar ne de boşu boşuna ölür.

İnşa ettikleri o büyük çukurun içinde oraya buraya saçılmış elli kadar Marslı vardı, her ölüm gibi onlara anlaşılmaz gelmiş olması gereken bir ölüm karşısında yenik düşmüşlerdi. O sırada benim bile bu ölüm şekline aklım pek ermemişti. Tek bildiğim bir zamanlar canlı olan ve insanlar için

büyük dehşet ifade eden bu şeylerin ölmüş olduklarıydı. Bir an Sennacherib'in uğradığı yıkımın tekrarlandığını, Tanrı'nın gönderdiği bu beladan pişman olduğunu ve Azrail'in geceleyin tırpanım onların üzerine savurduğunu düşündüm.

Çukura bakarak durdum, kalbim zaferin ihtişamıyla hafiflemişti, gökte yükselmekte olan güneş bile ışıklarıyla etrafımdaki her şeyi aleve boğuyor gibiydi. Çukur hâlâ karanlıktı, güçleri ve karmaşıklıklarıyla öylesine muhteşem ve mükemmel ve o eğri büğrü şekilleriyle öylesine dünyadışı olan o devasa makineler, gölgelerin arasından tuhaf, belirsiz ve esrarengiz bir şekilde ışığın geldiği yere doğru yükseliyorlardı. Bir köpek sürüsünün, çukurun derinlerinde, benim epeyce altımda karanlığın içinde yatan cesetlerin üzerinde dalaştıklarını duyabiliyordum. Çukurun diğer tarafında, çürümeye ve ölmeye başlamadan önce bizim yoğunluğu daha fazla olan atmosferimizde denemelerini yaptıkları o büyük uçan makineleri yassı, kocaman ve tuhaf bir şekilde uzanıyordu. Ölümleri pek de erkenden olmuş sayılmazdı. Yukarıdan gelen bir karga sesiyle, kafamı kaldırdığımda artık sonsuza kadar bir daha savaşılamayacak o savaş makinesini ve Primrose Tepesi'nde ters dönmüş duran koltuklarının üzerinden sarkan o kıpkırmızı et parçalarını gördüm.

Döndüm ve tepeden aşağı doğru, önceki gece tam ölmek üzerelerken karşılaştığım, şimdi etraflarında kuşların döndüğü, o iki Marşlının olduğu yere doğru baktım. Sesini duymuş olduğum o Marşlı ölürken sanki yoldaşları için ağlıyor gibiydi, belki de son ölen o olmuştu, sesi makinelerinin gücü tükenene kadar susmak bilmemişti. Şimdi ikisi de, parlak bir metalden yapılmış, zararsız üç ayaklı kuleler olarak, gökte yükselmekte olan güneşin ışıkları altında pırıl pırıl parlıyorlardı.

Çukurun dört bir yanında, sonsuza kadar yıkılmaktan bir mucize eseri kurtulmuş olan o büyük Başkent uzanıyordu. Londra'yı sadece kapkara dumandan oluşan örtüleri altında görmüş olanlar, onun çıplak halinin duruluğunu ve evlerin ıssızlığının güzelliğini hayal bile edemezlerdi.

Doğuda, Albert Sıraevleri'nin kapkara olmuş yıkıntılarının ve kilisenin paramparça olmuş kulesinin üstünde, güneş pırıl pırıl bir gökyüzünde göz kamaştırıcı bir şekilde parlıyordu ve çatılardan oluşan o büyük çölde, orada burada küçük bir cam parçası ışığı yakalıyor ve göz kamaştırıcı bir beyazlıkla parılıyordu.

Kuzeyde masmavi gökyüzünün altında, evlerle dolu Kilburn ve Hampstead görünüyordu; başkent batıdaki kısmı henüz güneşin ışıklarıyla

aydınlanmamıştı ve güneyde, Marslıların ilerisinde de Regent Parkı'nın yeşil çayırları, Albert Salonu'nun kubbesi, Kraliyet Enstitüsü ve Brompton Yolu'ndaki o kocaman konaklar gündeğumunun ışıkları altında minnacık belirmeye başlamışlardı, arka tarafta da Westminster'daki harabelerin sivri uçları sislerin arasından göğey yükseliyordu. Uzaklarda, mavi göğün altında Surrey tepeleri görünüyordu ve Kristal Saray'ın kuleleri gümüşten yapılmış iki çubuk gibi parlıyorlardı. St Paul kilisesinin kubbesi gündeğumunun önünde kaldığından kapkara görünüyordu, kubbenin batı tarafında kocaman bir delik açılmıştı, bunu ilk kez görüyordum.

Şimdi ıssız ve sessizce duran evlerden, fabrikalardan ve kiliselerden oluşan bu geniş manzaraya bakar, artık insanlardan geriye kalan bir döküntü haline gelen bütün bunları inşa etmek için harcanan sayısız ömrü, harcanan emekleri ve bağlanan umutları, üzerlerine çöken o hızlı ve acımasız yıkımı düşünürken; karanlığın artık aydınlanmaya başladığını, insanların yine bu caddelerde yaşayacaklarının ve şimdi devasa bir harabe gibi görünen bu canım kentin yeniden canlanıp güçleneceğinin farkına vardığım anda, içimi kaplayan duygu seliyle neredeyse gözyaşlarına boğulacaktım.

Yaşadığımız işkence sona ermişti. Daha o günden yaralar sarılmaya başlanacaktı. Kurtulanlar liderleri, düzenleri, yiyecek bir şeyleri olmadan, çobanları olmayan bir koyun sürüsü gibi ülkenin her yerine dağılmışlardı, deniz yoluyla kaçan binlerce insan geri dönmeye başlayacaklardı, yaşamın nabızı gittikçe güçlenerek, yeniden boş sokaklarda atmaya, boş meydanlara akmaya başlayacaktı. Ne kadar yıkıma uğranmış olunursa olsun, saldırgan artık durdurulmuştu. Bütün o kasvetli harabeler, tepenin gün ışığıyla aydınlanan çayırlarına doğru kederle bakan evlerin kapkara olmuş iskeletleri, yakında onları onaran insanların çekiç sesleriyle yankılanmaya ve duvarlara vurdukları mala sesleriyle çınlamaya başlayacaktı. O anda ellerimi havaya kaldırdım ve Tanrı'ya şükrettim. Bir yıl içinde, diye düşündüm, bir yıl içinde...

İçimde artık karşı konulamayacak şekilde kabaran bir hisle, kendimi, karımı ve sonsuza kadar kaybettiğimizi düşündüğüm o eski yaşam sevincimizi ve o müşfik yardımseverliğimizi hatırlamıştım.

ENKAZ

Hikâyemdeki en tuhaf olaylar şimdi başlıyor. Yine de, belki o kadar tuhaf değildir. O gün Primrose Tepesi'nde oturup ağlayarak Tanrı'ya şükrettiğim ana kadar olanları son derece açık, canlı ve net bir şekilde hatırlıyorum. Sonrasını unuttum.

Sonraki üç gün hakkında hiçbir şey hatırlamıyorum. O günden bu yana öğrendiğim kadarıyla, benim Marslıların yıkılışını keşfeden ilk kişi olmam bir yana, benim gibi birkaç gezgin bunu bir gece öncesinden keşfetmişlerdi. Biri -ilki- St Martin's-le-Grand'a gitmiş ve ben daha taksi durağında gizlenirken, Paris'e telgraf çekmenin bir yolunu bulmayı başarmıştı. Sonrasında bu mutlu haber bütün dünyaya bir anda yayılmıştı; korkunç endişeler içinde beklemekte olan binlerce kent, bir anda çılgınca ışıklara boğulmuştu; ben çukurun kenarında dururken, haber Dublin'de, Edinburgh'da, Manchester'da, Birmingham'da duyulmuştu. Sonradan duyduğum kadarıyla, insanlar çoktan sevinç içinde ağlaşarak, bağırıp çağırmaya; işlerini bırakıp, el sıkışarak birbirlerini kutlamaya ve neşeyle haykırmaya ve Londra'ya inebilmek için, Crewe kadar yakın yerlerden bile trenler kaldırmaya başlamışlardı. İki hafta önce sesleri kesilmiş olan kilise çanları, haberleri aldıkları andan itibaren bütün İngiltere'yi çan seslerine boğmuşlardı. Yüzlerinin kemikleri görünen, saçları başları darmadağın olmuş bisikletli adamlar, bisikletleriyle ülkedeki her sokağa dalıp, açlıktan incecik kalmış, ümitsizlikten bunalmış insanlara bu beklenmedik kurtuluş haberini haykırıyorlardı. Ve yiyecekler! Manş Denizi'nden, İrlanda Boğazı'ndan, Atlantik'ten yardımımıza un, ekmek ve et yağıyordu. O günlerde dünyadaki tüm gemiler Londra'ya doğru gidiyor gibiydi. Ama ben bütün bunları hatırlamıyorum. Başiboş ortalıkta dolanan, kaçık bir adama dönmüştüm. Beni St John's Wood'un sokaklarında kendi kendime saçma sapan sözlerle konuşup, ağlayarak dolanıp duruşumun üçüncü günü bulan nazik insanlarla dolu bir evde kendime gelmişim. O andan beri "Hayatta kalan son adam! Yaşa! Hayatta kalan son adam!" gibisinden aptalca sözlerle dolu bir şarkı söyleyip durduğumu belirtmişlerdi. Onlara duyduğum minnettarlığı ifade etmeyi ne kadar istesem de, burada isimlerini bile veremeyeceğim bu insanlar, kendi sorunları ile uğraşmaları gerektiği yetmiyormuş gibi, bir de benim için sıkıntıya girmişler, bana bir barınak sağlamışlar ve hatta beni kendimden bile korumuşlardı. Anlaşılan hafızamın

yerinde olmadığı günler boyunca anlattıklarımın hikâyem hakkında bir şeyler öğrenmeyi başarmışlardı.

Hafızam tekrar yerine geldiğinde, çok kibar bir şekilde bana Leatherhead'in başına gelenler hakkında öğrendikleri şeyleri çitlatmışlardı. O evin altında mahsur kalışının ikinci gününde, bir Marslı tarafından, içindeki bütün insanlarla birlikte yok edilmişti. Anlaşıldığı kadarıyla Marslı kenti herhangi bir şekilde kışkırtılmaya falan gerek duymadan, bir karınca yuvasını dağıtan oğlan çocuğu gibi, sadece güç gösterisi yapmak için ortadan kaldırıvermişti.

Ben yalnız bir adamdım ve onlar bana karşı çok naziktiler. Ben yalnız ve kederli bir adamdım ve onların canlarını sıkmaya başlamıştım. İyileştikten sonra onların yanında dört gün daha kaldım. Bütün bu süre boyunca, içimde bana o kadar mutlu ve neşeli günlermiş gibi gelen geçmişimdeki o küçük yaşamımdan geriye neler kaldığına gidip bir daha bakmak için yavaş yavaş büyüyen bir arzu vardı. Bu sadece çektiğim acıyı daha da artıracak, ümitsiz bir arzuydu. Bundan vazgeçirmeye çalışmışlardı. Bu hastalıklı halimden kurtulmam için ellerinden geleni yapmışlardı. Ama sonunda içimdeki bu dürtüye daha fazla karşı koyamadım ve geri döneceğime içtenlikle yemin ederek, bu dört günlük arkadaşlarımdan -itiraf etmem gerekir ki- gözyaşları içinde ayrılmış ve daha geçenlerde o kadar karanlık, boş ve yabancı olan sokaklara tekrar dönmüştüm.

Sokaklar şimdiden geri dönmekte olan insanlarla dolmuştu, hatta bazı yerlerde açılmış dükkânlar dahi vardı; içinden su akan bir çeşme bile görmüştüm.

Ben bu melankolik hac yolculuğuma çıkarken, güneşin nasıl da benimle alay eder gibi parladığını, sokakların nasıl da kalabalık olduğunu ve çevremi saran hareketli yaşamın nasıl da canlı göründüğünü hatırlıyorum. Her tarafta o kadar çok insan sokaklara taşmış, binlerce çeşit işle öylesine meşgûldüler ki, nüfusun büyük bir kısmının ölmüş olduğunu düşünmek, bana inanılmaz geliyordu. Ama daha sonra karşılaştığım insanların tenlerinin ne kadar sararmış olduğunu, saçlarının başlarının nasıl darmadağınık olduğunu, gözlerinin nasıl yerlerinden fırlamış gibi kocaman parladığını ve her iki adamdan birinin hâlâ kir pas içindeki paçavralar içinde olduğunu fark etmiştim.

Hepsinin yüzünde şu iki ifadeden biri vardı: Ya taşkın bir neşe içinde ve enerji doluydular ya da ümitsiz bir metanet içindeydiler. Yüzlerdeki ifadelerin dışında, Londra serserilerle dolu bir kent gibi görünüyordu. Kilise

arabaları önlerine gelene Fransız hükümetinin gönderdiği ekmekleri dağıtıyordu. Ortalıkta görünen birkaç atın kaburgaları sayılıyordu. Her sokağın başında, yorgunluktan bitkin düşmüş, kollarında beyaz bantlar bulunan özel polis memurları vardı. Wellington Caddesi'ne ulaşana kadar Marslıların verdikleri zararın izleriyle pek karşılaşmamıştım, orada kızıl otun Waterloo Köprüsü'nün ayaklarını sarmaya başladığını görmüştüm.

Köprü'nün başında bir de böylesine tuhaf bir zamanın alışıldık çelişkilerinden birine rastlamıştım -kızıl ottan oluşan bir çalılığın önünde, çubukla yere tutturulmuş, kibirle salınan bir kâğıt parçası. Bu tekrar yayıma başlayan ilk gazetenin -*Daily Mail*'in- afişiydi. Cebimde bulduğum kapkara olmuş bir şilini vererek bir gazete aldım. Gazetenin büyük kısmı boştu, ama bunu tek başına dizen adam, arka sayfada basmakalıp sözlerle dolu manşetin kaba bir şemasını çıkararak kendince eğlenmişti. Yazdıklarının hepsi duygusal şeylerdi, haberleşme teşkilatı henüz eski etkinliğine kavuşamamıştı. Marslıların makineleri üzerinde yapılan araştırmalarda daha bir hafta içinde şaşırtıcı sonuçlara ulaşıldığı dışında yeni bir şey öğrenememiştım. Bütün diğer şeyler dışında, makale beni o sırada bir türlü inanmadığım bir şeye, "Uçmanın Sırrı"nın keşfedildiğine ikna etmeye çalışıyordu. Waterloo'da insanları evlerine götüren ücretsiz trenlerle karşılaştım. İlk andaki hücum dalgası çoktan sona ermişti. Trende çok az insan vardı ve ben de pek anlamsız muhabbetler yapabilecek havada değildim. Kendime bir kompartıman buldum, kollarımı kavuşturup, dışarıdaki güneşli viraneliğin pencereden içeri doluşan görüntülerini sıkıntıyla izleyerek oturdum. Tam istasyonun çıkışında tren geçici olarak yerleştirilen rayların üzerinde sarsıldı, demiryolunun iki tarafındaki evler de kapkara harabeler halindeydi. İki gün süren fırtına ve yağmura rağmen, Clapham kavşağına kadar Londra'nın çehresi Kara Duman'ın tozları yüzünden hâlâ kapkaraydı, Clapham kavşağında yol yine bozulmuştu; işlerini bırakıp gelmiş yüzlerce tezgâhtar ve dükkân sahibi her zamanki gibi demiryolu işçileriyle yan yana çalışıyorlardı; burada başka bir trene çabucak aktarma yaptık.

Oradan sonra hattın üzerindeki manzara tamamıyla kasvetli ve yabancı bir hal almıştı, özellikle de Wimbledon öyleydi. Yanmamış çam ormanları sayesinde Walton, hattın üzerinde en az hasar görmüş olan yer gibi görünüyordu. Wandle, Mole, en küçük dereler bile, kasaplardaki etle lahana turşusu arası bir görünüme sahip olan kızıl ot yığınlarıyla kaplıydı. Ama Surrey'deki çam ormanları kızıl sarmaşığın krepon kâğıdından yapılmış

süslere benzeyen çiçekleri yüzünden kuruyup gitmişti. Wimbledon'ın ilerisinde, fidanlıkların orada, altıncı silindirin etrafındaki toprak yığınları hattın bulunduğu yerden görülebiliyordu. Yığınların etrafında bir miktar insan birikmişti, onların ortasında ellerinde kazmalarla çalışan birkaç adam görünüyordu. Toprak yığının üzerinde bir Birlik Sancağı kibirle dalgalanıyor, sabah melteminin esintisinde neşeyle çırpınıyordu. Fidanlıkların her yerini kızıl otun koyu kırmızı rengi sarmıştı, mor gölgeli hatlarla kesilen, insanın bakmaya dayanamadığı soluk mavimsi bir renk geniş bir alana yayılmıştı. İnsan ön tarafı kaplayan o yanık odun grisine ve o kasvetli kızılığa bakmaya dayanamayarak gözlerini doğudaki tepelerin o mavimsi yeşil yumuşak renklerine çevirince rahatlayabiliyordu.

Hattın Woking istasyonunun Londra tarafındaki kısmı hâlâ onarımdan geçiyordu, bu yüzden Byfleet istasyonunda inip, Maybury'ye giden yolu tuttum ve topçu eriyle birlikte süvarilerle konuştuğumuz yerden ve o fırtınada Marslının karşıma çıktığı noktadan geçtim. Burada, merakıma yenilerek yan tarafa saptım ve kızıl yapraklardan oluşan bir sarmaşık örgüsünün altında yoldan çıkıp parçalanmış olan o küçük at arabasını ve atın kemirilip etrafa dağılmış olan ağarmış kemiklerini buldum. Bir süre bu kalıntılara bakarak öylece kalakaldım...

Sonra bazı yerlerde boğazıma kadar kızıl ota gömülerek çam ormanının içinden geçtim, Benekli Köpek'in sahibinin gömülmüş olduğu mezarla karşılaştım ve böylece College Arms'ın yanından geçerek evime ulaştım. Bir kulübenin açık duran kapısının yanında dikilen bir adam, yanından geçerken beni isimle selamladı.

Çabucak sönüp giden bir umut ışığıyla evime baktım. Kapı zorlanarak açılmıştı, ben eve yaklaşırken yine yavaş yavaş açılıyordu.

Sonra çarparak tekrar kapandı. Çalışma odamın perdeleri, topçu eriyle şafağın doğuşunu izlediğimiz açık pencereden dışarı savruluyordu. O zamandan beri pencereyi kimse kapatmamıştı. Ezilmiş çalılıklar hâlâ neredeyse dört hafta önce onları bırakıp gittiğim gibi duruyorlardı. Sendeleyerek hole doğru yürüdüm, ev boş görünüyordu. Merdivenlerin halısının, o felaket gecesi fırtınadan sıırıslam olmuş bir halde çöküp kaldığım kısımları buruşmuş ve rengi atmıştı. Çamurlu ayak izlerimiz hâlâ merdivenlerden yukarı çıkıyordu.

İzleri çalışma odama kadar takip ettim, silindirin açıldığı öğleden sonra bırakıp gittiğim yazımın, üzerindeki alçıtaşından kâğıt ağırlığıyla, hâlâ çalışma masamın üzerinde durduğunu fark ettim. Bir an için, yarıda

kalmış olan savlarımı okuyarak öylece durdum. Bu uygarlaşma sürecinin gelişimi ile Ahlâk anlayışında ortaya çıkması olası olan gelişmeleri anlatan bir makaleydi ve son cümlesi tamamlanmadan bırakılmış bir kehanet içeriyordu: “Yaklaşık iki yüzyıl içinde,” diye yazmışım, “bekleyebiliriz ki...” Cümle böyle birden kesiliyordu. O sabah kafamı bir türlü toparlayamadığımı, sonra da gazeteci çocuktan *Daily Chronicle*’ımı almak üzere yazıyı bırakıp gittiğimi hatırladım, üstünden ancak bir ay geçmişti. Gazeteci çocuk geçerken bahçe kapısına inişimi ve ondan “Mars’tan gelen adamlar” hakkındaki o tuhaf haberi dinleyişimi hatırlıyordum.

Aşağı inip, yemek odasına girdim. İşte artık her ikisi de tamamen çürümüş olan koyun eti ile ekmek ve devrilmiş bir bira şişesi, hâlâ topçu eri ile bırakıp gittiğimiz şekilde duruyorlardı. Evim tamamen ıssızdı. O kadar zamandır bir türlü vazgeçmek istemediğim o belirsiz umudun saçmalığının farkına varmışım. Sonra birden tuhaf bir şey gerçekleşti. “Bunun bir anlamı yok,” dedi bir ses. “Evde kimse yok. Son on gündür kimse gelmedi buraya. Burada kalıp, kendinize işkence etmeyin. Sizden başka kurtulan olmadı.”

Bir an irkildim. Dışarıdan mı düşünmeye başlamışım? Döndüm, arkamdaki Fransız tarzı pencerenin açık olduğunu gördüm. Pencereye doğru bir adım atıp, dışarı bakarak durdum.

Karşımda en az benim kadar şaşkınlıkla ve korkuyla dikilip kalan kuzenim ve karım duruyorlardı, karımın ağlamaktan gözyaşları kurumuş ve yüzü bembeyaz olmuştu. İncecik bir çığlık attı.

“Geldim,” dedi. “Biliyordum, biliyordum.”

Elini boğazına doğru götürdü, öne doğru eğildi. Ona doğru bir adım attım ve onu kollarıma aldım.

SONDEYİŞ

Artık öykümün sonuna geldiğime göre, hâlâ yanıtlanmamış olarak kalan ve soruşturulması gereken pek çok sorunun yanıtlarının tartışılmasına ne kadar az katkıda bulunabileceğimi düşününce, elimden özür dilemekten başka bir şey gelmiyor. Bir açıdan eleştirilere hedef olacağım kesin görünüyor. Benim asıl alanım kuramsal felsefe. Karşılaştırmalı fizyoloji konusundaki bilgilerim bir iki kitapla sınırlı, ama Marslıların çabucak ölüp gitmelerinin nedeni konusunda Carveih'n önerileri o kadar olası görünüyor ki, bana göre bunlar neredeyse ispatlanmış sonuçlar olarak kabul edilebilirler. Öykümü anlatırken ben öyle kabul ettim.

Her ne olursa olsun Marslıların savaştan sonra incelenen bedenlerinin hiçbirinde dünyaya ait türler olarak bilinenler dışında bir bakteriye rastlanmadı. Ölülerini gömmek gibi alışkanlıkları yoktu ve gerçekleştirdikleri o pervasızca katliam da, çürüme süreci hakkında tam bir cehalet içinde olduklarını gösteriyor. Ama bu ne kadar böyle görünse de, elbette ispatlanmış bir sonuç değildir.

Ne ölümcül bir etkiye yol açan Kara Duman'ın bileşimi ne de Isı Işını'nın nasıl üretildiği bilinmektedir. Ealing ve Güney Kensington'daki laboratuvarlarda karşılaşılan korkunç felaketler araştırmacıların ışınlara ilgili daha detaylı araştırmalarda bulunma konusundaki heveslerini kırmıştır. Kara tozun spektral analizi, yeşil spektrumunda açıkça görülebilen üç çizgiyle hataya yer bırakmayacak şekilde bilmediğimiz bir elementin varlığına işaret etmektedir, bu element muhtemelen argonla birleşerek kanın bileşiminde bulunan bir madde üzerinde anında ölümcül bir etki yaratan bir bileşik oluşturmaktadır. Ama bu türden ispatlanmamış kuramlar, bu hikâyenin hitap ettiği genel okuyucu kitlesinin pek ilgisini çekmeyecektir. Sheppertorfin uğradığı yıkımdan sonra Thames nehri üzerinden akıp giden o kahverengi köpük tabakası o zaman incelenmemiştir, şimdi ise nehir üzerinden artık köpük gelmemektedir.

Marslıların anatomisi üzerindeki araştırmalar, köpeklerden geriye kaldığı kadarıyla sonuçlanmıştır. Bunu daha önce yazmıştım. Ama Doğal Tarih Müzesi'ndeki kimyasal ilaçlar içinde saklanan o muhteşem ve neredeyse eksiksiz sayılabilecek örnek ve bu örnekten yapılan sayısız çizim herkes tarafından bilinmektedir ve Marslıların fizyolojisiyle yapısı hakkında bunların ötesine geçen bir ilgi tümüyle bilimsel alana girecektir.

Daha ciddi ve daha genel bir ilgi konusu olan bir sorun da Marslılardan yeni saldırı gelmesi olasılığıdır. Bu konuya yeterince denilebilecek kadar bile ilgi gösterildiğini sanmıyorum. Mars şu anda kavuşma konumundadır, ama her karşı karşıya konuma gelişinde ben, kendi adıma, maceralarını yeniden denemeye kalkacaklarını beklemeye başlıyorum. Her ne şekilde olursa olsun, hazırlıklı olmamız gerekiyor. Bana atışları yaptıkları topun konumunu tespit etmek ve gezegenin bu bölgesini sürekli olarak gözetleyerek bir dahaki saldırının gelişini tahmin etmek mümkün olabilirmiş gibi geliyor.

Böyle bir durumda silindir Marslıların çıkabilecekleri kadar soğumadan dinamitlerle ya da topçular tarafından imha edilebilir veya Marslılar daha kapaktan çıktıkları anda toplarla öldürülebilirler. Bana kalırsa ilk gelişlerindeki şaşkınlığımızdan yararlanamadıkları için çok büyük bir avantaj kaybetmiş durumdadılar. Muhtemelen onlar da bunun farkındadırlar.

Lessing, Marslıların Venüs'e başarılı bir iniş gerçekleştirmeyi başardıklarına inanmamız için mükemmel kanıtlar ortaya koymuştur. Bundan yedi ay önce Venüs ile Mars, Güneş ile aynı hat üzerindeydiler, yani Venüs'ten bakan bir gözlemci için Mars tam karşı konumdaydı. Bunun ardından iç taraftaki gezegenin karanlık tarafında tuhaf derecede parlak ve yılankavi bir iz belirmiş ve neredeyse aynı anda Mars'ın çevresini saran diskten alınan bir fotoğrafta aynı yılankavi karaktere sahip koyu renkli bir ize rastlanmıştı. Bu görüntülerin ne kadar çarpıcı bir şekilde birbirlerine benzediklerini tam olarak değerlendirebilmek için çizimlerin görülmesi gerekmektedir.

Ne olursa olsun, ister yeni bir istila daha bekleyelim ister beklemeyelim, bu olayların sonucunda insanoğlunun geleceği ile ilgili görüşlerimiz büyük ölçüde gözden geçirilmelidir. Artık bu gezegeni insanoğlu için etrafı çitlerle çevrili ve korunaklı bir yuva olarak görmeye devam edemeyeceğimizi öğrenmek durumundayız, uzaydan birdenbire üstümüze gelebilecek olan, bizim için şu anda görünmez olan iyilik ya da kötülükleri asla tahmin edemeyiz. Daha geniş bir evren perspektifinden bakıldığında, Marslıların istilasının insanoğluna sonsuz derecede yarar sağladığını da düşünebiliriz; bizi dekadansın en verimli kaynağı olan, geleceğe dair o sükûnet içindeki güvenimizden kurtarmıştır, bilimsel bilgimize getirdiği katkı çok büyüktür ve insanoğlunun hep birlikte yaşaması gerektiği düşüncesine büyük bir destek kazandırmıştır. Belki

Marslılar uzayın derinliklerinin ötesinden, gönderdikleri öncülerinin karşı karşıya kaldığı yazgıyı izlemiş ve gereken dersi almış, Venüs'te daha güvenli bir yerleşim yeri bulmuş olabilirler. Öyle olsa bile, bundan yıllar sonra Mars'ın diskinin durup dinlenmeksizin incelenmesi konusunda kesinlikle bir gevşeme olmayacak ve gökyüzünde dolanan o alev toplarının, yani göktaşlarının düşüşleri bütün yeni nesilleri kaçınılmaz endişelere sürükleyecektir.

Bu istila sonucunda, insanoğlunun bakış açısında gerçekleşen genişlemenin abartıldığını söylemek mümkün değildir. İlk silindir düşmeden önce, bu minicik dünyamızın ufacık kabuğu dışında uzayın tüm derinliklerinde başka yaşam olmadığı konusunda genel bir kanıya sahiptik. Artık bundan daha ötesini görüyoruz. Marslılar Venüs'e ulaşabiliyorsa, bunun insanoğlu için de mümkün olmaması için hiçbir neden yoktur ve güneşimizin yavaş yavaş sürmekte olan soğuması gezegenimizi yaşanabilir olmaktan çıkardığında, eninde sonunda olacağı gibi, yaşamın bu gezegende başlamış olan akışı gezegenimizin dışına da taşabilir ve kardeş gezegenimizi onlar kendi işleri ile meşgul olurlarken kısıvrak yakalayabilir.

Kafamda uyanan o belirsiz ve muhteşem hayalde güneş sistemimizdeki bu küçük tohum yatağında gelişen yaşamın, uzayın yıldızlara ait kısmının o cansız enginliğine doğru yavaşça yayıldığını görüyorum. Ama bu çok uzak bir hayal. Diğer taraftan, belki de Marslıların uğradığı yenilgi sadece geçici bir ertelemedir. Belki de, gelecek bizi değil de, onları mukadder kılacaktır.

İtiraf etmeliyim ki, yaşadığım gerginlik ve tehlikeler zihnimde kurtulunması mümkün olmayan bir kuşku ve güvensizlik hissi oluşturmuştur. Çalışma odamda masamdaki lambanın ışığında oturup yazarken, birden aşağı taraftaki yaraları yavaş yavaş kapanmakta olan vadinin yeniden alevlere boğulduğunu ve çevremi saran evin yeniden bomboş ve ıpıssız kaldığını görüyorum. Byfleet Yolu'na çıkıyorum, yanımdan araçlar geçiyor, yük arabasıyla bir kasap çırağı, bir fayton dolusu ziyaretçi, bisikletli bir işçi, okula giden çocuklar yanımdan geçiyorlar ve birden hepsi belirsizleşip bir hayale dönüşüyorlar ve ben yeniden yanımda topçu eri ile o acı, derin sessizliğin içinde koşturmaya başlıyorum. Geceleyin sessiz sokakları karanlığa boğan o kara tozu, tozun altında kıvrılmış yatan cesetleri görüyorum, köpek ısırıklarıyla parçalanmış cesetler ayaklanarak üzerime gelmeye başlıyorlar. Bir şey mırıldanıyorlar; gitgide

daha öfkeli, daha solgun, daha çirkin hale geliyorlar, sonunda kudurmuş insan müsvettelerine dönüşüyorlar ve ben gecenin karanlığında korkudan buz kesmiş, bitkin bir halde uyanıyorum.

Londra'ya gidiyor. Fleet Caddesi ve Stran'de ortalıkta koşuşturan kalabalıkları görüyorum, sonra aklıma bunların sessiz ve yıkıntılar içindeki hallerini gördüğüm caddelerde hortlayan geçmişin hayaletleri, ölü bir kentte sağa sola dolanan hayaletler, elektrikle uyandırılmış cesetlerin yaşam taklidi olduğu geliyor. Bu son bölümü yazmadan önce evvelsi gün yaptığım gibi, Primrose Tepesi'nde dikilmek, duman ve sisin karışımından oluşan pusun altında boz bulanık ve masmavi görünen, sonunda o belirsiz ufuk çizgisinin orada gökyüzüne karışarak kaybolup giden evlerden oluşan bu koca kenti, tepedeki çiçek tarhlarının arasında sağa sola gidip gelen insanları görmek, Marslıların hâlâ orada duran makinelerini görmeye gelenleri izlemek, oyun oynayan çocukların gürültülerini dinlemek ve bütün bu manzarayı o son büyük günün şafağında apaçık ve net, sessiz ve cırılçıplak görmüş olduğumu hatırlamak çok tuhaf geliyor...

En tuhafı da, tekrar karımın elini tutabilmek ve onun beni, benim de onu ölülerin arasına karışmış savdığımızı düşünmek.

Mars'tan gelen uzay gemileri, huzur içindeki İngiltere'ye gökyüzünü yararak inerler. Isı ışınıyla silahlandırılmış, saldırıya kilitlenmiş devasa ölüm makineleri bir yok etme harekâtına girer. Marslıların istilasını korkunçtur.

Ölüm makineleri Londra'ya doğru ilerlerken önlerine çıkan her şeyi... Metal tuzaklara hapsedtikleri az sayıda insan hariç. Bu, insanlık için kopkoyu çaresizliğin hüküm sürdüğü bir dünya olacaktır.

Artık bu gezegeni, insanlık için etrafı çitlerle çevrili ve korunaklı bir yuva olarak görmeye devam edemeyeceğimizi öğrenmiş durumdayız. Uzaydan birdenbire üstümüze gelebilecek, bizim için şu anda görünmez olan iyilik ya da kötülükleri asla tahmin edemeyiz. Marslıların istilasının insanlığa sonsuz derecede yarar sağladığını da düşünebiliriz; bizi dekadansın en verimli kaynağı olan, geleceğe dair o sükunet içindeki güvenimizden kurtarmıştır ve insanlığın hep birlikte yaşaması gerektiği düşüncesine büyük bir destek sağlamıştır.